

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

୩୧୦୩

ସଂଖ୍ୟା

ଉତ୍କଳ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୩୭ ମସିହା । ମୁ । ପାଲ୍‌ଗୁଜ ବ ୨୫ ଓ ସମ୍ବାଦ ସାଲ ଶରବାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୫
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ର ୫୭
ମସୂରଲ ପଠାଇ ଜାଣିମାସୁଲ ୫୯୩୩

ପ୍ର । ଭେଦନଶ୍ରେ । ମୋ । ଶକରପୁରରେ
 ଗୋଟିଏ ନରସିଂହା ମନ୍ଦିରମା ହୋଇଥିଲା ।
 ଏଥିର ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଏହି ଯେ ଜଣେ ଗୁଡ଼ିଆ
 ଯୁଦ୍ଧା ଦେଇ କିଛି ସାମଗ୍ରୀ ଜଣିବାପାଇଁ
 ଚଣ୍ଡାପତାକୁ ବାହାରିଲା, ହତ୍ୟାଣ ଜାତିରେ
 ଗଭୀର ଭାକୁ ପାହୁଣ୍ଡାକୁ ରୁଣ ମାଗିଲା କିନ୍ତୁ
 କୁଜକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ନ ପାରିଲା ତହିଁ ସେ
 ଗୁଡ଼ିଆ ସତ୍ତ୍ୱେ ଚଳିଲା । ଏଦିବସ ମଧ୍ୟରେ
 ପ୍ରବେଶ ହୁଅନ୍ତେ ସେ ଭାଷା ମସୂରରେ ପା-
 ହାରେ ଚିତ୍ତିଲ ଓ ଗାମୁଛରେ ବେକ ମୋଡ଼
 ଭାକୁ ବସ କଲ ଓ ଭାଷାଠାରେ ଥିବା ଝଙ୍କା
 ଛପୁଗତ ବର ଶହକୁ ବସମଧ୍ୟସ୍ଥ କଲମସୂରେ
 ଫିଟି ଦେଇ ଚାଲି ଆସିଲା । ଚାଲିବେଳେ ଗବ
 ଦେଖାଗଲା କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ କିଛିଟି ନ
 ମିଳିଲା । ଯେ ବୃତ୍ତାନ୍ତରୁ ପ୍ରମାଣରେ ପୁଲସ
 ହତ୍ୟାଗାରକୁ ଭଲଣ କରୁଥିଲେ ଭାଷା କିଏଣ୍ଡା
 ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ ବିଚାରରେ ଯଥେଷ୍ଟ ନ ହେବାର
 ସେ ଅକ୍ଷେପସହଜ ଭାକୁ ମୁକ୍ତ ଦେଲେ କିନ୍ତୁ
 ହତ୍ୟାଦାରୀ ଦଣ୍ଡର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତା ସମ୍ପ୍ରତି ପାଇ
 ନାହିଁ ବାରଣ ସେ ହାତକରେ ଥିବା ସମୟରେ
 ଜେଲଗାରୀ ପଲାଇବାର ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା
 ସେହି ଅପରାଧରେ ଦୁଇବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡର ଦଣ୍ଡ
 ପାଇଲା । ହତ୍ୟା ମକଦ୍ଦମାକୁ ସୁନାମାର ଭଦନ୍ତ
 ଦରବା ସକାଶେ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ ଅଜ୍ଞାନରେ
 ଥିବାରୁ ଭଦନ୍ତଙ୍କୁ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ପୁନର୍ବିଚାର
 ହେଉଅଛି ।

ଆଲିଆନାର ସର୍ଭିସ୍‌ମେଣ୍ଟର ମହମ୍ମଦକୁ ଓ
 ଜଣେ ଡଃ: କନସ୍ଟାବଲ ଓ କନସ୍ଟାବଲ ଅଭ୍ୟାଗର
 କରବା ଦୋଷରେ କର୍ମଚ୍ୟୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ଅଲହାବାଦର ଜଣେ ନେକ ପୁରୁଷ
 ଗରୁଦ୍ୟକ୍ତିକୁ ଚୋରର ଦୋଷାସ୍ତେଷ କର
 ଅଳ ଆନାରେ ସମ୍ବାଦ ଦେଲା ତହିଁ ସର୍
 ଭକ୍ଷେକ୍ଷ୍ଟର ପ୍ରଭୃତ ମୋକଦ୍ଦମା ଭଦନ୍ତ କର
 ସେମାନଙ୍କୁ ଚଳଣ କଲେ । ଯାକପୁରର
 ଅଗ୍ନିବୃଷ୍ଟି ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ ଗନସାହେବଙ୍କଠାରେ ବିଚାର
 ସମୟରେ ପ୍ରମାଣ ହେଲକ ଏ ମକଦ୍ଦମା ମିଥ୍ୟା
 ଅଟେ ଓ ପୁଲସ ଯେ ଦେବକ ଅଇନ ବିରୁଦ୍ଧ
 ମତେ ମକଦ୍ଦମା ଭଦନ୍ତ କରଅଛି ଏମନ୍ତ ନୁହେ
 ପ୍ରତିବାଦମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ମାଗିଟି ଓ ପ୍ରମାଣକ
 କରଅଛି । ଗନସାହେବ ସ୍ୱୟଂ ସ୍ତାନାସ୍ତୁ ଭଦନ୍ତ
 କର ଏପର ଅବସ୍ଥା ଜାଣିବାର ପ୍ରତିବାଦମାନଙ୍କୁ
 ମୁକ୍ତ କଲେ ଓ ପୁଲସଙ୍କ ଅଭ୍ୟାଗର ବିଷୟ
 ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କାହେବଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ । ତହିଁ ବି-
 ମସାହେବ ଉପସ୍ଥିତି ଭାବ ବିଷୟକୁ କର୍ମଚ୍ୟୁତ
 କର ସେମାନଙ୍କୁ ଅଇନାସାହାରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ
 କରବା ପାଇଁ ବିଶେଷ ଭଦନ୍ତର ଆଜ୍ଞା ଦେଇ
 ଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ପ୍ରମାଣ
 ମିଳିଲେ ଏପର ପ୍ରମାଣକ ପୁଲସ କର୍ମଚ୍ୟୁତକୁ
 ବିସ୍ତୃତ ଦଣ୍ଡ ଦେବାର ଅବସ୍ୟକ । ଏ ସବୁ
 ଜାଣିବ ଆବ ହେତୁ ଏହି ଦର୍ଶିତ ହୋଇଅଛି
 ଯେ ପ୍ରତିବାଦ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଅଳ ଗୁଜାବ
 ସୂକ୍ଷ୍ମ ପ୍ରତି ବିଚ୍ଛି ଅପମାନକୃତ ବାଦ୍ୟ

ବ୍ୟବହାରକଲ ସେଥିରେ ଗୁଜୁମାରଙ୍କ ଦ୍ରୋଧ
 କୁ ନିଲ ଓ ଦେଖା ମକଦ୍ଦମା ଭଦନ୍ତ ହେଲା ଓ
 ମଧ୍ୟ ଭାଙ୍ଗର ଗିଫାରେ ପୁଲସ ପ୍ରତିବାଦମାନଙ୍କୁ
 ପ୍ରମାଣକ କଲେ । ଏପର ବ୍ୟବହାର ଗୁଜୁ-
 କୁମାରଙ୍କ ପ୍ରତି ବଡ଼ ନିନ୍ଦନାସ୍ତୁ ଅଟଇ ସନ୍ଦେହ
 ନାହିଁ । ଏ ଦେମର ଗୁଜା ଓ ଗୁଜୁମାରଙ୍କାହେ
 ଢେକେ ସୁଗଣିତ ଓ ସୁମାତବଗିଷ୍ଟ ହେବେ ।।

ମୃତ୍ୟୁଂଶ୍ୟା

ଅମ୍ଭେମାନେ ଏ ବିଷୟ ଶୁଣି ଏକ ପ୍ରସା-
 ଦରେ ଲେଖିଥିଲୁ ଓଡ଼ିଶାର ଚିକିତ୍ସା
 ମାସିକ ମୂଲ୍ୟର ସମାପ୍ତର ସର୍ବୋପାୟକ
 ଗୋଷ୍ଠୀରେ ପରିଦାରେ ପ୍ରକାଶ କରବାର
 କନୋବସ୍ତୁ କରଅଛି । ଉଦନ୍ତୁରେ ଅମ୍ଭେ-
 ମାନେ ପ୍ରୟୋକନାସ୍ତୁ ସମାପ୍ତର ପାଠମ
 ଛୁଟାଇ ଭାଷା ଲେଖିପଠାଇବାର ତାତ୍ପରିୟ
 ସହଜ ଚିକିତ୍ସାର ସିଦ୍ଧିଲସରକରକ ନିଦନ୍ତୁ
 ପଠାଇ ଥିଲୁ ଏଥକୁ ବଟକ ଓ ପୁସ୍ତକ ଭାଲବା
 ମାନ ପାଇଥିବାରୁ ଅନ୍ୟ ଅଭିଭୂତପରିକାରେ
 ଭାଷା ପ୍ରକାଶ କଲୁ ଓ ଏ ଦୁଇକଲର ସିଦ୍ଧି-
 ସରକନାମାରେ ପ୍ରତିମାସ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟସମୟରେ
 ଅନୁଷ୍ଠିତସ୍ତୁକ ଭାଲବା ପଠାଇବାକୁ ସମ୍ମତ
 ହୋଇଥିବାରୁ ଏ ଦୁଇକଲର ଭାଲବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ-
 ରୂପେ ପ୍ରକାଶ ହେବ । ମାସ ବାଲେଶ୍ୱରର
 ସିଦ୍ଧିଲସରକର ଶକ ଜାନୁଏରୀମାସ ଭାଲବା
 ଅବସ୍ଥ ପଠାଇ ନାହାନ୍ତି କିମ୍ବା ପଠାଇବେ ବି

ନାହିଁ ତାହା ବୁଝି କହ ନାହାନ୍ତି । ଏ ହେତୁରୁ ଅମୈମାନେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଅଛନ୍ତି । ବାଲେଶ୍ଵରର ବିକଳସରଳନଙ୍କର ଯେଉଁସ ପୁତ୍ରାଦି ଅମୈମାନେ ଶୁଣିଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ନିଶ୍ଚୟ ବୋଧ ହୁଅଇ ଯେ ସେ ଅମୈମାନଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ଅତ୍ୟନ୍ତ କରନ୍ତେ ନାହିଁ ବୋଧ ହୁଅଇ କୌଣସି କାରଣ ବ୍ୟତୀତ ସେ ଅବସ୍ଥା ଏ ହିତକର ବିଷୟରେ ମନୋଯୋଗୀ ହୋଇନାହାନ୍ତି ।

ମହେଶ୍ଵରଙ୍କର ଦୌରାନ୍ତ୍ୟ ।

ପୁରୁଷୋତ୍ତମରୁ ଜଣେ ପତ୍ନୀପ୍ରେରକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ "ମହେଶ୍ଵରମାନେ ପ୍ରଜାବର୍ଗଙ୍କର ପାଦୁଖାନାକୁ ବୁଦ୍ଧିପୂର୍ବକ ଜ୍ଞାନ କରି ଖରଦ ଓ କଳୀ ଓ ବଳକାକ ଦିଅନ୍ତି ଓ ପ୍ରାଣିମାନଙ୍କ ଉପରେ ଯାହା ବନୋବସ୍ତୁ କରନ୍ତି ତାହା ନ ପାଇଲେ ପାବଖାନା ଅପରଷ୍ଠାର ରଖନ୍ତି ଓ ଅନ୍ୟ ମହେଶ୍ଵର ଜାତି ଉପରେ ପାବଖାନା ପରଷ୍ଠାର ନ କରନ୍ତି ଯଦି ଅପରଷ୍ଠାର ରକ୍ଷେ ଭେଦେ ତାକୁର ସାହେବ ଆଜନ ଜାରି କରି ମେଳିବୁଦ୍ଧକୁ ରକ୍ଷେ କରନ୍ତି ଏ ହେତୁ ପ୍ରାଣିମାନେ ଗ୍ରାଣ କ୍ଳେଶ ଓ କଦର୍ଯ୍ୟରେ ଅଛନ୍ତି ଅତଏବ ଏ ଜିଲାର ଦେଲଅ ଅଧିକ ମେମୁରମାନଙ୍କୁ ବିନୟପୂର୍ବକ ବୁଝାଣୁଳାରେ ଜଣାଉଁ ଅଛି ଯେ ଚରକାଦାସ ଟୀକସ ସ୍ଵରୂପ ଅନ୍ୟ କିଛି ଟୀକସ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କଠାରୁ ଗ୍ରହଣ କରି ସରକାରୀ ମହେଶ୍ଵର ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାଣିମାନଙ୍କର ପାବଖାନା ସଦା ବିଷୟରେ ଉପସ୍ଥଳ ବନୋବସ୍ତୁ କରନ୍ତି ତେବେ ପ୍ରାଣିମାନେ ଏ କଦର୍ଯ୍ୟରୁ ମୁକ୍ତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା" ।

ପତ୍ନୀପ୍ରେରକ ଯାହା ଲେଖିଅଛନ୍ତି କଟକ ଜଗର ମହେଶ୍ଵର ସମ୍ପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଚେଷ୍ଟାଯାଏ । ଏଠା ମହେଶ୍ଵରମାନେ ନଗରବାସିଙ୍କୁ ସାମାନ୍ୟରୂପେ କ୍ଳେଶ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ । ତେବେ ରକ୍ଷା ଏକେ ଯେ ଏଠାରେ ଭେଲଜୀ ମହେଶ୍ଵର ମଧ୍ୟ ଥିବାରୁ କେତେବେଳେ ତାହାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ କର୍ମ କରୁ ନୁହେଁ ତେଣୁ ମହେଶ୍ଵରଙ୍କର ବୁଝାଣୁ ଜ୍ଞାନ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଅଇ । ପରନ୍ତୁ ସବୁ ଲେଖକ ଏପରି କର ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ଯାହାର ଅବସ୍ଥା ଭଲ ଓ ଅନାୟାସରେ ପରଶା ଓ ଚିତ୍ତପ୍ରସାରେ ସେହି ବସ୍ତୁ ବରଦାକୁ ସମର୍ଥ । ଅମୈମାନେ ଭରସା କରୁଁ ଯେ ମିତ୍ରତ୍ଵସମ୍ପର୍କ କରନ୍ତି ଏ ଦିଆର ବିଷୟ କରନ୍ତେ ଓ ସ୍ଵାମୀୟ ମାନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥଳ ପଦ୍ମବର୍ଣ୍ଣଦେବେ

ଯଦି ରେ ବି ଲେଖମାନେ ମହେଶ୍ଵରଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବେ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଲେଖକରେ ପାଇଗାନା ଅପରଷ୍ଠାର ରକ୍ଷେ ଯେବେ ସେ ଏଲକାର ମହେଶ୍ଵରକୁ ପଢ଼ିକଦାବରୁ ସମ୍ପର୍କ କେବେ କେବେ ମହେଶ୍ଵରମାନେ ହୁଏତ ଗାଥା ଛନ୍ଦ ସିଦ୍ଧେ ନୋହଲେ ଠାକୁରମାନେ କର୍ମ କରନ୍ତେ କେବଳ ଗୃହସ୍ଥ ମହେଶ୍ଵର ନିୟନ୍ତ୍ର କରି ନ ଥିଲେ ବିମ୍ବା ଉଚ୍ଚତ ଦେଉଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରୂପେ ଦେଉଳ ଥିଲେ ସେ ଦୋଷୀ ହେବାକୌଣସିରୂପେ ବୋଧ ହୁଅଇ ମିତ୍ରତ୍ଵସମ୍ପର୍କରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନକାଳ ମହେଶ୍ଵର ସ୍ଵକ୍ତ ହେଲେ ସ୍ଵଠାରୁ ଭଲ ହେବ । ତେଣୁ ମହେଶ୍ଵରମାନେ ଅପଣା ଜୀବିତା ରକ୍ଷା କରିବାପାଇଁ ଅପେ ସଜାତ ହୋଇ ସିଦ୍ଧେ ।

ଅନୁଅବ ।

ଅନୁଅବ ବିଷୟରେ ଗଜପୁରବର୍ଷରୁ ଯେତେ ଧୁମଧାମ ଲାଗିଥିଲା ଏତେଦିନରେ ତାହା ଗେଷ ହେଲା । ଗଜମାସ ତା ୯ ରଖରେ ବଙ୍ଗଳାର ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଏକ ପୁଅର ପତ୍ନୀରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉତ୍ତମକୁ ଅପଣା ମତ ଜଣାଇବାରେ ଉକ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତହିଁରେ ବିଦ୍ୟ ହୋଇ ଏକବିଷୟ ବଦାବେଳକେ କଷ୍ଟି ଭେଦେଇଅଛନ୍ତି । ସରକାରୀ କାମଲକ ସମୟରେ ଏକଥା ଦେଲ କେତେ ବ୍ୟସାର ଘଟଣା ଓ କେତେ କ୍ରିମିଦାରକର କ୍ରିମିଦାରୀ ଖାସ ହେବାକୁ ସୁଦ୍ଧା କଟିଥିଲା ମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ମଣଧରକଙ୍କ ସ୍ଵଭାବରେ ସେହି ବିଚ୍ଛିନ୍ନକାଳ ପଦାଗେ ସୁକଳ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରେ ସରକାରୀ ଟେକ୍ସିଲ ତାହାଙ୍କର ସୁଯୋଗ୍ୟ ମହା ମିଳିବାରେ ଏକାବେଳକେ କ୍ରିମିଦାରମାନେ ଗୋଟିଏ ଅକାରଣ ଗ୍ରାଣ ବିଷୟରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଲେ । ସରକାରୀ ଟେକ୍ସିଲ ଅନୁଅବ ବିଷୟରେ ଯେତେ ମତ ପ୍ରକାଶ କରାଅଛନ୍ତି ତାହା ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ନୁହେଁ । ଏହି ମତସବୁ କେବଳ ବନେବଚ ଲେଖ ଓ ସମାଦିପତ୍ରର ସମ୍ପାଦକମାନେ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ ମାତ୍ର ଅନେକ ଜଣ ସାହିତ୍ୟମାନେ ସୁଦ୍ଧା ସେହିପ୍ରକାର ମତ ଦେଇଥିଲେ । ହୁଣ୍ଡର ବିଷୟ ଏକିଛି ଯେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଚିତ୍ତକରଣୀ ନାହିଁମାନଙ୍କର ସେମୟରେ ଅଧିକ ବିଚିତ୍ରତା ଏହି କାରଣରୁ ଏ ଗୁଡ଼ି ବିଷୟଟି ଏତେଦିନ ଅନେକାଳ ହେଲା । ସାଠକମାନଙ୍କ ଗ୍ରାଣ କାରଣ

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବଜାଲକ ପତ୍ନୀରୁ କେତେକାଂଶ ନିମ୍ନେ ଉଦ୍ଧୃତ ହେଲା ।
 ଅନୁଅବ ବିଷୟରେ ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ରକ୍ଷର ମତ ଏହି ଯେ ତାହାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଯେତେ ପ୍ରମାଣ ଅବିଅଛ ତହିଁରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉଥିବା ଜଣାଯାଏ ଯେ ଅଜନକରଣ ଅନୁଅବ ସାଧାରଣରୂପେ ଗୃହୀତ ହେଉଅଛି ଓ ଅଧିକାଂଶ ଜିଲରେ ତାହା ସଂସର୍ଗୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସମ୍ପର୍କମେ ହୁଅଇ କେବଳ କୌଣସି ବିଶେଷ ପ୍ରାଣି କି ସମୟରେ ତାହା ଅତ୍ୟନ୍ତରୂପେ ବିପୁଳ ହୁଅଇ । ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଅନୁଭବ କର ଦେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଅନେକ ଜିଲରେ କ୍ରିମିଦାର ଓ ପ୍ରଜା ଉଦ୍ଧୃତ ସମ୍ପର୍କରେ ଅଭାବରେ ଅନୁମତ ନ ଥିବା କର ଅଦାୟ ହେବାର ଦେଖାଯାଏ । ସେହି ସ୍ଥାନର ପ୍ରଜାମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ କର ଦିଅନ୍ତି ଓ ଏଣିକି ଉତ୍ତମପୁରୀର ମୁକ୍ତ ବନ୍ଧି ହେବାରେ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଅଧିକ ଲାଭ ହେଉଅଛି ଓ କ୍ରିମିଦାରମାନେ ସ୍ଵଭାବରେ ଓ ନ୍ୟାୟରୂପେ ତହିଁର ଅଂଶ ହେବାର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ପ୍ରଜାମାନେ ଅନୁଅବରୂପେ ଦିଅନ୍ତି ଉକ୍ତପ୍ରକାର ଅଧିକା କରରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ଯେତେ କ୍ରିମିଦାରମାନେ ଅନୁଅବ ନ କେଇ ଅଜନମତେ ଗହଣା କରୁ ନୁହେଁ ତେଣୁ କରଦିନି କେବେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅଧିକ କର ଉପରେ ଅଧିକ ମଲଦମା ବର୍ଜା ପଡ଼ନ୍ତା ନୋହଲେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଉପକାର ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । ଅତଏବ ଏପରି ସ୍ଥାନରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ହସ୍ତକ୍ଷେପଣ ଦରକାର କୌଣସି ପ୍ରତ୍ୟେକିକ ନାହିଁ । ଅତ୍ୟନ୍ତରୂପେ ଅନୁଅବ ଅଦାୟ କରିବାର ଉପାଦେୟ ଅଭାବ ଓ ତାହା ମଧ୍ୟ ଦିଅଁ ଜଣା ହେବାର ଦେଖାଯାଏ । ଶିକାର ବିପ୍ଳାବ ଓ ଗାଠକ ପ୍ରଣାଳୀରୁ ଉକ୍ତପ୍ରକାର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ଅବତୀରୁ ମାଉଅଛି ଓ ରକ୍ଷା ପାଇବାର ଉପାୟ ଦେଖିଅଛି ଓ ଯେଉଁସ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଅ-ପ୍ରା-ଚେଷ୍ଟାଯାଏ ତହିଁର ନିଶ୍ଚୟ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଦର୍ଶନୀମାନ ସୁଦ୍ଧା ସେମାନେ ଅପଣାର ସଂପର୍କ ସାଧୁ ଓ ସ୍ଵାଧୀନତାର ପରିଚୟ ପାଇବାରୁ ଅଧିକ ବଳେଣି ପ୍ରକାର ଅଧିକକାଳ ବେହି କ୍ରିମିଦାର ତାହାଙ୍କ ଉପରେ ଅତ୍ୟନ୍ତରୂପେ କରପାରନ ନାହିଁ ।
 ଓଡ଼ିଶା ବିଷୟରେ ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଏହିରୂପ ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ଯାହା—
 "ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶର ଅପଣା କେତେକ

ପ୍ରମାଣରେ କୁନ୍ତୀ ପ୍ରକାରର ଅଟଇ । ସେ-

ଠାର ପ୍ରକାମାନେ ସାଧାରଣତଃ ବଦଳା କିମ୍ବା ଦେହୀର ପ୍ରକାକଠାର ଅଧିକ ଦୃଶ୍ୟ ଓ ଅଜ୍ଞ ଅଧିକ ଏବଂ ସନ ୧୮୭୯ ମସିହାରେ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶମାନେ ଯେଉଁ ଅନୁପନ୍ନାନ କରୁଥିଲେ ତହିଁରେ କମିସନରମାନଙ୍କ ଅଭ୍ୟାସର ଓ ବଳିହାର କାର୍ଯ୍ୟର ଅନେକ ଉପାଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଏହିସବୁ ବିବେଚନାରେ ସରକାର କମିସନ ଓ ଉଚ୍ଚମାର ଲୋକଙ୍କ ରକ୍ଷା ରକ୍ଷଣ ସଙ୍ଗେ କେଶବ ଉପାୟମାନ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଥିଲେ । ଏଥିକୁ ଏଥିପୂର୍ବେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଯେ କର୍ତ୍ତୃମେଣ୍ଡ ଇଚ୍ଛା ଓ ଯେତେବେଳେ ଅବଶ୍ୟତ ଏସବୁ ପ୍ରସାଦକୁ ମନୋନୀତ କରି ନାହାନ୍ତି ।

ଲେପ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏମିନ୍ତ ପ୍ରକାଶ ହୁଅଇ କି ଯଦ୍ୟପି ଓଡ଼ିଶା ପକ୍ଷରେ ଦେଉଳ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରବା ନ ହୁଅଇ ତେବେ ସନ ୧୮୭୯ ମସିହା ତା ୩୦ ଇଞ୍ଚ ମଇ ଲିଖିତ ଶିକ୍ଷାବଳୀରେ ଯାହା ଲେଖା ଅଛି ତହିଁର ଅଧିକ କହି କରବାର ପ୍ରୟୋଜନ ହେବ ନାହିଁ ଏହି ଉପାୟଦ୍ୱାରା ସବୁ ପ୍ରୟୋଜନ ବିକ ହେବ ସର୍ବ-ଉଚ୍ଚତମ ଶିକ୍ଷା ଏମିନ୍ତ ଆଶା କରନ୍ତି ଓ ଓଡ଼ିଶାର ଅନୁପନ୍ନା ମଧ୍ୟ ଅଗଠାର ପରବର୍ତ୍ତ ହୋଇ ଅପ-ଅପ୍ତ । ସନ ୧୮୭୯ ମସିହାର ଅନୁପନ୍ନାନରେ କର୍ମୀ ଯାଇଥିଲ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରକାମାନେ ଅନାମ୍ୟ ପ୍ରଦେଶଠାର ନୂନାବସ୍ଥାରେ ଥିଲେ ଏବଂ ଅପଣାର ଅଧିକାର ଓ ସବୁ ବିଷୟରେ ଅଧିକ ପରିଚାରେ ଅଜ୍ଞ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଏଣିକି କମିସନର ସାହେବଙ୍କର ଗତ ବାର୍ଷିକ କଲ୍ୟାଣରୁ ପ୍ରକାମ ଯେ ଏଠାରେ ଧନ ଓ ମନୋବୃତ୍ତିର ଉନ୍ନତ ହେଉଅଛି ଓ ପୂର୍ବେ କମିସନରଙ୍କ ଅ-ଭ୍ୟାସର ସମ୍ପର୍କରେ ଯେମିନ୍ତ ଗୁଣର ଲୋକେ କରୁଥିଲେ ଅତି ତାହା ଦେଖା ନାହିଁ ସୁତରା-ଏଠାରେ ସୁଦ୍ଧା ଅନୁଅବର କଥା ସୁଗ୍ରହରୁପେ ଲୋକ ପାଇଅଛି ଏବଂ କୌଣସି ବିଶେଷ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାପାଇଁ ଲେପ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନୁରୋଧ କରିବାକୁ ବିଚାର କର ନାହାନ୍ତି ।

ବିବେଚନା ।

ଗତମାସ ତା ୨୩ ରିଜରେ ଗୁରୁକୁଅରଙ୍କ ବିଷୟ ଅଭିପ୍ରାୟ ହେଲା । କମିସନ ଧାର୍ଯ୍ୟମତେ ବିଷୟ ଉତ୍ତର ଅଭିବୋଧେଟ ଜେନରଲ ଗାଭେର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ସକ୍ଷୟ ମକଦ୍ଦମାର

ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଓ ସାକ୍ଷିମାନଙ୍କଠାର ଯାହା ପ୍ରମାଣ ହେବ ସଂକ୍ଷେପରେ ବ୍ୟକ୍ତି କଲେ ତହିଁ ଉତ୍ତର ଯୋବାନବନ୍ଦୀ ଅଭିପ୍ରାୟ ହେଲା । ପ୍ରଥମେ ଅପ୍ପାରି ଯୋବାନବନ୍ଦୀ ହେଲା । ଅପ୍ପା କହିଲ ଯେ ସେ ଭିନ୍ନଧର ଗୁରୁକୁଅରଙ୍କ ଘରଠାକୁ ଯାଇଥିଲା ଓ ପ୍ରତିଧରରେ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟ ପାଇଥିଲା ଗୁରୁକୁଅର ବିଷ ଦେବାର କଥା କହି କହି ନାହାନ୍ତି ତାହାଙ୍କ କଥାର ସେ ଗୁଣିଥିଲା ଯେ କର୍ତ୍ତୃକ ଫେଅର ସାହେବଙ୍କ ବଗ କରବା କାରଣ ଅର୍ଥାତ୍ ଗୁରୁକୁଅରଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରସନ୍ନ ହେବା କାରଣ କିଛି ମନ୍ତ୍ର ଯନ୍ତ୍ର କରିବାର ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ସେ ଉପରେ ତହିଁରେ ସମ୍ମତ ହେଲା ନାହିଁ ଓ ଗୁରୁକୁଅରଙ୍କୁ କହିଲା ଯେ ସେ ଏହୁ କିଛି କଲେ ତାହାଙ୍କର ସର୍ବଜୀବ ହେବ ଅପ୍ପା ଉପରେ ସରକାରୀ ବାଲେଶ୍ୱାରୀର ସାହେବ ଏତେ ପ୍ରସନ୍ନ କଲେ ଯେ ସେ ଦାନର ହୋଇ ବିରାଗଭାବର ଓ ଅସଜ୍ଜତ ଉତ୍ତରମାନ ଦେବାକୁ ଲାଗିଲ ଓ ନିକଟ କରି ଅପଣା ସାହି-ଫିକ୍ସମାନ ଦେଖାଇଲ ଏଥିରେ ବିଶ୍ୱାସନୀୟର ଲୋକମାନେ ବହୁତ ହସିଲେ । ଏହା ଘର କେତେଗଣ୍ଡ ପସ ବଦାରିଥିଲା ମାତ୍ର ସେସବୁ ଭଲ ହୋଇ ଉଦ୍ଦିବ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ତା ୨୪ ରିଜରେ ଅପ୍ପା ଉପରେ ଅଧିକ ଯେଉଁ ବିବାଳ ହେଲା ଓ ତହିଁ ଉତ୍ତର ତାହାର ସ୍ୱାମୀ ଓ ଗାଡ଼ମାଲ ଓ ଅତି କେତେ ଲୋକଙ୍କର ଯୋବାନବନ୍ଦୀ ହେଲା ଅପ୍ପାର ସ୍ୱାମୀ ପସସବୁକୁ ଭସଦିକ କଲା ।

ତା ୨୫ ରିଜରେ ୟୁଏଫନର ଗୁରୁକାଉ-ପରେ ଯେଉଁ ସବାଳ ହେଲା ଓ କର୍ତ୍ତୃକ ଫେଅ-ରଙ୍କ ବ୍ୟଲରର ଯୋବାନବନ୍ଦୀ ହେଲା । ତା-ହାର ନାମ ପିକେଡ଼ିମୋସା ସେ କହିଲା କି ଗୁରୁକୁଅରଙ୍କଠାର ୫୭୦ ଟଙ୍କା ପାଇଅଛି ମାତ୍ର କେବେ ତାହାଙ୍କ ନଅରକୁ ଯାଇ ନାହିଁ । ଗୁରୁକୁଅରଙ୍କ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ବାଲିମଠାର ୫୯୩ ପାଇଥିଲା । ସାହେବଙ୍କ ସମସ୍ତ ରୁକର ୫୯୩ ପାଇଥିବାରୁ ସେ କହିବାରେ ତାହାକୁ ଟଙ୍କା ମିଳିଲା ।

ତା ୨୬ ରିଜ ଏଦିନ ପ୍ରଥମସାକ୍ଷି ଶ୍ରେଣୀଙ୍କର ଯୋବାନବନ୍ଦୀ ଗେଷ ହେଲା ଉତ୍ତରୁ ସ୍ୱୟଂ କର୍ତ୍ତୃକ ଫେଅରଙ୍କ ଯୋବାନବନ୍ଦୀ ଆ-ରମ୍ଭ ହେଲା । ସେ ଯେତେଦିନ ବମ୍ବେରେ ଥିଲେ ତହିଁର ତାରଣସବୁ କହିଗଲେ । ଗୁରୁ-କୁଅର ପ୍ରସାହରେ ପୁରୁଅର ଅନୁଚରବର୍ଗ

ସହଜ ତାହାଙ୍କସଙ୍ଗେ ଦେଖା କରୁଥିଲେ । ତାହାଙ୍କର ଦୋଠିର ପ୍ରାମାଣ ଓ ଯେଉଁ-ଠାରେ ପ୍ରତିଦିନ ସରବତ ରଖାଯାଏ ବିସ୍ତାରିତ ରୂପେ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ । ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ମକଦ୍ଦମରେ ତାହାକୁ ଅପ୍ପା କରାଗଲା । ମୁଣ୍ଡ-ରେ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ମକଦ୍ଦମ ହୋଇଥିଲା ଯେ ତହିଁରେ କର୍ତ୍ତୃକ ଫେଅର ପାଇଲେ । ଅକ୍ଟ-ବର ମାସ ଅଭିପ୍ରାୟ ସରବତପ୍ରତି ତାହାଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ହେଲା । ନମ୍ବର ମାସ ତା ୨ ରିଜରେ ତୋକେ ସରବତ ପାନ କରି ଅବଶିଷ୍ଟ ସବାଇ ଦେଲେ ମଧ୍ୟାହ୍ନକାଳରେ ଅନୁପମିତ ଲକ୍ଷଣମାନ ଦେଖାଗଲା । ତା ୨ ରିଜରେ ସରବତ ପାଇଲା ଉତ୍ତରୁ ଅଧିକ ମନ ବୋଧ କଲେ । ତା ୧୨ ରିଜ ସବାଳବେଳେ ତ୍ରୁମଣ ଉତ୍ତରୁ ଦୋଠିକୁ ଫେର ଆସିବାବେଳେ ଗୁଡ଼ିଞ୍ଚ ସଙ୍ଗେ ଦେଖା ହେଲା ଓ ସେ ଅଭିନବ ପ୍ରକାରରେ ଲୋମ କଲା ଘରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖିଲେ ସରବତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ରହୁଅଛି । ତୋକେ ପିଇଲ କୋଡ଼ଏ ମିନିଟ ଉତ୍ତରୁ ଯେଉଁ ଚର୍ଚ୍ଚି ହେଲା । ସରବତକୁ ଜଳା କବଟିକାଟେ ତୁନ ବାରିଲା ଉପରେ ସବାଇ ଦେଲା । ସକାଳବାବେଳେ ଗ୍ଲାସ ଜଳରେ କଲାବର୍ଣ୍ଣି ବିଷ କମିଥିବାର ଦେଖିବାରୁ ସ୍ୱକିତ କଲା । ଅକ୍ଟୋବର ମନେ ହେଲା ଯେମିନ୍ତ ହେତୁ ବିଷ ଦେଇଅଛି । ତାକୁର ସିଂହାର୍ଡ଼ଙ୍କ ଡକାଇ ସରବତର ଅବଶିଷ୍ଟ ଯାହା ଗ୍ଲାସରେ ଥିଲା ପଦ୍ଧତୀ ସକାଶେ ଦେଲା ଓ ଦେହର ପସଗୁଣସବୁ କହିଲା ତାକୁର ସିଂହାର୍ଡ଼ ଗାସକୁ ଲୁହାଇବଣି-ଲେ ଗୁରୁକୁଅର ଅଧି ଅପଣା ଦେହର ପସ-ଗୁଣ ସେହିପରି କହିଲେ ଓ ଦେଉଧାଲି ସମୟର ମିଷ୍ଟାନ ତହିଁର କାରଣସବୁର ଲିବିଣ କଲେ । ଗୁରୁକୁଅର ଗଲାଣି ତାହାଙ୍କର କଶେ ପ୍ରସ୍ତାସ ଯଗବନ୍ତ ଗୁଡ଼ି ଦେଉଧାଲି ମିଷ୍ଟାନ ଉପଚୌକନ ସ୍ୱରୂପ ଦେଲେ । ଯେଉଁସ ଗୁଜବାଠରୁ ସବୁଥର ଅଧିଆଏ ଗୁରୁକୁଅରଙ୍କୁ ସତର୍କ କରି ଦୟ-ଗଲା କି ଯେଉଁ ମିଷ୍ଟାନ ତାହାଙ୍କ ଦେହରେ ଚଳଇ ନାହିଁ ତାହା ସେ ଖାଇବେ ନାହିଁ ।

ତା ୨୭ ରିଜରେ କର୍ତ୍ତୃକ ଫେଅର ଓ ତାକୁର ସାହେବଙ୍କର ଯୋବାନବନ୍ଦୀ ହେଲା । କର୍ତ୍ତୃକ ଫେଅର ସାହେବଙ୍କ ଉପରେ ସର୍କାର ବାଲେଶ୍ୱାରୀର ଅନେକ ପ୍ରସ୍ତ କଲେ ଓ ଏଥି ପୂର୍ବେ ସେ ଯେ ଅତି ଏକପ୍ରାକରେ ରେସିଡେଣ୍ଟ ଥାଇ କୌଣସି ଦୋଷ କରଣ ତହିଁର ପ୍ରତ୍ୟା-ଗମନ କରୁଥିଲେ ସେ ବିଷୟର ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତ

ହୋଇଥିଲା ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଯୋଦାନବର ଦେଉଁ ଶ୍ରୀ ଯୋଧ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ଅଥବା ଚିତ୍ତ ଯାଇଥିଲେ ।

ଅନୁମାନେ ଉପର ଲିଖିତ ସମାଚାରମାନ ଚାରିପାଖ ସଂବାଦର ସଂକଳନ କରୁଅଛୁ । ପ୍ରାକ୍ତନ ଲିଖକ ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କରେ ଏଥିର ଉତ୍ପତ୍ତି ବିବରଣମାନ କିଛି ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛି ଏ ଛତ୍ର ପରିକାରେ ତାହା ଲେଖିବା ଅସମ୍ଭବ । ପ୍ରାୟ ଏକମାସ ବିଦେଶ ବିଲେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବ ଏମାନ ଅନୁମାନ ହେଉଅଛି । ସରକାରୀ କାଲେଣ୍ଡାରର ସ୍ୱରୂପ ଓ ଦାର୍ଯ୍ୟପତ୍ରର କଷ୍ଟରେ ଲେଖେ ସନ୍ତୋଷ ହେବାର ଦେଖାଯାଏ ବୋଧ ହୁଏତ ଏବାର୍ଯ୍ୟରେ ସେ ସୁଖ୍ୟାନ ଲାଭେ ।

ସୁଭାଗୁଅର କେଉଁ କିମ୍ପା କରେଇଲୁ ଅସନ୍ନ କେଉଁ ଦନ ନାହିଁ । ସେ ଏମାନ ପ୍ରତି ଉପରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ଯେ କେତେ ତାହାକୁ ଅସମ୍ଭାଷ୍ୟବୋଧି ବସ୍ତୁ କର ବାର କଠିନ ।

ସାମ୍ବାହିକ ସଂବାଦ ।

ଶତ ସୋମବାର ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ମାତୃପୂର୍ଣ୍ଣ ପା- ହେବ କୃଷକ ଜଳକ କର୍ମର ଉଚ୍ଚ ନେଲେ ଓ ବଳ ସୁଧବାର ଅପସନ୍ନ କାଳରେ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସାହେବ ଏଠାର କଲକତା ବାଟେ ବିଲତକୁ ଯାଣ କଲେ ।

କୃଷକର ଦେବତାମାନେ ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ସାହେବଙ୍କ ଭାବରେ ଯେଉଁ କରାଗାନ୍ତୁ ଦେଇଥିଲେ ତାହା ଅଧ୍ୟାୟ ହୋଇଅଛି । ମାନ୍ୟବର ସାହେବ ଅଧ୍ୟାୟ ବରମାର ବାହି ହେତୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ବହି କି ପାଉଁ ।

ପୁଣ୍ୟର ଜଣେ ପଦପ୍ରେରକ ଜଗନ୍ନାଥକଲ୍ଲ ଭ୍ରମର ଦାର୍ଯ୍ୟ ସୁଧକରୁପେ ଚଳୁ ନ ଥିବାର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଓ ଉକ୍ତ ମକର ଚିଠିର ଯେଉଁ- ମାନେ ମେମ୍ବର ବିସ୍ତୃତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଉକ୍ତ ସଫରରେ ନ ଥିବା ଓ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିବାର ଉକ୍ତପ୍ରକାର ପୂର୍ଣ୍ଣନା- ମାନ ହେବାର ବାରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନକର ବିବେଚନାରେ ଏ କାରଣରୁ ପ୍ର- କୃତ ଦୋଷ ହେଉଅଛି । ଯେବେ ଉକ୍ତପ୍ରକାର ସରକାରୀ କର୍ମକାରକ ଉକ୍ତ ଅଧ୍ୟାୟରେ ମେ- ମ୍ବର ହେବାର ଯୋଗ୍ୟ ସେଠାରେ ନାହାନ୍ତି ତେବେ କିମି ମଧ୍ୟରେ ସେ ମଠକୁ ଅଧିକାର ବୁଝଇ ।

ମହାରଜା କୋଲକାର ଅପଣ ସୁଧ ସହୁକ୍ତ ମହାମାନ୍ୟ ସର୍ବଶ୍ରେୟ ଜେନରାଲଙ୍କ ସମ୍ମେ ପାଞ୍ଚାଳ କରବା କାରଣ କଲକତାକୁ ଅସିଥିଲେ ଓ ଗତମାସ ତା ୨୦ ରୁଗରେ ଏହି ଉପଲକ୍ଷରେ ଗୋଟିଏ ଦିବସର ଭଗନା ହୋଇଥିଲା ଯେ ଉକ୍ତରେ ହୋଲକାର ମହାରଜା ସର୍ବଶ୍ରେୟ ଜେନରାଲଙ୍କ ଭେଟ ପାଇଲେ ।

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ତାତ୍ପର୍ୟ ଫେବୃଏରୀ ୧୯୨୫ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ବାବୁ ଉତ୍କଳସମିତୀ ମହାପଦ୍ମ ମନୀସେଷ ।

କିମ୍ପା ସନ୍ତୋଷର ବସ୍ତୁ ଏହି ଯେ ଅନୁ- ମାନକର କିମ୍ପାକୁ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ଶ୍ରୀ ମିଶ୍ରର ରେବନ୍ଦ୍ୟା- ସାହେବ ଗତ ସଫରେ ବିଶ୍ରାନ୍ତ କାର୍ତ୍ତି ଶ୍ରୀ ମହା- ରଜା ଭଗୀରଥ ମହାନ୍ତି ବାହାଦୁରୀଙ୍କର ସୁରମ୍ୟ ବୌଧର ଉଚ୍ଚସ୍ତରର ଅଭିପ୍ରାୟ ସୁରକ୍ଷିତ ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତା ମନରେ ଗୋଟିଏ ସରକାରୀ ବାହିରେ ଗତକାଳ ରାତ୍ରୀ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ଉପକାର ହେବ ଏପରି ଅନେକ କଥୋପକଥନ କଲେ । ତତ୍ପରେ ସେ ସରକାରୀ ଅନୁକୃତ ହୋଇଥିବା ମହାରଜାଙ୍କର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରଧାନ କର୍ମଗୁଣକୁ ଚିହ୍ନାର ମହାନ୍ତି ଶ୍ରୀ ବାବୁ ବନମାଳୀସିଂହଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନେକ କଲେ ସେ ଗୋଟି ବୋଟି ତର ସମ- ପ୍ରକୃତ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ଦେଲେ ଓ ସାହେବ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦର୍ଶନିକ ତାହାର ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଉପରେ ଦେଲେ, ଉକ୍ତ ଉତ୍ତର ଯୋଗ୍ୟପାପ ବନମାଳୀବାବୁଙ୍କର ଅନେକ ଗୁଣାବଳୀ କଲେ ତତ୍ପରେ ମହାରଜା ଉକ୍ତବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖିନପକ୍ତ ଦେଖିବା କର ଯେଉଁ ସମ୍ଭାଷଣ ଅର୍ଥକ କର ଶ୍ରେଣୀ ବିସ୍ତୃତସଫ ହେଉଥିଲେ ତାହା ପାଠ ହେଲା, ଏଥିରେ ମହାରଜାଙ୍କର ଅନୁକୃତ, ସମାପତ୍ତୀ ଓ ଯୋଗ୍ୟତାର ଉକ୍ତ ବିବରଣ ବିବରଣ ଶ୍ରୀବତ୍ କର ପାଉଁସବନାନେ ସମସ୍ତେ ଏକମାନ ହୋଇ କୋଲାହଳ ଧ୍ୱଜ କଲେ ଓ କଲେ ସୁଧକରଙ୍କର ସହଦେବଗୁପ ମନ୍ତ୍ରୀ ବିଧାନା ସଞ୍ଜେଲେ । ବନମାଳୀବାବୁଙ୍କର ଯେତେ ବିଦୟ ଉକ୍ତରେ ସମସ୍ତେ ପ୍ରୀତ ଅଛନ୍ତି । ଓ ଅନୁ ମଧ୍ୟ ବାବୁଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ଯେ ସେ ଯେତେ ବିଦୟ ହେବେ ତେତେ ତାହାର ସୁଖ୍ୟାନ ବଢ଼ିବ । ସର୍ବଭୃତ୍ୟ ସଦା ଅଛି " ଯେ ବଡ଼ ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରବ ସେ ସାନ

ହେଉ ନୁହେଁ ବଡ଼ ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ସାନ ହୋଇଯିବ " ଉକ୍ତବାବୁଙ୍କଠାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ମହାରଜା ଅନୁର ଉଚ୍ଚକୋଡ଼ବର୍ଷ ବନମାଳୀ ବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖି ବିଶ୍ୱାସୀଳନ ଓ ପୁଣ୍ୟ ଦମନ କର ଚିତ୍ତ ପ୍ରସଂସା ରଚନ ହେଉଛି । ଇତି ।

ଅପଣକର ବାଧ୍ୟ କେହି ଅଧିକ ଦର୍ଶକ

ବିଜ୍ଞାପନ

ବୈଦେଶ୍ୟ ବିଲସ ମୁଦ୍ରାକର ବିଷୟରେ ପଦ୍ମେ ଯେଉଁ ନିଜସ୍ୱର ଦିଅଯାଇଥିଲା ତଦନୁ- ସାରେ ଗ୍ରାହକଗଣର ରୁଚନାକୁ ଅଧିକ ହେ- ବାରୁ ଚଳତମାସଠାରୁ ପୁସ୍ତକ ମୁଦ୍ରାକର କାର୍ଯ୍ୟ ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରଥମରେ ଯାହା ଦମ୍ପା କୁଫରମା ଶ୍ରୀ ଯୋର ଉଚ୍ଚମାସରେ ପ୍ରଥମମୁ- ଗୁକ୍ତ ଶ୍ରୀ ୧୩ କ ବାହାରବ । ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରା- ଥନା ସେ ଯେ ଯେତେଗଣ ପୁସ୍ତକ ଦେବାକୁ ଶ୍ରୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁର ଅଧିମ ମୂଲ୍ୟ ଓ- ଲୋକ ଶ୍ରେଣୀକୁ ୫୦% ଲେଖାଏଁ ଏହୁମାସ ମଧ୍ୟ- ରେ ପଠାଇ ଦେଇ ଦାୟତା କରବେ । ଏହୁମା- ସରେ ଅଧିମ ମୂଲ୍ୟ ନ ପଠାଇଲେ ଉପର- ଲିଖିତ ସରରେ ପୁସ୍ତକ ମିଳବ ନାହିଁ । ଗ୍ରାହ- କମାନେ ଉଚ୍ଚାବଲେ ମାସକୁ ମାସ ଯେତେ ଶ୍ରୀ- ହେବ ତେତେ ଅଥବା ମା ୩ ବରେ ଏବସରେ ପ୍ରଥମକର ପାଇ ପାରିବେ । ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ମାସକୁ ଏବସଣା ଓ ପୁଣ୍ୟ ଏବସଣାକୁ ୫୦% ପତ- ବ । ଇତି ।

କୃଷକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଗଜକର
ତାତ୍ପର୍ୟ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୨୫ } ସୁଧ ସେକ୍ସନ୍

NOTICE.

Wanted a Head master for the Bhudrack Aided M. C. E. School on a salary of Rs. 50. Candidates who have passed First Examination in Art or have experience in the Art of teaching shall have preference.

Applications with copies of testimonials are to be sent to the under- signed within 20 days of the ad- vertisement.

Dwarkanath Ghosh
26-2-74. } Sub-Inspector of schools,
for President

ଏହି ଉତ୍କଳସମିତୀ ସଫରକୃଷକ ସର- ଗାବକାର କୃଷକପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କୁ ଯାଗାଲସୁରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ।

ଅ ଚ ର ଭୁ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରୀ ତା ୨ ରଖ ମାର୍ଚ୍ଚ ସନ ୧୮୭୫ ମସିହା ।

ମୁରୁର ତାଲିକା ବାବଦ ମାତ୍ରେ ଜନଖଣ୍ଡ ସନ ୧୮୭୫ ମସିହା ।

ଜିଲ୍ଲାକର୍ତ୍ତାଙ୍କ

ଭୂମିପତ୍ରମାଣ ୩୧୭୮ ବର୍ଗମାଇଲ

ଲୋକସଂଖ୍ୟା ପୁରୁଷ ୨,୨୫,୩୩୦ ସ୍ତ୍ରୀ ୨୨୯୪୫୫

ଜାତିର ବିବରଣ

ଶ୍ରୀଷ୍ଟିପୁନ	କ	୨୩୧୪
ମୁଗଲମାନ	କ	୪୦,୦୧୩
ହିନ୍ଦୁ	କ	୧୪,୩୦,୦୪୦
ବୌଦ୍ଧ	କ	୦
ଅନ୍ୟାନ୍ୟଜାତି	କ	୨୨୪୧୭

ମୋଟ କ ୧୪,୯୪,୭୮୪

କେଉଁ ଜାତିରେ କେତେ ମୁରୁ

ଶ୍ରୀଷ୍ଟିପୁନ	କ	୧
ମୁଗଲମାନ	କ	୫୫
ହିନ୍ଦୁ	କ	୧,୮୭୩
ବୌଦ୍ଧ	କ	୦
ଅନ୍ୟାନ୍ୟଜାତି	କ	୧

କ ୧,୯୨୦

ଗୋର ମାମ	ପୁରୁଷ	ସ୍ତ୍ରୀ
ବସୁନ୍ଧା	୧୫	୧
ବସନ୍ତ	୧୨	୨
କୂର	୪୭୧	୫୨୦
ଉଦରଗେଗ	୧୪୩	୧୦୧
ଅଭୁଷଣ୍ୟା	୧	୫
ଅପାଳ	୦	୧
ଚର୍ଚ୍ଚନା	୮	୪
ସର୍ପାଦାନ ଓ ହିଂସ୍ର- ଜନ୍ତୁମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଦ	୩	୩
ଅନ୍ୟବିଭାଗ	୩୨୩	୩୦୫

୧୭୭ ୧୫୪

ଗୋଟିଏ ବସୁନ୍ଧାରେ ମୁରୁ

ମୁଗଲମାନ	ପୁରୁଷ	ସ୍ତ୍ରୀ
ଏକବର୍ଣ୍ଣର ଅନୁସୂଚ	୨୨୭	୨୦୭
ଏକଠାରୁ ଦୁଇବର୍ଣ୍ଣ	୧୧୫	୧୨୨
୨ " ୧)	୪୧	୩୭
୧) " ୨୦	୪୫	୫୮
୨୦ " ୩୦	୮୩	୧୫
୩୦ " ୪୦	୧୨୫	୮୧
୪୦ " ୫୦	୭୭	୪୭
୫୦ " ୬୦	୭୧	୭୨
୬୦ ବର୍ଣ୍ଣର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ	୧୫୫	୨୦୧

୧୭୭ ୧୫୪

ଜିଲ୍ଲାପୁରୀ

ଭୂମିପତ୍ରମାଣ ୨୧୭୦ ବର୍ଗମାଇଲ

ଲୋକସଂଖ୍ୟା ପୁରୁଷ ୩୮୯୪୯୧ ସ୍ତ୍ରୀ ୩୮୦୨୨୫

ଜାତିର ବିବରଣ

...	...	...	କ ୨୩୧୭୩୭
...	...	...	କ ୧୧୫୮୭
...	...	...	କ ୮
...	...	...	କ ୫୭୭
...	...	...	କ ୧୭୮୭୮

...

କେଉଁ ଜାତିରେ କେତେ ମୁରୁ

...	...	...	କ ୧
...	...	...	କ ୭
...	...	...	କ ୨୫୧
...	...	...	କ ୦
...	...	...	କ ୨୩

...

...	...	...	ପୁରୁଷ	ସ୍ତ୍ରୀ
...	...	...	୦	୦
...	...	...	୧୨	୧୧
...	...	...	୧୫୭	୧୫୪
...	...	...	୮୧	୭୨
...	...	...	୨	୦
...	...	...	୦	୦
...	...	...	୩	୨
...	...	...	୦	୦
...	...	...	୧୩୭	୧୫୧

...

ଗୋଟିଏ ବସୁନ୍ଧାରେ ମୁରୁ

...	...	...	ପୁରୁଷ	ସ୍ତ୍ରୀ
...	...	...	୧୭	୨୪
...	...	...	୭୫	୭୧
...	...	...	୩୪	୪୮
...	...	...	୮	୧୭
...	...	...	୧୭	୨୭
...	...	...	୪୩	୩୭
...	...	...	୫୦	୩୧
...	...	...	୪୪	୨୧
...	...	...	୫୧	୫୪
...	...	...	୫୩	୪୭

...

କରକର ବାକ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଭାରତ

ସମ୍ବାଦ

ଭାରତୀୟ ମାର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବାଦକ୍ରମସିଦ୍ଧା । ମୁ । ଚୈଷ ୧୯୩୯ ମସିହା ୧୨ମାସ ୧୨ତାରିଖ

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୫
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୫୭
ମଧ୍ୟମଲ ପାଇଁ ଡାକମାସୁଲ ୫୯୩୪

ମନ ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତ ଅଭିଭାବକ ପକ୍ଷରେ କୋ-
ପିଟି ବନ୍ଧା ଭ୍ରମ ହୋଇଯାଇଅଛି । ପୁରୀର
ଲୋକସଂଖ୍ୟା ମୋଟରେ ଠିକ୍ ହୁଏନେହେଁ ତାହା
ବିଶେଷର ଲୋକସଂଖ୍ୟାରେ ଭାଗ ହୁଏ ରହ-
ଯାଇଅଛି । ଯେଉଁ ତାହାର ଲୋକ ଯେତେ
କମ୍ପର ବିଭବଣ ଏଠାରେ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଯେ
ପାଠକମାନେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ସଂଗୋଧନ କର-
ନେବେ । ଯଥା

ବାକ୍ୟସଂଖ୍ୟା	୩	୫୭୭
ସମ୍ବାଦମାନ	୩	୧୯୮୭
କ୍ରମ	୩	୨୩୧୭୨୭
କୋଡ	୩	୮
ଅନୁସନ୍ଧାନକାର	୩	୧୨୮୭୮

ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦ ଅର୍ଥାତ୍ ନ ହେଉଁ ଶୁ ଏଠାରେ
ଗାନ୍ଧି ଅଭିଧାନ ପ୍ରକଳ ହେଲଣି । ଗଜ
ସମ୍ପାଦକ ଏ ପ୍ରକାର ଅନୁଭବ ହେଉଅଛି ।
କର୍ତ୍ତା ନ ହେବା ଏଥିର କାରଣ ଜଣାଯାଏ ।
କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ସୁଲଭାସ ବର୍ଷା ସଙ୍ଗେ ଦେଖା
ଯାଉଁ ଓ ଅମ୍ଭ ଯାହା ରହିଅଛି ତାହା ଅଭିଧାନ
ସୁଲଭ ବସୁଅଛି । ବଢ଼ିଯାଉ ନାହିଁ ।

ଗଜ ରକ୍ତକାରୀର ରୁଧିକାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଏ ନଗରରେ ବଦାହର ଏମନ୍ତ ଧୂମ ଲାଗିଥିଲା
କେ ରୁଧିକର ବାଜା ଓ ଅନୁଗମ୍ୟ ଅନୁସୂଚିକ
କଥାରେ ସେହି ବର୍ଷମାନ ହେଉଥିଲା ।

ଏକାଦେଶକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତହଲ ଫି-
ସିକାନ୍ ବୋଧ ହେଉଥିଲା ଯେମନ୍ତ ବଦାହର
ଲାଟକର ପଢ଼ାଅଛି । ମୋଦ୍ୟଲରେ ମଧ୍ୟ ଅ-
ନେକ ବଦାହ ବହିବାଲରେ ହୋଇଗଲା ।

ଗଜ ଗଜକାର ଗିବର୍ଷି ଉପଲକ୍ଷରେ
ଏ ନଗରର ମହାଦେବଙ୍କଠାରେ ସାମାନ୍ୟରୂପ
ଯାହା ହୋଇଥିଲା ଓ ଗୁଣ ୧୦ ଶ୍ଳା ସମୟକୁ
ପ୍ରାୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା କଟକଜିଲ
ଥାନା ମଧ୍ୟରେ ପଲମହଂସକ ଯାହା ପ୍ରତି
ନାସ ସେଠାର ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ବର୍ଷକୁବର୍ଷ ମକ
ହେଉଅଛି । ଅଗସ୍ତ ଅଭି ଯାହା ସେଠାକୁ
ଯାଇ କାହାକୁ କମ୍ପା ତେଜେ ଦେଖାନ ଉଦ୍ଦାହ
ବସୁ ନାହିଁ । ଯାହାପଦର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ହେଉଲେ
ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ବଡ଼ରୁଣେ ହୁଅଇ କାରଣ ଏ
ପ୍ରଦେଶରେ ଯାହା ଶିଳ୍ପୀ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଓ ବୃତ୍ତ
ହାଟର କାର୍ଯ୍ୟ ଭରତ ଓ ଏଥିରେ ବ୍ୟବସାୟିକର
ବିଶେଷ ଉପକାର ଅଛି । ଯାହା ଯେବେ ରହିଲ
ହୁଅଇ ତେବେ ଦେଶର ଅବସ୍ଥାନସାରେ ଅନ୍ୟ
ବିରୂପେ ଏମନ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଫଳ ହେବ ଅମ୍ଭେ-
ମାନେ ବହୁ ନ ଯାଉଁ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ବଡ଼ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଅଛୁ
ଯେ ବାକୁ କାଳମୋହନ ଘୋଷାଲ କଟକ
ହାଇସ୍କୁଲର ଚତୁର୍ଥ ଶିକ୍ଷକ ପଦରେ ମନୋମତ
ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ବାକୁ ହରିବଞ୍ଚିତ ମେଣ୍ଟ ଉକ୍ତ

କର୍ମରେ ଥିଲେ ବିନ୍ଦୁ ସେ ଉଦାଲତା ବରଦେ
ବୋଲ କର୍ମ ତ୍ୟାଗ କରିନାଉ ଉକ୍ତ ପଦ ସୁନ୍ଦ୍ୟ
ହୋଇଥିଲା । ବାକୁ କାଳମୋହନ ଘୋଷାଲ
ଶିକ୍ଷକ କର୍ମ ସକାଶେ ବି ପ୍ରକାର ଉପଯୁକ୍ତ
ଉପର ପରରୂପ ଦେବା ଅନାବଶ୍ୟକ କାରଣ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ଜିଲ୍ଲାରେ ମେଉଁମାନେ ଇଂରାଜୀ
ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରି ସରକାରୀ ଓ ସାମାଜିକ କର୍ମ
ସୁରୁରୁପେ କିଟାହ କରିବାପାଇଁ ସୁଖ୍ୟାଚାର
ଠାକିନ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧି-
କାଂଶ ଏହାଙ୍କର ପ୍ରଥ ଅଟନ୍ତି ଓ ସମ୍ପ୍ରତି ବାକୁ
କାଳମୋହନ ଘୋଷାଲ କଟକ ଉକ୍ତ ସ୍କୁଲର
ସେରୂପ ଉକ୍ତ ସାଧନ କରିଥିଲେ ତାହା ଉକ୍ତ
ସ୍କୁଲ ବସିଲା ଦିନକୁ କୌଣସି ଜାଳରେ ପ୍ରଜ୍ଵା-
ମାନ ହୋଇନ ଥିଲା । ଶୁଣିଲୁଁ ଯେ ସ୍କୁଲ ଉତ୍ତ-
ସ୍ଥେପ୍ଟର କାଳମୋହନବାକୁ ଉକ୍ତ କର୍ମରେ
କିୟତ୍ତ କରି ବେକର ଖାଣ୍ଡିକ ପାରକତା ବିଷ-
ୟରେ ତାଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ସାମ୍ପ୍ରତିକର୍ମ ଅପେକ୍ଷା କରି
ଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭେମାନେ ବିବେଚନା ବରୁଁ ବାକୁ
ଅନାୟାସରେ ସେରୂପ ସାମ୍ପ୍ରତିକର୍ମ ଦର୍ଶାଇ
ପାରନ୍ତି । କାରଣ ପିକ୍ଷକତା କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁର
ଦେଲେବର୍ଷ ଉକ୍ତମରୂପେ କିଟାହ କରିବା ସ-
କାଶେ ସେ ପ୍ରରୁରୁପେ ସକ୍ଷମ ଅଛନ୍ତି ।

ମାଳଗିରି ।
ମାଳଗିରି ବାକା ଓ ପ୍ରକାଶ ମଧ୍ୟରେ ଉପ
ମନାନ୍ତର ହୋଇ ବିବାଦ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି

ଯେ ଜାହା ଦମନ ନିମନ୍ତେ ବାଲେଶ୍ଵରର ପୁଲିସ୍ ଡିଭିଜନ୍ ସ୍ଵରାଜ୍ୟରେ ଯେଠାକୁ ଗଲ ସପ୍ତା-
 ବରୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଏସପାହରେ ବାବୁ ହରେ-
 କୃଷ୍ଣ ଦାସ ଗଡ଼ଜାତର ଅଧିଷ୍ଠା ସ୍ଵରାଜ୍ୟ-
 ଶ୍ରେଣୀ ଏହି ବଦଳ ଉଠିବ ନିମନ୍ତେ ସେଠାକୁ
 ଯାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ହୁଇ ଏବଦଳରେ କିମ୍ପର
 ସାହେବ ମଧ୍ୟ ବାଲେଶ୍ଵର ସଦରନ ଜୟଲକ୍ଷରେ
 ସେଠାକୁ ଯିବାର ହିର ହୋଇଅଛ । ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ଏ ବଦଳର ପ୍ରକୃତ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଅବଗତ
 ହୋଇ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏତେ ହାକିମ ସେଠାକୁ
 ଯାଇ ଲେ ହୋଇ ଯିବାର ସହଜା ଅନୁମାନ
 ହେଉଅଛି ଯେ ବସନ୍ତ ନିତାନ୍ତ ସାମାନ୍ୟ
 ନୁହଇ । ସରକାର ଅନୁଷ୍ଠାନଦ୍ଵାରା ଅମ୍ବେମା-
 ନେ ଶୁଣୁଅଛି ଯେ ପ୍ରଜାକଠାରୁ ଅଧିକା ଭୃତ୍ତି
 କର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର ଅଦାୟର ଦେଖା
 ଗୁଜାଳପକ୍ଷରୁ ଦେବାରୁ ପ୍ରଜାମାନେ ଜାହା ନ
 ଦେବାକୁ ଇମଲ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ଗୁଜା ଏବଂ
 ସୂତ୍ରରେ ଜାହାକର ଗୁଜାର ନ ଶୁଣି ଦେଖାଦଳ
 ଉପରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ କରୁଥିବାରୁ ପ୍ରଜାମାନେ ଅସ-
 ବୁଦ୍ଧି ଅଛନ୍ତି । ଏବଂ ଏହି ସମୟରେ ସତ୍ୟ
 ଅମ୍ବେମାନେ କହୁ ନ ଯାଉଁ ମାତ୍ର ଗୁଜା ଯେବେ
 ଦେଖାଦଳ ଉପରେ ଦେଖୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ରାଜ୍ୟକୁ
 ତେବେ ଜାହା କହ ବରଷ କୁହଇ । କାରଣ
 ଗୁଜାକର ଦେଖାଦଳ ବାବୁ ଫକୀର ମୋହନ
 ସେନାପତି ଅଟନ୍ତି ଓ ସେ ଜଣେ ଅଧ ବଦଳ ଓ
 ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟମୟ କୋଲ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ନାୟକ ଓ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ
 ଗୁଜାଳ ସାହେବଙ୍କ ଚକଟରେ ପରଚିତ ।
 କାସ୍ତ୍ରରେ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ନାୟକ ସାହେବ ବାଲେଶ୍ଵରର
 ସରକାର ଥିଲ ବେଳେ ସ୍ଵୟଂ ସେନାପତି
 ମହାଶୟକର ଗୁଣ କୁହିଁ ଗୁଜାଳ ଚକଟରେ
 ଦେଖାଦଳ ଉପରେ ହସ୍ତୁ କରୁଇ ଦେଉଥିଲେ
 ସୁତରାଂ ଗୁଜା ଜାହାକୁ ଉତ୍ତମ କର୍ମକାରୀ ଭାବ
 କରି ସବୁ କର୍ମରାଜର ଜାହାଳ ଉପରେ ଯେବେ
 ଦେଉଥାନ୍ତି ତେବେ କହି ଅନ୍ୟାୟ ବୋଲିଯାଇ
 ନ ଥାରେ । ସକ୍ଷାନ୍ତରେ ଫକୀରମୋହନ ବାବୁ-
 ନର ଯେତୁ ସୁନାଲ ଶୁଣାଯାଏ ତହିଁରେ ଯେ
 ଜାହାଳଦ୍ଵାରା ପ୍ରଜାକର କ୍ଷତ ହେବ ଏମନ୍ତ
 ସମ୍ଭବ ଦୋଷ ହେଉ ନାହିଁ । ତେବେ ମୁଗ୍ଧ-
 ବର୍ତ୍ତୀ ଲୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଓ
 ଗଜଡ଼ାପ୍ରସୂତ ସଙ୍ଗେ ବ୍ୟବହାର କରିବାରେ
 ଅନେକ ଅନୁର ଅଛି । ଏହିହେତୁରୁ ବୌଦ୍ଧ
 ବ୍ୟବସାୟୀ ଏହା ହେଉ ଅମ୍ବେମାନେ
 ଚାହୁଁବା କରୁଁ ଯୋ ଗା ବାବୁ ହରେକୃଷ୍ଣ ଦାସ

ଅଧିଷ୍ଠା ସ୍ଵରାଜ୍ୟରେ ଗୁଜାଳ ମଧ୍ୟସ୍ଵରାଜ୍ୟ ଗୁଜା
 ଓ ପ୍ରଜାକ ମଧ୍ୟରେ ଗାନ୍ଧୀ ସହାୟ ପୁନଃ ସଂସ୍ଥା-
 ପିତ କେବ ଓ ଏକପକ୍ଷରେ ଗୁଜା ସେମନ୍ତ
 ଅପଣା ଯଥାର୍ଥ ପାଉଁଶରୁ ବସ୍ତୁତ ନ ହେବେ
 ତେମନ୍ତ ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ପ୍ରଜାମାନେ ଉତ୍ସାହରୁ
 ରକ୍ଷା ପାଇବେ ।

ହଲୁଅବାଜ୍ଞା

ଗଜ ସଂଖ୍ୟା ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ ଏପ୍ରକାରର
 ବଳଗମନୋପା ବା ହଲୁଅବାଜ୍ଞାଙ୍କ ଅହ
 ବୃତ୍ତାନ୍ତ ବିଷୟରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସାଦ ଲେଖା
 ଅଛି । ଲେଖକଙ୍କ ମତ ଏହି ଯେ ଓଡ଼ିଶାର
 ବିଖ୍ୟାତ ଗୁଜା ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦେବ କାହ୍ନୁଦେ-
 ଶର ପରମାତ୍ମଦେବ ଗୁଜବନ୍ଧ୍ୟକୁ ବିବାହ ହେ-
 ବାକୁ ବାଞ୍ଛା କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର କାହ୍ନୁଗୁଜା ଅପମାନ
 ହେବାରୁ ସୁସ ହେଲା । ଓଡ଼ିଶା ଗୁଜା ହୁଇ
 ଲାଗିଅଛି ସବୁ ସେଇ ଉତ୍ତରୁ କାହ୍ନୁଗୁଜାଙ୍କ
 ସୁସରେ ବ୍ରାହ୍ମଣଦୟା ଚିନ୍ତେଧ ଥିବାର ଶୁଣି
 ଅପଣା ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପଇତା ଯିକାର ଦେଇ
 ସୁକରେ ଜୟଲାଭ କଲେ । ଶୁଣୁ ସୈନ୍ୟମାନେ
 ଏହ ଗୁଜପ୍ରସାଦ ଚିରଦିନ ଭୋଗ କରିବାକୁ
 ଗ୍ରାଣୀ ହେବାରୁ ଗୁଜା ଜାହାକୁ ପୁରୁଷୋତ୍ତମର
 ଅନୁଲରେ ଏକଜାତ ହୋଇ ରହବାକୁ ଅଛା
 ଦେଲେ । ଏହରୁପେ ବଳଗମନୋପାଙ୍କର ସୃଷ୍ଟି
 ହୋଇଅଛି । ଲେଖକ ଅସ୍ତର କହନ୍ତି ଯେ
 ଏମାନେ ନାନାଜାତ ଥିଲେହେଁ ଏହାକମଧ୍ୟରେ
 ଅଧିକାଂଶ ଗଣେଇ ଥିଲେ ଏମାନଙ୍କ ଉପାଧିରୁ
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପରଚୟମିଲୁଅଛି ଯଥାପଥାନ, ସରଜା,
 ପାସ ନାୟକ, ଗୁଜର, କୁଲ, ବିଗାଳ, ମନୁଅଲ,
 ଗାଢ଼, ସେନାପତି ମହାନ୍ତି, ସର, ମନଜ, ମହି,
 ତେଜା, ନୈବା ଉଦ୍ୟାଦ ।

ଲେଖକଙ୍କ ଦୃଢ଼ ନିର୍ଣ୍ଣ ଅମ୍ବେମାନଙ୍କ ବିବେଚ-
 ନାରେ ଅସଙ୍ଗତ ନୁହଇ ଓ ଏରୁପେ ହଲୁଅ
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିବାର ବିଷୟ କାରଣ
 ଦେଖାଯାଏ । ବିଷ୍ଣୁ ଯେଉଁମାନେ ଦାସ ମିତ୍ର
 ଉଦ୍ୟାଦ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ଉପାଧି ଥାଉଣ କରି ହଲ-
 ବୃତ୍ତି ଅବଲମ୍ବକ କରିଅଛନ୍ତି ଜାହାଳପ୍ରତି ଭଲ
 କାରଣ ଗୁଜା ଓ ଏପ୍ରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତ
 ହଲୁଅବାଜ୍ଞା ବୋଲିଯାଏ । ଅମ୍ବେମାନେ
 ଦେଲେବ କିନ୍ତୁ ଲେଖକଠାରୁ ଶୁଣିଅଛି ଯେ
 ଯାହାପୁରୁଷ ଯାହା ସୁବରୁ ଯେଉଁ ବ୍ରାହ୍ମଣମା-
 ନେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଥିଲେ ଓ ଯାହାକର ବ୍ରାହ୍ମଣ-
 ବ୍ୟାପାରେ କ୍ଷତ ନ ଥିବାର ଉଚ୍ଚ ସମୟରେ

ସହିନ ପ୍ରଦେଶରୁ ସୁଯୋଗ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅଗରପାତ
 ଅବଦଳ ହେଲା ସେହମାନେ ନୂତନ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ
 ଅଗମନରେ ଅପଣା ବୃତ୍ତିରୁ ବସ୍ତୁତ ହୋଇ
 ଉତ୍ତର ଯୋଷଣର ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନ ଯାଇ
 ଅଗଜ୍ୟା ଗୁପ କର ଲାବକା ଲାବକା କଲେ ।
 ଏମାନେ ଦୋଷ ହୁଅଇ ଯେ ହଲୁଅ ବ୍ରାହ୍ମଣମା-
 ନେ ପ୍ରକୃତରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅଟନ୍ତି ବେବଳ କ୍ରାୟା
 ସ୍ଥାନ ଦେବାରୁ ନାଗୁବସ୍ତାକୁ ଲଭିଅଛନ୍ତି ଓ
 ଉପରଲିଖିତ ଶ୍ରୀଏକ ଉପାଧିଧାରୀ ବ୍ରାହ୍ମଣ-
 ମାନେ ପ୍ରକୃତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ନ ଥିଲେ ଓ ହଲକରକା
 ଜାହାଳର ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟବସାୟ ଅଟଇ ବେବଳ
 ଗୁଜପୁରୁଷରୁ ହୁଏତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଲି ପର-
 ଚିତ ହୋଇଥିବେ । ଏ ହୁଇପ୍ରକାର ହଲୁଅ
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ମଧ୍ୟରେ ସଂସ୍ପଦ ଅଛି କି ନାହିଁ ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ନିଶ୍ଚୟ କହି ନ ଯାଉଁ କିନ୍ତୁ ସଂସ୍ପଦ ନ
 ଥିବାର ଅଧିକ ହେତୁ ଦେଖାଯାଏ । ଏବଂ ସଂ-
 ଚରେ ଜାଣିବା ଲେବେ ଅପଣା ମତ ନ
 ଜରୁବେ ଏହ ଅପାରେ ଅମ୍ବେମାନେ ଅପଣା
 ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଁ ।

ନାଗା ଉପଦ୍ରବ

ଅସାମପ୍ରଦେଶରେ ନାଗାପଦ୍ମ ନାମରେ
 ଗୋଟିଏ ଜାତି ଅଛି । ନାଗାପଦ୍ମ ଜରପକରକା
 କାରଣ ଲେଖକମଧ୍ୟ ବୋଲିକମ୍ପ ଓ କାସ୍ତାନ
 ବାଜଲ ସାହେବ ସର୍ଦ୍ଦା ଖଲସି ପ୍ରଭୃତି ଅନେକ
 ଲେବ ସହିତ ସେଠାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ଗଜମାସ
 ଜା ୧ ରଖରେ ସେମାନେ ନାଲକୁ ନାମକ ଏକ
 ଗ୍ରାମରେ ପ୍ରବେଶ ଦେଲେ । ଜରପକର ସା-
 ହେବମାନେ ସେଉଁ ଗ୍ରାମରେ ପହଂଚନ୍ତି ସେ-
 ଠାର ଲେବମାନେ ଗୁରୁତର କୁକୁଡ଼ା ପ୍ରକାର
 ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଉପଚୋଦନ ସ୍ଵରୂପ କହି ଦେଲ
 ଅସନ୍ତି । ଏ ଗ୍ରାମର ଲେବମାନେ ସେହିପରି
 କହୁଁ ଉପଚୋଦନ ହୋଇକମ୍ପ ସାହେବଙ୍କ
 ଚକଟକୁ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଦେଲ ଅସିଥିଲେ ।
 ଜାହାଳ ଲୁବ ହଜିରୁ ଜଗା ଗଲ ବ ସେମନ୍ତ
 ସାହେବଙ୍କ ଫଳ କଳ ଦେଖି ନସମାନେ ଲାବ-
 ସୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏସ୍ଵ ପାଇ ଜାହାକୁ କୁମ୍ପା
 ଗଲ ଯେ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଵୟ କରିବାର ବୌ-
 ଶସି କାରଣ ନାହିଁ । ସରଦନ ସଦାତେ
 ସେମାନେ ଅଛି କହିଁ ଉପଚୋଦନ ଦେଲ
 ଅସିଲେ । ଜଣେ ନାଗା ଦୋଲକମ୍ପ ସାହେବଙ୍କୁ
 କହୁଲ ଯେ ଜାହାଳର ଗୁଜା ଅର୍ଥାତ୍ ଗ୍ରାମପତି
 ସାହେବଙ୍କ ବହୁତ ଦେଖି ଲୁବ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କହୁଁ ସାହେବ ସନ୍ତାନରୁ ବନ୍ଧୁକ ନେଇ
 ତାହାକୁ ଦେବାରେ ସେ ତାହା କାଳରେ
 ମକାଇ ନାହିଁବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ
 ଆଉ ଜଣେ ନାଗା ହୋଇଲେ, ସାହେବଙ୍କ
 ପୁଅକୁ ତାହାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଏମନ୍ତ ବସନ ଅ-
 ଘାତ କଲ ଯେ ସେ ମାଟିରେ ପଡ଼ି ରହିଲେ ।
 ଆଉ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ନାଗା କପ୍ତାନ ବାଜଲ
 ସାହେବଙ୍କ ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ସାହେବ ପିସ୍ତୋ-
 ଲ ମାର୍ଚ୍ଚ ପଲାଇଲେ ଓ ନାଗାମାନେ ତାହାଙ୍କ
 ପଛରେ ଦୋଡ଼ଲେ । ଅକମ୍ପାକୁ ଏକ ଗୁଳି
 ନାଗାଙ୍କ ସରଦାର ଉପରେ ଲାଗି ସେ ମରଗ-
 ଳୁ ସେମାନେ ପଲାଇଲେ । ସାହେବ ମଧ୍ୟ
 ଅପଣା ଦେହର ଦୁଇ ଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଆଘାତ
 ଯାଇଥିଲେ । ହୋଇଲେ ଓ ତାହାଙ୍କ ନିକଟରେ
 ଥିବା ସମ୍ପା ଦୁହେଁ ପଞ୍ଚୁ ପାଇଲେ । ଆଉ
 ପିପାହାମାନେ ନାଗାଙ୍କ ଆକ୍ରମଣ କରି ଗ୍ରାମଦଗଳୁ
 ଉଡ଼ିଦେଲେ । ବାଜଲ ସାହେବ ଅପଣା
 ଅନୁସନ୍ଧାନକର କବଚକୁ ଅଧି ତାହାଙ୍କ ଅତ୍ୟୁ-
 ଦେଇ ସେଠାରୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରିବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ
 କଲେ । ଯେଉଁମାନେ ଅସ୍ତ୍ରଶୁଣି ଓ ସମର୍ଥ ଥିଲେ
 ସେମାନଙ୍କୁ ଆଦର ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଧୁ ନେଇ
 ଯିବାର ଭାର ଦିଆଗଲା । ସେଠାରୁ ବାହାରି
 ଯାଇ ବାଟରେ ଆଉ ଥରେ ମଧ୍ୟ ନାଗାମାନେ
 ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ବାଜଲ ସାହେବ
 ତାହାଙ୍କ ସହଜ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାରୁ ଯେତେବେଳେ
 ତାହାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଲୋକ ମର
 ପଡ଼ିଲେ ତେତେବେଳେ ସେମାନେ ପଲାଇ
 ଗଲେ । ତହିଁ ଉତ୍ତାରୁ ଆଉ କିଛି ବିପଦ
 ଘଟି ନାହିଁ ।

କପ୍ତାନ ବାଜଲ ସାହେବଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସଦାସତା
 କ ୧୭ ଶ ଥିଲେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ କ ୮୦ ଶ ହର
 ଓ କ ୫୧ ଶ ଅଦର ହୋଇଥିଲେ ଅବଶିଷ୍ଟ
 ଲୋକମାନେ କୌଣସି ଆଘାତ ପାଇ ନାହାନ୍ତି ।
 କପ୍ତାନ ବାଜଲ ସାହେବ କହନ୍ତି ଯେ ତାହାଙ୍କୁ
 ମାର ପକାଇବା ନିମିତ୍ତ ସାନୁଆ ଓ ନାଇନର
 ଲୋକମାନେ ଚକ୍ରାନ୍ତ କରିଥିଲେ । ଅପତ୍ୟ
 ବର୍ଣ୍ଣନାମାନେ କାହିଁକି ଏରୂପ ବଦ୍ରୋହ କା-
 ର୍ୟରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଲେ କିଛି ପ୍ରକାଶ ପାଇ
 ନାହିଁ । ବୋଧ ହୁଅଇ ଜଣକ ଦେବାର ଦେଖି
 ଖଜଣା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ଅଣଙ୍କା
 କହିଥିବେ । ସାବା ଦେଉ ଏମାନଙ୍କ ଅଭ୍ୟାସର
 ନିମିତ୍ତ ଏହାକୁ ଉପସ୍ଥଳ ଦଣ୍ଡ ଦେବାର ଉଚିତ
 ଓ ଅନୁମାନେ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇଥିବୁଁ ସେ

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅବଲମ୍ବରେ ଏହାଙ୍କ ଦମନ ନିମିତ୍ତ
 ସୈନ୍ୟ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ବର୍ଣ୍ଣା ଲୋକମାନେ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ବରବର କଷ୍ଟ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଓ
 ଅକାରଣରେ ଅନେକ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରୁଅ
 ଥିଲନ୍ତି । ଏସବୁ ଅପତ୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଆୟତ୍ତରେ
 ରଖିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବିଶେଷ ଉପାୟ ଚିନ୍ତା
 କରିବା ନିତାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ ହୋଇଅଛି ।

ବରୋଦା ଗୁରୁକୁଅରଙ୍କ ବିଚାର ।

ଏ ବିଚାରର ସମାପ୍ତର ପାଠ କରିବାରେ
 ଲୋକଙ୍କ ମନ ଏମନ୍ତ ରହିତ ହୋଇଅଛି ଯେ
 ସଂବାଦପତ୍ର ହାତକୁ ଆସିଲେ କ୍ଷଣି ଅଭିପ୍ରାୟ ନ
 ପଡ଼ି ଅଗେ ବରୋଦା ସଂବାଦ ଅଛି କି ନାହିଁ
 ତହିଁର ଉତ୍ତ ନେବାକୁ ହେଉଅଛି । ବାସ୍ତବରେ
 ଏ ବିଚାରଟି ଭାରତବର୍ଷରେ ଅଭିନବ ପ୍ରକାରର
 ଅଟଇ ଏବଂ ଜଣେ ସ୍ଵାଧୀନ ରାଜା ଅପତ୍ୟ
 ହୋଇ ବିଚାରାଳୟରେ ଆସିଅଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ
 ଏହାର ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଜାଣିବାକୁ ସମସ୍ତେ ବ୍ୟକ୍ତି
 ମାତ୍ର ଅନୁମାନଙ୍କ କ୍ଷୁଦ୍ର ସମ୍ଭାରେ ସେବୁ
 ଲେଖିବାର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ ସୁତରାଂ ତୈତ୍ତିକ
 ସମ୍ପାଦନାକରେ ବାହାରୁଥିବା ଭାରତୀୟ
 ସଂବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧ ସାମ୍ବନ୍ଧ ଗ୍ରହଣ ଭିନ୍ନ ଆଉ
 କିଛି କରି ନ ପାରୁ ।

ଭା ୧ ରୂପ ମାର୍ଚ୍ଚ—ତାକୁର ସିଂହାଡ଼ ଓ

ତାକୁର ଗ୍ରୋସାହେବଙ୍କ ତୋବାନବନ ହେଲ ।
 ସିଂହାଡ଼ ସାହେବ କର୍ଣ୍ଣେଲଙ୍କ ଯୋବାନବନର
 ଘୋଷକତାରୁ ବିଷ ମୟ ପ୍ରବ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କରି-
 ବାର କହଲେ ଗଙ୍ଗା ଓ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଉର୍ଦ୍ଧରେ
 ଥିଲ ତମ୍ବା ନ ଥିଲ । ତାକୁର ଗ୍ରୋ କହଲେ
 ଯେ ତହିଁରେ ଗଙ୍ଗା ଓ ବାଠପର ଏକପ୍ରକା-
 ର ପ୍ରବ୍ୟ ଥିଲ । ଅନେକାଂଶରେ ତାକୁର
 ସିଂହାଡ଼ଙ୍କ କଥାକୁ ସମର୍ଥନ କଲେ ।

ଭା ୨ ରୂପ—ଗ୍ରୋସାହେବଙ୍କ ଉପରେ କେ

ସ୍ଵରାଜ ହେଲ । ସେ ପ୍ରବେ ସାବା କହୁଥିଲେ
 ସେପରି ସବୁ କହଲେ ତହିଁଉତ୍ତାରୁ ଗୁଡ଼ିକଙ୍କର
 ଯୋବାନବନ ହେଲ । ସେ କହଲ ଯେ ଗେଷ-
 ଥର ପିପୁ ତାହା ସଙ୍ଗରେ ଯାଇଥିଲ ମହାରାଜା
 ପିପୁକୁ କହଲେ ଯେବେ ଅମ୍ଭେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ବିଜି
 ଦେବୁ ତେବେ ତୁମ୍ଭେ କିଛି କରିବ କି ନାହିଁ ।
 ପିପୁ କହଲ ସମ୍ଭବ ହେଲେ କରିବ । ମହାରା-
 ଜା ଯଗବନ୍ତୁଠାରୁ ଏକ ପୁଣିପା ନେଇ ପିପୁକୁ
 ଦେଇ କହଲେ ସାହେବଙ୍କ ଗାଈବା ହବ୍ୟରେ
 ଦେବ ଏଥରେ ହଠାତ୍ ମୃତ୍ୟୁ ହେବ ନାହିଁ ପୁରୁ

ଭନ ମାସରେ ତାହା ଘଟିପାରେ । ଏଉତ୍ତାରୁ
 ପିପୁ ଓ ସୁବା ମହାରାଜାଠାରୁ ବିବାୟ
 ହୋଇ ଆସିଲେ ।

ଭା ୩ ରୂପ ମାର୍ଚ୍ଚ—ଅଜଦନ ମଧ୍ୟ ଗୁଡ଼ି-
 କର ତୋବାନବନରେ ଗେଷ ହେଲ । ସାଲମ
 ନରପୁତ୍ର ଯଗବନ୍ତ ସହିତ ସେ ଗୁଜିବାଡ଼କୁ
 ଯେଉଁଠି ଯାଇ ମାହାରାଜାଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ
 ହଲ ଓ ଯେସବୁ କଥା ବାର୍ତ୍ତା ହେଲ ତାହା
 ବାହୁଲ୍ୟରୂପେ କହୁଅଛି । କର୍ଣ୍ଣେଲ ଫେ-
 ଅରଙ୍କୁ ବିଷ ଗୁଆରବା ପାଇ ମହାରାଜା ତାହାକୁ ଏଦ-
 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଯାଚିଲେ । ତତ୍ତ୍ଵ ଅଭବନ ସେ
 ହେତେ ପୁତ୍ର ଅ ବିଷ ମହାରାଜାଠାରୁ ଯାଇ
 ଏକଦନ ଅନ୍ତର ଏକଦନ ସରବତରେ ମଗାଇ
 ଦେଉଥିଲ । ବିଷର ଅବଶିଷ୍ଟ ଗୁଗ ତାହାର
 ପରତାଳାରେ ଥିଲ । ଦେବଲ ଟଙ୍କା ଲେଉଟେ
 ହେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ହସ୍ତଅଛି । କର୍ଣ୍ଣେଲଙ୍କ
 ସଙ୍ଗେ ତାହାର ବିବାହ ନ ଥିଲ ।

ଭା ୪ ରୂପ—ନରପୁତ୍ରମାହାର ଆପଣା
 ଯୋବାନବନରେ କହଲ ଯେ ଗୁଡ଼ିକ ସଙ୍ଗେ
 ଗୁଜିବାଡ଼କୁ ଯାଇଥିଲ । ଦୁର୍ଗାୟ ଥର ସାକ୍ଷାତ୍
 ହେଲେ ମହାରାଜା କହଲେ ଯେ କର୍ଣ୍ଣେଲ ଫେ-
 ଅରଙ୍କୁ ଗାଦ୍ୟପ୍ରବ୍ୟରେ ବିଷ ମିଗାଇ ଦିଅ ।
 ସେ କହଲ ଗାଦ୍ୟପ୍ରବ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ତାହାର ସମ୍ପର୍କ
 ନାହିଁ । ନରପୁ ସରବତରେ ବିଷ ଦେବାକୁ
 କହଲ । ଅଭବନ ସେ ଗୁଡ଼ିକକୁ ବିଷ ଦେଲ ।
 ଟ ୩୦୦ ଟଙ୍କା ପାଇଅଛି । କେବ ସକାଳରେ
 କହଲ ଫଏକ୍ଟ ନାମରେ ସମସ୍ତେ କହୁଥିବାରୁ
 ସେ ମଧ୍ୟ କହୁଥିଲ ମାତ୍ର ଫଏକ୍ଟର ଦୋଷ ନାହିଁ
 ଗୁଡ଼ିକ ଓ ଅନ୍ୟ ସୁହାମାନେ ମହାରାଜାଙ୍କ ନା-
 ମରେ କହୁଥିବାର ତାକୁ ଜଣା ନ ଥିଲ ।

ଭା ୫ ରୂପ—ତାକୁର ଓ କହଲ ଅଲଙ୍କାର
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ଗୁଡ଼ିକ ଫରମାସ ଦେଇ
 ଥିଲ । ଯେଉଁ ବଣିୟା ଅଲଙ୍କାର ଗଠୁଥିଲ
 ତାହାର ତୋବାନବନ ହେଲ । ସାଲମ ଗୁଡ଼ି
 ଚିଠି ପାଆ ଯିବାର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୁହା କହଲେ ।
 ଗୁଡ଼ିକର ପରତାଳାରେ ବିଷ ପାୟାସିବା ବିଷୟ-
 ରେ ଅବବର ଅଲ ପୁଲସବମରୁଣାର ଯୋ-
 ବାନବନ ହେଲ । ସିନ୍ଧିୟା ଓ ଗୁରୁକୁଅର
 ଅଦ୍ୟ ଅନୁପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଅଗାମୀ ସପ୍ତାହରେ
 ମୁଦେଇର ଗୁହା ଯୋବାନବନ ଗେଷ ହେବ ।
 ଅଗଷ୍ଟରେସିଦ୍ଧିୟା ବୋଗା ସାହେବଙ୍କ
 ଯୋବାନବନ ହେଲ । ବିଷ ଗାଈବା ହବ୍ୟର
 ସଂପା ସବୁ କହଲେ । ସୁନପୁନାବା ସଦା

ରେସିଡେନ୍ସି କଲେଜକୁ ଅପୂର୍ବ ଓ ସମ୍ପାଦ
ଦିଅଇ ଏଥିପାଇଁ ସେ ବୃତ୍ତି ଧରା ପାଇ ନ
ଥିଲା ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସଂବାଦ ।

ଗତ ଶତକାର ବାବୁ ନନ୍ଦକିଶୋର ସାଧ
ସୁଖୀର ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଅଧିକ ଚିନ୍ତାଧାରଣରେ
ସହର ଭର ଗ୍ରହଣ କରିଅଛନ୍ତି ।

ବ୍ୟକ୍ତି କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ମୁକ୍ତାର ଗାନକୃମ-
ମହାନ୍ତି ଗଣେ ଦିପ୍ତାଗତରେ ଅନ୍ୟାୟରୂପେ
ରେକର୍ଡ୍ ମହାନ୍ତିମାରେ ଚିହ୍ନିତ ଲେଖିଥିବାରୁ
ଦୌରାପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଗତ ବୃଥବାର ବ୍ୟକ୍ତିରେ
ଫଳମ ପାଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ମିଶାଇ ଏ ବ୍ୟ-
କ୍ତିର ବୃତ୍ତିର ଦୌରାକୁ ଅନୁମତ ହେଲା
ମାତ୍ର ହେବେ ଦୋଷୀ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏମନ୍ତ
ମାତ୍ରରେ ନାହିଁ ବୌଦ୍ଧପଦ୍ କରନ୍ତି ।

ଗତ ଅଗଷ୍ଟମାସରେ ରେକର୍ଡ୍ ଏକକ୍ଷ
ହେବାପାଇଁ ଯେଉଁ ମାନେ ପରୀକ୍ଷା ଦେଇଥିଲେ
ତାହାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପୁଣ୍ୟର ଅରଜକକୁ ମହାନ୍ତି ଓ
ବାଲେଶ୍ଵରର କୃତ୍ତିବାସ ସପ୍ତସ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧୋପାଧି
ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଅମୂଳକର ଯାକପୁର ସଂବାଦକାରୀ
ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଶ୍ରୀକ୍ଷୁ ବୃଦ୍ଧି
ସଙ୍ଗେ ଅଗ୍ନିରତ୍ନ ବିସ୍ତର ହୋଇଅଛି ।
ଭାବଦୋଷରେ ଏକବ୍ୟକ୍ତିର ଏଇ ଏବଂ
ବରୁଣି କଲକତ୍ତର ମୌଜା ପ୍ରକାଶର ଦବ-
କାର ଏଇ ପୋଡ଼ି ଯାଇଅଛି ଓ ଯାକପୁର
ସହରରେ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ପରୁ ମୁଗ୍ଧମାନର
ଏଇ ଓ ଚିତ୍ତରେ ଥିବା ତାହାର ଯଥାବ୍ୟସ୍ତ
ଅର୍ଥାତ୍ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଛେଳ ଓ କୁକୁଡ଼ା
ପୋଡ଼ି ଯାଇଅଛି ।

ଏ ବର୍ଷ ଶିବଗୃହିରେ ଦେଈନାଲ ବସିଲା-
ସର ମହାଦେବଙ୍କର ମହାଦାସ ଉଠି ନାହିଁ ।
ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରତି ବର୍ଷ ମହାଦାସ ଦେଇ ନେ-
ଇ ଉପରକୁ ଯାଉଥିଲା ସେବ୍ୟକ୍ତି ଯାବା ପୂର୍ବରୁ
ମର ଯାଇଥିବାରୁ ତାହାର ପୁଅ ଯଦୁ ପ୍ରକଳତ
ବିପ୍ଳାବମୁଖରେ ଅଧିକ ସମ୍ବରାଣକୁ ମହାପ୍ରି-
ତ୍ଵେ ଅଞ୍ଜନ ଦେଇ ସାହାଯ୍ୟ କରି ମହାଦାସ
ଦେଇ ମରଇ ଉପରେ ଚଳିବାର ଅରମ୍ଭକଲ ।
ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ଵିତୀୟ ଦେଉଳ ପାଇଁ ହୋଇ ପ୍ରଥମ
ଦେଉଳ ଉପରେ ଚରୁଥିବା ଦେଲେ ଲୁହାକରି
ରୁ ତାହାର ହାଲ ଗଣିବାରୁ ଗଠ୍ୟ ଅଧି

କ୍ଷମାବଳରୁ ପ୍ରଥମ ଦେଉଳ ଉପରେ ଥିବା
ସିଂହ ଦେହରେ ଲାଗି ରହିଲା । ସଥରରେ
ତାହାର ଦେହ ଘଟି ତମ ଛତ୍ର ଯାଉଥିଲା ଓ ସେ
ମୁକ୍ତି ତାବହାରେ ସେଠାରେ ରହୁଥିଲା । ଲୋକେ
ଯାଇ ତାହାକୁ ପାଣି ଓ ବିଚରାଗୁଣ ସୁସ୍ଥାକ
କରି ଧରି ଆଣିଲେ । ଏରୂପେ ସେଦିନ ସେ
ପ୍ରାଣ ଯାଇଥିଲା ସକ୍ଷୁକୁ କି ହେଲ ଅମୂଳକ-
ଙ୍କର ସଂବାଦକାରୀ ଲେଖି ନାହାନ୍ତି । ଅପଣା
ସେବକର ପିଲାଉପରେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ଏତେ
କୋପ ଦେଖି ଅତି ବିଏ ସାହସ କରି ମହାଦାସ
ଚଳାଇବାକୁ ଯିବ ?

ଗତ ପ୍ରକାଶିତ କଲକତ୍ତା ଗଜେଟ୍ରେ ଓଡ଼ି-
ଶାର ଉଲ୍ଲିଖିତ ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟରମାନେ
ପଦାବୃତ୍ତି ପାଇ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ ହେଇଅଛି
ଯଥା ବାବୁ ନନ୍ଦକିଶୋର ସହରର ଚତୁର୍ଥଶ୍ରେଣୀ
ଠାରୁ ତୃତୀୟଶ୍ରେଣୀକୁ ଏବଂ ବାବୁ ଅମୂଳକ-
ଚରଣ ସପ୍ତ ଚୌଧୁରୀ ସମ୍ବନ୍ଧୋପାଧିରୁ ଚତୁର୍ଥ-
ଶ୍ରେଣୀକୁ । ବାବୁ ନନ୍ଦକିଶୋର ଦାସଙ୍କ କଥ
ଅତି ଗବର୍ଜନେଶ୍ଵର ମନେ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ କି ?

ବାବୁ ସୁଧାମ ଚନ୍ଦ୍ରପୁଟ୍ଟନାୟକ ତୃତୀୟଶ୍ରେଣୀର
ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ଵ ଉଠିଲିଅଇ ଦ୍ଵିତୀୟଶ୍ରେଣୀକୁ ସଦାକୃଷି
ପାଇଅଛନ୍ତି ।

ସନ୍ତାଳ-ପରାମ୍ପରାକୁ ବୁଝି କମ୍ପାନୀ ସିଂହା
ସିକାର ଅଞ୍ଜା ହୋଇଅଛି । ଶୁଣାଯାଏ ସରକାର
ସୀମା ନାହିଁ ବଦାସ ଦେଲି ସନ୍ତାଳମାନେ କିଛି
ଅସ୍ତିତ୍ଵ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଅମୂଳକର କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମ୍ପୁ
ସାହେବ ଅଲଗାସାହାଜ ବିଷୟରେ କେତେକ
ମନୁଷ୍ୟ କଲକତ୍ତା ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ଵ ଗୋଷାଳୀକୁ
ଲେଖିପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ଚଳଚଳମାସ ତାହାର
ସ୍ଵରୂପେ ତାହା କମ୍ପାନୀରେ ଅଗତ ହୋଇ ବ-
ରୁ ହୋଇଥିବ ।

କଲକତ୍ତାରେ ଗୋଟିଏ ସଂଗ୍ରହକାରୀ ମହତ୍ତମା-
ରେ ଜଣେ ନାସ୍ତିକ ସୁଦା ହୋଇ ଅସିଥିଲା ।
ତାହାକୁ ବିଲମ୍ବ କରିବାକୁ ଲୁହାସିବାରେ ଅସ୍ମା-
କାର କରି କହଲ ଯେ ସେ ନାସ୍ତିକ ଅଟଇ ।
ନାସ୍ତିକ କୌଣସି ଅପାଳକରେ ସୁଦା ହେବାର
ଯୋଗ୍ୟ ନୁହଇ ଏହୁ କଥା କହୁ ମାତ୍ରରେ
ତାହାର ସାକ୍ଷ ନେଲେ ନାହିଁ ଓ ମହତ୍ତମା ମାତ୍ର
ଗଠିଗଲା । କୋଥ ହୁଅଇ ନାସ୍ତିକର ସୁଦାର
ଅଞ୍ଜନଦାସରେ ଶୁଣା ଯାଇ ପାଇବ ନାହିଁ
କାରଣ ସେଇ ହଲମ୍ବ ଦେଇ ଉତ୍ତରାତ୍ତ ଦେବ
ନାହିଁ ।

ଡେଲ ଟେଲିଗ୍ରାଫ୍ ଅଫିସରେ କବିସୁଧା
ନୂତନ କଲକତ୍ତାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଅଛି ଓ ଏସବୁ
ଏକସ ବର୍ଷ କଲକତ୍ତାରେ ପ୍ରକାଶପାରେ ଏକଲକ୍ଷ
ଶୁଣା ବାଗକ ପ୍ରତି ଦେଉଅଛି । ଧନ୍ୟ ଶୁଣୁ
ହୋଗଲା ।

କୃଷ୍ଣଦେବର କଲକତ୍ତା ଅଲ୍ପ ବ୍ୟବ ଦୃଷ୍ଟି
ହେବାର ସକ୍ଷୁ ଶ୍ରୀ ସମ୍ଭାବନା ଦେଖାଯାଏ ।
ସେଠାର ପାତାତ୍ରପାଲେକମାନେ ଏ ବିଷୟ-
ରେ ବଡ଼ ମନୋଯୋଗୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ବନାରସରେ ଜଣେ ବୈଦ୍ୟ ଥିଲେ ତାହାର
ଲେଉଟେ ଗୋଟିଏ ପିଲାକୁ ବଧ କରିଅଛି ଓ
ଧର୍ମବିଚାରେ ଦୋଷ ସ୍ଵୀକାର କରିଅଛି । ଏହା-
ଙ୍କର ବସମାତ୍ର ବିଷୟରେ କଥର ହୁଅଇ ଯେ
ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ଗଠ୍ୟ ଗାଲ ଜାଣି କରନ୍ତି । ମାତ୍ର
ଫାଶିକୁ ଜଣି କରି ପାଇବେ ନାହିଁ ।

ଫ୍ରେଣ୍ଡ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଶ୍ରୀଅଛନ୍ତି ଯେ
ବମ୍ବେର ଏକକାରେ ଜଣେ ଗାନ୍ଧୀ ବୁଦ୍ଧି ବି
ତାହାଙ୍କର ନାମ ଗୋଷାଳୀ ଅଟଇ ଗାଁ ଏ ବର୍ଷ
ବୟସରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମିକ ଧର୍ମ ଅବଲମ୍ବିତ୍ଵ କରି
ଅଛନ୍ତି । ଏପରି ଗ୍ରୀଷ୍ମିକ କରୁବା ପାତ୍ର ମାନଙ୍କ
ପକ୍ଷରେ ପ୍ରମୋଦାର ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ବଜରା ବାଇବୋର୍ଡ଼ର ଜଳ ଦେଖିବାହେବ
ଲୁଗାବର୍ଷରେ ବ୍ୟବର୍ଷ ବାର୍ଷିକ ପଦ ଶୁଣୁ
ଅବସର ଦେବାକୁ ପୁର ବସଅଛନ୍ତି ।

ସହପ୍ରେକ୍ଷକ ପ୍ରତି ।

ଶ୍ରୀକଳାମଣିସାହ—ପ୍ରସ୍ତର ଉତ୍ତର କ ଦେଇ
ଦେବକ ପହଞ୍ଚେଇବକୁ ଉପସାଧ୍ୟ ଦରୁଅକୁ
ଏମନ୍ତ ସହ ଶୁଣାହୋଇ ନ ପାରେ ।

ବିଭାଗନ ।

ସମ୍ପାଦକକର୍ତ୍ତୃୟଦ୍ଵାରା ବିଭାଗ ପ୍ରମ-
ତରୁଣୀ ନାମକ ପୁସ୍ତକ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ବିଷୟ
ହେଉଅଛି ମୂଲ୍ୟ ଟ. ୦. ୫ ମାତ୍ର । ଶ୍ରୀବଦ୍ଧେଶ
କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସହାୟତ୍ଵରେ ଓ ସହ-
ରକଟକ ମାତ୍ରକୋଷପକାରପ୍ରିତ ଗ୍ରାହଣ କାକୁ
କଲେକ୍ଟରସାଧ୍ୟ ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ଵସ୍ଵରୂପେ ଶୁଣୁ ବ୍ୟା-
ରେ ଉତ୍ତରରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ପାଇବେ । ମୋ-
ପତ୍ରଲର ଶ୍ରୀବଦ୍ଧେଶଙ୍କ ମୁଦ୍ରିତ ତାହାମଧ୍ୟ
ଦେବାକୁ ହେବ ।

ଶ୍ରୀବଦ୍ଧେଶଙ୍କ ସାଧ

ଶ୍ରୀବଦ୍ଧେଶଙ୍କ ସାଧ ସହରକଟକର ଉତ୍ତ-
ବାବଜାର କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସହାୟତ୍ଵରେ
ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶ ହେଲା ।

କରକ୍ଷମାଳା

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

୧୯୦୩

ସମ୍ବାଦ

ଭାରତୀୟ ମାର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବାଦକ୍ରମବିହାରୀ । ମ । ଚୈଷ ୧୯୦୩ ସାଲ ଶରବାର

ଅଧିକ ଦାଖଲ ମୂଲ୍ୟ ୫୫
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୫୭
ମଫସଲ ପାଇଁ ତାହାମାସଲ ୫୯୯୩

ତାଲେଖମ ମିଶ୍ର ନାମରେ ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ-
ପ୍ରାୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପ୍ରାୟ ୧୫ ବର୍ଷ ହେବ ଅପଣା
ସରକାର ଦେଇ ଏ ନଗରକୁ ଆସି ଅବସ୍ଥିତ
କରୁଅଛନ୍ତି । ମିଶ୍ର ମହାଶୟ ଶିଳ୍ପକର୍ମରେ ଅତି
ଶୁଣ୍ଠ କ୍ଷମଣ ଏ ଚକ୍ରାରେ ମଧ୍ୟ ଏହାକର
ପାରଦର୍ଶିତା ସାମାନ୍ୟ ନୁହଇ । ଏହାକଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଶିଳ୍ପଦ୍ରବ୍ୟ ଏ ପ୍ରଦେଶର ଅନେକ ଗଜା ଓ
ବହୁଲୋକଙ୍କ ଘରେ ଶୋଭା ପାଉଅଛି ।
ମିଶ୍ରଙ୍କର ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର କନ୍ୟା ଥିଲା ଗତ
ହୋଇଅଛି ଓ ସ୍ତନ ନାହିଁ । ସରକାର ସେ ଯା-
ହାହୁଁ ଉପାଦାନ କରୁଥିଲେ ସହ ଲଗାଇ ଏ
ନଗର ବାଲୁକାରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତର ନିର୍ମିତ
ବଡ଼ ମନ୍ଦିର ଓ ଭଦ୍ରାକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମୁଖ୍ୟାଳୟ ଗୋ-
ପେଦଘର ପ୍ରଭୃତି ସରକାର କୋଠାମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ
କରି ରହିବେ ଠାକୁର ମୂର୍ତ୍ତି ପ୍ରାପନ କରୁଅଛ-
ନ୍ତି । ଗତ ସପ୍ତାହରେ ମନ୍ଦିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେଲା ଓ
ଉତ୍ସବରେ ମିଶ୍ର ମହାଶୟ ଯଥାସମ୍ଭବ ଭଲ
ବ୍ୟୟ କରିଅଛନ୍ତି । ପ୍ରାୟ ସପ୍ତାହ କାଳ ପ୍ରତି-
କ୍ୱାର କ୍ରିୟାମାନ ହେଉଥିଲା ଓ ଅନେକ ଲୋ-
କଙ୍କୁ ଲୋକନ ଓ ବହୁ ଦାନଦ୍ୱାରା ପରିଚ୍ଛୁପ୍ତ
ହୁଏ ହୋଇଅଛି । ବାସ୍ତବରେ କେତେକନ
ନଗରରେ ତହଲ ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲା ।

ରେ ଯେଉଁ ମକଦ୍ଦମାମାନ ହୋଇଥିଲା ତହିଁ
ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଲୋକଲଫଣ ମକଦ୍ଦମା ନିଷ୍ପତ୍ତି
ହୋଇ ବାକି ଶ୍ୟାମାଚରଣ ସରକାର ଦୁଇବର୍ଷ
କାରାଦଣ୍ଡ ଓ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ନ ଦେଲେ
ଆଉ ତୁମାସ କାରାଦଣ୍ଡ ଏବଂ ବାକି ଉପେକ୍ଷଣ
କରି ଏକବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡ ଓ ଏକଗଜ ୫୫
ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ନ ଦେଲେ ଆଉ ତୁମାସ କାରାଦଣ୍ଡ
ର ଦଣ୍ଡ ପାଇଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରେତସେଷ ମକଦ୍ଦମା
ଅବଧି ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇ ନାହିଁ । ଆମ୍ଭେମାନେ
ଦୁଃଖିତ ହେଲୁଁ ଯେ ମକଦ୍ଦମା ଶେଷ ହୋଇ
ଗଲା ତଥାପି ଏଥିର ସବଶେଷ ବୁଝାନ୍ତୁ ବାଲେ-
ଶ୍ୱରର ଦୁଇପକ୍ଷିକା ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଥିରେ
ପ୍ରକାଶ ହେଲା ନାହିଁ । ସୁଶିଖିତ ଲୋକମାନେ
ତୁଳ କର୍ମରେ ରହି ଅପଣା ମୁନବ ଗବଶ୍ଟିମେ-
ଂସକର ଅର୍ଥ ଅପଦରଣ କରନ୍ତି ଏଥିରୁ ବଳ-
କରି ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଆଉ କି ଅଛି ? ଅଧର
ଗବଶ୍ଟିମେଂସ ୫୫ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଷୟରେ ଏବେ
ତନରୀ ତହାରଣ ଓ କଠିନ ନିୟମ କରୁଥିବା
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବ୍ୟକ୍ତି କରୁଥିବେ ଆପଣା ମନ
ଅଭିସନ୍ଧ ସଫଳ କରିପାରନ୍ତି ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର
ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ଗରମାସ ତା ୧୫ ରଖରେ ସନ ୧୯୦୩
ମସିହାର ବଜେଟ ବାହାରିଅଛି । ଆମ୍ଭେମାନେ
ତହିଁର ସଂକ୍ଷେପ କି ଯାହା ବିଲଭର ସେକଟସ
କି ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ହୋଇଅଛି ଏଠାରେ

ଉଦ୍ଧୃତ କଲୁଁ ଏ ସଂକ୍ଷେପରେ ଆଉ କଥାମାନ
ଏପଲେ ପ୍ରକାଶ କରୁଁ ।
ସନ ୧୯୦୩ରୁ ହେସାବ— ଆୟ
ଟ ୪୯,୨୯,୯୭,୯୯୦୯ ବ୍ୟୟ ଟ ୫୯,୪୦,୪୦-
୪୮୦୯ ଟଙ୍କା ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିବାରଣ ବ୍ୟୟ
ଟ ୩,୮୭,୪୭,୭୩୦ । ଅସାଧାରଣ ନିର୍ମାଣ
ବ୍ୟୟ ସହଜ ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ ଟ ୫୫,୯୫,୭୭୫୫୯ ।
ସନ ୧୯୦୩ରୁ ନିୟମିତ ଅନୁମାନ ହେସାବ—
ଆୟ ଟ ୫୦,୯୭,୦୦,୦୦୦୯ ସାଧାରଣ ବ୍ୟୟ
ଟ ୫୦,୨୭,୩୦,୩୦୦୦୯ ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ
ବ୍ୟୟ ଟ ୨,୪୪,୨୦,୦୦୦୯ ଅସାଧାରଣ ନିର୍ମାଣ
କାର୍ଯ୍ୟ ସହଜ ମୋଟ ବ୍ୟୟ ଟ ୫୪,୭୫,୮୦,୦-
୦୦୦୯ ।
ସନ ୧୯୦୩ରୁ ବଜେଟ ହେସାବ—
ଆୟ ଟ ୪୯,୮୨,୦୦,୦୦୦୯ ବ୍ୟୟ ଟ ୪୯,-
୩୯,୪୦,୦୦୦୯ ଅସାଧାରଣ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସ-
ହଜ ମୋଟ ବ୍ୟୟ ଟ ୫୫,୨୯,୪୦,୦୦୦୯ ଅସା-
ଧାରଣ ବ୍ୟୟ ଉକ୍ତା ଉଦ୍ଧୃତ ଟ ୪,୩୦,୦୦,-
୦୦୦୯ ଟଙ୍କା ଅସାଧାରଣ ବ୍ୟୟ ସହଜ ଉଣା
ଟ ୩,୭୪,୪୦,୦୦୦୯ ।
ସନ ୧୯୦୩ରୁ ମସିହାରେ ଟ ୨,୮୭,-
୦୦,୦୦୦୯ ଟଙ୍କା ର୍ଣ ଗୁଞ୍ଜଳ ହେବ ଏଥିମଧ୍ୟରୁ
ଟ ୩୨,୦୦,୦୦୦୯ ଟଙ୍କା ରେଲବାଟି ସକାଶେ
ସିଲ୍ପା ଓ ହୋଲକାରକଠାରୁ ଗୁଞ୍ଜଳ ହେବ
ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଭେଦକୋଟା ଟଙ୍କା ରାଉତବର୍ଷରେ
ର୍ଣ ଗୁଞ୍ଜଳ ହେବ । ବିଲଭରେ କିଛି ଶ
ଗୁଞ୍ଜଳ ହେବ ନାହିଁ ।

ସନ ୧୮୭୩୨୭ ରେ କୌଣସି ଟାକ୍ସ ବସିବ ନାହିଁ ସନ ୧୮୭୩୨୫ ଶେଷରେ ଉତ୍କଳରେ ଟ ୧୫,୦୦,୦୦,୪୨୦ ଓ ସନ ୧୮୭୩୨୭ ଶେଷରେ ଉତ୍କଳରେ ଟ ୧୪,୯୭,୭୭,୪୨୦ ଜମା ରହିବାର ଅନୁମାନ ହୋଇଅଛି ।

ଚିକିତ୍ସା ବିଷୟ ।

ଯେପରି ଚାକା ସାଧନା ପ୍ରଭୃତି ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ସଙ୍ଗେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏ ବନ୍ଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନ ହୋଇ କେତେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା ଦିଆ ଯାଇଅଛି ସେହିପରି ଗୋଟିଏ ବନ୍ଦ୍ୟାଳୟ ଏ ନଗରରେ ସ୍ଥାପନ ହେବାକୁ ଅନେକକ୍ରମେ ଅନୁମୋଦିତ ହେଉଅଛି । ଏଥିପ୍ରକାରେ ଏ ଚଷମାରେ ଯେଉଁ ପ୍ରସାଦ ହୋଇଥିଲା ତାହା ଏଠାରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବାକୁ ଶୁଣି ମନରେ ନାହିଁ ଏପ୍ରକାର ଅନୁମୋଦନ କିମ୍ପା ହୋଇଥିବା ମାତ୍ର ପଞ୍ଜିରୀ ଏଠାରେ ସିକିଲସର୍ଜନ ଡାକ୍ତର ଓ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା ଉଦ୍ୟମରେ ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଅନୁମୋଦନ ଦାବୀକାରୀ ଏଠାରେ ଉକ୍ତପ୍ରକାର ବନ୍ଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନ କରିବା ଗାରିବ ଗର୍ବମୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଅନୁମୋଦନ ଦେବାକୁ ଓ ଫେଲିକ୍ସରେ ସମାପ୍ତ ଥାଇଅଛି ଯେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟାଧିକ ମେଡିକାଲ ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କୁ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷର ସହାୟକା କାରଣ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାରକୁ ସେ ମନେକରୁଥିଲେ ପ୍ରଥମ କର୍ମକ୍ରମକୁ ଚଳାଇଅଛନ୍ତି । ଅନୁମୋଦନ କରିବା ଉପରେ ଯେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତମାନଙ୍କୁ ଏପ୍ରକାର ଟିକ୍ସ ଅନୁମୋଦନ କର ଓଡ଼ିଶାବାସୀଙ୍କର ପରମୋପକାରୀ କରିବେ ।

ଏଥି ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁମୋଦନ ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କୁ ଶାହେବଙ୍କୁ କ୍ରମେ ଅନୁମୋଦନ କରିଅଛି କି ଯେମନ୍ତ ଉକ୍ତ ବନ୍ଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା ଦିବାର କରିବାକୁ ଯତ୍ନକାରୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି ତେଣୁ ଏଠାରେ କେତେକଗଣ ଏହି ପ୍ରକାର ଚିକିତ୍ସା ଦିଆ ଦେବାକୁ ମଧ୍ୟ ମନୁ ବରନ୍ତି । ଏ ପ୍ରକାରରେ କିଲି ମାତୈ ନ ଥିବାର କେତେ ପ୍ରକାର ଓ ଚିକିତ୍ସା ଯେ ତାଙ୍କୁ ହେଉଅଛନ୍ତି ତାହା ଯେଉଁମାନେ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରକାରିତ ମୂଳ ଡାକ୍ତରୀ ମନୋମୋଦନ ପ୍ରକାର ପାଠ କରୁଥିବେ ତାହାକୁ ଅନୁମୋଦନ ନାହିଁ ଓ ଏପରି ପୂର୍ବଦ୍ୱାରା ଯେ କେବଳ ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ହେଉଅଛି ଏଥିରେ ଅନୁମୋଦନ ସମ୍ଭବ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ଅନୁ-

ମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଅନୁମୋଦନ ଚିକିତ୍ସା ବିଷୟ ଉପାୟ ହେବାରେ ଉକ୍ତ କରମ୍ପ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଯେବେ ପ୍ରକାର ଚିକିତ୍ସାର ଉପାୟ ଅଛି ତୁଅଇ ତେବେ ଏ ପ୍ରକାରର କରମ୍ପ ମଙ୍ଗଳ ହେବ ଏବଂ ଯେ ସୁଲେ ପ୍ରକାରର ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ କେତେକ ଟାକ୍ସ ଦାଖଲ ଦିଆ କରାଯିବ ତେବେ ଚିକିତ୍ସା ଦେବା କରମ୍ପରେ ଅନେକକ୍ରମର ବ୍ୟବସ୍ଥିତମାନଙ୍କର ଅନେକ ଅଛି ସେ ସୁଲେ ବାହିକ ଯେ ଅଧ୍ୟୟନ ଏଥିରେ କୌଣସି ବ୍ୟୋଗ୍ୟ ବସୁ ହୋଇ ନାହିଁ ଅନୁମୋଦନ କର ନ ପାରନ୍ତା ଡାକ୍ତର ଓ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଉପକାର କରନ୍ତି ଏ କରମ୍ପରେ ମନୋମୋଦନୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କରମ୍ପ ଅଧିକ ମାତ୍ର ସେ ଯେବେ ଏ କରମ୍ପଥାକୁ ବାସ୍ତବରେ ପରିଚାଳନା କରନ୍ତି ତେବେ ଓଡ଼ିଶାବାସୀମାନେ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଡାକ୍ତରୀରେ କୁତ୍ସନା ରହନ୍ତେ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ମାତୈ ।

ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କୁ ଯେ କରମ୍ପରେ କରମ୍ପ ଦାକୁ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରକାର ଯୌଷ ବାକୁ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷର ଗଣ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରପ୍ରକାରରେ ଅପଣା ଗାରିବ ଗର୍ବମୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଏ ନିୟମରେ କୌଣସି ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରକାର ହୋଇ ନାହିଁ । ବାକୁ କରମ୍ପ ଓ ଚିକିତ୍ସାଳୟର ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କୁ ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରକାରମାନଙ୍କୁ ଅନୁମୋଦନ କରି ସେମାନଙ୍କର ଯୋଗ୍ୟତାକୁ ସୁନା ରୂପା ଗାଳ ବନାଇ ବସୁଳ ପ୍ରକାର ଦାକ୍ତର କେତେ ଅନୁମୋଦନରେ ପ୍ରାୟ ପରମ୍ପରା କି ପରମ୍ପରା ହୋଇ ଉପକାର ଏକଦିଗ କର ଉତ୍କଳର ଗଣେଶ ବିବେଚନା ଉକ୍ତ ଚିକିତ୍ସା ଏକପ୍ରକାର ଲେଖାଏ ପରମ୍ପରା ଦେଇ କିହାୟ କଲେ । ଅଧିକ ଶୁଣା ଯାଏ ଯେ ଉକ୍ତ ବାକୁ ଅପଣା ମାତୈଙ୍କର ପୁଣ୍ୟ କରମ୍ପ କୌଣସି ଚିକିତ୍ସାଦା ବାକ କରମ୍ପ କରମ୍ପ ଟାକ୍ସ ମଞ୍ଜିରୀ କରିବେ ।

ସରକାର ଯେଉଁ ପ୍ରକାରରେ ଶ୍ରୀମତୀ ମାତୈ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଦୋର ଅନୁମୋଦନ ଡାକ୍ତରୀରେ ଅନୁମୋଦନ ଅନୁମୋଦନ ସମ୍ପର୍କରେ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର କର ନ ପାରନ୍ତା । ଅନୁମୋଦନ ବୋଧ ହୁଅଇ ଯେ ଗାଧିକାରକର ପ୍ରକାର ଉଦ୍ୟୋଗ ପ୍ରକାର ବାକୁ ମହାଗଣ ଯଥୋଚିତ ବୁଝି ରହି ଏକାକରକେ ବିଦ୍ୟାଦିକା ପ୍ରକାର ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରକାର ଡାକ୍ତରୀରେ ବିବେଚନା କରମ୍ପ କରିବେ ।

ପ୍ରକାର କରମ୍ପ ଅଛନ୍ତି । ଅନେକ ଧନୀ ବ୍ୟକ୍ତି ସରକାରୀ ଧନୀ ଏମନ୍ତ ନିୟମ ଉପକାରରେ ବ୍ୟୟ କରିବାର ଦେଖାଯାଏ ମାତ୍ର ଉକ୍ତରେ କୌଣସି ସାଧାରଣ ଉପକାର ନ ହୋଇ କରମ୍ପ ସମାଜର ଅବସ୍ଥା ହୋଇ । ବହୁସଂଖ୍ୟକ ଅଧ୍ୟୟନ ଓ ମୂର୍ଖ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉତ୍କଳପ୍ରକାରର ମିଶ୍ରାଣୁର ଉପକାର ପ୍ରକାର କର ଦିଆ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରକାର ଏକ ମାନଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା ଦେବା ଅଧ୍ୟୟନ ଓ ଡାକ୍ତରୀ କରମ୍ପ ଦୁଇ ଏକମାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନକୁ ଯାହାର ହୋଇଯାଏ । ସୁତରାଂ ଏ ପ୍ରକାର ଡାକ୍ତରୀ କେବଳ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ହୁଅଇ । ଯେବେ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ଥାନ୍ତା ତେବେ ଅନୁମୋଦନ ହୁଅଇ ଏକେ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦେଖିବେ ହୁଅନ୍ତେ । ବାକୁ ମହାଗଣଙ୍କୁ ବ୍ୟାଧିକମାନଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା ଦେବା ଏ ପ୍ରକାର ଦେଇ କେବଳ ସେମାନଙ୍କର ଏକକେଳ ବାମାନଙ୍କୁ ଅନୁମୋଦନ ଉପାୟ କର ଦେଇଅଛନ୍ତି ଅଧିକ କେତେକ ଚିକିତ୍ସାଦା ବାକ ବିବେଚନା ଯେଉଁକଳା କରିଅଛନ୍ତି ତଦାକ୍ତେତେ ଶୁଣିବ ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର ଲୋକ ପ୍ରକାରରେ ହେବେ ଏକ ଡାକ୍ତରୀ ମାତୈ ନାମ ଉକ୍ତ ଚିକିତ୍ସା ମାତୈ ହୋଇ ରହେ । ଅନୁମୋଦନ କରିବା କରମ୍ପ ଯେକେବେତେ ଧନୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏ ପ୍ରକାର ନିୟମରେ ବସୁଳ ଧନ ବ୍ୟୟ କରିବାକୁ ପ୍ରକାର ହେବେ ସେମାନେ ଯେମନ୍ତ ବସୁଳ ସମାଜେ ତାହା ନ କର ଏକ ବାକୁ ଅନୁମୋଦନୀ ହେବେ । ଅକାରୀ ଯେକେ ଧନ କରମ୍ପ ବ୍ୟବସ୍ଥିତରେ ବ୍ୟୟ ହୋଇଯାଏ ତାହା ଯେବେ ସୁତରାଂ ପ୍ରକାର ସାଧାରଣ ହିତକାରୀରେ ଲାଭ ଥାନ୍ତା ତେବେ ଏ ଦେଖଇ ଅବସ୍ଥା ଅବସାଏ ଏକେ ମନୁ ହୁଅନ୍ତା ।

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ଓ ମାତୈଙ୍କୁ ।

ଅନୁମୋଦନ ଏଥିପ୍ରକାର ଲେଖିଅଛି ଯେ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ ଲୁଗା ପ୍ରକାର କରମ୍ପର କର ବସିବାରୁ ମାତୈଙ୍କୁ ନଗରର ବସୁ ବ୍ୟବସାୟୀ ମାନେ ଅପଣା କରମ୍ପ ଧନୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କର ଲୁଗା ଅନୁମୋଦନ ଉପରେ ଯେ ମାତୈ କରମ୍ପ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଅବାସୁ ହେଉଅଛି ତାହା ଉଠାଇ ଦେବାକୁ ସେକେବଳ ଅନୁମୋଦନ ଚିକିତ୍ସାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ସେକେବଳ ମହାଗଣଙ୍କୁ ଉପକାରକ ମନେକରନ୍ତା ଯଥା ପ୍ରକାର ଉକ୍ତ କରମ୍ପରେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କଲେ ନାହିଁ । କର-

ଅଂଶୁମାଳଙ୍କର ମାନସିକ ବଳ ଖାଲିକି
 କୁହଇ ଜାଣିଲେ ଉଦୟ ଓ ଚେଷ୍ଟା ଅପାଧାରଣ
 ଅଂଶୁ ସେନେଶଙ୍କ ନିକଟରୁ ଉକ୍ତରୂପ ଉତ୍ତର
 ଯାଇ ସେମାନେ ଜ୍ଞାନୀ ନ ହୋଇ ଅନ୍ୟସୁଯୋ-
 ଗରୁ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥିଲେ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
 ଯାଲିସକଣ୍ଠା ପାହେବ ମାହେଶ୍ଵର ନମରୁ ତ୍ରମଣ
 କ୍ରମରୁ ସିଦ୍ଧାରୁ ସେଠା ଦଶିକାକାଳେ ସେହି
 ସୁଯୋଗକୁ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଜାହାଜ୍ ଏବ
 ଅରୁନଜନପଥ ଅର୍ପଣ କଲେ । ଯେ ଚହୁଁଲେ
 ଭାରତବର୍ଷର ନାନା ପ୍ରବଳ ଲେଖା ସୁନବୀର
 ଲୁଗା ମାସୁଲ ଉଠାଇ ଦେବୀର ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ।
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସାଲିସକଣ୍ଠା ସେମାନଙ୍କ ସମାପନରେ
 ମୋହିତ ହୋଇ ଅପଣା ପୁତ୍ରମତ ବସୁରଣ
 ପୂର୍ବକ ସେମାନଙ୍କୁ ଏକପ୍ରକାର ଅଶ୍ଵାସ ଦେଇ-
 ଅଛନ୍ତି ଯେ ଅନୁଭବ ଲୁଗା ଉପରେ ଯେତେ
 ମାସୁଲ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଦ୍ରା ଯାଉଅଛୁ ତାହା ଉଣ
 ହେବ । ସେନେଶଙ୍କ ଅବସ୍ଥିତିରୁ ନିକଟରୁ
 ଏପରି ମତ ବାହାର କରଣା ମାହେଶ୍ଵରବାସିକ
 ସକ୍ଷରେ ବଡ଼ ପଦଂବାର ବସୟ ଅଂଶୁରସଦେବ
 ନାହିଁ । ଏବଂ ଯେପ୍ରକାଳେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବସୁମ
 ମାସୁଲର ନିଦ୍ରା ସଂଗୋଧନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
 ଭାରତବର୍ଷରେ ସମ୍ପଦ ବସିଅଛୁ ଓ ସେନେଶଙ୍କ
 ଘର ଉକ୍ତପ୍ରକାର ମତ ବାହାରଲୀ ସେହୁଲେ
 ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ଯେ ଅମୃତମାନଙ୍କର ଗବର୍ତ୍ତର-
 ତେନରଲ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ବୁଦ୍ଧି ପାହେବ ଚହୁଁର
 ବିଶ୍ଵେଷୀ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ବିଲଭର ସେନେଶଙ୍କ
 ମଜାନୁସାୟୀ ଲୁଗାର ମାସୁଲ ଉଣା ହେବାର
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ଭାବନା ଦେଖାଯାଏ । ଶ୍ଵେତ ସେନେ-
 ଶଙ୍କ ମହାଗର୍ଭ ମାସୁଲ ଉଣା କରିବାରବେଳେକ
 କାରଣ ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ସେସବୁ
 ଭାରତବର୍ଷର ଅବସ୍ଥାନୁସାୟୀ ହୋଇ ନାହିଁ ଓ
 ଉକ୍ତାନ୍ତ ଦେବଳ କଳତର ବଶିକଳର ଲକ୍ଷ୍ମୀ
 ନେଖାଯାଏ । କଳତର ମହାଜନଙ୍କର ସମଧିବ
 ଧନ ବୁଦ୍ଧି ଓ ଶିଳ୍ପ ନେପୁଣ୍ୟତା ହେତୁରୁ ଭାର-
 ତବର୍ଷର ଉକ୍ତକୁଳ ଉଚ୍ଚତମ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ
 ଯାହା ଅବା ବମ୍ବେର ବଶିକଳର ପାହସ ଓ
 ଉଦ୍ୟମରୁ ଭାରତବର୍ଷରେ ଲୁଗା ଗୁଣିବା ବ୍ୟବ-
 ସାୟ ପୁଲକ୍ଷିକ ହେବାର ଅଗା ହୋଇଅଛୁ
 ଦେଖାଯାଏ ଯେ ବିଲକ୍ଷୀ ଗୁଣିର ଦାଉରେ
 ତାହା ବୁଦ୍ଧି ହେବାର ବିଚ୍ଛମାସ ସମ୍ଭାବନା
 ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ । ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ ଯେ
 ଭାରତବର୍ଷରେ ବସା କରୁ ହୁଅଇ ଓ ମୂଲ୍ୟା
 ଅଳ୍ପ ବ୍ୟୟରେ ମିଳନ୍ତି ଓ ଜାଲବା ବାଠ ମଧ୍ୟ

ପ୍ରଭୃତ ସୁଭବ ଏଠାରେ ବିଲକ୍ଷୀ ଅପେକ୍ଷା
 ଅଳ୍ପମୂଲ୍ୟରେ ଲୁଗା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରେ ।
 ମାତ୍ର ସେହିମାନେ ଏସବୁ ହେତୁ ଦେଖାନ୍ତି
 ସେମାନେ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ ଭ୍ରମବରଣମାନ
 ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ମିଳିଲେ ବି ହେବ କଳ
 ଉଦ୍ୟାଦି ବିଲକ୍ଷରୁ ଅଣିକାକୁ ହେବ ଏଠା
 ଲେବମାନଙ୍କୁ ବାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଚିନ୍ତା ଦେବାକୁ
 ହେବ ଓ ପ୍ରଧାନ ବର୍ମରୁ ଅଧିକ ଦେ-
 ଶନରେ ବିଲକ୍ଷରୁ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରଥମେ ଅଣାଇବାକୁ
 ହେବ ଏଥିରେ ଯେ ଦେଖେ ବ୍ୟୟ ଓ ଦେଖେ
 ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରୟୋଗ ତାହା ଯେଉଁମାନେ ଭାର-
 ତବର୍ଷର ଅବସ୍ଥା ଜାଣନ୍ତି ବିଲକ୍ଷଣରୂପେ ବୁଦ୍ଧି
 ପାଇବେ ଏନମୁ ସମୟରେ ଭାରତବର୍ଷର
 ମହାକାବ୍ୟାଧିମାନଙ୍କୁ ଉଚିତ ଯେ ଭାରତବର୍ଷ
 ବାସିକର ଉତ୍ସାହବର୍ଦ୍ଧନ କରିବେ ତାହା ନ କରି
 ଯେ ଚହୁଁର ଉପସ୍ଥାପ ବାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି
 ବଡ଼ ଗୁଣକରିଷୟ ଅଂଶୁ ।

ବସୋଦା ।

ଗୁରୁକଥରକ ବସୁର ସମ୍ପଦରେ ଗଜ ସପ୍ତା-
 ହରେ ଯେସମସ୍ତ ସମାଗର ତାରତାକଯୋଗେ
 ଅପିଅଛୁ ଚହୁଁର ସଂକ୍ଷେପ ଜାଲେ ଲେଖାଗଲା ।
 ଯଥା ।

ଜା ୮ ରାଜ ମାର୍ଚ୍ଚ—ଦାମୋଦରପତ୍ନୀ ଗୁର-
 କୁଅରକର ଗାସ ମହାଦେବ ଜୋବାନବନ୍ଦରେ
 ବହୁଲ ଯେ ବରୁଅର ସ୍ଵାମ୍ବ ଗଞ୍ଜୁଅ ଓ ସ୍ଵାମ୍ବଗୁଣି
 ବସିଅଛୁ । ମହାଗୁଣକ ଅଜ୍ଞାନରେ ଗଞ୍ଜୁଅ
 ସାଲମକୁ ଓ ସ୍ଵାମ୍ବଗୁଣି ସମବନ୍ଧୁଗୁଣକୁ ଦେଇ
 ଥିଲ । ଗଞ୍ଜୁଅ ଘୋଡ଼ାକ ବାହୁ ଭଲ କରିବ
 ଛଇରେ ଓ ସ୍ଵାମ୍ବ ଅବଲବୋଧର ମହନୁକ
 ମକୃତରେ ବସାଇବା ଛଇରେ ଅସିଥିଲ ।
 ସ୍ଵାମ୍ବଗୁଣି ବଥା ଗୁହା ସମ୍ଭବନ୍ତୁ ସମ୍ଭବଦାରେ
 ସେ କହିଲ ଫେଅରସାହେବଙ୍କୁ ଦେବା ନିମିତ୍ତ
 ଗୁଣି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ । ଯେତେବେଳେ ଗୁଣି
 ଧରାସଫଳ ଭେଜେବେଳେ ମହାଗୁଣି ସମବନ୍ଧୁ-
 ଗୁଣି ସାଲମ ଓ ଗୁହାକୁ ଜାକିତ ଦରୁଥିଲେ ଯେ
 ତଦାରକ ହେଲେ ବିଚ୍ଛ ମାକିବ ନାହିଁ । ଗୁହା
 ଯେତେବେଳେ ସ୍ଵୀକାର କଲ ଭେଜେବେଳେ
 ନରପୁ ଓ ନରଜା କଣ କହିଅଛନ୍ତି ଜାହାକୁ
 ଜଣା ନ ଥିଲ । ଗାତାବତ୍ତ ବସୟରେ ଗୁହା
 ଉପରେ ଅନେକ ସବାଲ ହୋଇଥିଲ ସେ
 କହୁଲ ଯେ ଫଳ ବାଣିଜ୍ୟାଦି ନାମଧେୟରେ
 ଯେତେ ଗର୍ଭସରୁ ଲେଖାଅଛି ସେସବୁ ରେ-

ସିତେନ୍ଦ୍ର ଗୁରୁକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରୂପ ବଥାଯାଇଥିଲ ।
 ଜା ୯ ରାଜ—ଦାମୋଦର ପତ୍ନୀର ଜୋବାନ-
 ବନ୍ଦ ଅଳ ମଧ୍ୟ ଦେଇଥିଲ ଜେଗବକାଳରେ
 କହିଲ ଗୁରୁକୁଅରକ ସାଧାରଣ ଅଜ୍ଞାନୁଗାରେ
 ମିଛୁ ହେବାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲ । ଯେଉଁସବୁ
 ଜାଗଜର ଦୋଷ ପ୍ରକାଶ ପାଏ ତାହା ନଷ୍ଟ
 ନ କରିବାର ହେତୁ ଏହି ଯେ ଚହୁଁର ନକଲ-
 ମାନ ଅନ୍ୟ ପାସ୍ତ୍ରପାନରେ ଥିଲ ସେ ବି ୧୨ ନ
 ବଏବ ରୁହବାର ସ୍ଵୀକାର କରିଥିଲ । ସେ
 ଜାଣୁଥିଲ ଯେ ସ୍ଵୀକାର ନ କଲେ ମୃକ୍ତ ପାଇବ
 ନାହିଁ ଅନେକ ନାବଜରେ ଗର୍ଭ ମିଳିକୁ ସାଲମ
 ନାମରେ ଲେଖାଅଛୁ ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତରେ ସେସ-
 ବୁ ରେସିତେନ୍ଦ୍ର ଗୁରୁକମାନଙ୍କୁ ବଥାଯାଇଅଛି ।
 ଅପରକାଳରେ ହେମଚନ୍ଦ ଫାଲେଚନ୍ଦ-
 କହୁର ଗୁରୁକୁଅରକ କାରପରକାଳକୁ ସ୍ଵାମ୍ବଗୁଣି
 ବିକୟ କରିବାର ଅର୍ଥାକାର କଲ । ହେବାବ
 ବିକୟରେ ଜେଗ ସବାଲ ହେବାରେ ବହୁଲ
 ପୁଲସର ଅଜ୍ଞାନମେ ସେ ଜୋବାନବନ୍ଦରେ
 ଦସ୍ତଖତ ଓ ମିଛୁ ହେବାବ ଲେଖିବାକୁ ବାଧ
 ହୋଇଥିଲ ।

ଜା ୧୦ ରାଜ ହେମଚନ୍ଦକହୁଣ ବାଲେଶ୍ଵା-
 ରନିବାହେବ ପଗୁରକାଳେ ବହୁଲ ଯେ ଗୁର-
 କୁଅରକ ସଙ୍ଗେ ବିଚ୍ଛ ସ୍ଵାମ୍ବର ବାବଦାର କର
 ନାହିଁ । ସ୍ଵାମ୍ବଗୁଣି ଜାହାକୁ ବହୁ ସେ ଜାଣଇ
 ନାହିଁ । ଗଜାନନବିଷ୍ଣୁଲ ମନକୁ ଯାହା ଅସିଲ
 ସେ ତାହା ଲେଖିଅଛୁ । ପୁଲସ ବାଧ କରିବାରେ
 ସେ ସ୍ଵୀକାର କରିଥିଲ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବାର୍ଯ୍ୟ
 ନମତ ଦେଖେ ସ୍ଵାମ୍ବ ଶରଦ ହୋଇଥିଲ ।
 ଗୁହା ବହୁଲ ଯେ ହେଷାବରେ ବେହୁ ଗୋଲ-
 ମାଲ କରିଅଛି ।

ନାମାଳ ବିଷ୍ଣୁଲ ଦାମୋଦରପତ୍ନୀର ଅଜ୍ଞରେ
 ସ୍ଵାମ୍ବ ବିଶିଥିବାର କହୁଅଛୁ । ହେମଚନ୍ଦ ଫାଲେ-
 ଚେଚନ୍ଦ ଦୋକାକର ବିଶିଥିଲ ୫୩୦୦୦ କାର
 ଦୁଲ୍ଲର । ଗୁରୁକୁଅର ସଙ୍ଗେ ଏବା ଦନରେ
 ସେ ଗିରପ୍ରାର ହେଲ । ସ୍ଵାମ୍ବ ଗରବ ବିଷୟରେ
 ଗଣ୍ଡେ ସ୍ଵୀକରାସୁ ଥିଲ ଦାମୋଦରପତ୍ନୀକୁ ଦେଇ
 ଅଛି । ଦାମୋଦର ଚିତ୍ତ ପକାଉବ ବୋଲ
 କହୁଥିଲ ।

ଜା ୧୧ ରାଜ—ନାମାଳ ବିଷ୍ଣୁଲର ସହା-
 ଯୁବାଣୀ ଅଜ୍ଞାନ ରୁଦ୍ରାଧ ଜୋବାନବନ୍ଦରେ
 ବହୁଲ ଦେଖିଲ ସମୟରେ ଫାଲେଚନ୍ଦଠାକୁ
 ପତ୍ନୀପୁତ୍ର ସ୍ଵାମ୍ବ ଗରବ ହୋଇଥିଲ । କେନ୍ଦ୍ର-
 ସବାଲରେ ସ୍ଵୀକାର କଲ ଯେ ସ୍ଵାମ୍ବ ଗରବ

କିନ୍ତୁ ଖୋଲି ଦେଇ ଦିଅନ୍ତୁ ଶୁଣିବୁଣି ସେ
କେବେ ଦେଖି ନାହିଁ । ସେ ସମୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ଶୁଣିବୁଣି ଭରବାର ଉଦ୍ୟାଦରେ ବସାଇବାର
କର୍ମ ଲାଗିଥିଲା ।

ଦାମୋଦର ପତ୍ନୀର ସହକାଶୀ ବଳବନ୍ତୀଗୁଡ଼ିକ
କହୁଛନ୍ତି ଯେ ସେହି ଜାଗାକୁ ଡାହାଣ ଦେଖାଇ
ଦିଅନ୍ତୁ ତହିଁରେ କାହାକୁ କିପରି ହେଲା
ତାହାକୁ ଜଣା ନାହିଁ ।

ଏହି ଗୁଣା ନାମରେ ପତ୍ନୀ କହୁଛନ୍ତି ଯେ
ହାଗଜରେ ସେହି ଭାବ ଦେଇଥିଲେ ।

ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ କହୁଛନ୍ତି ସେ କହୁଥିଲେ ଫେର-
ରକୁ ସବୁ ସମ୍ପାଦ ଦିଅନ୍ତୁ । କିମ୍ପା ତଥା ଫେର-
ରସାହେବକଳାଠାରୁ ଶୁଣିଥିଲେ । ଏଗୁଣା ସହକରେ
କୌଣସି ବଥା କହୁ ନାହିଁ ଓ ସାବଦରେ ଯେଉଁ
ଦିନିସନ ବସିଥିଲେ ତହିଁରେ ଶୁଣିବୁଣିରୁ
କିମ୍ପାରେ ମାମଲ ସୂଚନା କରୁଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଅତିକ୍ରମ ଶାନ୍ତିରାଜ୍ୟରେ ଓ ସେ
ନୁହେଁ ସେହିକଳ କୋମଳବଦନ ହେଲା । ଯାହାର
ସାହେବ କହୁଥିଲେ ସେ ବାହାରିଲୁ କ୍ଷମାଦେବୀର
ଅଜାଣିତ କର ନାହାନ୍ତି ଓ ଅତି କେତେ
କ୍ଷମାରେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ । ସେହିସାହେବ
କେଉଁ ସକାଳରେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ସେ ଗୁରୁ
କୁଅତି ଭରବାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ସହାୟା ଉଦ୍ଧାରକ
ସାହାଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଅନ୍ୟ ମୁକ୍ତର ପକ୍ଷର ମୋକଦ୍ଦମା ଦିନ
ହୁଲିଆ ସମୟରେ ଗୋଷ ହେଲା । କାର ସଫା
ଦୟାସିଦ୍ଧ । ଶୁଣିବୁଣିର ଗଣ୍ଡେ ବର୍ଣ୍ଣନାସହ
ଲେଖି ଦାଖଲ କଲେ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଅନୁମାନେ ଅନଳସହଜ ଗଡ଼ଜାତରେ
ଦେଖିଲୁ ଯେ ମୌଲିକ ଅବତୁଳନାଦର
ହେୟାବିରଲେଖିଗ୍ରାସଦରେ ବାହାଲ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ର ପକ୍ଷର ଓପିନିଅନର ଜଣେ
ପତ୍ନୀପ୍ରଭର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ କାରୁଲର ଅନି-
ର ଦରବାରରେ ଗୋଷଣା ଦେଇଅଛନ୍ତି ଯେ
ସ୍ୱାକ୍ଷରଖାନର ଭୁଲ ସ୍ୱାକ୍ଷରଖାନ କେତେ ଗୁ-
ଡିଏ ନକ୍ଷ ଓ ଗୁଲର ନେଇ ପାରସ୍ୟ ଦେଖିଲୁ
ପଲଲ ଅଛନ୍ତି ଓ ତାହାଙ୍କର ଲେଖମାନେ ହି-
ରାତ ଅଧିକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ଏମନ୍ତ ସଦକରେ
ହୁଗୁଡ଼ ପାଉବାକୁ ଅନିର ଅଧିକାରୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
ଉକ୍ତ ପତ୍ନୀପ୍ରଭର ବୋଲନ୍ତି ଯେ ସ୍ୱାକ୍ଷର-

ଖାନ ଅପଣା ମୁକ୍ତିର ସମସ୍ତ ଅଣା ପରଭାଗ
କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନିର କହୁଅଛନ୍ତି ଯେ ତାହା-
କୁ ଜାବଜାବନ କାରୁବାସରେ ରଖିବେ ।

କେଲିନସୁସରେ ଲେଖା ଅଛି ଯେ ହିସା-
ନେବା କିମ୍ପା ଅଳକ ବୋଲି କେତେ ପ୍ଲାନରେ
ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି ଓ ସ୍ୱାକ୍ଷରଖାନ ପରଶେଷରେ
ଜୟଲାର କରବାର ଅଣା ରଖିଲୁ ।

ପାରସ୍ୟ ନଗରର ଖଣ୍ଡିଏ ସଂପାଦକପତ୍ରରେ
ଲେଖାଅଛି ଯେ ପ୍ରଥମ ନେପୋଲିଅନଙ୍କ ଅଧି-
ନରେ ଯେଉଁମାନେ ଯୁଦ୍ଧ କରୁଥିଲେ ସେମାନ-
ଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅବଧ ୨୫୦୦୦ ଲୋକ ପରାସିଦେ-
ଶ ଓ ତହିଁର ଛାପସବୁରେ ବାସ କରୁଅଛନ୍ତି
ଏମାନଙ୍କ ବୟସ ୬୦ ବର୍ଷ ଠାରୁ ୯୦ ବର୍ଷ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଟେ ।

ହିନ୍ଦୁପେଟ୍ରି ଅତି ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ମସାପୁରରେ
ଜଳସେଚନକର ଉଠି ପାଇଅଛି ।

ଉକ୍ତସୁପ୍ରକାର ସଙ୍ଗୀତର ରୁଚିବସ୍ତ୍ରାର କରବା
କାରଣ ଗୁଜରାଟ ନଗରରେ ଗୋଟିଏ ସଙ୍ଗୀତ-
ସଭା ପ୍ରାପନ ହୋଇଅଛି । ସଙ୍ଗୀତର ପ୍ରାଧାନ
ପ୍ଲାନ ବସ୍ତ୍ରର ପ୍ରଦେଶ ଅଟେ ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ
ଏପ୍ରକାର ଚେଷ୍ଟା ହୋଇଅଛି କି ତ ସୁଖର
କିମ୍ପା ଅଟେ ।

ବାବୁ ରାମେସ୍ତ୍ରୁ ଦତ୍ତ ବଜ୍ରାଲ ରାଜିକ
ଅବସ୍ଥା କିମ୍ପାରେ ଖଣ୍ଡିଏ ପୁସ୍ତକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି
ଯେ ତହିଁର ସଦଶେଷ ଅନୁକାନ କର ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଣ୍ଟରୁ ଜଣାଇବା କାରଣ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଲେଖନେ-
ଶ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସାହେବ ଜଣେ ଦାକମଳୁ ନିଷ୍ପୋ-
ଗ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ବୋଧ ହୁଅଇ ଯେ
ପ୍ରଜାଳ ପ୍ରତି ଲେଖନଶ ଗବର୍ଣ୍ଣରକର ବିଶେଷ
ଦୃଷ୍ଟି ଅଛି ।

ତାନର ଏକ ସଂପାଦକପତ୍ରରେ ଲେଖାଅଛି
ଯେ ସେଠାର ସମ୍ରାଟ ମରାଠିବାରେ ଭଲଲକ୍ଷିତ
ଶୋକ ଚିନ୍ତାମାନ ଧାରଣ କରବାକୁ ଗୋଷଣାପତ୍ର
ଦିଆ ପାଇଅଛି ଯଥା- ଲୋକମାନେ ୬୨ ନ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୋକପ୍ରଦର୍ଶକ ନୁଶା ପିନ୍ଧିବେ । ଏକ-
ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେହି କିବାଦ କରପାରବେ ନାହିଁ
ଏବଂ ୧୦୦ ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାହାର ଘରେ ଗା-
ନ ବାଦ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ ।

ବାବୁ ସକେନ୍ଦ୍ରଲଲ ମିତ୍ରଙ୍କ ରଚିତ ଓଡ଼ିଆ-
ର ଅପମ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ପ୍ରଥମଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରକାଶନ ହୋଇ-
ଅଛି ମାତ୍ର ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅଧ୍ୟାୟ ଅଧିକ ଏକ-
ଶତକୁ ଟ ୩୨୫ ନା ହୋଇଅଛି ।

ହିନ୍ଦୁପେଟ୍ରି ଅତି ଜଣେ ସଦ୍‌ପ୍ରେସ୍‌ବ ଲେଖି
ଅଛନ୍ତି ଯେ ବୁଝାଣା ଓ ବର୍ଣ୍ଣନା ପ୍ରଭୃତି ମୋ-

କେଳାଂଶରେ ପୁନର୍ବାର ଦୂର୍ଭିକ୍ଷ ପଡ଼ିବାର ଅ-
ଶଙ୍କା ହୋଇଅଛି ଓ ଏସବୁ ଅଂଶରେ ପ୍ରାୟ
ଦୁଇଅଣା ଫସଲ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ବାବୁ କହାୟାଲଲ ଦେ ତାକୁର ମହେନ୍ଦ୍ର
ସରକାରଙ୍କ ବିଜ୍ଞାନକ ସଭା ନିର୍ମିତ ଏକସହସ୍ର
ଟଙ୍କା ଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି ଏହାକୁ ମିଶାଇ ଭୁକ୍ତ
ସଭାର ହେଦା ଟ ୧୦୦୦୦ ନା ହୋଇଅଛି ।

ହିନ୍ଦୁପେଟ୍ରି ଅତି ସଂପାଦ ପାଇଅଛନ୍ତି ଯେ
ଗୌଡ଼ାଟିର ଜଣେ ଉତ୍ତରୋପାୟ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ଜ-
ଣେ ଦେଖାୟୁ ଶିକ୍ଷକକୁ ସଲମ ନ କରବା ଅପ-
ସହରେ ପ୍ରହାର କରୁଅଛନ୍ତି । ସଲମ ନେମଟି
କେତେବେଳେ ଉଣା ପଡ଼ିବାର ଦେଖା ପାଇ
ନାହିଁ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଯାକପୁରର ସଦାକାଳନିରଥ ଗୁର୍ବର କରୁଅ
ପ୍ରଗଣାର କବିରାମପୁର ଇଂରେଜ ସାହାଯ୍ୟକ୍ରମ
ପୁଲ ସକାଶେ ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକର ପ୍ରଫୋ-
ଜନ ହୋଇଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରାଥମି-
କେବାକୁ ବାଞ୍ଛା ରଖନ୍ତୁ ପ୍ରମଂସାସହ ସହଜ
ନିମ୍ନ ସ୍ୱାସରକାରଙ୍କ କର୍ମକୁ ଅବେଦନଅର୍ଥ
ଅଭୀମାନୀ ଅପ୍ରେକମାସ ଡା ୧ ରେ କମ୍ପା କହୁ
ପୁଲରେ ପଠାଇବେ । ବିଷୟକାଳପୁର ପ୍ରଦେ-
ଶର ପଞ୍ଚାକ୍ଷରେ ଯେଉଁମାନେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ
ନାହାନ୍ତି ତାହାଙ୍କର ବରଗାସ୍ତ୍ର ପଠାଇବାର
ପ୍ରଫୋଜନ ନାହିଁ ।

କବିରାମପୁର } ବିଗୋଷବିଜ୍ଞାପନ
ଡା ୧୫ ରେ ମାତ୍ର } ସେକ୍ରେଟରୀ
ସମ ୧୯୭୫ମସିହା }

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ବାବୁ ସରସ୍ୱତୀମୁଖ୍ୟା କଟକ ବଜ୍ରାୟା ଟ ୦
ମୁକ୍ତି ଅତିକଳାନ୍ତ " " ଟ ୨
ଶ୍ରୀମାତୃକା ବହେ କେଉଁହର " ଟ ୨
ବାବୁ ଭଗବତଦତ୍ତ ପିପ୍ପଲ ଅଗ୍ନିମ ଟ ୦
" ଭୁଲମଣି ଅଭିର୍ଣ୍ଣ ବହୁଦ " ଟ ୦
" ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥସୁବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟ " ବଜ୍ରାୟା ଟ ୦
" ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥସୁବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟ " " ଟ ୦
କବିବର ଉପବାକସଂସଂହ " " ଟ ୦
ହୋତଦେନ ଅଗ୍ରମ ଟ ୨୫

ଏହି ଉଲ୍ଲେଖପତ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦତ୍ତ
ଦାବତାର କର୍ମଦ୍ରଷ୍ଟି ଓ ସମ୍ପାଦକ ଯଶାକପୁର
ପତ୍ର ଓ ପ୍ରକାଶକ ହେଲା ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

୧୯୦୩

ପୃଷ୍ଠା ୩୩

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା । ମ । ଚିତ୍ର ଦ ୧୨ ନ ସମ୍ଭାଷଣ ସାଲ ଶକାବ୍ଦ

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୫
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୫୭
ମଫସଲ ପାଇଁ ତାହାମାସୁଲ ୫୧୫୩

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶିତ ଅଗାମୀ ବର୍ଷର ବଜେଟର ସାରସଂଗ୍ରହ ଗଣ ସମ୍ପାଦକରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛୁ । ଉତ୍କଳବର୍ଷର ଶୁକ୍ଳସମସ୍ତୀ ସର ଉଲିଅମ ମିତ୍ରର ସାହେବ ଆତ୍ମକ୍ରମ ସଂଗ୍ରହ ଯେଉଁ ମନୁଷ୍ୟ ଉପସର ନର ଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଏମନ୍ତ କିଛି ବସ୍ତୁ ବାହିଁ କି ଯହିଁର ବାହୁଲ୍ୟ ବିବରଣ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜାଣିବା ଲାଜାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ ହେବ । ତାହା ହେବନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାର ଆତ୍ମବ୍ୟୟ ଉପାୟକ ହେବାର ହେତୁପ୍ରଦର୍ଶନରେ ପର୍ଯ୍ୟୁତ ଅଛି । ବଜେଟର ମୂଲ୍ୟ ଫଳ ଏବଂ ଯେ ଏବର୍ଷ କୌଣସି କର ବସିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଅପାଧାରଣ ଦର୍ମ ସଦାଶିଳ ପ୍ରୟୋଜନ ଥିବା ଅନେକକୋଟି ଟଙ୍କା ଉତ୍କଳବର୍ଷରେ ଉତ୍କଳୀୟ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହେବ । ଏ ପୂର୍ବ ଫଳ ସଂସାଧାରଣଙ୍କର ବିଶେଷ ଅନୁକମ୍ପ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳବର୍ଷ କଳାରେ ଉତ୍କଳ ସଂସ୍କାର ଓ ତାହା ଶକାରଣ ସଂସାରେ ଅନେକ ଟଙ୍କା ଉତ୍କଳରୁ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିବାରୁ ଅନେକଲୋକଙ୍କର ଆଗଳା ଥିଲା ଯେ ଉତ୍କଳ ବ୍ୟୟ ପରଗୋଧ ଲମ୍ବିତ ପୁନଶ୍ଚ କର ଦାୟତାରେ ମାତ୍ର ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ଦୃଢ଼ବିଶ୍ୱାସ ହେଉଅଛି ଯେ ମହାମାନ୍ୟ ଲିଡ଼ି ନର୍ଥବୁକ୍ସ ଉତ୍କଳବର୍ଷରେ ଯେତେ ହାଲ ବିସ୍ତରମାନ ଥିବେ ଦୋଷି ବରଗୁର ପ୍ରତାଙ୍କୁ ବହନ କରାବାର ହେବ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଟଙ୍କା ଉତ୍କଳରେ ପ୍ରୟୋଜନ ହୋଇଅଛି ତାହା ଉତ୍କଳ

ଉତ୍କଳରୁ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହେବାର ପୁର ହୋଇଅଛି ବଡ଼ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବସ୍ତୁ ଅଟଇ, କାରଣ ଏହାକୁ ଉତ୍କଳବର୍ଷବିକାର ଉପକାର ହେବ ଓ ଉତ୍କଳର ଲୋକମାନେ ଏ ଟଙ୍କା ଦେଇଥିଲେ ଏଠାରୁ ବ୍ୟୟରୂପ ଯେତେ ଟଙ୍କା ଦେଖାଯାନ୍ତେ ତାହା ଏପ୍ରକାରେ ରହି ଯିବ ।

ବରୋଦା ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଗଣସମ୍ପାଦକରେ ଲେଖିଥିଲୁ ଯେ ଚଳଚଳମାସ ତା ୧୨ ରଖରେ ଫରାଦୀୟ ପକ୍ଷର ସାକ୍ଷିକ ଯୋଦାନବଦ୍ୱୀ ଶେଷ ହେଲା । ତା ୧୩ ରଖରେ ଶୁଭରୁଅରକ ଲେଖାଉତ୍ତର ଶକ୍ତିବ ବାଗଲ ହେଲା ଯେ ଉତ୍କଳରେ ସେ ସବୁ ଅଭିଯୋଗରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ ଅସଂକାର କର ଅପଣା ଲିଡ଼ିକୋଷିଆ ବ୍ୟକ୍ତି କଲେ ଓ କମିଶନ ଯାହାକି ତାହାକୁ ପ୍ରମ କରନ୍ତେ ତହିଁର ଉତ୍କଳ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିବାର ଜଣାଇ । ସଫାର ଲମ୍ବିତ ସେ କୌଣସି ସାକ୍ଷୀ ହେବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନ ବୁଝିବାରୁ କାହାରକୁ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । ଏସବୁ ସର ଜଣ୍ଡା ବାଲିଶ୍ୱାଈନ ମହାଗୁଜାଙ୍କ ସଫାର ପକ୍ଷରେ କମିଶନରୁକ ସାକ୍ଷୀତରେ ବକ୍ତୃତା ଅରମ୍ଭକଲେ, ଚଳଚଳମାସରେ ଏ ବକ୍ତୃତା ଶେଷ ହେଲା ଓ ତହିଁରେ ସେ ମହାମାନର ସମସ୍ତ ବିବରଣ ଅପଣା ବିବେଚନା ନୁହାରେ ବଡ଼ ସୁନ୍ଦରରୂପେ ବର୍ଣ୍ଣନ କଲେ । ବାସ୍ତବରେ ସର ଜଣ୍ଡା ବାଲିଶ୍ୱାଈନଙ୍କର କମ-

ଲାର ବକ୍ତୃତାଗତ୍ତି ଅଛି ଓ ତହିଁରେ ତାହାଙ୍କର ଗାନ୍ତପ୍ରକୃତି ଓ ରସିକତାର ବିଲକ୍ଷଣ ପରଲକ୍ଷ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି । ସେ କମିଶନରମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ ଯେ ଶୁଭରୁଅର ମହାଗୁଜା, କର୍ଣ୍ଣେଲ ଫେରାରକ୍ଷ୍ମାମାନର କରବା କାରଣ ପ୍ରକାଶ୍ୟରୂପେ ଗବର୍ଣ୍ଣିତ କେନରଲକ ଲିଡ଼ିକୋଷିଆ ପଦ ଲେଖିଥିଲେ ଓ ତହିଁରେ ସେ ସଫଳ ହେବାର ସମ୍ଭୂତି ଅପା ପାଇଥିଲେ, ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରାଣନାଶର ଗୋପନକେଣ୍ଡା କରବା ଅଭାବ, ଅସମ୍ଭବ ଅଟଇ, ସେପ୍ରକାର ମନ ଅଭିସର ଥିଲେ ସେ ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ମିଶ୍ରଣ ଦେଖାଉଥାନ୍ତେ । ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କର ଯୋଦାନବଦ୍ୱୀ ଉପରେ ଅନେକ ସମାଲୋଚନା କର ସେସବୁର ଅପାରତା ଦେଖାଉଅଛନ୍ତି ଓ ସୁଲକ୍ଷଣ ବିପ୍ରର ଲଜା କରଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କ ବକ୍ତୃତା ଶେଷ ହେଲେ ଅଜାବୋକେଟ କେନରଲ ତହିଁର ଉତ୍କଳସ୍ୱରୂପ ଗୋଟିଏ ବକ୍ତୃତା କଲେ ଓ ତହିଁରେ ମହାଗୁଜାଙ୍କ ଉପରେ ଦୋଷ ପ୍ରମାଣ ହେବାର ଓ ସୁଲକ୍ଷ ଓ କର୍ଣ୍ଣେଲ ଫେରାରକ୍ଷ୍ମା କାର୍ଯ୍ୟ ଉପସ୍ତୁତ ଥିବାର ଲକ୍ଷଣ କରବା ସଂସାରେ ଅନେକ ସୂକ୍ତି ଦେଖାଇଲେ । ଏହାଙ୍କ ବକ୍ତୃତାରେ ସୁନ୍ଦର ଲିଖିତ । ଏସବୁ ବ୍ୟାପାର ଶେଷ ହେଲେ କମିଶନରମାନେ ସବୁ ଜାଗଳପସ ଦେଇ ବମ୍ବେରୁକରକୁ ଗଲେ । ସେଠାରେ ସମ୍ପାଦକମାନ ଅପଣାମଧ୍ୟରେ ବିଶ୍ୱର କର ମରଦମାନର ଶେଷ ଫଳ ହିଁର କର-

ଦେ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡାକ ଲକ୍ଷ୍ମୀକୁ ଅପଣାମାନଙ୍କ
 ସ୍ୱୟଂସହଜ ଜାଗତ ଯଠାଉଦେ । ଏହିଭୂପେ
 ବସେତା ମଦଦନା ଏକପ୍ରକାର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଅସି ପସ୍ତୁଣ୍ଣା । କେବଳ ମହାଗତା ଦୋଷୀ କି
 କର୍ତ୍ତୃତା ଏକକି ଜାଣିବାର ବାଜା ଅଛି ।
 ସମସ୍ତେ ମନେ କରୁଥିଲେ ଯେ ଏ ବର୍ଣ୍ଣରେ
 ଅନେକଦିନ ଲାଗିବ ମାତ୍ର ଦତ୍ତ ସୁଖରକ୍ଷୟ
 ଯେ ଚାହୁଁ ଏକାକୀଟି ଶେଷ ହେଲା ।

କମିଦାସୀ ଅମଲକ ଅଭ୍ୟାସର ।

ଅନୁମାନଙ୍କର ଯାଜପୁର ସମ୍ପାଦକାଳା ଲେ-
 ଖିଅଛନ୍ତି ଯେ କେତେକ କମିଦାସୀ ଅମଲ
 ପ୍ରଜାକ ଉପରେ ଅଭ୍ୟାସର କରୁଥିବା ମାମଲ
 ସେଠା ସବୁଜନନ କରେଗରେ ଦାଏର
 ଦୋଳଥିଲା ସେ ସବୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇ ବାବୁ
 ଦରେକୃଷ୍ଣ ଦାସଙ୍କ ନାଏବ ଖଲସ ପାଇଅଛି ଓ
 ବାବୁ ସ୍ୟାମାନନ୍ଦ ଦେଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଦାର ଉପରେ
 ଟାଙ୍କୋ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ହୋଇ ଅଛି । ଏପରି ସର୍-
 ବତା ପ୍ରଗନ୍ତାର କମିଦାର ଶକ୍ତିମିଆ ଓ ପଞ୍ଚମ-
 କୋଟି ଶକ୍ତିକ ନାମରେ ପ୍ରଜାକ ପ୍ରତି ଅଭ୍ୟା-
 ରର କରବା ମାମଲମାନ ଚଳୁଅଛି । ଅଲଗାକାଳ
 ହୁଏତ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ନାମରେ ବ୍ୟବସାୟମାନ
 କରୁଥିଲେ ଓ ସହିତ ସେ ଖଲସ ହୋଇ ପୁଲସ-
 ର କେତେକ କର୍ମଗୁଣ କର୍ମଗୁଣ ଦୋଳଥିଲେ
 ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଅଲଗାକାଳ ଉପରେ ମାରିବିତର
 ଅଭିଯୋଗ କରବାରୁ ଶକ୍ତିକ ଉପରେ ଅପରାଧ
 ପ୍ରମାଣ ହୋଇ ଏକଗଡ଼ଟଙ୍କା ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ହୋଇ-
 ଅଛି । ଅନୁମାନଙ୍କ ସମ୍ପାଦକାଳା ଲେଖିଅଛନ୍ତି
 କି ସଦ୍ୟସି ଅବୁଅବ ମକଦ୍ଦମାରୁ ମଦାମାନ୍ୟ
 ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ସାହେବ କମିଦାରଙ୍କୁ
 ଶୁଣି ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ତଥାତ ବଜ୍ର ଦୁଃଖର ବିଷ-
 ଯୁ ଯେ କେହି କମିଦାର ଭଣ୍ଡରେ ସନ୍ତୋଷ
 ନ ହୋଇ ଅହୁର ପ୍ରଜାପାତନ କରବାରେ
 ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଯେଉଁଠା-
 ରେ ସବୁ କମିଦାର ଏପରି ଦୁଃଖରେ ରତ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେଠାରେ ସବୁଆରାଣଙ୍କର
 ଦୁଃଖିତ ଦେବାର ବିଶେଷ କାରଣ ଅଛି, କାରଣ
 ଏହିପ୍ରକାର କେତେକକ କମିଦାରଙ୍କ ଦେହ
 ଓପିଶାର ସମସ୍ତ କମିଦାରଙ୍କ ପ୍ରତି ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-
 ଣ୍ଡାଙ୍କର ଦବାଦର ହୋଇଥିଲା । ପରନ୍ତୁ ସେହି-
 ପ୍ରକରେ କମିଦାରର ଶକ୍ତିର ପ୍ରଜାକ ଉପରେ
 ଅଭ୍ୟାସର କରୁଅଛି ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ କମିଦା-
 ରକୁ ଅବଶ୍ୟ ନିନ୍ଦା କରବାରୁ ଦେବ କାରଣ
 ସେ ସବୁ ଅଭ୍ୟାସର ନ କଲେ ତ କି ହେଲା

ସେ ଯେବେ ଉତ୍ତମଲୋକ ଦେଖି କର୍ମଗୁଣ
 ନିୟମ କରନ୍ତେ ଓ ଅପେ ବିଶେଷ ଉତ୍ତାପଧା-
 ରଣ କରନ୍ତେ ତେବେ ତାହାକି ଅଧାନ ଅମଲ-
 କଦାର ଅଭ୍ୟାସର ଦେବା ଅସମ୍ଭବ ହୁଅନ୍ତା ।
 ଅନୁମାନେ ଅନୁମାନ କରୁଁ ଯେ ଅନେକ
 ପ୍ରକରେ କମିଦାସୀ ଅମଲକ ଦୋଷରୁ କମିଦା-
 ରର ଦୁର୍ଗାମ ହୁଅଇ ଓ ଭଣ୍ଡର କାରଣ ଏହି
 ଯେ ଅନେକ କମିଦାର ଆପଣା କମିଦାରର
 ଭାର ଅପେ ନ ବୁଝି କର୍ମଗୁଣଙ୍କ ଉପରେ ସବୁ
 ପକାଇ ଦେଇଥାନ୍ତି ଓ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲବ୍ଧ ଟଙ୍କା
 ଅବଗୁରେ ପାଉଥାନ୍ତି ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅମଲର
 ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦୋଷ ଦେଖନ୍ତି ନାହିଁ । ଅନୁ-
 ପସ୍ତିକ କମିଦାରଙ୍କ ପ୍ରତି ଏକଥା ଅତି ଦୂର-
 ଯେ ଖଟଇ ଓ ଏମାନଙ୍କ ସଖ୍ୟା ଏ ପ୍ରଦେଶରେ
 ଉଣା ନୁହଇ । କଟକକଲର କେତେକ କମି-
 ଦାର ବଙ୍ଗଳା ଓ କେତେକ ଅନ୍ୟ ଜିଲ୍ଲାରେ
 ଅଛନ୍ତି । ଏମାନେ ପ୍ରାୟ କମିଦାରକୁ ଅସନ୍ତି
 ନାହିଁ ଓ ଏପରି ଏହି ଜିଲ୍ଲାର ଅନେକ କମିଦାର
 କାର୍ଯ୍ୟାନୁସରେ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ପତି ରହିବାରୁ
 କମିଦାସୀ ଦେଖିବାକୁ ଅବକାଶ ପାନ୍ତି ନାହିଁ ।
 ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ସରକାରୀ ଅମଲ ଓ ମଦାଜନ-
 ପ୍ରଭୃତି କମିଦାର ଅଛନ୍ତି ଏମାନେ କଟକ ସଦ-
 ରରେ ସଦା ଉପସ୍ଥିତ ରହିବାରୁ ବାଧ୍ୟ ହେ-
 ବାରୁ କମିଦାସୀ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।
 ଫଳତଃ ଅନେକ କମିଦାରଙ୍କ ଚରତ୍ରପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି
 କଲେ ସଖ୍ୟ ପ୍ରଜାପୁମାନ ଦେବ ଯେ କମିଦାରକୁ
 ସେମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡା ପ୍ରମିସଂନୋଟିଭୁଲ୍ୟ
 ଜ୍ଞାନ କରନ୍ତି । ସେମନ୍ତ ପ୍ରମିସଂନୋଟିର ସୁଧ
 ଆଣିବାକୁ ଅତି କଷ୍ଟ କରବାରୁ ହୁଅଇ ନାହିଁ
 ସେହିପରି ଏମାନେ ଅପଣା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଦାର ପ୍ରଭୃ-
 ତିଙ୍କଠାରୁ ଲବ୍ଧଟଙ୍କା ବୁଝିନେବା ଭଦ୍ର ଅନ୍ୟ
 କିଛି କରନ୍ତି ନାହିଁ । କମିଦାସୀ ଯେ ଗୋଟିଏ
 ଲାଭକର ବ୍ୟବସାୟ ଓ ଭଣ୍ଡସମ୍ପର୍କରେ କମି-
 ଦାରର ନାନାପ୍ରକାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସାଧନ କରବା
 ନିତ୍ୟାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ କି ସେ ସବୁ ଶକ୍ତିମତ ନ
 କଲେ ପ୍ରଜାକର ରକ୍ଷା କମ୍ପା କମିଦାରର ଲାଭ
 ବର୍ଦ୍ଧି ହେବା କୌଣସିମତେ ସମ୍ଭବ ନୁହଇ
 ତାହା ଅବଶ୍ୟ ଏଠା କମିଦାରଙ୍କ ମନରେ ଦୃଢ଼-
 ରୂପେ ମଲବଦ୍ଦ ହୋଇ ନାହିଁ । ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଏପରି ଅବସ୍ଥା ରହିଥିବ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମିଦାର
 କମ୍ପା ପ୍ରଜାକ ଉପରେ ଆଶା ନାହିଁ । କେବେ
 କମିଦାରମାନେ ଆପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମପ୍ରତି ପ୍ରବୃ-
 ତ୍ତରୂପେ ଯତ୍ନଶୀଳ ଦେବେ !

ପ୍ରାପ୍ତ
 ଗଜଜାତ କାହିଁରେ ଉନ୍ମତ ହେବ ?
 ଅନେକ ଜବର ଜାଗତରେ ସତଗୁରୁ
 ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଗଜଜାତମାନଙ୍କର ମୁଖଲବନା
 ଭୁଲ୍ ଭୁଲ୍ ହେଲ ନାହିଁ ଲେକେ ମଧ୍ୟ କହନ୍ତୁ
 ଯେ ଗଜଜାତ ଲବସିନାନେ ଅପେକାକୃତ
 ଅସତ୍ୟ ଥିବାରୁ ଅପଣାର କାହିଁରେ ଉପହାର
 ହେବ ପ୍ରିୟ କର ନ ପାର ତୁର୍ଦ୍ଦାପନ ହୋଇ-
 ଅଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଅନୁ କହୁଁ ଯେ ଯେପରି
 ବର୍ଣ୍ଣିଧାର ସୁହସୁଣ ହୋଇଥିଲେ କୌଣା ଲଗ୍-
 ପଦରେ ଗଲତ ହୁଅଇ ଓ ବୁଝିପ୍ରଭୁ ପ୍ରଧାନ
 ବ୍ୟକ୍ତି ସୁଖିକ ଓ ସହସ୍ତ ହେଲେ ଯେପରି
 ବହୁଜନସମ୍ମୁଖକରୁ ମୁଁରେ ସୁଖା ସୁପ୍ରଜାଳା
 ରକ୍ଷିତ ହୁଅଇ ତତ୍ରୁପ ଗଜଜାତର ଗାସଦ
 ଗଜାମାନେ ପୁଣିକି ଓ ରକ୍ଷାକରକ୍ୟହାର-
 କୁମଳ ନୋହିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଜଜାତର ବର୍ଣ୍ଣିନ୍
 ହାଲରେ ସୁଖା ଉନ୍ମତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା
 ନାହିଁ ।

ଗଜାମାନେ ସୁଖିକ ହୋଇପୁପାଳନ କରବା
 ଦୂରେ ଥାଉ, ଯେଉଁସବୁ ନୁଗଂସ ହୁଏତବର୍ଣ୍ଣ-
 କାରୀ ଓ କରସମାକର ଅତି ନୀରବଗାପନ
 ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କର ଅକରଣୀୟ ଉତ୍ସାହର ସବୁ
 ଯେବେ ଲବ୍ଧ ହୁଅନ୍ତା ତେବେ ବାହୁର
 ହସସୁ କୁହନ୍ତି । ଯେପରି ଲେକପ୍ରମୁଖରୁ
 ବହୁ ଗଜଜାତମାନଙ୍କରେ ପ୍ରଚଳିତ କୁପ୍ରଥା
 ଓ କୁଶାଳସବୁ ଶୁଣିବାକୁ ହୁଏ, ଏକାକୀମେ
 ସେମାନଙ୍କୁ ଏହୁକାଳରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରୁଁ,
 ଅମୂର ଏକାଦୃଶ ଦାଣ୍ଡା । ଏଥିରେ ନାମୋଲ୍ଲେଖ
 ନ କରି ବର୍ଣ୍ଣିତ ସଂଧ୍ୟାମାନ ଲିଖିତ ହେଲେ,
 ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଚଳିତ ଗଜା କୁପ୍ରଥାରୁ ଯେବେ
 ମୋଟିଏ ମାତ୍ର ରହିତ ହୁଅଇ ଅଥବା ଏ
 ଲେଖାରୁ ପଡ଼ିଥିବା କମ୍ପା ସହୁଥିବା ନୁଗଂସ
 ଦାସକର, ପ୍ରାଣାପାତନ ସମୟରେ ବାରେମାତ୍ର
 ମନକୁ ଅତି ଜଣକର ସୁଖା ଯେବେ ବୃଥାଲେଖ
 ଅପନୋଦନ ହରେ ତେବେ ଅମୂର ଶ୍ରମ
 ସଫଳ ହେବ ଏବଂ ପରଗୁଣରୁପ ପୌଷ୍ଟି
 ଜଗନ୍ନାଥୁଆ ଅବଶ୍ୟ କ୍ଷମା କରଦେ ।

ପ୍ରଥମରେ ମୁଅଲୀ ।
 ଦୌରସିଦ୍ଧି ପ୍ରମସଂକ୍ଷୀନ ହୋଇ ମର-
 ଗଲେ ତାହାର ପ୍ରାଣା, ଗଜନା, ସ୍ତ୍ରୀ, ପୁତ୍ରା,
 ଦୌହିତ, ଭ୍ରାତୃ ପ୍ରଭୃତି ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହାର
 ଧନ ଶକ୍ତିକାମୀ ହେବାକୁ ମୁଅଲୀ ଦୋଳ ।
 ଦେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇ ସାଧାର କରବ

ନାହିଁ ଯେ ଲୋକେ କେତେ ଅଗ୍ରହସ୍ତକ ଧନ ସଞ୍ଚୟ କରନ୍ତି ଯେ ଭାବର ଭାଲ ହେବା ପରେ ଭାବର ଜଳଜ ଅନାଥା ସମ୍ପ୍ରାଣ ଓ ପୁତ୍ରପା ପ୍ରଭୃତି ଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିପାଳନ ହୋଇ ବଞ୍ଚିବେ ? କିଏ ଅସୀଦାର ବରଦ ଯେ ପୁତ୍ର ପ୍ରଭୃତି ନ ଥିବା ସୁଲେ ଉକ୍ରମ୍ରବାର ଅପା ଅଭିରେକ ବଳବନ୍ତ ହୁଅଇ ? ସଂସାରର ଅନିତ୍ୟତା ଯେତେବେଳେ ହୁଏ କି ମନୁଷ୍ୟ ଅପଣର ପୁତ୍ରକୁ ଅବ- ଶ୍ୟମ୍ଭାବ ଓ ଅସନ୍ନ ଜାଣି ଅପଣର ଅଗ୍ରୀଭ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଶ୍ରୀ ପୂର୍ବିକା ସୁରକ୍ଷା କରି ଯେତେବେ- ଲେ ଅନୁଭାଷିତ ହୁଏ ତେତେବେଳେ ତାହାର ଏହିମାତ୍ର ଭରସା ଥାଏ ଯେ ପୁତ୍ର ଅଛି ଏହି ବଡ଼ ହେଲେ ଅବସ୍ୟ ଅପଣର ଜନନୀ ଓ ଅନାଥାଙ୍କୁ ପ୍ରତିପାଳନ କରିବ, ଯେ- ବେ ପୁତ୍ର ନ ଥାଏ ତେବେ ଏହି ବୋଧ ହୁଏ ଯେ କିନ୍ତୁ ଧନ ଉପାଜନ କରି ରଖି ଯାଉଥିଲେ ବିଶ୍ୱକର୍ମାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ କନ୍ୟା ବସି ଖାଉବେ । ଅପା ଯେ ସେ ମନୁଷ୍ୟର ପ୍ରାଣ, ଅପା ମନୁଷ୍ୟର ଅବଲମ୍ବ, ଅପା ବିରହଣ ମନୁଷ୍ୟ ସ୍ୱବଳ ବିପ୍ରସ୍ତ ପ୍ରସାଳନା ପ୍ରାୟ ନିବର୍ତ୍ତରେ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଭଜଇ । ଗହୁକାଳ ଯଦି ଅପୂର୍ବିକ ହେଲେ ତତ୍ରୁ ପ ଅପା ଗନ୍ୟ ହୁଅଇ । ଏଣୁକରି ଅଗ୍ର ମୃତ୍ୟୁର ଲାଭନିଶ୍ଚାସରେ ଲପଟିତ ହୁଅଇ ।

ଦେଶ ହେବଳ ଅଗାଧୁନ୍ୟ ହେବା ନୁହେ । ଜୀବିତାବସ୍ଥାରେ ସେ ଶୁଷ୍ଟକ କରୁଅଛି ଯେ ଅପୂର୍ବିକ ବ୍ୟକ୍ତିର ମୃତ୍ୟୁରେ କି ପୂର୍ବିକା ହେଲେ ତାହାର ମଧ୍ୟ ତତ୍ରୁ ପ ଦମା ହେବ । କି ଉତ୍ସା- ନକ ଭବନା ! ମନୁଷ୍ୟ ଏ ମୃତ୍ୟୁର ଧଉଅଛି ତାହାର ଅଗ୍ରୀଭା ସୁଅକା ବା ଜନନୀ, ପ୍ରିୟ- ଜନା ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ସ୍ୱେଦମୟୀକନ୍ୟା ଏମାନେ ଉଚ୍ଚେଷ୍ଠ ସ୍ତରରେ କରୁଣାବେଦନ କରି କୋଳାହଳରେ ଗ୍ରାମକୁ ଉଦ୍ଧୃତ ହେଉଅଛନ୍ତି, ପ୍ରତିବାସି ଓ ବନ୍ଧୁ ଭ୍ରାତୃମାନେ କବିତାବିଶିଷ୍ଟ ଭ୍ରାତୃମାନ- ଙ୍କର ଆର୍ତ୍ତନାଦରେ ବଜ୍ରଜଳହୋଇ ରୋଦନ କରୁଅଛନ୍ତି । ସଥରେ ଚାଲିଯିବା ବ୍ୟକ୍ତିର ସୁଖା ଅଗ୍ର ବର୍ଣ୍ଣନା ହେଉଅଛି, ବୃକ୍ଷାବନାନେ ମଧ୍ୟ ରୋଦନର ପ୍ରଭୃତି କରୁଅଛନ୍ତି । ପାଠକବର୍ଗ ଶ୍ରବଣକର ଯେ ଗୁଣପୁରୁଷମାନେ ଆସି କହୁ- ଅଛନ୍ତି, ସାବଧାନ ଯେମନ୍ତେ ଏ ବ୍ୟକ୍ତିର ସମ୍ପତ୍ତି ସ୍ତାନୁଗତ ନ ହୁଏ । ଏକିକ ନୁହେ ଏହାର କେତେକି ଥିଲ ଓ କି କଥନ ଥିଲ ତାହା ଅପେ କୁହାଇ ନ ଦେଲେ ଗବକୁ ଉଠାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଏକିକ ନୁହେ,

ଗାନ୍ଧୀ ଗୁଣପୁରୁଷ ଓ ଅର୍ଥ ଅନୁଷ୍ଠଣ, ଏକିକ ନୁହେ, ପ୍ରଭୃତ ଅର୍ଥ ନ ପାଇଲେ ଅଲ୍ପଲ୍ୟୁତକେଶୀ ଓ ବସ୍ତ୍ରବଦନା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ଦେଉଁଠାରେ ଲୁଚାୟିତ କରୁଥିବାର ଚିନ୍ତାମୁଗ୍ଧବୃତ୍ତି ପ୍ରଶ୍ନ, ଏକିକ ନୁହେ, ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ବିଳାସିମାନା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ହୃଦୟମୋଚନ ପୂର୍ବକ ଅନୁଷ୍ଠଣ, ଏକିକ ନୁହେ, ଅନୁଷ୍ଠଣ- କାରୀ ସଙ୍ଗେ କିଛି ମନାନ୍ତର ଥିଲେ ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ବେସାଦାତ, ସାଠକମାନେ ନିଜେ କରବେ ଯେ ଏହିଥିରେ ଅବା ତାହାର ପୁତ୍ର ମୋଚନ ହେଲୁ କିନ୍ତୁ ହେ ପରମେଶ୍ୱର ଭୃତକର୍ଷଣରେ ଏପରି ପୁତ୍ର ପ୍ରାବଳର କେବେ ଲେପ ହେବ ସ୍ତ୍ରୀମାନ- ଙ୍କର ବସନମୋଚନ ପୁରୁଷର ଅର୍ଥାନୁଷ୍ଠଣର ଅନୁମତି ଓ ଉତ୍ସାହରେ ତାହା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ ହେବାର ଦେଖିବା । ଏଥିରୁ ବଳି ଅଉ କି ପୂର୍ବିକା ଏ ସଂସାରରେ ଅଛି କିଏ ନହୁଅରେ, ନରହତ୍ୟା କି ଏଥିରୁ ଗରାୟଣ ନା ବିଶ୍ୱମାରଣ ଏଥିରୁ ଗରାୟନ, ସତ ଗଲ, ଧନ ଗଲ ମାନ ଗଲ ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ସବୁ ଗଲ । ଗାସକ ସେ କାଟେ ଅକସ୍ତାକୁ ଗଲେ କହୁବାର ଯେ ବେଦମଣିମା କିତେ କରୁଅଛନ୍ତି । ବୁଆ ଏପରି ଗଜକବନ । “ଲକ୍ଷ୍ମୀବନୋ ନ ଜାଣନ୍ତି ପ୍ରାୟ ସଃ ପରବେଦନାଂ” । ଗୁଜା ଅନାଥର ନାଥ, ଗୁଜା ଅପୂର୍ବିକର ପୁତ୍ର, ଗୁଜା ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଧନ, ଗୁଜା ଗୈରିର ଭ୍ରଷ୍ଟ, ଗୁଜା କୁଳନର କୁଳ, ଗୁଜା ମାନର ମାନ, ଗୁଜା ବିଦ୍ୟାବନ୍ତର ବିଦ୍ୟା, ଗୁଜା ପ୍ରାଣୀକର ପ୍ରାଣୋପାୟ, ଗୁଜା ଏକପ୍ରକାର ବୋଇଲେ ପ୍ରଜାକର ସବୁ । ସେ ସୁଜା ଯେବେ କଣ ହେଉଅଛି କିଛି ନ ଚୁହିଲେ ତେବେ ସେ ଗତ୍ୟବାସକୁ ଧୁକ । ନିମନ୍ତଃ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଡେଲିନିସ୍ତ ଶୁଣିଅଛନ୍ତି ଯେ କୁତବୀରର ଗୁଜାକୁ ଲଭିଲେପର କୌଣସି ବିଶ୍ୱକର୍ମାଳ- ପୁରେ ଶିକ୍ଷାର କରବା କାରଣ ପଠାଇ ଦିଆଯିବ । ସେ ଏଠାରେ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ ଯେଉଁଠି କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ତାହାଙ୍କର ଶ୍ରୀ ଯୋ- ଗ୍ୟତାର ସୁଲକ୍ଷଣ ଦେଖା ଯାଉଅଛି । ଆଗାମୀ ମାସର ପ୍ରଥମସପ୍ତାହରେ ମାନ୍ୟବର ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟଗବର୍ଣ୍ଣର ସାହେବ ଦାରଜିଲଂ ପଦ- ତକୁ ଗମନ କରିବେ । ବିଶାଖପଟ୍ଟନଠାରୁ ପାଟଣାପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ରେଲବାଟି ନିର୍ମାଣ ହେବାର ଆବେଦ-

ନପତ୍ର ହୋଇଥିଲ ମାନ୍ତ୍ରୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ଲଜନଗରର ମହାରାଜା ଏ ରେଲବାଟି ପାଇଁ ଅନେକ ଯତ୍ନ କରୁଥିଲେ ବୋଧ ହୁଅଇ ସେ ଏଥିରେ ନିରସ୍ତ ହେବେ ନାହିଁ ।

କାରୁଲର ସମାଦଦାତା ଦରବାରକଠାରୁ ଶୁଣିଅଛନ୍ତି ଯେ କାରୁଲର ଅମିର ଯୁକ୍ତବିଶା- ନଙ୍କ ସକାଶେ ଖର୍ଚ୍ଚା ବନୋବସ୍ତୁ କରି ଭରତ- ବର୍ଷକୁ ପଠାଇବାପାଇଁ ମନସ୍ତୁ କରିଅଛନ୍ତି ।

ସ୍ତ୍ରୀଉତ୍ତମାନ ବର୍ତ୍ତମାନ ମସେଜରେ ଅଛନ୍ତି ଓ ସେଠାକାର ଦାକମ ଏହାଙ୍କ ରକ୍ଷା ସକାଶେ ଦୁଇଗଜ ସଫାୟାର ଓ ଦୁଇଗଜ ପଦାତିକ ନିୟୁକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ।

ମାନ୍ୟବର ଅର୍ଥର ଦବଦାଉସ ସାହେବ କଲିକତା ବିଶ୍ୱକର୍ମାଳୟର ସହକାରୀ ଗୁନ- ମ୍ପେର ପଦରେ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତା ନିକଟ ପାନବାଗାନରେ ଜଣେ ଗୌଡ଼ର ଗୁଜାଳ ଯୋଡ଼ଗଲ ଓ ଉତ୍ସା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଭିନଟା ଗୋରୁ ପଲାଇ ନ ପାରି ପ୍ରାଣରେ ନିଷ୍ଠ ହେଲେ । କୁଜା ଦେଉରୁ ଅଗ୍ନି ଲାଗିବାର ସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଅଛି । ଉପରଘରେ ରହି କୁଜା ପିଇବା ବଡ଼ଦାୟୁ ଅଟଇ ।

ଶ୍ୟାମବେଶର ଗୁଜା ଜ୍ୟୋତିଷବିଦ୍ୟାରେ ବଡ଼ ପ୍ରାବଳ ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । ଆଗାମୀ ମାସରେ ଯେଉଁ ସୂର୍ଯ୍ୟପରାଗ ହେବ ତାହା ଦେଖି କରି ବୁଝାନ୍ତୁ ସବୁ ଲେଖିବା କାରଣ କେତେକକଣ ଜ୍ୟୋତିଷ ପଠାଇବା ସକାଶେ ଇଂଲଣ୍ଡର ଜ୍ୟୋତିଷସଭାକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରା- ଣିକି ।

ସୂର୍ଯ୍ୟପୁର୍ଣ୍ଣିମା ଗୁଣ କରବାର ପରାକ୍ଷା ବର୍ତ୍ତମାନର ଜେଲ ବଗିଚାରେ ହୋଇଥିଲା । ଦୁଇସେର ମଞ୍ଜି ବୁଣିବାରେ ବାରସେର ମଞ୍ଜି ମିଳିଥିଲା ଓ ଏହାକୁ ଘଣା ପକାଇବାରେ ନିଗୋଳ ସୋରଷଭେଲ ପର ପାଞ୍ଚସେରରେ ଭିନ ଛଟାକ ଭେଲ ବାହାରିଲା ।

ହିନ୍ଦୁପେଟି ଅଟରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ବୋଖାଗର ଭୂରକା ଟେକାଓପ୍ପାମୁଅମାନେ *୦୦୦ ଲୋକ ଏକତ୍ରିତ କରି ରୂପୀୟକର ଖିବା ନଗରରେ ଥିବା ଶୁଭୁଖିଲୁ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ ଓ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ହତ କରି ଦୁବ୍ୟସବୁ ଲୁଟି ନେଇଅଛନ୍ତି । ରୂପୀୟମାନେ ଏଥିର ପ୍ରତିଫଳ ଦେବାକୁ ଯତ୍ନ କରୁଅଛନ୍ତି । ସର ରଗୁର୍ଜ ଟେମ୍ପଲ ସାହେବ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ସହକ ମିଶିବାର ଯେତେ ଯତ୍ନ କରୁ-

ଅଭିଳାଷୀ ଏମନ୍ତ ପ୍ରାୟ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଲେଖକଙ୍କ
 ଗବର୍ଣ୍ଣର କରବାର ଦେଖା ଯାଇ ନ ଥିଲା ।
 ଗତ ସପ୍ତାହ ମଙ୍ଗଳବାର ସେ କଲିକତାର
 ଉତ୍କଳଲୋକକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରି ଯୁଆଁକଳ ଜାହା-
 ଜରେ ଗଜାନନୀରେ ଭ୍ରମଣ କରିଥିଲେ ।
 କଳ ଦୁଇବାଜିବା ସମୟଠାରୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ଛାଡ଼ିବା
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭ୍ରମଣ କରି ସମସ୍ତଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ
 ସମାନଭାବରେ କଥୋପକଥନ ଓ ଆମୋଦ
 କରିଥିଲେ ।

ସାରସର ସାହା ଉତ୍କଳରେ ଦେଖି ଆସିବାରୁ
 ସେଠାକାର ଉଚ୍ଚ ଓ ମଧ୍ୟମଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଙ୍କ
 ସମ୍ବନ୍ଧନାକର ଅନେକ ପରବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଅଛି
 ଏମନ୍ତଙ୍କ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟର ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଚଳିତ
 ହୋଇଅଛି ।

କମ୍ପାନୀର ଜଣେ ମୁଖ୍ୟମାନ ବୁଲୁଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ
 ଯାଇଥିଲେ । ସେଠାରେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟସାଧକ
 ସମ୍ପର୍କମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଭାବର ଭେଦ ହୋଇଥିଲା;
 ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟର ଭାରତ ଅନୁମତି କରବାର ଇଚ୍ଛା
 ଅଛି କି ନାହିଁ ପଚାରିବାରୁ, କଲହ ହେଲେ
 ହୋଇଯାଏ ବୋଲି ସମ୍ପର୍କମାନ କହିଲେ
 ଏକ ଭୁଲକୁ ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର କେତେକ
 ଭିନ୍ନାକାର କଲେ ।

ମାନ୍ୟବର ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ କୁଣ୍ଡଳୀ କେକାରୁ
 ଭାବ ନାହିଁରେ ଏକଦିନରେ ବେଲେଇ ସେ-
 ନେଟର ଉତ୍କଳ ମନୁଷ୍ୟସାହିତ୍ୟ ଉତ୍କଳ ହୋଇ
 ଅଛି ।

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ଅଟେ ଅବଗତ ହୋଇଅଛି ଯେ
 ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳୀୟ ଗୁଣଧର୍ମରେ କାଗଜ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛି ଏ କାଗଜ ବଡ଼ ଉତ୍କଳ
 ହୋଇଅଛି । କମେଟ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଦୁବ୍ୟ ସବୁ
 ନାହିଁରେ ଅସିଦାର ଦେଖା ଯାଏ ।

ପ୍ରେସ୍‌ର ପତନ ।

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ
 ମହାଶୟ ସିଦ୍ଧିଧାରଣୀ ।

ମହାଶୟ !
 ଏହିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କଲକତ୍ତାରେ ଉତ୍କଳ-
 ବିକାଶରେ ଅବଧାନ ନକରୁ ମା ୧୫ ବ୍ୟବଧାନ
 ମହାନଦର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତାରେ (କୁମାରୀଧାରୀ)
 ଏକକ୍ରମେ ବିକାଶମାନ ଅଛି ଇହିଁରେ ଉତ୍କ-
 ବାରୁ ଆଶୁଭାଷ (ବିମଳେସୁର) ନାମରେ
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉତ୍କଳରୁ ବିକାଶମାନ ହେଉଅଛି
 ସେମାନର ଏବୁ ସମ୍ପର୍କ ଯେ ଉତ୍କଳ ଭାବକୁ
 ମନରୁ ଚୁଟା, ମୁକ୍ତଶାଳୀ, ଭିକ୍ତି, ହାବ, ପ୍ରା-

କାର, ସ୍ତମ୍ଭର ସବଳ ସାଜନୟ ବନ୍ଦୀବାରୁ
 ଧାରଣ କରିଅଛି ।

ଅପର ଏକ ଅବସ୍ଥାର ଘଟଣା ଯେ ପ୍ରାୟ
 ଓ ହିମକାଳରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମଋତୁର ଗତିଗତ ସତତ
 ଶୁଷ୍କ ଥାଏ ଅପିତ ସହସ୍ର ଧଳସି ଜଳ ଭକ୍ତି-
 କାଳରେ ଉତ୍କଳାଧିକ ଶିତରେ ଚନ୍ଦ୍ରାଲରେ
 ଭାଷା ସହସା ଗୋଷିତ ହୋଇଯାଏ ଏବଂ ବିନ୍ଦୁ
 ମାତ୍ର ଉଦ୍‌ବସେବା କରବାକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ ।
 କିନ୍ତୁ ଅଭ୍ୟସମୟରେ ସେଠାରେ ଗଳ୍ପ ଅକ୍ରମ
 ଜଳାକାଣ୍ଡ ହୋଇଥାଏ । ଏକଦିନରେ ଉତ୍କଳରେ
 ଲୋକ ପ୍ରମତ୍ତାକୁ ଶୁଣୁଥିଲୁଁ ଅଧିକା ଭକ୍ତିକଟରେ
 ରହି ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସ୍ୱରୂପରେ ଅବିଚଳ ପୁଣ୍ୟକୁ
 ସକଳ ବ୍ୟାପାର ଦର୍ଶନ ହଲୁଁ ।

ବିନେଷରେ ମହାନଦର ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରୁ
 ସାମିକର ଜଳାହରଣ କରାଯାଏ ସେଠାରେ
 ଏମନ୍ତ ଗଲୁଥିଲୁଁ ସୁଧାର୍ଯ୍ୟ ମଣ୍ଡଳ ବାସକର ଅଧିକ
 ଯେ ଉକ୍ତ ସ ମଦର ଅନ୍ୟ ଅଂଶରେ ଥିବା ଅତି
 ବିଭଳ, ବି ଅଭୁଜ ! ପ୍ରଥମତଃ ନିଜ ଚିନ୍ତା-
 ରଶିରେ ମଣ୍ଡଳ ବୁଲୁଁ ବିଷମ ସ୍ଥାନ ସକାଶାକୁ
 ଜଳର ଉତ୍ସାହ ପ୍ରକାଶ ଏଥିରେ ଉତ୍କଳରେ
 ନିଜ ହୋଇ ଯାଉଛି କିନ୍ତୁ ବୁଲୁଁ ସଦା ସେପ୍ରା-
 ନରେ ରହି ଅଛି । ପୁଣି ବୌଦ୍ଧବାଦୀ କେତେ
 ବିଧି ଭିକ୍ଷାକର୍ମ ଦେଲେ କଲକତ୍ତା ହୋଇ ବ୍ୟ-
 ଗ୍ରତା ସହଜ ହସ୍ତରୁ ଭାଷା ଏପର ଅଭର୍ଷଣ
 କରନ୍ତୁ ବି ପରସ୍ପର ସୁଜାତାରେ ଅଧାରଦା-
 ଭାର ସଦ୍ୟ ସଂସାର ଦୂରରେ ଥାଇ ଜଳମୟ
 ହୁଏ । ଜନଶୁଣୁ ଅଛି (ଏମାନଙ୍କୁ ନଷ୍ଟକଲେ
 ଗୋଷିତମନ୍ୟ ପୁଣ୍ୟକୁ ଏକପ୍ରକାର ରମ ନ-
 ଗର୍ଭ ହୁଏ) ଏକଦିନେ ଏମାନଙ୍କୁ କେତେ ଅଦା-
 ତା କଲେ ନାହିଁ ।

ପ୍ରତି ସମ୍ବନ୍ଧର ଶିକ୍ଷଣୀ ଦିବସରେ ଏଠାରେ
 ଗୋଟିଏ ମେଳା ହୁଏ ଉତ୍କଳରେ ଏସମ୍ବନ୍ଧର
 ଚଳନମାତ୍ର ଭାଗୀଋତୁରେ ଅନ୍ୟନ ଗାଂସହସ୍ର
 ଦର୍ଶକ ସମବେତ ହୋଇଥିଲେ ଇହିଁ ମଧ୍ୟରୁ
 ଅଧିକାଂଶ ଉତ୍କଳରେ ଜମିଦାର ଶ୍ରୀମାଧୁବାସ୍ୟ-
 ପ୍ରଭୃତି ଥିଲେ, ସମ୍ବଲପୁର ନଗରରୁ ଏକ ଅନ୍ୟ-
 ନ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତର ପଣ୍ୟବ୍ୟବସାୟିମାନେ ଆସି ଅପ-
 ଶାର ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରଭୃତି କରୁଥିଲେ ଭାଗୀଋତୁରେ
 ମେଳା ଭବୁ ହେଲେ ଯାଏ ମାନେ ସଂଶ୍ଳେଷରେ
 ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛନ୍ତି ଏଯାଗାରେ ଶେଷ, ଜମା,
 ସମାପନ କୌଣସି ଅପର ଘଟଣା ହୋଇ
 ନାହିଁ, ଗୋଲସ ବର୍ମାଣ୍ୟମାନେ ଅଭିବର୍ତ୍ତ-
 ତାରେ ବାସ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି ଏକଦିନରେ
 ଏକସମ୍ପର୍କ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରମାନ ଆଜି କିନ୍ତୁ ମେଳା

କୃଷକ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ ପରୁ ଏକଦିନ
 ବିକାଶମାନଙ୍କରୁ ଏହୁଲ ଏକ ପ୍ରାର୍ଥନା
 ସମାପ୍ତ ହୁଏ । ଇତି ।

ଜା ୧୦ ରଜ ମାର୍ଚ୍ଚ ସନ ୧୯୨୫ ମସିହା ।
 ଉଦ୍‌ବେଦକ
 ମୁକୁନ୍ଦନନ୍ଦ
 ସାହାଯ୍ୟପୁର ଧନା ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜ୍ଞାତ କରାଯାଉଅଛି କି
 ଏହି କଟକଜିଲ୍ଲାର ଅନୁଷ୍ଠାନ । ପ୍ର । ଉତ୍କଳ
 ଜାଲକେ ପୁସ୍ତକ ଓ ପ୍ର । ଅବରଜକ ଭା-
 ନୁକେ କର୍ତ୍ତୃପୁର ଓ ଗୋପାଳପୁର ପ୍ରଭୃତି ବିନି-
 ଦାଶମାନ ଅନୁର ନାବାଳକ ସୁଧମାନଙ୍କ ଦେ-
 ବାରୁ ଅପୈ ଭାଷା ଦଳେ ପାଠକା ସଦାପେ
 ଏକଲର ଅଗାଳରେ ନାଲଗ ଦାୟର କର-
 ଅଛି । ଉକ୍ତ ଜମିଦାରମାନ ମଧ୍ୟରେ କେହି
 କିଛି ଉଦ୍ୟାଦି ଗରୁତ୍ୱ ନୁହେଁ ଅପରୁ କରୁକେ
 ନାହିଁ, କଲେ ମାଟିକ ଅଭୁତ ଅମଳରେ
 ଅସିବ । ଇତି । ଜା ୨୩ ରଜ ମାର୍ଚ୍ଚ
 ସନ ୧୯୨୫ ସାର ।

କଟକ ଶ୍ରୀ ଗଜନାଥ ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ ।

ଯାକପୁର ସବରକବଳ ଅନୁଗତ ବନ୍ଦୁ
 ପ୍ରଗଣାର କବରପୁରର ଇଂଲେଜ ସାହାଯ୍ୟକୁଳ
 ପୁଲ୍ ସଦାପେ ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକର ପ୍ରତ୍ୟୋ-
 ଜନ ହୋଇଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ସ୍ୱାର୍ଥୀ
 ହେବାରୁ ବାଞ୍ଛା ରଖନ୍ତୁ ପ୍ରମୋଦପତ୍ର ସହିତ
 କମ୍ପ ସାଷରଦାରକ କଟକକୁ ଅବେଦନପତ୍ର
 ଅଗାମୀ ଅପ୍ରେଲମାସ ଜା ୧ ରଜ କମ୍ପା ଚହିଁ
 ପୁଲ୍ରେ ପଠାଇବେ । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରବେ-
 ଶିକା ପରୀକ୍ଷାରେ ଯେଉଁମାନେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ
 ନାହାନ୍ତି ତାଙ୍କର ନିରାଶ୍ରୟ ପଠାଇବାର
 ପ୍ରତ୍ୟୋଜନ ନାହିଁ । ବେତନ ମାସିକ ୪୦୦/-
 କବରପୁରପୁଲ୍ } ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ
 ଜା ୫ ରଜ ମାର୍ଚ୍ଚ }
 ସନ ୧୯୨୫ ମସିହା } ସେକେଟରୀ ।

ମୁକ୍ତପାତ୍ର ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅର୍ପଣ୍ୟ ପାଦେବ ପୁସ୍ତକ ବିକାଶ
 ବାବୁ ମାଧ୍ୟାଧର ମହାନ୍ତି " " ୪୨୦
 ମୁକ୍ତ ପତ୍ରକାର ମହନ୍ତ ଦଗପୁର " ୪୧୦
 ଏହି ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ସହରକଟକ ଦି-
 ଠାକଡ଼ାର କଟକପତ୍ର ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ଯତ୍ନାଳୟରେ
 ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

୧୯୦୯

୧୯୧୩

ଭାରତୀୟ ଅପ୍ରେଲ ସମ୍ବାଦମହିତା ମୁ । ଦିନେ ୧୨୩୯ ସମ୍ବାଦ ପାଲ ଗଜବାର

ଅଗ୍ରମ ଦାଖିକ ମୂଲ୍ୟ

ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୪୭

ମଧ୍ୟସଲ ପାଇଁ ତାଙ୍କମାସୁଲ ୪୯୯୩

ଅଗାମୀ ଶତକାଳରେ ଉତ୍କଳର ଉତ୍ଥାପନ
 ଅନୁଧ୍ୟାନ ହେବ ଅନୁମାନ ହେଉଅଛି । କିନ୍ତୁ
 ତତ୍କାଳର ଉତ୍କଳର ଉତ୍ଥାପନ ଅସମ୍ଭବ ଯେ
 ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଜାଙ୍କ ପ୍ରଥମପୁତ୍ର ପ୍ରୀତ୍ୟୁକ୍ତ
 ହେଲେ ସ୍ଵାଧିକାରୀ ସମର୍ଥନ ସକାଶେ ଶୁଭ-
 କମନ କରିବେ । ଏହାଙ୍କ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ଅବଶ୍ୟ
 କରୁଥିବ ଅର୍ଥ ଏତଦନୁସାରେ ଅଧିକ ହେବ
 କାରଣ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ବେଳେ ଅନୁମାନଙ୍କର ଭାଗ
 ସମ୍ପାଦନା ହେଉଅଛି ଏବଂ ଏହାଙ୍କ ଶୁଭାଗମନ-
 ନେ ଅନୁମାନଙ୍କର ଅଧିକ ମଙ୍ଗଳ ହେବାର
 ସମ୍ଭାବନା ବାରଣ ସେ ଯେତେବେଳେ ସିଂହା-
 ସାଗରରେ ହେବେ ତେତେବେଳେ ଅନୁମାନେ
 ଲାଭାକ୍ଷ ସ୍ଵରୂପରେ ଅସିଦ୍ଧିବନ୍ଧୁ ।

ବାବୁ ଶିବପ୍ରସାଦସିଂହ ମୁନିଷ୍ୟ ବର୍ଷାୟ
 ନିମ୍ନମାନସାରେ ସେନସନ ନେଇ ଚଳଇମାସ
 ରାଜ୍ୟରୁ କର୍ମରୁ ଅବସର ନେବାକାରଣ
 ଅଣ ପାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏହାଙ୍କ ନିମନ୍ତ ମସିକ
 ୪୨୦୦୦ଙ୍କା ସେନସନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମନ୍ତ୍ର କର
 ଅଛନ୍ତି । ବାବୁ ଶିବପ୍ରସାଦସିଂହ ଦୀର୍ଘକାଳ ସର
 କାର୍ଯ୍ୟ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ଥାଇ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର
 ସେନସନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଦ ବୃଦ୍ଧିପାଇ ସରକାରୀ କର୍ମ
 ଉପସମୃଦ୍ଧି ସମ୍ପାଦନା କରୁଥିଲେ ଓ ଲାଭାକ୍ଷ
 କରୁଥିଲେ ସମ୍ପାଦନା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲେ ଏହା-
 କାରଣ ଉତ୍କଳର ସମ୍ବାଦ ମୁନିଷ୍ୟ କରିବା ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନସାରେ ଶେଷ ବେଳ ଉତ୍କଳରେ କେବେ

ହେବ ତାହା କୁହାଯାଇ ନ ପାରେ । ଅନୁମାନ-
 ନେ ଉତ୍କଳ କରୁ ଯେ ବାରମହାଶୟ ଦୀର୍ଘକାଳ
 ସେନସନ ଭୋଗକର ଉତ୍କଳର ସମ୍ବାଦ
 ଜଣେ ମାନ୍ୟବ୍ୟକ୍ତିସ୍ଵରୂପ ବସି ରହିଥାଉନ୍ତୁ ।

ଅନୁମାନେ ଅଧିକ ଦୁଃଖର ସହିତ ଅନ-
 ଗର ହେଉଁ ଯେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାର ଅଗ୍ରଣ୍ୟ
 କଲେକର କି, ଏତ, ଅଟକନସନ ସାହେବ
 ଗରସପ୍ରାଦ ଶୁକରାର କଟକକୁ ଘୋଡ଼ା ଜାକ-
 ରେ ଅପ୍ତ ବେଳ ଯ ୧୧ ଖା ସମୟରେ
 ମହାନଦୀରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଓ ଯେଉଁ ବାଟେ
 ଲୋକମାନେ ସସି ଅଗ୍ରଣ୍ୟ ସେବାଟରେ ନ
 ଅସି ଅଉ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ନଦୀରେ ପସିବାରୁ
 ସେଠାରେ ପାଣି ଅଧିକ ଥିବାରୁ ଘୋଡ଼ା ବୁଡ଼-
 ଗଲ ଓ ବୋଧ ହୁଅଇ ଘୋଡ଼ା ପାଣିରୁ ମୁହଁ
 ଉଠାଇ ପହଞ୍ଚିବା ବେଳେ ସାହେବ କପର
 ଘୋଡ଼ା ପିଠିରୁ ଖସି ପଡ଼ିଥିବେ । ସାହା ଦେଉ
 ଘୋଡ଼ା ପଞ୍ଚି ଉଠିଲେ ଅଧିକ, ମାତ୍ର ସାହେବ
 ଅଉ ଲାଭାକ୍ଷରେ ପାଣିରୁ ଉଠିଲେ ନାହିଁ
 ପଛେ ଜାଲ ପକାଇ ପୁଲସ ଖବକୁ ଉଠାଇ
 ଆଣିଲେ । ସାହେବ ବବାହ ଦେବା ସକାଶେ
 ଏ ନଗରକୁ ଆସିଥିଲେ । ଦୈବକ୍ରମଣାକୁ
 ଆସୁଥିବା ବାହାର । ଅଟକନସନ ସାହେବ କେ-
 ନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରେ ସେତୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ତହିଁ-
 ରେ ସମସ୍ତେ ତାହାଙ୍କ ଭାଗରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲେ,

ପଛକୁ ଜଣେ ଭଲ ହାକିମ ଦେବାର ଅନେକ
 ଲକ୍ଷଣ ଏହାଙ୍କଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହୋଇଥିଲା ।

ଏବର୍ଷ ଖରାବ ବଳ ଅଧିକ, ଅଧିକ ଦେଖା-
 ଯାଏ ଚୈତ୍ରମାସ ଶେଷ ହୋଇ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ
 ଏତେବେଳେସୁଦ୍ଧା ଶ୍ରୀମୁ ଅସହ୍ୟ ହେଲଣି ।
 ଦୀର୍ଘକାଳରୁ ବର୍ଷାସଜେ ସାଷାତ ନାହିଁ ଓ
 ମଦ୍ୟପି କି ଗଜ ଦୁଇସପ୍ତାହଠାରୁ ଖଣ୍ଡେ ମେଘ
 ଆକାଶରେ ଦେଖାଯାଉଅଛି ମାତ୍ର କୌଣସିଆ-
 ଡେ ଭଲ ବୃଷ୍ଟି ହେବାର ଶୁଣାଯାଇ ନାହିଁ ।
 ଗଜମାସ ୧୯୧୩ ଅପ୍ରେଲ ସମୟରେ ଯାକ-
 ପୁର ନଗରରେ ପ୍ରାୟ ଗୁରୁଆଡ଼େ ଏକକୋଶ
 ଭୂମି ଭିତରେ ଅଳ୍ପ ଜଳ ସଙ୍ଗେ ଗୁରୁ ଶିଳା-
 ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ଅନୁମାନଙ୍କ ସମ୍ବାଦଦାତା
 ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଗୋଟାଏ ପଥରପ୍ରାୟ ପାଥ
 ପଲ ଓଜନର ଥିଲା ଓ ଲୋକେ ଟୋକାଇ କର
 ଅଗଣାଭରଣ ଶିଳାମାନ ବହି ଦାଣ୍ଡରେ ଜମା
 କରି ଦେଇଥିଲେ । ସୁଖରକ୍ଷଣ ସେ ଏଥୁରେ
 ମନୁଷ୍ୟ କମ୍ପା ଗୋରୁ କିଛି ଖଜ ହୋଇ ନାହିଁ
 କେବଳ ଗୋଟାଏ ପୁଷ୍କରିଣୀରେ ବସାକର ରହି
 ଥିବା ସରଳଚତାଳ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ ଗୁରୁ ଚତାଳ
 ମରାଯାଇଥିଲେ । ସାହାକର ବର୍ଷା ହୋଇଥିଲା
 ତହିଁରେ ଗୁରୁ କର୍ମ ତତ୍ତୁଅଛି । ପଥରପ୍ରାୟ
 କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଓ ସାଲେପୁର ଥାନାର କେତେ-
 କାଂଶରେ ଗରସପ୍ରାଦରେ ଗୁରୁ ବରାସ ଓ
 ଅଧିକ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ଓ କୌଣସି ସ୍ଥଳରେ

ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ମଧ୍ୟ ବୋଲି ଥିଲା । ଏସବୁ ବ୍ୟାପାରରେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଭଳି ଭଲ କିଛି ହୋଇ ନାହିଁ ଓ ଅଧିକାଂଶ ସେଠାରେ କିଛି ଥିଲା ତାହାସ୍ୱଳ୍ପ । ସମ୍ଭବତଃ ନିଜେ ହୋଇ ଥିଲା ସ୍ୱଳ୍ପ ଓ ଅଧିକାଂଶରେ ଏବର୍ଷ ନୈରାଶ୍ୟ ହେବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ଉତ୍କଳଦର୍ପଣରୁ ଅବଗତ ହେଲା ଯେ ଏବର୍ଷ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଯୋଗାଣୀ ଉତ୍କଳରୁ ପେଟିକା-ହଳ ହୋଇଥିଲା । ବାବୁ ଶ୍ୟାମାନନ୍ଦ ଦେବ ବୈଠକଗାନାରେ ହାବଡ଼ାକାମି କିମ୍ପାକ ଘାଟୁ ମିଆଁଙ୍କ ଯାହା ଉତ୍କଳର ହୋଇଥିଲା ଓ ବାବୁ ମଦନମୋହନ ଦାସଙ୍କ ବୈଠକଗାନାରେ ଏକ ସଳ ଗେମଣୀବାଲିଙ୍କର ନାମ ହୋଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାର ଧନାତ୍ମ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଯାହା ଓ ନାମ ନ ଦେଖି ଦଙ୍ଗାଲାରୁ ଏସବୁ ଅଣାଉ-ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ କମିଶନର ସାହେବ ଶୁଣିଲେ ରୁଷ୍ଟ ହେବେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅଦୌ ବନ୍ଦୀତାର ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ ସେତେବେଳେ ବାଲେଶ୍ୱରବାସିଙ୍କର ଉତ୍କଳରୁ ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରମାଣ କରୁଥିଲେ ଓ ସମ୍ଭବ ହୁଅଇ ଯେ ଏହାପାଇଁ ଏଠାରେ ସଜାତି ବିଦ୍ୟାର ଉତ୍କଳ ହୋଇପାରେ । ଅତୁର ଆନନ୍ଦର ବିଷୟ ଯେ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ମସୂରଭଞ୍ଜର ଗଜା ପୁରୁଣା ଶ୍ୟାମାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କ ମଙ୍ଗଳସଜ୍ଜା ହଜେ କରୁ ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦରେ ଅନନ୍ଦଲଭ କରୁଥିଲେ । ସାମାଜିକ ଉଦ୍ୟତା ନ ହେଲେ କୌଣସିପ୍ରକାର ଉତ୍କଳର ସମ୍ପାଦନା ନାହିଁ ଓ ଏଠା ଗଜକାଳ ଗଜାମାନେ ଅପଣାକୁ ଦେବତା ଭାବେ ଜ୍ଞାନ କରୁ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଶ୍ରଣ ନାହିଁ ବୋଲି ପରମେଶ୍ୱର ପଥର ହୋଇ ସାମାଜିକ ସ୍ତରର ଆତ୍ମାତ୍ମରୁ ବଞ୍ଚିତ ରୁହେ କେବଳ ବାସନାକେଶୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ମସୂରଭଞ୍ଜ ଗଜାକାଳର ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଜାମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ଓ ଅହାର ବ୍ୟବହାରରେ ମୂଳକ-ଦୀର ସମ୍ପାଦନା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯତ୍ନ ସଂପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ତେବେବେଳେ ଉତ୍କଳଦର୍ପଣର ଉତ୍କଳ ହେଲା ବୋଲି କୁହାଯିବ ।

✓ ପୁରୁଷୋତ୍ତମରେ ଅହେବନୀରୁ ପ୍ରସାଦନା ଗୋଟିଏ ଦିବାର ଉତ୍କଳ ଲାଭିଥିଲା ମାତ୍ର କୌଣସି ବାଲ୍ୟରୁ ତାହା ସିଦ୍ଧ ହୋଇ ପାରୁ ନ ଥିଲା । ପରମେଶ୍ୱର ବାବୁ ଗମଗୋପାଳ ଗୁ-

ର୍ଯ୍ୟା ଅପଣା ହାଲରୁ ସବୁ ବ୍ୟୟ ସ୍ୱୀକାର କରି ବଡ଼ ସାଧନସଂପତ୍ତି ଗଜକାଳ ସେଠାରେ ଶ୍ରୀ-ଗୋବିନ୍ଦ ବସାଇଲେ ଓ ଅଧିକାଂଶ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳରୁ ପ୍ରସାଦନା ଓ ପୁରୁଷୋ-ତ୍ତମ ଚନ୍ଦ୍ରବା ନାମରେ ଉତ୍କଳରୁ ସାମୟିକସଂପତ୍ତି ବାହାରଲା । କିନ୍ତୁ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଯେ ଗଜ ପୁରୁ-ମାସ ଅଧିକା ଉତ୍କଳରୁ ଅଧିକାଂଶରୁ କୌଣସି ସଂପତ୍ତି ବା ସଙ୍ଗେ ଅଉ ଭେଦ ହେଉ ନାହିଁ ଓ ଏମାନଙ୍କର ବି ପୂର୍ବଦା ଘଟିଲା ବିଷୟ ଶୁଣା ଯାଇ ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ଅପ୍ରେମାନେ ସ୍ୱୀକାର କରୁ ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅନେକବିଧ ଏମାନ-ସଂପତ୍ତି ଚଳିବାର ସମୟ ଅବସ୍ଥା ହୋଇ ନାହିଁ ଓ ପ୍ରାୟ ହାତରୁ ବିକ୍ରମ କଲେ ଭେଦାତ୍ମୀୟ ସଂପତ୍ତି ଉପିକାର ବ୍ୟୟ ଶିଖା ହେବାର କଠିନ ମାତ୍ର ଏହା ବୋଲି ଗମଗୋପାଳ ବାବୁ ଅପଣାହାତରୁ ଧନା ଗର୍ଭ କରୁ ପ୍ରସାଦନା କରାଇବା ପ୍ରକାଶେ ଉତ୍କଳ ଯେଉଁ ଏକମାତ୍ର ଉତ୍କଳର ସାଧନ ହେବାର ସମ୍ଭବ ଉତ୍କଳରେ ଏକୋପାଦ ଅନାଥା ପ୍ରକାଶ କରବେ ଏବଂ କେହି ଅପା କରୁ ନ ଥିଲା । ଯେବେ ତାହାଙ୍କ ଯତ୍ନାଳୟରେ ଶ୍ରୀ ନାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍କଳ ହେବା ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂପତ୍ତିମାନ ବାହାର କରବା ପ୍ରକୃତ ରୁଦ୍ଧାନ୍ତ ଭେଦେ ସେ ପରମର୍ଶକୁ ବେତ୍ତ ମନ ମଣିବେ ନାହିଁ କାରଣ ଶ୍ରୀଗୋବିନ୍ଦରୁ ପଂଚୀକାମାନ ପରିକା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇଥିଲା ନେହେଳେ ଯେବେ ବାବୁ ମହାବୟ ଅପଣା ସ୍ୱାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏଥିରୁ ସର୍ବମୁଖ ହୋଇ-ଥିବେ ତେବେ ଉତ୍କଳ ତାହାର ବିକ୍ର ବୋଲି-ବାର ଅଧିକାର ନାହିଁ ।

ଗଜନାସ ଗେଷ ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତରେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର କେନରଲ ସାହେବ ବି ୨।୮ ନ କାଳ ତେଜି ନଗର ଓ ଉତ୍କଳର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ଅବସ୍ଥିତ ହେବାରୁ ସେଠାରେ ଶ୍ରୀ ସମାବେଦ ହୋଇଥିଲା । ଅଭ୍ୟର୍ଥନା, ପରବାର, ସାକ୍ଷାତ ପ୍ରତିସାକ୍ଷାତ ପ୍ରଭୃତି ଯେସମସ୍ତ ବ୍ୟାପାର ଏପ୍ରକାର ସମ୍ପର୍କ ସମୟରେ ସଂପଦା ହେବାର ଦେଖାଯାଏ ତାହା ସବୁ ବିଧିମତ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଅପ୍ରେମାନେ ଉତ୍କଳ ବିକ୍ରମାସ ବର୍ଷିନିତ୍ୟ ପାଠକମାନଙ୍କୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ବାରଣ ଏବଂ ବ୍ୟାପାରରେ ବିକ୍ରମ ନୁହେଁ ନାହିଁ ସବୁ କଳାକଥା ଓ ପୁରୁଷୋତ୍ତମର ଅନୁପାରେ ଚଳଇ ସେହିପରି ସବୁକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ଉତ୍କଳ ବରୁ ଏକିବ ବୋଇଲେ

ପାଠକମାନଙ୍କର ଉପ୍ର ଦେବ । ଅଧିକା କଥା ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଯେ ମାର୍ଗମାତ୍ର ତା ୨୦ ଭାଗ ଅପଗୁଳ କାଳରେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର କେନେରଲ ସାହେବ ଉତ୍କଳ କଲେଜର ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପାରିଭୋଷିତ ବାଣୀ ଦେବା ବାରଣ ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନକୁ ବିକ୍ରମମାନ ହୋଇଥିଲେ ଓ ମହାସକା ପଟ୍ଟିସାଗ ଓ ହିନ୍ଦୁ ଉତ୍କଳର ଗଜା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଡାଙ୍କର ଉତ୍କଳରୁ ମାନେ ଶୁଭଗମନ କରୁଥିଲେ ଲର୍ଡ ନର୍ଥବରୁ ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ପଞ୍ଜାବ ପ୍ରଦେଶର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପର୍କିତ ବିକ୍ରମଣ ସେଠା ପିକାପିକାଗର ତାର ରେକର୍ଡରୁ ଶ୍ରୀଗ ବର ଗୁଣ ଅନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଏବଂ ପିକାମାନଙ୍କୁ ବେତ୍ତେକ ସଂପଦେତ ପ୍ରକାଶ ପୂର୍ବକ ଉତ୍କଳରୁ ଅଧିକା ଉତ୍କଳରେ ଗଜନାସ ତା ୨୦ ଭାଗ ସକାଳବେଳେ ମହାମାନ୍ୟ ସାହେବ ଅପଣା ସମ୍ପାଦନାକୁ ଦେବ ଉତ୍କଳର ପଟ୍ଟିସାଗକୁ ଯାହା କଲେ । ସେଠାରୁ ସିନଲସନ୍ ଉକ୍ତ ବିକ୍ରମ କରୁ ସେଠାରେ ଶ୍ରୀ-କାଳ ଅଭିବାସିତ କରବେ ।

- ସରକାରୀ ଟଙ୍କା ଅନୁସାଧ ମକଦ୍ଦମା ।
- ୧। ସରକାରୀ ଲେକରପତ୍ର ଟଙ୍କା ଅନୁସାଧ କରବାରେ ବାଲେଶ୍ୱରର ଶ୍ରେତସେବ କେଶରୀ ବାବୁ ଶ୍ୟାମାନନ୍ଦର ସରକାର ଓ ଲେକରପତ୍ର ବିକ୍ରମ ବାବୁ ଉପେନ୍ଦ୍ର କର ଦତ୍ତ ପାଇଥି-ବାର ଏଥି ପୂର୍ବେ ଲେଖିଥିଲୁ ସମ୍ପ୍ରତି ସେ ମକଦ୍ଦମାର ବିକରଣ ଗତ ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍କଳଦର୍ପଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନରୁ ଅବଗତ ହୋଇ ଉତ୍କଳ ସୁକ୍ଷେପ ଅବସ୍ଥା ଲେଖୁଅଛୁ ଯଥା ।
  - ୨। ବାବୁମାନଙ୍କ ଉପରେ ଚଳଇଶିତ ଭିକୋଟି ଅଭିଯୋଗ ହୁଅଇ ।
  - ୩। ଗୁନବାଲି କାଞ୍ଚିଦାଉସ ସକାଶେ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ଟ ୨୦୦ ନା ଦୁଇଥର ପୁଅର ବିଲଦ୍ୱାର ଖଜଣାଖାନାରୁ ନିୟା ପାଇଥିଲା ।
  - ୪। ଶିକାର ସମସ୍ତ କାଞ୍ଚିଦାଉସର ବାର୍ଷିକ ମରମର ସକାଶେ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ଟ ୧୫୦୦ ରୁକ୍ତ ପ୍ରକାର ପୁଅର ବିଲଦ୍ୱାର ଦୁଇଥର ଖର୍ଚ୍ଚ ପଡ଼ିଅଛି ।
  - ୫। ସରକାରୀ ଟଙ୍କା ସକାଶେ ଟ ୨୦୦ ନା ନିୟା ପାଇଥିଲା ତାହା କରୁଥିବ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେଲ ପ୍ରକାଶ ପାଇ ନାହିଁ ।
  - ୬। ସନ ୧୯୨୩ ମସିହା ଜୁଲାଇ ଓ ଅଗଷ୍ଟରେ

ଏସବୁ କାରବାର ହୋଇଥିଲା ଓ ଏକାକ୍ଷେପିତ ଜନରଲଙ୍କ ନିକଟକୁ କେହି ବେନାମୀ ଦର- ଶାସ୍ତ୍ର ପଠାଇବାରେ ମନଦମା ଉଦୟ ହେଲା ।

ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ମନଦମାର ଉଦୟ କରବାରେ ଏହିପ୍ରମ ପ୍ରମାଣ ପାଇବାର ଲେଖ- ନ୍ତି ଯେ ଶ୍ୟାମାଚରଣ ବାବୁ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ବିମସ୍ତ ସାହେବ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଥିବା କାଳରେ ଛା- ଦାଳ ଯୋବାନି ହୁରୁମ କ୍ରମେ ଲୋକଲକ୍ଷଣର ଭାର ପାଇଥିଲେ ଓ ଉପେଶ ବାବୁଙ୍କୁ ସ୍ଵାୟତ୍ତ୍ଵ କର କର୍ମରେ ନିୟତ୍ତ କରାଯାଇଥିଲେ ଯେ ଉ- ପେଶ ବାବୁ ଛାଦାଳ ଅଧୀନ କରଣା ପ୍ରାୟ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଓ ଶ୍ୟାମାଚରଣ ବାବୁ ସ୍ଵୟ- ପ୍ରଚ୍ଛଦନ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଘଣ୍ଟା ଲୋକଲକ୍ଷଣ ମହ- ଲୁମ୍ପାରେ ବସି ଚିତାପତାକ ଲେଖାପତ୍ରି କରୁଥି- ଲେ ଓ ହେର୍ସାବ ଦେଖୁଥିଲେ । ଲୋକଲକ୍ଷଣ ବିଲସବୁରେ ଶ୍ୟାମାଚରଣଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ ଓ ଉଦ୍‌ଦି- ଅଛି ଟଙ୍କା କେବେ ଶ୍ୟାମାଚରଣ ଓ କେବେ ଉପେଶ ଶ୍ରୀଶାଖାନାରୁ ଆଣନ୍ତି । ମନଦମା ବାବୁ ଦୁଇ ନିଲ ମଧ୍ୟରୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଶ୍ୟାମାଚରଣଙ୍କ ଦସ୍ତାକ୍ଷର ଓ ଖଣ୍ଡିଏ ଉପେଶଙ୍କ ଦସ୍ତାକ୍ଷରରେ ଅଛି ଓ ଦୁଇ ନିଲରେ 'ଟଙ୍କା ଦୁଇ ପାଇଲ' ବୋଲି ଶ୍ୟାମାଚରଣ ଦସ୍ତଖତ କରିଅଛନ୍ତି । ଉଲ୍‌ହାଲ ବାବୁଙ୍କ ଟ ୨୦୦ ଟଙ୍କା ଦୋବାରଖର୍ଚ୍ଚା ବିଷୟରେ ଏକାକ୍ଷେପିତ ନିକଟରୁ କ୍ରିଷ୍ଣିୟୁଜ୍ଞ ଭଳିବ ଅଧିଷ୍ଠାଳ ମାତ୍ର ସେପଟାର କୌଣସି ଉଦ୍‌ଦି ନ ଯାଇ ବ ଦରପେଶ ନ ହୋଇ ସିରସାରେ ରହିଥିଲା । ଶ୍ୟାମାଚରଣ ଆପେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ହୋଇ ସରଦୋବ ଉପେଶ ଉପରେ ପକାଇ କହିଅଛନ୍ତି କ ଟଙ୍କା ସେ କେବେ ଖଳ- ଶାଖାନାରୁ ଆଣାଇ ନାହିଁ କେବଳ ନାମମାତ୍ର ବିଲରେ ଦସ୍ତଖତ କରିଥାଏ । ଉପେଶ କହଇ ଯେ ଉକ୍ତ ଦୁଇବିଲ ଖର୍ଚ୍ଚ ପତ୍ରବା ସମୟରେ ସେ ଉପସ୍ଥିତ ନ ଥିଲ ଶ୍ୟାମାଚରଣ ଟଙ୍କା ଆଣିଅଛନ୍ତି ଓ ପରେ ଦୋବାବ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଷୟ ଓ କ୍ରିଷ୍ଣିୟୁଜ୍ଞ ଚିତାବିଷୟ ଶ୍ୟାମାଚରଣକୁ କହିବାରେ ସେ କହିଲ ଯେ ସେସବୁ ଆଉ ପରେ ବୁଝାସିବ ଉପେଶ ଶ୍ୟାମାଚରଣ ସଙ୍ଗେ ଅଦାଉତ୍ତ ରଖି ଥିବାର ଶ୍ୟାମାଚରଣ ପ୍ରମାଣ ଦେଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସେହିସମୟରେ ଅଦାଉତ୍ତ ଆରମ୍ଭ ହୁଅଇ ଚିହିଁ ପୂର୍ବରୁ ଏ ମନଦମାର ସୁରୁପାତ ହେବାର ଜଣା- ଯାଏ । ଏହିସବୁ କେତୁରେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସିଦ୍ଧ- ସ୍ଵାନ ସାହେବ ଶ୍ୟାମାଚରଣକୁ ପ୍ରଧାନ ଓ ଉ- ପେଶକୁ ଛାଦାର ସଦକାବା ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରି ଦୁହିତ ଦଣ୍ଡ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ୟାମାଚରଣ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ହୁରୁମ ବରୁକରେ ଜିଜ୍ଞାସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ ଅଧିକ କରଥିବାରୁ ଆମ୍ଭେମାନେ କିଛି ମନୁବ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି କରି ନ ଯାଉ । ଅଧିଲର ଫଳ ଯାହା ହେବ ପରେ ଜଣାଇବୁ ।

ଓଡ଼ିଶାର ବି ଉନ୍ନତ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ସବୁ ଦେନର ଉନ୍ନତସାହେବ ଯେ ବି ପ୍ରଦେ- ଏ ପ୍ରଦେଶର ବିଶେଷ ଥିଲେ ଅବସ୍ତ ଏଠା ଉଦାସିଙ୍କୁ ବିଷୟର କର ଜାଣନ୍ତି । ଅନୁଅବ ବିଷୟ ଦେଇ ଏଠାରେ ଅଲ୍‌କାଳ ହେଲ ଯେସବୁ କଥା ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବାହାରଥିଲା ତହିଁ ବି ଲକ୍ଷ କର ଉକ୍ତ ମହାତ୍ମା ପୁଣି ଓଡ଼ି- ଯାଙ୍କ ବିଷୟରେ କେତେ କଥା ଲେଖି ଗଣ୍ଡିଏ ପୁସ୍ତିକା ଛପାଇଥିବାର ଚିହିଁର ପ୍ରଭୁଭର ସ୍ଵତ୍ଵ ଅନୁମାନଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଅପଣା ମନୁବ୍ୟ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ସେ ମନୁବ୍ୟ ସମୁଦାୟ ପାଠ କରି ନାହିଁ ବିନ୍ଦୁ ହିନ୍ଦୁ ଚେଷ୍ଟି ଅଟରେ ଚିହିଁର ଯେଉଁ ଚଂକ୍ଷେପ ବିବରଣ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ତାହା ପାଠ କର- ବାରେ ଜଣାଗଲା ଯେ ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର କେବଳ ରେବନସାହାହେବ କମିଶ୍ନରଙ୍କ ବାସିବ ବିଜ୍ଞାପନା ଉପରେ କର୍ତ୍ତର କରି ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଏଣିକି ଓଡ଼ିଶାର ଅବସ୍ଥା ଅନେକାଂଶରେ ଉନ୍ନତ ହୋଇଅଛି ଓ ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରଜାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ସୁଖରବର୍ତ୍ତନ ଦେଖାଯାଏ ଓ ପରସ୍ପର ଅପଣା ସବୁ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମର ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏପ୍ର କମିଶ୍ନର ସନ ୧୮୭୧ ମସିହାରେ କମିଡାରଙ୍କ ଅଭ୍ୟା- ଚାର ଓ ପ୍ରଜାଙ୍କ ଅସହାୟତାକୁ ଏତେ ପ୍ରବଳ ଜ୍ଞାନ କରୁଥିଲେ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ସ୍ଵପ୍ନ କ୍ଷେପଣ କରବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରୁଥିଲେ ବିନ୍ଦୁ ଦୁଇବର୍ଷ ଉତ୍ତାର ବାର୍ଷିକ ବିଜ୍ଞାପନାରେ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର ମଙ୍ଗଳ ସଂବାଦ ଲେଖିବାର ସର୍- ଉତ୍ତର ଶେଖଲ ଜ୍ଞାନ କରନ୍ତି, ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର ସ୍ଵପ୍ନକ୍ଷେପଣ ବଳେ ଯେଉଁ ଫଳ ଲାଭ ହୁଅନ୍ତା ତାହା ଅପଣାସଙ୍ଗେ ଲାଭ ହୋଇଅଛି । ଏସର ଶୁଭ ପରବର୍ତ୍ତନ ସକାଶେ ତାହାକୁ ପ୍ରମାଣା କରିବାକୁ ହେବ ଆମ୍ଭେମାନେ ସ୍ଥିର କରିପାର- ନାହିଁ । ଯେବେ କେବଳ ରିପୋର୍ଟ ଲେଖା- ଲେଖିବ ଏ ଫଳ ଜାତି ହୋଇଅଛି କେବେ ଚାହିଁବ ଏତେ ବି ପରୁଚୟ ପାସାଯାଏ ଯେ ସନ ୧୮୭୧ ମସିହା ପୂର୍ବରେ କମିଶ୍ନର ଓ

କିଲର ବଲେଟ୍‌ରମାନେ ଅପଣା କର୍ମରେ ହୁଁ କରୁଥିଲେ ଚିହିଁ ଉତ୍ତାର ଅଣି ଫିଟାଇ ଦେଖିଲିବୁ ସବୁ ବୋଲିମାଳ ନିବାରଣ ହେଲା ନୋହିଲେ ଏତକ୍ତ ହୋଇପାରେ ଯେ ପ୍ରଭୁଭର ଓଡ଼ିଶା ଯେମନ୍ତ ସନ ୧୮୭୧ ମସିହା ପୂର୍ବରୁ ସେତୁପର ବର୍ତ୍ତମାନସୁଦ୍ଧା ନିମନ୍ତ ଉନ୍ନତ ମାର୍ଗକୁ ଅନୁସରଣ କରୁଅଛନ୍ତି ଛାମିମନେ ନିହତ ଥାଇ ଉକ୍ତ ସମ୍ପରେ ଉତ୍ତରର ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖି ଚମକି ଉଠିଥିଲେ ଯହିଁ କିପାର ଅବର୍ଷଣ ଛାଡ଼ିଯାଇ ବିଦ୍ୟଜ୍ଞାନ ଅସୃତକୁ ଅଧିକ ଚିହିଁ ଅବସ୍ଥା ସନ୍ଦର୍ଶନ କରି ବାର୍ଷିକ ବିଜ୍ଞାପନାରେ ତାହା ଲିପିବଦ୍ଧ ହେଲେ । ଫଳତଃ ଏଠା ଲୋକଙ୍କ ସାଧା- ରଣ ବିଶ୍ଵାସ ଏହି ଯେ ସନ ୧୮୭୩-୭୪ ମସି- ହାର ଉତ୍ତରର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଉତ୍ତରୁ ଓଡ଼ିଶାର ଅବସ୍ଥା ନିମନ୍ତ ଉନ୍ନତ ହେଉଅଛି ।

ଯାହା ହେଉ ସର୍ବ ଉତ୍ତର ଶେଖଲ ଗବର୍ଣ୍ଣ ଓଡ଼ିଶା ସନ୍ଦର୍ଶନ କରି ତାହାଙ୍କ ମନରେ ଯେ ସବୁ ଛାବି ଜନ୍ମିଅଛି ଓ ଯାହା ଜାଣିବା ପାଇଁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନାଧ୍ୟାୟ ଲୋକଙ୍କ ସର ଦତ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲୁ ତାହା ଏହି ସ୍ଵଯୋଗରେ ବାହାର ପଡ଼ିଅଛି ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ପାଠକଙ୍କ ଜ୍ଞାନ ଜାରଣ ଉତ୍ତର ଅବିକଳ ଅନୁବାଦ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । ଯଥା—

“ ଓଡ଼ିଶା ସନ୍ଦର୍ଶନ କରି ସରଭର୍ତ୍ତ ଶେ- ଖଲଙ୍କ ମଜ ଏହି ହୋଇଅଛି ଯେ ଏପ୍ରଦେଶ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷଜନିତ ପୁଂଖରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ବିସ୍ତୃତ ପାଇଅଛି ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରଜାମାନେ ପୂର୍ବଠାରୁ ଅନେକ ଉତ୍ତମ ଅଛନ୍ତି, ଆସୁ କରି କାର୍ଯ୍ୟ ବିଦେଜନାରେ ଗାଘ ନ ହେଉ ପରଶାମରେ ଜଳସେଚନ କାର୍ଯ୍ୟ ସଫଳ ହେବାର ହେତୁ ଯାଉଅଛି, ସମପ୍ରପଥରେ ବାଣିଜ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ବିପୁର ପରମାଣରେ ହେଉଅଛି ଓ ଅନ୍ତର ବଣିକ, ଜମିଦାର ଓ ଭୂମ୍ୟଧିକାରୀମାନେ ନୀଳ ଜଳ ନେବାପାଇଁ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରୁଅ- ଛନ୍ତି, କେତେକ ପୁରୁତନ ପ୍ରଜା ସର୍ବ ସ୍ଥିର ରହିଅଛନ୍ତି ଓ ଜମିଦାରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କେତେ ନୁଅପ୍ରଜା ସର୍ବ ଜନ୍ମି ଅଛି, ଅନାଧ୍ୟାୟ କୃଷିରୁ ଆଇନ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରୁଅଛି, ପ୍ରଜାମାନେ ପୂର୍ବପର ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଇନର ସାହାଯ୍ୟ ନେବାକୁ ହେଲା କରୁ ନାହାନ୍ତି ଓ ସାଧାରଣତଃ ଜମିଦାର- ମାନେ ପ୍ରଜାଙ୍କଠାରୁ ଅନାଧ୍ୟାୟ କରି ଅଧାୟ କରିବାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ ନାହାନ୍ତି । କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ବାର୍ଷିକ ବିଜ୍ଞାପନାରେ ଯେଉଁ ଅଭିପ୍ରାୟମାନ

ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ଉପଲକ୍ଷିତ ମତ ଠିକ ଚିହ୍ନିବେଳେ ଐକ୍ୟ ଥିବାର ଦେଖାଯିବ ।

ଅନୁମାନେ ଅନୁମାନ କରୁଅଛୁ ଯେ ସରକାରୀ ଶେକ୍ସଲଙ୍କ ଶୁଭଗମନ ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶାବାସିନୀମାନେ ସ୍ଥାନୀୟରେ ଯେ ଗ୍ରାମ ଗୋଷ୍ଠୀମାନେ କରୁଥିଲେ ତାହା ବହୁ ବିବେଚନାର କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା କାରଣ ତେଡ଼େ ଆଲୁଅ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ଏତେ ବିଷୟ ସେ ଦେଖିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୁଅନ୍ତେ କି ନାହିଁ ଅନୁମାନଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ହେଉଅଛି ।

ପ୍ରାପ୍ତ ।

ଗଡ଼ଜାତ କାହିଁରେ ଉତ୍ପତ୍ତ ହେବ ? (ଗଡ଼ ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍ତରୁ)

ଦେଉଁ ଗଡ଼ଜାତ କାହାମା ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ଘଟଣାଟି ଜାଣେ ନାହିଁ ? ମୁଁ ବୋଧ କରେ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ବିଗଡ଼ରୁ ଅଧିକ ବୟସ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମିଳିବେ ନାହିଁ । ଜଣେ ଅପୂର୍ବ ବ୍ୟକ୍ତି କୌଶସି ଗଡ଼ଜାତରେ ଥାଇ ଗଜାଜର ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର ପ୍ରିୟ ହୋଇଥାଏ । କିଛିକାଳ ପରେ ସେ ଗଜାଜାଠାରେ ଉପଗତ ହୋଇ ଜଣାଇଲା ଯେ "ଅଜ୍ଞା ! ମୁଁ ମଲେ କଣ ମୋଧନ ଗୋଷ୍ଠୀର ଏପ୍ରକାର ଲୁଚି ନେବେ" । ତହିଁ ଗଜା ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର ପ୍ରାଚି ହୋଇ କହଲେ "ଅଭାଗ୍ୟ ! ତୁମ୍ଭ ଧନ ଏପରି ହୁଅନ୍ତା" ବନ୍ଦାବେଳେ ଗଜାପରେ ସେ କୌଶଳଦମେ ମୂଳ ପ୍ରାୟ ଅପତ୍ତାକୁ ଜଣାଇଲା । ଗୋଟିଏ ଦୈବ ଉପରେ ଅଉ ଗୋଟିଏ ଦୈବ ଗୁଡ଼ାଇରଣ ତାକୁ ଏପରି ଭାବରେ ଘୋଡ଼ାଇ ଦେଲା ଯାହାକୁ ଜଣେ ମର ଗୋଇଲ ଗ୍ରାୟ ଜଣା ପଡ଼ିବ । କିନ୍ତୁ ଅପେ ଗୋଟାଏ ସିନୁ କ ମଧ୍ୟରେ ପରିଚିତ ଚିହ୍ନରେ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀର ଯଥାସ୍ଥ କରବାକୁ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଉପଦେଶ ଦେଲା । ପ୍ରକଳତ ଶକ୍ତି ଅନୁସାରେ ଗୁଳିପୁରୁଷମାନେ ତାହାର ସମ୍ପତ୍ତି ବହୁ ନେବାକୁ ଆସିଲେ । ଦେଖିଲେ ସ୍ତ୍ରୀ କୃଷି ମ ଗଜ ଲକ୍ଷରେ ବସି ସ୍ତ୍ରୀମିଳି କାହୁଁ ଅଛି । ତହିଁ ତାକୁ ଟଙ୍କା ଦେଖାଇ ଦେବାକୁ ଓ ସିନୁକକାଠି ଦେବାକୁ କହିବାରୁ ସେ କହିଲା ଯେ ମୁଁ ଗଜାଙ୍କ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ବାଠି ଦେବ, ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷାତରେ ସିନୁକ ଫିଟିକ, ଅନ୍ୟ ଫିଟିଲେ ତାଲେ ବେଟ ହିଲ୍ଲ ଦେଇ ସିବ । ଏପରି କହିବାରୁ ଚରମାନେ ଗଜାଜାଠାରେ ଚାହିଁ ଚାହୁଁ ଯିବୁ ଉଠାଇ ହେଉଗଲେ । ଗଜ ଚତୁ ପ ପଡ଼ିଥାଏ । ସ୍ତ୍ରୀ ସଙ୍ଗେ ମଲ୍ଲ ଯାଇଁ ବହୁଦାଠି ଗଜାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ରଖିଦେଲା

ବହୁଗୁଣ୍ୟ ପାଇବା ଅଗାରେ ଗଜା ସ୍ତ୍ରୀପୁରେ ସିନୁକ ଫିଟାଉ ତାଲ ଫେଟିବା ଦେଲେ ଯଦୁ-ମଣି ବଂଶୀକୁ ବାହାର ଗଜାଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କର କହଲେ, ମଣିମା ହମ୍ନ ଗ୍ରାହସ୍ତ ଲାଗିବାରୁ ମୁଁ ବଞ୍ଚୁ ଅସିଲ । ଏପରି କୌତୁକାବହ ଘଟଣାମାନ ମଧ୍ୟ ଦାଠି ଅଛି ।

କୌଶସି ବ୍ୟକ୍ତି ଯୋଷ୍ୟପୁସ କରବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ଗଜାଙ୍କ ଅନୁମତ ବ୍ୟକ୍ତିରେକେ ତାହା କର ପାଇବ ନାହିଁ, ସେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଯେବେ ବିଶେଷ ଧନ ଥାଏ ଓ ଗଜା ତତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରତି ଲୋଭ-ସକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ତେବେ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯୋଷ୍ୟପୁସ କର ପାରେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଅନେକ ଅର୍ଥ ଦେଲେ ତାହା କରବାକୁ ପାରେ ।

ଜିନିଷର ଏକଟ ଥିବା ସମୟରେ ଯେବେ ଅପୁସ କ ଜଣେ ଗୁଇର ମୂଢ଼ ହେବ ତେବେ ସେ ଗଜ ପଡ଼ିଥିବ ଆଗେ ଧନ ଜିନିଷାହୁ ହେବ ବାଣ୍ଟେ ଗଜାଙ୍କର ରହୁବ, ତେବେ ଯାଇଁ ଗଜ ଉଠିବ, ଏପରି କରୁର ସୃଷ୍ଟିକୁ ବହୁକୃଷି ।

କୌଶସି ଗଡ଼ଜାତରେ ମଧ୍ୟ ଏପରି ଦୁ-ସ୍ତ୍ରୀୟାର ରହୁତ ହୋଇଅଛି, ସବୁ ଗଡ଼ଜାତରେ ଯେବେ ଏହିପରି ହୁଏ ତେବେ କଡ଼ ସନ୍ତୋଷର ବିଷୟ ହୁଅନ୍ତା । ଏକଷପରେ ଏକଟ । ହମସଃ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଉତ୍କଳଦର୍ପଣର ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ମଧୁ-ରକ୍ଷିତ ଗଜା ଅପଣା ଦିଲରେ ବାର୍ଷିକ ଦୁଇ ହଜାର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଗୋଟିଏ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ସ୍ଥାପନ କରବାର ସ୍ଥିର କରିଅଛନ୍ତି ଓ ଏଠାରେ ଯେଉଁ ସ୍କୁଲ ସ୍ଥାପନ ହେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇ ଅଛି ତହିଁର କାର୍ଯ୍ୟ ଗାନ୍ଧି ଅରମ୍ଭ ହେବ । ବଡ଼ାପୁରର ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ସୁଧାକାର ଗଜା ବଂଶ ଜେର ଜଣେ ଅନ-ରେସି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ତାହାଙ୍କୁ ତତ୍ତ୍ୱସ୍ତ୍ର ଶ୍ରେଣୀର ମାଜି-ଷ୍ଟ୍ରେଟର ସମତା ଦିଆଯାଇଅଛି ।

ଗ୍ରାହଣୀ ଉଦ୍‌ବଳର ସୁପରିବାଇତର ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ରଦାସ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ପଦକ୍ଷିପା ପାଇଅଛନ୍ତି ।

ସୁଧାଯାଏ ଯେ ଅନୁମାନଙ୍କ କମିଶ୍ନର ରେବ-ନସାସାହେବ ବଲେପୁରଠାରୁ ଏକ ସପ୍ତାହ ସବାପେ ବଲବତାରୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି ।

କଳକାପାପ ତା ୩୪ ରାଜମାତ୍ରେ ଅପାମା ମାସ

ତା ୨୭ ଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେନ୍ଦ୍ରପତା ନାଳ ବାର୍ଷିକ ସଂସ୍କରଣ ଭିମିତ୍ତ ବଦ ରହୁବ ।

ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟର ମୌଲ୍ୟା ଅବଦୁଲ-କାଦର ଦେନ୍ଦ୍ରପତା ସର୍ବୋଚ୍ଚକର୍ମର ଭାରି ଗ୍ରହଣ କରବା କାରଣ ଅନ୍ୟ ଅଜ୍ଞା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ତ ମୋକାମକୁ ଫ୍ରେଜତ ହେଉଅଛନ୍ତି ।

ଝଗ୍ ସଙ୍ଗେ ବହୁଗୁଣ୍ୟାଗେଗ ବଜାରର ଅନେକପୁଲରେ ଉଦୟ ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ ଓ ବୃଷ୍ଟିର ଅଭାବ ସର୍ବସମ୍ପରେ ଅନୁଭବ ହେଉ ଅଛି ।

ଗଡ଼ ପ୍ରକାଶିତ ବଳେଟରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଗରଦର୍ଶ ବଜାରର ଦୁର୍ଗଣ ନିବାରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ମୋଟରେ ଟଙ୍କା ୮୨,୪୫,୦୦୦ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ଚିହ୍ନିମଧ୍ୟରୁ ବଳକା ଗୁ-ଡ଼ୁଲ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସରଞ୍ଜାମ ବିକ୍ରୟ କରିବାରେ ଟଙ୍କା ୨,୭୨,୪୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ମିଥା ଯାଇ ଅବଶିଷ୍ଟ ଟଙ୍କା ୪୨,୭୦,୦୫,୦୦୦ ଟଙ୍କା ନିହିତ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଗୁଡ଼ୁଲ ପଠାଇବାର ଉତ୍ତାସପୁର ଗୁରୁଗ-ଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ଅଧିକା ଲାଭ ହୋଇଥିଲା ସର୍ବସମ୍ପ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ନିହିତ ବ୍ୟୟ ପାଞ୍ଚକୋଟି ଅର୍ଥାଲର ଟଙ୍କା ପଡ଼ିଥିଲା ।

ଦକ୍ଷିଣ ଅମେରିକାରେ ତତ୍ୟୋଜା କାନ୍ତାଙ୍କ ନାମରେ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି । କହୁକହୁଅଇ ସେ ଏବ୍ୟକ୍ତି ସୁଧାପରେ ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ଧନ-ବାନ୍ । ଏହାଙ୍କର ପ୍ରାଗ୍‌ଜଣି ସୁବର୍ଣ୍ଣଜଣି ପ୍ରାବ-ରସମ୍ପତ୍ତି ଜାହାଜ ରକ୍ଷାକ ଅଛି । ଦକ୍ଷିଣ-ମେରିକାରେ ଏହାଙ୍କର ନଅଟା ପ୍ରାଗ୍‌ଜଣି ଅଛି ଯେ କେବଳ ତହିଁରୁ ଏହାଙ୍କର ବାର୍ଷିକ ଆୟ ଶୁରକୋଟି ଟଙ୍କା ହୁଅଇ ଏବ ଲଗନ ଓ ଗୁଣ-ଗୋ ନଗରରେ ଥିବା ପ୍ରାବରସମ୍ପତ୍ତିର ଉତ୍ପାଦ-ବର୍ଷକୁ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷଟଙ୍କା ମିଳଇ ଏବ ଲୁଗା ସିଂକା କଲମାନଙ୍କରୁ ପ୍ରକାଶନ ଦଶହଜାର ଟଙ୍କା ଆମଦାନୀ ହୁଅଇ । ଯେଉଁମାନେ ଧନର ଅନ-କାର କରନ୍ତି ତାହାଙ୍କୁ ଏ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର କଥା ଗଦା ମନେ ରଖିବାକୁ ଉଚିତ୍ ।

ହୁଇପେଟ୍ଟି ଅଟ କୌଶସିଠାକୁ ଜାଣିଅଛନ୍ତି ଯେ ତାଙ୍କର ସୈନ୍ୟସମ୍ପଦା ସର୍ବସମ୍ପଦା ପନରଲ୍ୟ ଲୋକ ଅଟଇ । ଏସମ୍ପଦାରେ ଏକଲକ୍ଷ ଉଦ୍‌କାର ଅଣ୍ଟାସେଣ୍ଟା ଅଛନ୍ତି ।

ଏହି ଉତ୍କଳଖଣ୍ଡିକା ସହରକର୍ମକ ବହୁ-ଦାବକାର କର୍ମପତ୍ତି ଚିଂସାକାର ସହାନୟରେ ମୁକ୍ତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ।

ଅଭିରାଜ୍ୟ ।

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ଉପରାଜ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ୧୮୭୫ ମସିହା ।

ମୂଲ୍ୟର ତାଲିକା ବାବଦ ମାତ୍ର ଫିକ୍ସେସନ୍ ସହ ୧୮୭୫ ମସିହା ।

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ଉପରାଜ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ୧୮୭୫ ମସିହା		ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ଉପରାଜ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ୧୮୭୫ ମସିହା		ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ଉପରାଜ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ୧୮୭୫ ମସିହା		
କଲକଟକ		କଲକଟକ		କଲକଟକ		
ଭୂମିପତ୍ରମାଣ ୩୧୭୮ ବର୍ଷମାତ୍ର		ଭୂମିପତ୍ରମାଣ ୨୧୭୦ ବର୍ଷମାତ୍ର		ଭୂମିପତ୍ରମାଣ ୨୦୦୦ ବର୍ଷମାତ୍ର		
ଲୋକସଂଖ୍ୟା ପୁରୁଷ ୨,୨୫,୩୩୦ ସ୍ତ୍ରୀ ୨,୨୫,୫୫୫		ଲୋକସଂଖ୍ୟା ପୁରୁଷ ୩୮୯,୫୫୫ ସ୍ତ୍ରୀ ୩୮୯,୫୫୫		ଲୋକସଂଖ୍ୟା ପୁରୁଷ ୩,୨୫,୦୦୦ ସ୍ତ୍ରୀ ୩,୨୫,୦୦୦		
ଜାତିର ବିବରଣ		ଜାତିର ବିବରଣ		ଜାତିର ବିବରଣ		
ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ	କ ୨୫୫	...	...	...	...	
ମୁସଲମାନ	କ ୪୦,୦୧୩	...	...	...	...	
ହିନ୍ଦୁ	କ ୧୫,୩୦,୦୪୦	...	...	...	...	
ବୌଦ୍ଧ	କ ୦	...	...	...	...	
ଅନ୍ୟାନ୍ୟଜାତି	କ ୨୨୫୨	...	...	...	...	
ମୋଟ କ ୧୫,୫୫,୨୮୫		କ ୨୨୫,୨୨୫		କ ୨,୨୫,୨୨୫		
କେଉଁ ଜାତିରେ କେତେ ମୂଲ୍ୟ		କେଉଁ ଜାତିରେ କେତେ ମୂଲ୍ୟ		କେଉଁ ଜାତିରେ କେତେ ମୂଲ୍ୟ		
ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ	କ ୩	...	...	...	...	
ମୁସଲମାନ	କ ୩୨	...	...	...	...	
ହିନ୍ଦୁ	କ ୧,୨୦୯	...	...	...	...	
ବୌଦ୍ଧ	କ ୦	...	...	...	...	
ଅନ୍ୟାନ୍ୟଜାତି	କ ୧	...	...	...	...	
କ ୧,୨୧୫		କ ୨୦୯		କ ୮୨୫		
ଗୈରର ନାମ	ପୁରୁଷ	ସ୍ତ୍ରୀ	ପୁରୁଷ	ସ୍ତ୍ରୀ	ପୁରୁଷ	ସ୍ତ୍ରୀ
ବିପତ୍ତିକା	୧୨	୪	...	...	...	...
ବସନ୍ତି	୧୫	୧୮	...	...	...	...
ଜୁରୁ	୩୫୩	୩୩୯	...	...	...	...
ଉଦରଗେଗ	୧୩୫	୧୦	...	...	...	...
ଅଭୁବିତ୍ୟା	୫	୯	...	...	...	...
ଅପାତ	୧	୧	...	...	...	...
ଦୁର୍ଦ୍ଦଶନା	୫	୯	...	...	...	...
ସର୍ପାପାତ ଓ ହିଂସ୍ର- ଜନ୍ତୁଦ୍ୱାରା ହତ	୨	୦	...	...	...	...
ଅନ୍ୟଜାତିର	୩୭୦	୨୭୯	...	...	...	...
ମୋଟ ୮୫୭ ୭୫୯		୩୩୮ ୨୭୯		କ ୪୫୦ ୩୭୫		
ଯେତେ ବୟସରେ ମୂଲ୍ୟ		ଯେତେ ବୟସରେ ମୂଲ୍ୟ		ଯେତେ ବୟସରେ ମୂଲ୍ୟ		
ମୃତଜାତି	୨୫	୧୩	...	...	...	...
ଏକବର୍ଷର ଅନଧିକ	୨୦୩	୧୨୦	...	...	...	...
ଏକଠାରୁ ତୁଳସି	୧୨	୧୫	...	...	...	...
୨ " ୧	୧୮	୨୦	...	...	...	...
୧ " ୨	୪୫	୩୨	...	...	...	...
୨ " ୩	୧୮	୨୮	...	...	...	...
୩ " ୪	୧୧	୫୧	...	...	...	...
୪ " ୫	୮୩	୫୨	...	...	...	...
୫ " ୬	୧୧	୨୯	...	...	...	...
୬ " ୭	୧୧	୧୧	...	...	...	...
୭ " ୮	୧୧	୧୧	...	...	...	...
୮ " ୯	୧୧	୧୧	...	...	...	...
୯ " ୧୦	୧୧	୧୧	...	...	...	...
୧୦ ବର୍ଷର ଉତ୍ତର	୧୧୧	୧୧୦	...	...	...	...
ମୋଟ ୮୫୭ ୭୫୯		୩୩୮ ୨୭୯		୪୫୦ ୩୭୫		

ବିଶ୍ୱାସନାମ ।

ଏବର୍ଷ ଯିଅନବଦ୍ ଉଚ୍ଚଶାଳୟାଳୟରେ ପ୍ରବେଶାର୍ଥୀ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ଏକ ବିଶେଷ ପରୀକ୍ଷା ହେବ । ଛାତ୍ରବୃତ୍ତି ପରୀକ୍ଷାରେ ଯେଉଁ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କରେ ପରୀକ୍ଷା ଦେବାକୁ ହୁଏ ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ ସେହିଭାବେ ।

ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣପତ୍ର ଏ ପରୀକ୍ଷାର ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣପତ୍ର ନିମ୍ନରେ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି; କେଉଁଠାରେ ଓ କେବେ ପରୀକ୍ଷା ହେବ ସେ ସବୁ ସ୍ଥିର କରାଯିବ ।

ଏବର୍ଷ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ, ପ୍ରବେଶିକା କି ଛାତ୍ରବୃତ୍ତି ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ନ ହେଲେ କେହି ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରବେଶ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

କଟକ } NUNDA KISHORE DAS
୨୩/୩/୨୫ } Joint Inspector of schools
Orissa Circle.

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମାବଳୀରେ ଯେ କର୍ମଚାରୀ ସମୟରେ ପ୍ରୟୋଗନୀୟ ହୁଏ ତଦ୍ୱାରା କରାଯିବାର ହେଉଛି ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ନିଉଁଜାରି ପୁସ୍ତକ ଦାଖଲ କରିବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁସାରେ ଯେଉଁ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ଅନୁମତି ଯାଚି ମରଯାଏ ତଥାପି କେତେକ ସ୍ଥଳରେ ଦରକାର ସିଦ୍ଧ ହେବା ପରେ ଥାଇ ଅନୁମତିକାରୀଙ୍କୁ ନିଉଁଜାରି ପୁସ୍ତକ ଅନୁସାରେ ହେଲେ ହେଉଛି ଅନୁମତି ଲେଖି ଦେବାକୁ କମ୍ପାଣୀରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ହୋଇ ଅପରାଧ ଅଭିଯୋଗ ପଦାର୍ଥ ଲାଭରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧୀନ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଅପରାଧମାନ ଉଦ୍ଧାରଣ ନିମ୍ନ ଥାନାମାନେ ପାଲ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ (Pal & Co.) ନାମରେ ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀ ସ୍ଥାପନ କରି ଭୋଗ, ମେଜ, ବେସ୍, ଅଲମାଣୀ, ବର୍ଗାମ୍ବର ବସ୍ତୁବ୍ୟ ସାଧାରଣ ଅବଗ୍ୟକାରୀ ବଜାର, କମାର ଓ ବୁକ ଓ ପୁସ୍ତକ ମରମତା କାର୍ଯ୍ୟମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀରେ ଓ ନିଉଁଜାରି ପୁସ୍ତକରେ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କୁ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ସହର ବନ୍ଦ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦେଖାଯିବାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହୋଇଅଛି ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ଯେଉଁ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବାର ଦରକାର ହେବ ଦରକାର ହେଲେ ଅନୁମତି ପାଇ ପାରିବେ । ଯାହାକର ଯାହା ଅବଗ୍ୟକ ଅନୁମତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଉଦ୍ଧାରଣ କରୁଥିବା ମୂଲ୍ୟ ନିଉଁଜାରି ଓ ଅନୁମତି କର୍ମ ହୁଏ ପାରିବେ ।

ପ୍ରକାଶନା କି ନିଉଁଜାରି ମୂଲ୍ୟ ଅର୍ଥନୀତି ଅନୁମତି ଦେବାକୁ ହେବ ଓ ନିଉଁଜାରି ମୂଲ୍ୟ ନ ହେଲେ କେହି କୌଣସି ପୁସ୍ତକ ପାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।

କଟକର } ଶ୍ରୀ ରାଧାନାଥ ପାଲ
କଟକ } ସେକ୍ରେଟାରୀ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ବାର୍ଷିକ

ସଂଖ୍ୟା

ଜାତୀୟ ଅପ୍ରେଲ ସଂଖ୍ୟା ୨୫ମସିହା । ମୁ । ଡିଏସ୍ ୧୦୦୦ ସଂଖ୍ୟା ୮୮ ଥାଇ ଗରବାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୫
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୫୫
ମଫସଲ ପାଇଁ ଜାତୀୟମୂଲ୍ୟ ୫୯୯୮

ମହାମାନ୍ୟ ଲର୍ଡ ନର୍ଥବୁକ୍ ସାହେବ ଡିସ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ
ପଞ୍ଚିପୁଲକୁ ଯାଇଥିଲେ ଗରମାସ ଜା ୨୯ ରୁଖ
ସରକାରୀସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେଠାରେ ପ୍ରବେଶ ଦେଲେ
ପଞ୍ଚିପୁଲର ମହାଗଜା ସହାୟ ସମ୍ମାନ ନିମନ୍ତେ ସ୍ୱ-
ତ୍ୱ ଅର୍ଯ୍ୟୋଜନମାନ କରୁଥିଲେ । ବାଟ ଓ ତା
ଦୁଇପାଖ ପରମ୍ପରା ପଥାକାରେ ପୁର ରହିଥିଲା
ଓ ୫୦୦୦ ଯେନା ଓ ଦାଗା ଓ ଘୋଡ଼ା ବାଟ
ଦୁଇପାଖରେ ସାରି ହୋଇ ଉତ୍ତା ଶୋଭା ବିସ୍ତାର
କରୁଥିଲେ । ଜା ୩୦ ରଖରେ ଦିନଦେଲେ
ଲକ୍ଷସାହେବ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଲେଳର ମୁନୁଆ ପଥର
ସ୍ଥାପନ କଲେ । ଏଦିନ ରାତ୍ରରେ ସମସ୍ତ ସହର
ଆଲୋକରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଥିଲା ଓ କାକାବାକର
ସୀମା ନ ଥିଲା । ଏକା ଦରବାର ମହଲ ମଧ୍ୟରେ
୧୦୦ ଲକ୍ଷରେ ୫୦୦୦ ବର୍ଗ ଜକ୍ତୁଥିଲା ।
ମହାଗଜାଙ୍କ ନୁହନ ରାଜବାଟିରେ ଲକ୍ଷସାହେ-
ବଙ୍କ ସହଜ କ ୧୩୦ ଟା ବସି ଉତ୍ତର କର
ଥିଲେ ଓ ମହାଗଜା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଇଂରାଜୀଭାଷାରେ
ଶ୍ରୀମତୀ ମହାଗଜା ଓ ଲକ୍ଷସାହେବଙ୍କ କୁଶଳପୁ-
ତକ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଥିଲେ । ଜା ୩୧ ରଖରେ
ମହାମାନ୍ୟ ସାହେବ ସେଠାରୁ ଯାତ୍ରା କଲେ ।

ପ୍ରତ୍ନଦେଶ ରାଜ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ଇଂରାଜ ପବ-
ର୍ଷମେଖଳର ଗୋଟିଏ ହକାଦ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଉପସ୍ଥିତ
ହୋଇଅଛି । ଏ ଦୁଇ ସାଧନର ସୀମା ମଧ୍ୟରେ
କରଣ ନାମରେ ଏକ ରାଜ୍ୟଖଣ୍ଡ ଅଛି ସେଠା-
ରୁ ଅସହ୍ୟ ଲେକମାନଙ୍କର ବସତି ଏଥିପରେ

ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ରାଜମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଅସ୍ଥାୟ ଦେବା
ମନେ ରୁକୁ ରାଜ୍ୟ ଉପରେ ବ୍ରହ୍ମଦେଶର
କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ ଓ ଜାତୀୟ ଇଂରାଜୀଙ୍କ
ରାଜ୍ୟକୁ ଲାଗିଥିବାରୁ ଇଂରାଜମାନେ ସେଦେ-
ଶକୁ ସ୍ୱାଧୀନ ବୋଲି ମାନ୍ୟ କରି ଅସ୍ୱୀକାର କରୁ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ରହ୍ମର ରାଜା ସେଦେଶକୁ ଅପଣା
ଅଧିକାର ଭୁକ୍ତ ବୋଲି ଦାବା କରୁଅଛନ୍ତି ଓ
ସେ ରାଜ୍ୟ ଦେଇ ଇଂରାଜୀଙ୍କ ଦୁଇମାନେ
ଯାଉଥିବା ଜାଲରେ ତାହାଙ୍କ ଉପରେ ଅଭିଯା
ଗୁର ହୋଇ ତାହାଙ୍କ ଗଠ ରୁଦ୍ଧ ବୋଇଅଛୁ ।
ଏପ୍ରକାର ସ୍ତୁଳେ ଯୁଦ୍ଧ ବିନା ଏଥିର ମାମାଂସା
ଦେବାର ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ଦଶୁ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ
ସୁଖର ବିଷୟ ସେ ମହାମାନ୍ୟ ଲର୍ଡ ନର୍ଥବୁକ୍
ସାହେବ ଏକାବେଳକେ ଯୁଦ୍ଧର ଅର୍ଯ୍ୟୋଜନ
ନ କରି ସର ଓଗଲସ ଫରସିଅ ସାହେବକୁ
ଦୁଇରୂପେ ମାଗ୍ରାଲେ ଦରବାରକୁ ପଠାଇଅଛୁ-
ନ୍ତି । ସେବେ ଦୁଇଦ୍ୱାରା ସାନ୍ତରାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ
ସମାପ୍ତା ହୁଅଇ କେବେ ଉତ୍ତମ ନୋହିଲେ
ଅଗଭ୍ୟା ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା । ରାଜାଙ୍କୁ
କୌଣସି ସ୍ୱପ୍ନରେ ରାଜ୍ୟ ଲାଭର ଲୋଭ ଶୁଭ
ହେଲା ନାହିଁ ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ।

କଟକ ପାଗଲାଖାନାରେ ବଡ଼ କୌତୁକ
ହୁଏ ବୋଲିଗଲା ଜଣେ ପାଗଲ (କି ସେ
ବଡ଼ମା ରାଜ୍ୟଠାରେ ଆଇଁ ଦଳା ହଜାମା
କରୁଥିବାରୁ ପ୍ରାୟ ଦୁଇମାସ ଦେବ ଅସିଅଛି)

ଗଠ ବିନବାର ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଲରେ ପଗଲାଖାନା
ଦିନା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଏକ ଆମ୍ବଗଛ ଉପରେ
ରଜି ରହିବ ଉକ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ଦୁଇଜାଲ
ଉପରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ହୁଦ୍ଦୁ ଜାଲ ଲାଗି
ଅତି ପକାଇ ଓ ପତର ବିଶ୍ୱର ପଲଙ୍କ ପର
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ରହିବେ ଶୁଆ ବସା କିମ୍ପା
କାହାରିକୁ ପାଖକୁ ଯିବାକୁ ଦଅଇ ନାହିଁ ଗଲେ
ମାରିବାକୁ ଗୋଡ଼ାଏ ଓ ଜଣେ ସହରବାଲା
ମୁଣ୍ଡରେ ଏକ ବାଡ଼ି ମାରି ଦା କରଦେଇଅଛି ।
ଗଠ ରୁଧବାର ଯାଏ କିଛି ନ ଖାଇ ନ ପିଇ
ରହିଥିଲା ଓ ଖାଇବାର ଦେଖାଇଲେ ଉପରକୁ
ବଢ଼ାଇ ବିଅ ବୋଲି କହୁଥିଲା । ଗୁରୁଙ୍କ
ଆଜ୍ଞା ନ ଦେଲେ କିମ୍ପା ଶୁରୁ ନ ଅସିଲେ ସେ
ଇଲକୁ ଅସିବ ନାହିଁ ଏହିପରି ଦୂର ପ୍ରଭାଣ
କରି ବସିଥିଲା । ପ୍ରଭବନ ସତକରେ ବିପୁର
ଲୋକ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ଏହାର ରାଜି ଦେଖୁ-
ଥିଲେ । ଯଥାର୍ଥ ବାସୁର ବିପତ୍ତି ଗଠ ଓ ପଦ-
ରାଜାମାନେ ଯେତେ ସର୍ଭକ୍ତ ବେଲେ ମଧ୍ୟ
ପାଗଲାଖାନା ସହଦା ସମ୍ଭାଳିବା କଠିନ ବ୍ୟାପାର
ଅଟଇ । ଆହାର ବିନା ଏବ୍ୟକ୍ତି ନଷ୍ଟେଷୁ
ହୋଇ ନ ପଡ଼ିଲେ ଏହାକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଅଖିବାର
ଉପାୟାନ୍ତର ନ ଥିଲା ବୋଲି ସମସ୍ତେ ଗୁହ୍ୟ-
ଲେ । ଯାହା ଦେଉ ପାଖବନ ଉପବାସ କରି
ପରଶେଷରେ ଖୁଆ ଓ ତୃପ୍ତା ସହ ନ ପାରି ଅପେ
ଇଲକୁ ଓହ୍ଲାଇଲା ।

ଗଜ ସମ୍ପ୍ରାଦାୟରେ ଗଜ ଯିବୁ ବସ୍ତ୍ରମାସ ବାବଦ ଏ ପ୍ରଦେଶର ମୁଦ୍ରାସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟତଃ ହୋଇଥିଲା ଇନ୍ଦ୍ର କୁ ସାଠକମାନେ ଜାଣିଥିବେ ଯେ ବହୁ ଓ ସୁଶାରେ କେବଳ କି ୧୭ ଶ (୧୭୩୧ ମାସ ବାଲେଶ୍ଵରରେ କି ୧୮୮୧ ଶ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଗୋଷ୍ଠରେ ମରୁଥିଲେ ସୁତରାଂ ସେହି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସେଠାରେ ଏ ଗୋଷ୍ଠର ଉତ୍ପତ୍ତି ହୋଇଅଛି । ଇନ୍ଦ୍ର ଉତ୍ତାରୁ ଗଜ ପ୍ରକାଶିତ ବାଲେଶ୍ଵର ସଂବାଦବାହୀନୀ କଣାକର ହେ । ୧୯୮୧, ଗୋଷ୍ଠୀୟ, ମୀରଗୋଦା ଓ ଗରୁଡ଼ା ଧର-କନ୍ଦାର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମରେ ଉକ୍ତ ଗୋଷ୍ଠର ଅଭାଗୀୟ ପ୍ରାୟତଃ ହୋଇଅଛି । ବେନାଗାନ୍ଧୀ ଭୂମିର ଅଧିକାର ବହୁଅଛି ଓ ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା-ନଦୀ ମଧ୍ୟ ପାର ହେଲଣି । ଇନ୍ଦ୍ରରେ ବାଲ-ସ୍ଵାସାଳ ଓ ଅନିଧାନ୍ୟ କେତେକ ଗ୍ରାମରେ ଭାଗୀ ପ୍ରଦେଶ ଦରଅଛି । ପ୍ରଜାତନ ଅନେକ ମନୁଷ୍ୟ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଅଛନ୍ତି । କେନ୍ଦ୍ର ଗ୍ରାମ ପଦା ବା ଅଧ୍ୟାୟ ହୋଇଗଲଣି । କେତେକେକ ଗ୍ରାମସ୍ତର ପଲାଇଗଲଣି । ଗୋଷ୍ଠୀ ବଡ଼େ ପ୍ରବଳ ହୋଇଅଛି ଯେ ଉତ୍କଳର ଅଧିକ କେନ୍ଦ୍ର ହେଲୁକ୍ତ ପ୍ରାଣ ବାହାରଯାଇଅଛି । ପୁରୁକଣ ଡାକ୍ତର ଏ ସବୁ ପ୍ରାଣକୁ ଚିକିତ୍ସା କାରଣ ପ୍ରେରଣ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ବାବୁ କ୍ରିକାଶ୍ଵର-ମହାପତ୍ର କଟକ ଡାକ୍ତରକୁ ମାସିକ ୪୫୦ ଟଙ୍କା ଅପଣା ହାତରୁ ଦେଇ ରତ୍ନଅଛନ୍ତି । ଏ ଡାକ୍ତରକ୍ରମେ କେତେକ ଉପକାର ଅଛି । ବାଲେଶ୍ଵରର ସିକଳ ସର୍ଜନ ସ୍ଵପ୍ନ-ସୀତଳ ସ୍ଵାନ ସବୁ ବୃତ୍ତ ବେଶିଅସିଅଛନ୍ତି । ଅନେକମାନେ ଭରଣା ବରୁ ଯେ ସେ ମାତ୍ର ସବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡୁକ୍ ନେତ୍ର ଅଧିକ କେତେକଣ ଡାକ୍ତର ଅଣାଇବାର ଚେଷ୍ଟା କରବେ ପୁରୁକଣରେ ବଡ଼େ ଲୋକର ଚିକିତ୍ସା ହେବା ଅସମ୍ଭବ ଅଟେ । ଗଜ ବାଲ୍ୟର ଉତ୍ପତ୍ତି ହେତୁରୁ ଏପ୍ର-କାର ଭୟଙ୍କରତ୍ଵେ ସେଗ ଡାକ୍ତର ହେବାର ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ।

ବନ୍ଦେବାର ଉପିଷଦ ବାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷକର ଯେ ଯାହା ଶରକୁ ହେଉ ଗଲଣି । ସେମାନେ ଯାହା ଉପୋକ୍ତ କରଅଛନ୍ତି ତାହା ସୁଭକ୍ତୃତ୍ୟେ ଲାଠିପାହେବକ ନିକଟକୁ ସିମଲକୁ ପ୍ରେରଣ ହୋଇଅଛି ଇନ୍ଦ୍ର ବସନ୍ତ କଳ ପ୍ରକାଶ ପାର ନାହିଁ । ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ଯେ ଲକ୍ଷ ନିର୍ଭୟ ସାହେବ ଶୁଭକ୍ତୃତ୍ୟେ ବିଶ୍ଵରତ୍ନ ପଦ ଶ୍ରୀ

ପ୍ରକାଶ କରବେ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ସଂବାଦପତ୍ର-ମାନଙ୍କରେ କେତେ ପ୍ରକାର ଜନରତ ଉପ-ଦାର ପ୍ରକାଶ ପାରଅଛି । ବନେଇର ଏକ ସବାଦପତ୍ରରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ କମିଶ୍ନର ମଧ୍ୟରୁ ଶୁଭକର୍ମ ଶୁଭକ୍ତୃତ୍ୟେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ଓ କି ୨ ଶ ଚାନ୍ଦାକୁ ଦୋଷୀ ବୋଲି ସାବ୍ୟସ୍ତ କରଅଛନ୍ତି । ଅପର ଏକ ପତ୍ରିକାରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ ସର ଶୁଭକ୍ତ କୌତ, ସିକ୍ଷା ଓ ଦନକର ଶୁଭକର ଏକ ମତ ଓ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ସାହେବକର ଏକ ମତ ହୋଇଅଛି ଓ ଜୟସୁର ମହାବଳକର ଅଧିକ ଏକପ୍ରକାର ମତ ହେବାକୁ ସେ ପୁଅକ-ରୂପେ ଅପଣା ଅଭିପ୍ରାୟ ଲେଖି ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକୃତରେ ଏସବୁ ଅନୁମାନ ମାତ୍ର ଉପୋକ୍ତ ପ୍ରକାଶ ନ ହେଲେ ଏଥିର ନିସ୍ତୃତ୍ୟ କଥା ଜାଣିବା ଅସମ୍ଭବ ଅଟେ ।

ବିଲତରୁ ଭାରତୀୟରେ ସମ୍ପାଦ ଅସିଅଛି ଯେ ଖାଇମସ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରଧାନ ସମ୍ପାଦକମାନେ ବର୍ଷକ୍ରମେ ଧରଣ କୋବାନବନ ପତ୍ର ଶୁଭକ୍ତୃତ୍ୟ-ରକ୍ତ ନାନରେ ମୋକଦ୍ଦମା ଅନର୍ଥକ ହୋଇଅ-ବା ଓ ସେ ଦୋଷିତ୍ଵରେ ଦୋଷୀ ନ ଥିବାର ବ୍ୟକ୍ତି ନିଶ୍ଚିନ୍ତୀ ସୁଭବଂ ଶୁଭକ୍ତୃତ୍ୟେ ପ-ଦିତ୍ୟକ କରଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଲକ୍ଷନର୍ଥକ୍ତକ ବି-ମ୍ଭରେ ଦୋଷାଗୋଷ୍ଠ କରଅଛନ୍ତି । ସେଠା-ର ଅଧିକାରୀ ସମ୍ପାଦକମାନେ ମତ ଏହି ଯେ ସୁଭକ୍ତୃତ୍ୟେ ଉପରେ ଦୋଷ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋ-ଇ ନାହିଁ ଓ ସେ ବି-ବାସନ ପାଇବାର ଉପସ୍-ତ୍ତ ଅଛନ୍ତି ।

ନାଗାପାଟଣା ସେବନାରେ ଉତ୍କଳ ବର୍ଷ-ମୁକ୍ତ ଅନୁମତ କର କେତେ ଲୋକଙ୍କୁ ହତ ଓ ଅହତ କରବାର ସମ୍ପାଦ ବହୁତକେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି । ଏମାନଙ୍କୁ ବହୁ ଦେହାଶୀଳ ଶୁଭ-କର୍ମ ସ୍ଵପ୍ନମେଣ୍ଡୁକ୍ ସେଠାକୁ ସୈନ୍ୟ ପ୍ରେରଣ କରଅଛି । ଉକ୍ତ ସୈନ୍ୟ ସେଠାରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବାରେ ନାଗାମାନେ ସହଦବଦାର ଦେ-ଖାଇବାକୁ ଯତ୍ନ କଲେ ମାତ୍ର ଯେଉଁ ଗ୍ରାମର ଲୋକମାନେ ଉକ୍ତ ଅଧିକାରୀ ଓ ଶୁଭକ୍ତ ବାର୍ଯ୍ୟ-ରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଦେହ ଡାହାକୁ ଚିକ୍ତାଇ ଦେଲେ ନାହିଁ ସୁଭବଂ ସୁଭର ଉପ-କ୍ରମ ହେବାର ନାଗାମାନେ ଅପଣା କଲ ଦେଖାଇ ବସିଲେ ମାତ୍ର ଉଦ୍ଦୋଷ କରଣ ଲୋକମାନେ ଉତ୍କଳ ସେନାଙ୍କର କାହିଁକି ସର ହେବେ । ଫଳ ଏହି ହେବ ଯେ ଉତ୍କଳ

ସେନାମାନେ ଗ୍ରାମକୁ ଗ୍ରାମ ସେନାଙ୍କୁ ଯେ ମତ କର କେତେ ଲୋକର ଭୀତି ସାଧନ କଲେ ଓ ଦେଲେ ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟ ଯୋଡ଼ ଦେଲେ ଓ ଉଦ୍ଦୋଷ ଯତ୍ନ କର କେଲେ ଏସବୁ ବିଷୟ ପ୍ରକୃତ ନାଗାମାନେ ଜ୍ଞାନ ପାଇ ପ୍ରବେ ଯେବେ କଲୁକ ଲୁଚି ନେଇଥିଲେ ସେ ସମସ୍ତ ଫେରା ଦେଲେ ଓ ଦୋଷୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଅଧି ଉପସ୍ଥିତ କଲେ । ଏଥି ଉତ୍କଳ ମଧ୍ୟ କେତେକ ଗ୍ରାମରେ ସାମାନ୍ୟ ସୁଭ ହୋଇଥିଲା କେତେ ନାଗା ମତ ପତ୍ରଅଛନ୍ତି ଜଣା ନାହିଁ ଓ ଉତ୍କଳ ସେନାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେବଳ କେତେକେ ଅଘାତ ପାଇ-ଥିଲେ କେହି ପ୍ରାଣରେ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ବିଦେଶ ବର୍ଣ୍ଣା ହେଉଥିବାର ଦେଖାଇ କହୁ କେନ୍ଦ୍ର ହୋଇଥିଲା କୋହଲେ କୌଣସି ଗାଣପକ ପାତା ଗୋଷ୍ଠ କରବାକୁ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏହୁରୂପେ ସୁଭ ଶେଷ ହେବାର ଜଣାଯାଏ ମାତ୍ର ଏମାନଙ୍କ ଗାମନ ନିମିତ୍ତ ନି-ଶି ବନୋବସ୍ତ ନ ହେଲେ ସେନାସବୁ ଫେରା ଅଧିକ ପାରନ୍ତି ଓ ସେ ବନୋବସ୍ତ ଉପମତ ହେବ ଅବସ୍ଥ ଜଣାଯାଉ ନାହିଁ ।

ସୁଭକ୍ତୃତ୍ୟେ ଉପିଷଦ ଲେଖନ୍ତୁ ଯେ ଦିବ୍ୟ ଉତ୍କଳ ବାର୍ଯ୍ୟକ ଲୋକଙ୍କ ଉତ୍କଳ ଦେ-ଲେକ ପହଞ୍ଚିବ ମଧ୍ୟ ପାହାଜବାଳ ସମ୍ପାଦକ ଅଛି ଓ ଉତ୍କଳ ନିବାସରଣ ସୁଭବ ଉତ୍କଳର ସମାପନ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ସତ୍ୟ—

ବହୁକର ଉତ୍କଳର ଲେଖନ୍ତୁ ଯେ ଦିବ୍ୟ ଅପାଧାର ପ୍ରଭାବର ଉତ୍କଳନାମା ସମସ୍ତ ଲୋକସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଡାହା ଲେ । ଦେବା ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵ ମଧ୍ୟରୁ ବହୁକଣ ଦେବେର୍ଣ୍ଣା ଅଧିକ ଏହି ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ହ ଦସ୍ତାବଜ ଲେଖି ଦେବା ଅପର ବ୍ୟକ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ଡାହାଣ ସାଧୀ ସମ୍ପାଦକ ଟଙ୍କା ଅପାୟ କର ନ ଦେବା ସମ୍ଭବ ଉକ୍ତ ବାର୍ଯ୍ୟ ମନୋଚର ବନା ଅନୁମତରେ ସହର ପ୍ରତି ସ୍ଵାନାନ୍ତରୁ ଯାଇପାରବ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳଜାମର ସର୍ବୋତ୍କଳର ଉତ୍କଳର ଅସିଅଛି ଯେ ନାଳ ଗାନ୍ଧ ବ୍ୟବସାୟୀ ଶ୍ରୀ ଓ ମୁସଲମାନ ଡାକ୍ତର ଅନ୍ୟ ମୁକ୍ତା ସ୍ଵାମୀନେ ଏ ପ୍ରକାର ଦସ୍ତାବଜମାନ ଲେଖି ଦେଇଅଛନ୍ତି ହ ଯାହିଁରେ ଦସ୍ତାବଜ ଲେଖି ଦେବା ଶ୍ରୀ ଦୌଣ୍ଡି ବ୍ୟକ୍ତି ଡାକ୍ତର ଟଙ୍କା ଉପ ଦେବାର ସ୍ଵାଧୀକାର ଏ ସମସ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣ କରଅଛି ଯେ ଡାହାକୁ ସମସ୍ତ ଅଧିକ ଓ ସୁଧାକା ଅପାୟ ନ କରବାପାନ୍ତି

କଲେ । ପ୍ରକାଶ ହେଲା ଯେ ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ଗାଳ-
 ଦାନ ଠକ ଏହାର ଗୋଷ୍ଠୀରାସ ବାସ ଓ ଡ୍ରୋ-
 ଶା ସମସ୍ତେ ଏହି ପ୍ରକାର ଅପରାଧରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ-
 କ ବ୍ୟକ୍ତି ସାଜାଦର୍ଦ୍ଦ ଲୋକାଏ ଗୁଣାଗୁଣ ଦଣ୍ଡ
 ହେବ କରୁଥିଲେ । ସାର୍ବଭୌମ ଦଣ୍ଡ ଉଦ୍‌ଘାଟନ
 ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ସ୍ୱରୂପାଚାରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନେତ୍ର ?

ପ୍ରତ୍ୟୋକ୍ତକଳା ଲଳିତା ଚିତ୍ରଲକ୍ଷ୍ମୀର ଛାମ
 ଶକାଦୀ ସହଦେବପାଳର ବସ୍ତ୍ର ସନ ୧୮୮୩ ମାଲ
 ମାନମାସ ୧୯ ନ ଦେଲ ଏକପ୍ରକାର ସମ-
 ସ୍ୱରେ ଲେଖାଗିରିର ଚନ୍ଦ୍ରକରଅଣ୍ଡ ଚନ୍ଦ୍ର
 ମଧ୍ୟରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଯୁଦ୍ଧ ଓ ଗୋଟିଏ କନ୍ୟା ସେ
 ଶିଳା ଲିଖିତ ଲେଖା ଅଛନ୍ତି ।

ଡାକ୍ତର ମହେନ୍ଦ୍ରନାଥ ସରକାରଙ୍କ ବିଜ୍ଞା-
 ଶକ୍ତ ସଭାର ଲେଖା ଅଳକୁ ୧୩୨ ବର୍ଷ
 ହେଲା ସଂଗ୍ରହୀତ ହେଉଅଛି ମାତ୍ର ଅବସ୍ଥ
 କୌଣସି ଉଦ୍ୟମ ସହ ସ୍ତାପନ ପକ୍ଷରେ ହୋଇ
 ନ ଥିବ ବଳୁ ଗତ ଚୁଧରୀର ଚଳିକତା ଖାଲି
 ଚଳିବେ ଏଥିର ସହ ହୋଇଥିବ ଓ ଲଭିବା
 ହୁଅଇ ଯେ ଏଥିର ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ସ୍ତାପନ
 ହେବାର ସମ୍ଭବତ ଉପାୟ ହେବ ।

ଓଡ଼ି ମଗରରେ ଗତ ମାସରେ ଯେଉଁ
 ଚରଣାର ହୋଇଥିଲା ଉପରାଜ୍ୟରେ ଲୋକ-
 ଶକ୍ତ ଉଦ୍‌ଘାଟନାର ଲେଖାଗିରି
 ଏକଲକ୍ଷ ୫୩୩ ଅର୍ଥାତ୍ ହୋଇଥିଲା ଯୁ-
 ଯାଏ । ବିଭାଗୀୟ ଦେଶର ସୁଖ ସାମାନ୍ୟ
 ନୁହଇ ।

ବାବୁ ଦେବୀଶଙ୍କୁ ବୋଧ ମତ ଅର୍ଥର ଅର୍ପି-
 ସର ସୁପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏବେ-
 କନରେ ତଥେ କଳାକରୁ ଏ ଉଚ୍ଚବର୍ଣ୍ଣରେ
 ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ହେବାର ଦେଖାଗଲା ।

ବମ୍ବେ ଗଭେଟ ଶୁଣିଅଛନ୍ତି ଯେ ଗୁଡ଼ଳ,
 ଅସ୍ୱାସନିକା, ଦାମୋଦରପତ୍ର ଓ ଅଳ୍ପ ଦେଲେ
 ଲୋକ ବ ଯାହାକ ସୁସାଧରେ ବମ୍ବେଦାର
 ସୁଲଭପତ୍ରକ ନାମରେ ଅଲ୍ପକାଳ ହୋଇ
 ଥିବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଲ୍ଲସ ସେନାକ ସତ୍ୟରେ
 ଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କୁ ଏତେ ସର୍ତ୍ତ ନ ସହସରେ
 ଲକ୍ଷିକାର ଅଭିପ୍ରାୟ ହେଉ ପ୍ରକାଶ ପାଇ ଗାଳ ।

ଫରକମାସ ଯା ୧ ରୂପୋର ଗରକବର୍ଣ୍ଣର
 ସମସ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଫେରକର ଚର୍ଚ୍ଚାକୁ ମତ-
 ଅର୍ଥର ବଅର୍ଥକାର ଅଳ୍ପ ହୋଇଅଛି ।

ବମ୍ବେର ଚଣେ ମହାଜନ ସୁଜାକାର-
 କାରରେ ୫ ୨୨,୦୦,୦୦୦ ଲା ଶୁଦ୍ଧସ୍ତ୍ର ହୋଇ
 ଅଛି । ମା ୨୬ ସ ମଧ୍ୟରେ ଏକେ ୫୩୩ ହୁଟି

ପହରାର ଶୁଣାଯାଏ । ମହାଜନଙ୍କ ଶୁଣିବୁ
 ଅର୍ଥ୍ୟ ବୋଲିବାକୁ ହେବ ।

ସଂବାଦପତ୍ରମଗରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ କଲକତର
 ଲର୍ଡ ଲିଗୁହର୍ଷୁଣାହେବ ୧୯ ଶ ବୟଃକ୍ରମରେ
 ମରଣାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏ ମହାପତ୍ର ପୁଣେ ଲର୍ଡ
 ଲୁନସଲଲ ଥିଲେ ଓ ଉକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣ ଯେତେବେ
 ଦାର୍ଶିକଟ ୫୦,୦୦୦ ଲା ୧ ୨୫ ଶ ଲେଖାହେଲେ ।
 ବୟସରେ ନ ହେଲ ଯେତେବେଳେ ଦେବାରେ ଏ
 ବ୍ୟକ୍ତି ବାବୁ ମୁକୁନ୍ଦପ୍ରସାଦ ସ୍ୱାଧୀନାଚାରୁକ
 ସଙ୍ଗେ ସମକକ୍ଷ ହୋଇଥିଲେ ।

ସ୍ୱାଧୀନଶାସକ ସଙ୍ଗେ ସ୍ଥାନଟରୁ ଯେଉଁ ଉଭୟ
 ଓ ସରକାରମାନେ ପଳାଇଯାଇ ଅଛନ୍ତି ସାବା
 ଦାସିସେର ବଳଗାନ ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତିସବୁ
 ଯତ୍ନକ୍ରମ ପରଦାରମାନଙ୍କ ନକରକେରେ ରଖି
 ଅଛନ୍ତି । ସଳାକକ ଲେକକୁ ଫେରାଇ ଅଣିବା
 କାରଣ ଜାହାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ପଠାଇ
 ଅଛନ୍ତି ।

ଅଯୋଧ୍ୟାର ଜଣେ ଡାକ୍ତରଦାର ଗତା
 ଗୁମଫଲସିଂହ ଅପଣା ଗୁଣିମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଘେର
 କଲକତକୁ ଗମନ କରି ଅଛନ୍ତି । ନିମନ୍ତେ ହୁଡୁ-
 ମାନଙ୍କର ବିଲଭଗମନ ସମ୍ପର୍କୀୟ କୃଷଂସାର
 ଲାଭିବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ସର୍ତ୍ତୀୟ ବାଲେଶ୍ୱାରିକ ଗଜମାସ ଡାକ୍ତର
 ରେ କଲକତକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ କରି ଅଛନ୍ତି ସେ ଲୁକ-
 ତବର୍ଣ୍ଣରେ ଦେବକଳ ୧ ୨୨ ନ ଲକ୍ଷଥିଲେ ଓ
 ଦେବସୁଖ ୧ ୨୦ ନ ବିଲଭରୁ ଅନ୍ତର ଥିଲେ ।
 ଏଥିକୁ ସେ ୨୦ ହଜାରଟଙ୍କା ଏଠାରୁ ଲଭି
 କରି ଯାଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଅପାମ ଯେଲରୁ କାସିମଅଲ ନାମରେ
 ଜଣେ ମାନ୍ୟ ଡାକ୍ତର ସଳାଇଯାଇ ଅଛୁ ଯେ
 ଜାହାକୁ ଧର୍ତ୍ତଦେବାସବାଗେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ୫୫୦୦
 ସାର୍ବଜୋଷିକ ଦେବାର ଲକ୍ଷ୍ମୀଜନ ଦେଇ ଅଛ-
 ଣୁ ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ଉପରେ ଫାଶିର ଅଳ୍ପ ହୋଇ-
 ଥିଲା ।

ସାହିତ୍ୟୋଦ୍ୟାନରେ ତଥେ ରୁସିୟାବାସୀ
 ଗୁରକମର୍ଣ୍ଣକୁ ମୁମତ କରିବାକୁ ଅସିଥିଲେ ସେ
 ଶିବାଳ କାଟଦେଇ ଗୁରକମର୍ଣ୍ଣକୁ ହେବୁଦକୁ
 ସିବାକୁ ମାନସ କରିବାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଜାହାଙ୍କୁ
 ଲକ୍ଷେକକର ପଦ ଲେଖୁଥିଲେ । ସାସିସାହେବ
 ଲକ୍ଷ ରୁସିୟାକୁ ଫେର ଯାଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳବର୍ଣ୍ଣମଣ୍ଡ ଅବଗତ ହେବୁ ଯେ
 ବାଲେଶ୍ୱର ଜଗରର ଅନ୍ତଃସାଗ ଅଧିକାଗାଳ
 ସାମୁଦ୍ରୀକ ମାନଙ୍କୁ ମାନଙ୍କୁ ମାନଙ୍କୁ ମାନଙ୍କୁ

ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ତୁର ବସିଅଛି ଓ
 ଚଳଇମାସ ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କୁ ଲକ୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
 ହୋଇଅଛି । ପୁଣେ ଏହି ଛାମରେ ଏକ
 ସ୍ଥାନରେ ଦୟୋଟି ସାହାଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଠଗାଳା
 ଥିଲା । ଏହି ପାଠଗାଳରେ ବାବୁ ମହାପତ୍ର ଅ
 ପଣା ବ୍ୟୟରେ ଗୋଟିଏ ଉଚ୍ଚକୋଶୀ ସ୍ତାପନ
 କରି ଏହାକୁ ସ୍ତୁର କରିଅଛନ୍ତି । ଏପ୍ରକାର
 କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରମଂସମାୟ ଅଟଇ ।

ଏ ଉଚ୍ଚକୋଶୀ ଗୋଟିଏ ଅବଗତ ହେବୁ
 ଯେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ବ୍ୟାପ ସମ୍ବଳରେ ଯେଉଁ
 ଅଲ୍ପ ବସ୍ତୁବଦ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହେଉଅଛି
 ଲକ୍ଷି ପ୍ରତି ବଦାଳକାମି ମୁସଲମାନମାନେ ଅପରି
 ଉତ୍ସାହନ କରିବାରୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ଭାଗୀୟ
 ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଅଛି ଯେ ଅପାରଜ୍ଞ ଏହି
 ଅଲ୍ପ ଦେବକଳ ବଦଳାରେ ପ୍ରଚଳନ ହେବ
 ଦେହାର ଓ ଓଡ଼ିଶାରେ ଲଭବ ନାହିଁ ।

ଏ ବମ୍ବେଦାରୁ ନିମେ ସୈନ୍ୟକର ଅମଦାଳ
 ହେଉଅଛି । ଚିନ୍ତାଗୁଣ ବିଶେଷ ରେଲ ଗବଟ
 ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ଦୈନିକ ପ୍ରେରଣ ହୋଇଅଛି ଉଚ୍ଚକୋ-
 ଶ୍ୟ ସୁଲଭ ଅର୍ଥକ ଅନୁଷ୍ଠରେ ଦଣ ଅଛି
 ବୋଲିଯାଇ ନ ଥାରେ ।

NOTICE.

The undersigned will be happy to
 receive any contribution from the
 patriotic public of Orissa to the fund
 now being raised in different parts of
 Bengal for the defence of the Editor
 of the *Saptahik Samachar* in the
 libel suit filed against him in the origi-
 nal side of the High Court by the
 Progressive Bramho missionary Babu
 Woomanath Gopto.

Cuttack
 The 8th April, 1875.

Obinash Chandra Chatterjee
 Shahibzadah Bazar.

ମୁକ୍ତପତ୍ର ।

- ପଞ୍ଚମା ବିଦ୍ୟାଧରନିହାତୀସ ବିକ୍ରମେଣ୍ଡର
- ବକସ୍ୱା ୫ ୧୨
- ବାବୁ ହରେକୃଷ୍ଣଦାସ ବସନ୍ତ ବକସ୍ୱା ୫ ୨
- „ ଗୁରୁବିଗୋରାବୋଷ „ ୫ ୫
- „ ଗପେସୁଲକାସ „ ୫ ୫
- „ ଦାଲକମାଲକାସୁର „ ୫ ୫
- „ ମାତଲକକାସ ଉଦ୍‌ଘାଟନ ଅକ୍ତିମ ୫ ୫

ଏହି ଉଚ୍ଚକୋଶୀ ସହକର୍ଷକ ବିକ୍ର-
 ଦାବକାର ବସନ୍ତ ବିଦ୍ୟାଧରନିହାତୀସ
 ପୁସ୍ତକ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

୧୯୦୯

ସଂଖ୍ୟା

ଭାରତୀୟ ଅପ୍ରେଲ ସମ୍ବାଦ*ମହିତା । ମା ଦୈନିକ ୧୭୯୯ ସମ୍ବାଦ ପାଲ ଗଜପାଟଣା

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୫
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୪୭
ମଧ୍ୟସଲ ପାଇଁ ଡାକମାଗୁଲ ୪୯୯୯

ଗଜ ସମ୍ବାଦର ହିନ୍ଦୁ ଯେଉଁ ଅବସ୍ଥାରେ
ହେଲୁ ଯେ ବଳଲୀର ଲେଖକମଣ୍ଡଳ ଗବର୍ଣ୍ଣର
ସର ଉତ୍କଳ ଯେଉଁ ବଳବତୀ ନଗରର ଦୈ-
ନାୟ ସମ୍ବାଦକୁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଅନୁକ୍ରମ କରି ଏବଦନ
ଅର୍ଥ ହାତଲରେ ଗଜାନପାରେ ଜାହାଜରେ
ଗଣ୍ଡେ ଦୂର କ୍ରମଣ କରି ଏକପ୍ରକାର ଗଜନ-
ଯାଣୀ କରିଥିଲେ । ପ୍ରାୟ ୧୦୦ ଟା ଦେଶୀୟ
ଉତ୍ପାଦକ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ଓ ମାନ୍ୟ-
ବର ସାହେବ ଭାଷାକୁ ସମାଲୋଚନା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
କରି ଅଛନ୍ତି । ମାନ୍ୟବରଙ୍କ ବୋଠି ଅଗଣାରେ
ସମ୍ପିଦ୍ୟାକାମାନ ଟଣା ବୋଇ ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲ-
ମାନଙ୍କର ଜଳଗାନ ସବାଣେ ପୁସ୍ତକ୍ ଅଧ୍ୟୋ-
ଜନ ହୋଇଥିଲା । ଏରୂପେ ଦେଶୀ ଯାଏ ଯେ
ଗୁଜରାଟୀୟ ଓ ପ୍ରଜାକମିତରେ ସୁଦୃଢ଼ତା
ସଂଗ୍ରାହନ କରି ଅନୁମାନଙ୍କ ଲେଖକମଣ୍ଡଳ
ଗବର୍ଣ୍ଣର ସାମାନ୍ୟ ଯତ୍ନ କରି ନାହାନ୍ତି ।

ହଲ ମେଦନୀୟର ସିଦ୍ଧାନ୍ତା ତାବଦରବାଟେ
ହରହରପୁର ବଜାରା ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ବାକୁ ସ୍ଵରୂ-
ପ ନାଗ୍ନପୁଣ ବ୍ୟବଧାଳ ଏକାନ୍ତେଗନ ଗଜେଟ
ପର୍ବିତାରେ ଗଣ୍ଡିଏ ପସ ପ୍ରକାଶକର ସଦସ୍ୟା-
ରଣଙ୍କ ଜଣାଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ତାହାଙ୍କର ସାନ
ଗାଉର ଗାହଣେକ ଥିଲା ଜଣେ ଦୈନିକୀ
ଗୋଟିଏ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଗୁଲରେ ବିଭିନ୍ନ ବେଳରେ
ପଞ୍ଚାଦ ଦେବାରୁ ଯଦି ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟ
ଉପଦେଶରୂପେ ପ୍ରତି ଦିନ । ଉକ୍ତ ଉକ୍ତ ବାକୁ

ଦୈନିକୀର ଅନେକ ଦେବା ତର ସେ ଉତ୍କଳ
ଭାଷାଠାରୁ ଗିଣା କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନେକ-
ଲେଖକଙ୍କୁ ସେ ଉତ୍କଳ ଦେଲେ ଅନେଗ୍ୟ କରୁ
ଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳର ଗୁଣ ଏରୂପେ ପରୀକ୍ଷା କରି
ସେ ଦୋଷଗଣା ଦେଇଅଛନ୍ତି କି ଏ ଉତ୍କଳ
ନେବାର ଯାହାର ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ସେ ଗୋ-
ଟିଏ ସୁକାର କିମ୍ବା ଉପାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଡେଉରୁଅ
ସହଜ ଉକ୍ତ ବାକୁ ଲେଖକ ପସ ଲେଖିଲେ
ସେ କିମ୍ପାମୂଲ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତରୂପେ ଉତ୍କଳ ପ-
ଠାରୁ ଦେବେ ଓ ପାତାର ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ତା-
ହାଙ୍କ ଲେଖକ ଲେଖି ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।
ଉତ୍କଳ ଅଧିକାର ତାବନାମୁଲ ସବାଣେ ଗଣ୍ଡିଏ
ପୁରୁଷରୂପିଣୀ ତାବଦିକଟି ପଠାଇବାକୁ ହେବ
ହୋଇଲେ ଲେଖିଲେ ସେ ଉତ୍କଳ ଦେବେ
ପଠାଇଦେବେ । ଦେବେ-ଗଣା ଭାଷାଙ୍କ ଲେ-
ଖକ ଲେଖିଲେ ସେ ସହଣ କରିବେ ନାହିଁ ।
କିମ୍ବା ଡେଉରୁଅ ଉକ୍ତ ଉତ୍କଳ ଦେବେ ନାହିଁ ।

ଏ ନଗରରେ ବାସକରୁଥିବା ଜଣେ ଇଂ-
ରାଜି ଏ ନଗର ଦେଖାଇ ସାହିର ପରମୋଡ଼
ଦେଖି ଅନୁମାନଙ୍କ ଲେଖକଙ୍କୁ ଏବଂ ଇଂ-
ରାଜିପସ ଏହୁ ମର୍ମରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଏଠାଲେକେ
ଅଗ୍ନି ଲିକାଇବା କିମ୍ବା ଉକ୍ତର ବର୍ଣ୍ଣକୁ ରୁଦ୍ଧ
କରିବାର ଅତି ସହଜ ଉପାୟ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ।
ଅନୁମାନଙ୍କ ଦେଖିଲେ ସେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବେ

ଅଛନ୍ତି ଯେ ଅସାଧ୍ୟାନପଦ୍ୟକ ଅଗ୍ନି ବ୍ୟବ-
ହାର କଲେ ଉକ୍ତ ପାର ଏକସହସ୍ର ଟଙ୍କା ଅର୍ଥ-
ଦଣ୍ଡ ହୁଅଇ ମାତ୍ର ଏଠାରେ ସେଗୁଣ ବିଚ୍ଛି
ନାହିଁ । କିମ୍ପା ଲିକାଇବା ସହଜ ଉପାୟ ଏହି
ଯେ କିଏ ବାହାରଲେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବେ
ମାଠିଅ କି ପାଣି ଗୋଟିଏ ପାଠି
ଦୈନିକ ଗୁଲିକାରେ କାଳ ହରଣ ନ କରୁ କିମ୍ପା
ଉପରେ ପୁରୁଣା ଅଖା, ସଜରଞ୍ଜି, ସାଲୁଡ଼ା
ପ୍ରଭୃତି ମୋଟିଲୁଣା କି ହେବ ଉଦ୍ୟାଦ ଦୋଡ଼ା-
ଇ ଦେଇ ଅବଶ୍ୟାନୁରୂପେ ଉପସ୍ଥିତରେ ପ୍ରହାର
କଲେ ଉତ୍କଳକୁ ଅଗ୍ନିର ଗଜ ରୁଦ୍ଧ ହେବ
ଓ ଅଉ ବାହାର ପାରିବ ନାହିଁ । ଏ ବାର୍ଦ୍ଧ୍ୟ
ପ୍ରଥମେ କରବାର ଉଚିତ ପଚାରିଲେ ଯେଉଁମାନେ
ଅଧି କମା ହେବେ ଜଳ ଅଧିକାର କର୍ମ ଦେ-
ମାନେ କରି ପାରିବୁ । ପସପ୍ରେକ୍ଷକ ଲେଖନ୍ତି
ଯେ ସେ ଅନେକ ଭ୍ରମଗଣା ଓ ଘରରେ କିମ୍ପା
ଲିକାଇବା ଦେଖିଅଛନ୍ତି ଓ କିମ୍ପା ପିଟି ଲିକା-
ଇ ଦେବା ସଦୃଶ ସହଜ ଉପାୟ ବୋଲି
ଭାଷାଙ୍କର ହିନ୍ଦୁମାନ ହୋଇଅଛନ୍ତି । କିମ୍ପା ଅ-
ରମ୍ପ ହେବା ସମୟରେ ଏ ଉପାୟ ବିଦେଶ
ଫଳପ୍ରଦ ଅଟଇ ଓ ଏଠା ଲେଖ ସମସ୍ତଙ୍କର
ଘରେ ନୈସ ଗଣ୍ଡେ ଅଧେ ଉପାୟ ଯାଏ ସୁ-
ରୁ ଚେଷ୍ଟ ଘୋଡ଼ାର ପିତା ଉପରେ ଅଗ୍ନି
ଲିକାଇବା ଅବଶ୍ୟ ସହଜ ହୋଇପାରେ ।

କମ୍ପେଇରୁ ଚାରିପାଦଯୋଗେ ଚଳିତମାସ
ତା ୨ ରୁଗରେ ଚଳିଲିବିତା ସଂବାଦ କଳକଳାକୁ
ଅସିଅଛି ଯଥା

ଧାରମ୍ଭ ଅର୍ଥ ଲାଗିଥିବା ଲଗୁନ ନବରସ୍ତ
ଅପରାଧ ସଫପ୍ତେରକଳାକୁ ଚାରିପାଦଯୋ-
ଗେ ସଂବାଦ ପାଇଅଛିକୁ ଯେ ସ୍ୱଇଚ୍ଛୁଅର
ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ଗୁରୁତର ବାକୀ ଗଜନରୀର
ରାଜସାହେବକଳାକୁ ନିଜର ଶେଷସ୍ୱାସୀ ଯାଇ
ଅଛିକୁ ଓ ତାହା କରୁର ଚିନ୍ତା ସତର ନପେଷ
ଅଧିକେମନ ହୋଇଥିଲା ଫଳ କିଛି ଜଣା ସତ
ନାହିଁ ସମସ୍ତେ ବିଶାସ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଶୁଭ-
କୁଅର ଶୁଭ୍ୟ ଫେର ପାଇବେ ଓ ମଳସମାର
ସମସ୍ତ ପାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର କେନରଲଙ୍କ ଉପରେ
ସମୁଅଛି । ବନ୍ଦେନା କାଣ୍ଡରେ ଇଂଲଣ୍ଡର ସର୍ବ
ସାଧାରଣଙ୍କ ମତ ଉତ୍ତେଜିତ ରହିଅଛି । ନିମନ୍ତ
ରେବିଡ଼ିଆ ସାହେବଙ୍କ କାୟା ଦୃଶ୍ୟାୟ ବୋଲି
ଲୁଚି ହୁଅଇ ଓ ଶୁଭକୁଅର ଚିତ୍ରକରେ ଦେଖାୟ
ଲେବଙ୍କ ସାକ୍ଷ ଚିତ୍ରାକୁ ଅନୁକୂଳବର ହୋଇ-
ଅଛି । ଶୁଭକୁଅରକୁ ଶୁଭ୍ୟ ଫେରଦେବା
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡେଲର ସମମାତ ଉପାୟ ଅଟିବୋଲି
ଦେଖାଯାଏ ।

ଉତ୍କଳ ସଂବାଦସମ୍ପର୍କରେ ଯେଉଁଠି
ନ ହେବାର ଦେଖାଯାଏ ତହିଁରେ
ଉତ୍କଳଜାତି ସଂବାଦକୁ ଚିତ୍ରାକୁ ଅସମ୍ଭବ
ବୋଲି କୁହା ଯାଏ ତ ଯାହା । ଉପାଦ
ସଫପ୍ତେରକ ଯେ ଶୁଭକ୍ଷିମେଷ ସମ୍ପର୍କିୟ ଏଡ଼େ
ଶୁଭକଳାକୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ ରୁଚୁ ଏହା ମଧ୍ୟ
ସହକରେ ପ୍ରକାଶ ହୁଅଇ ନାହିଁ । ଅପ୍ରେମାନେ
ସଂବାଦସମ୍ପର୍କେ ଯାହା ଦେଖୁନୁ ଯାଠକଳ
ପ୍ରକାରକୁ ତହିଁର ମୂଲ୍ୟ ବେତେ ହୋଇପାରେ
ସେମାନେ ସ୍ତର କର ନେଉଛନ୍ତି ।

ଏଠାରେ ଶିକାର ଫଳ
କେମନ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ଶିକାରୀମାନେ ଏଠାରେ ବକ୍ଷିମେଣ୍ଡେଲ ପ୍ରକୃତ
ଜଗତ୍‌ଶିକା ବୁଝାଏ ଯାହା ଶିକାରୁ ଯାହା କିଛି
ଫଳ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ତାହା ହେବକି ଇଂ-
ଶିକାରୁ ଅପା କରୁମାନ ଗାଈ ଅନୁସନ୍ଧରେ
କବକ୍ଷିମେଣ୍ଡେଲ ଶିକାରୀଙ୍କ ଏଡ଼ପ୍ରକାର କିଟମ୍ଭନା
ମାଧ୍ୟ । ଏହକୁ ଉଚ୍ଚଶିକା ପ୍ରକାରର ଉପାୟ
ଏଠାରେ ଅବଦାନକୁ ହୋଇଅଛି ଓ ଉର୍ଦ୍ଧାତ୍ୟ
କମରା ଅବସ୍ଥ ବେଶ୍ କିଶ୍ଚିତ୍ୟାଳୟର ଉପାୟ
ପାଇ ନାହାନ୍ତି ଏକ ବ୍ୟୁତ୍ତ ଏଠାରେ ଯେତେ

ଦୂର ବିଦ୍ୟାଳୟର ଉପାୟ ହୋଇଅଛି ତହିଁରେ
ମଧ୍ୟ ସର୍ବସୁଧା ଅଠ ନିମନ୍ତେ ମାଧ୍ୟ କୁଳକାର୍ଯ୍ୟ
ହୋଇଅଛିକୁ ସୁକଳ୍ପ ଶିକାର ଫଳ ଏଠାରେ
ପ୍ରକାଶ ହେବାର ବଡ଼ ଅପା ହୋଇ ନ ପାରେ
କେବେ ଯେଉଁମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶିକାର ବୋଲି
ଏଠାରେ ସରକାର ଓ ସେହି ହେତୁରୁ ସମାଜର
ମୁଖସ୍ୱରୂପ ହୋଇଅଛିକୁ ଅଥବା ହେବାକୁ
ଦାବୀଦାର ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥାପ୍ରକା
ଦୃଷ୍ଟି କଲେ କୁଣ୍ଡଳ ନୋଇ ବୋଲିବାକୁ ହେବ
ଯେ ଏଠାରେ ଶିକାର ଫଳ ଅଧିକ ଫଳଅଛି
ଓ ପ୍ରାୟ ସରକାରୀ ଉଚ୍ଚଶିକାରୀ ଲାଗୁନା ହୁଏ
ଶିକାର ଲେବଙ୍କ ମନରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଲାବ
ଜନ୍ମି ନାହିଁ । ଶିକାର ଲେବଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସର-
କାରୀ ଶୁଭକ୍ଷୀ ସମାଜର ସହାୟକରୋଗ ପ୍ରାୟ
ହୋଇଅଛି । ଯେ ଶିକାର ହୋଇଅଛି ମନେକରେ
ତାହାକୁ ଉଚ୍ଚଶିକାରୀ ଉକ୍ତ ରୋଗ ଅନୁମତ
ହରେ ଓ ଦର୍ମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଇଲାରୁ ତହିଁରେ
ଏମନ୍ତ ଜଗାହୁତ ହୋଇଯାଏ ଯେ ଅଧିକ କୌ-
ଣସି କଲ ଦର୍ମରେ ତାହାର ପ୍ରକୃତି ଜନ୍ମେ
ନାହିଁ । ଏହି ହେତୁରୁ ଅପ୍ରେମାନେ ସତରକାର
ଦେଖି ଯେ ନାହାନ୍ତି ଯାହ ବ୍ୟବସାୟିକ ପିତା-
ମାନେ ବିହୁଳ ଶିକାରୀର ଉପାୟ ଅପରା
ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରକାଶ ବଦାପେ ବଦଳିମାନ-
କରେ ଉପେଦଦାର କର କୁଲକୁ ଓ ଶିକା
ଶିକାରମାନେ ତମିକାର ପ୍ରକୃତ ବିଷୟ ରୁଚୁ
ଯାଇଥିବାରୁ ଯେଉଁମାନେ ତହିଁର ଅସୁରୁ
ବେବଳ ଚିନ୍ତା ହେବାକୁ ପାଇନ୍ତି ଏମନ୍ତ
ନୁହେ ଶିକାରକରେ ତହିଁର ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଉ
ସେମାନେ ସୁଖ ତହିଁର କର ଅଶିକାର ଅଧି
ବେଳକଲେଖା ହେତୁରେ ନିଜର ବର ଶୁଭକ୍ଷୀ
କର କୁଲଅଛନ୍ତି । ଅବଦାନ ଯାହା ଲାଗୁକୁ
ଶୁଭକ୍ଷୀ ଦାମ୍ ତାହି ସେ ଅନୁବିଷୟରେ ବାଳ-
କ୍ଷେପଣ କରୁଅଛି ଉପାଦ ଅପରା ବିଷୟ ରୁଚା
ବା ବିଷୟର ଉଚ୍ଚଶିକାରରେ କରୁ ନାହିଁ । ଯେ-
ଉ ମାନେ ସରକାରୀ ଶୁଭକ୍ଷୀ ପାଇଅଛନ୍ତି ସେ-
ମାନେକ ସଂବାଦକୁ ଚିତ୍ତକୁ ହୋଇଅଛନ୍ତି
ତାହାଙ୍କ ଦେଖା ମଧ୍ୟରେ ଦେବକଳ ଉଚ୍ଚଶିକାର
କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବର ସତରକ୍ଷି ପାଇବା ଓ
ସେହି ଅପାରେ ସେମାନଙ୍କର ଅନେକ ସମୟ
ବଡ଼ ସାହେବଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯାହାକୁ କରମାନର
ବଳ ହୁଅଇ ଓ ଯେତେବେଳେ ଶରେ ଯାନ୍ତି
ତତ୍ପାତ ହେରେବେଳେ ଦିବ୍ୟ ଗବରଦାନକ

କେଳ ଓ ଅନର୍ଥକ ବାବ୍ୟବସ୍ତୁରେ ବାଧା
କାଟନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକମନ୍ତରେ ପରାଗେଲ
ସରକାରୀ ଶୁଭକ୍ଷୀଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇ-
ଅଛି । ପରାଗେଲ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅଧି ପ୍ରାକାଶ
କାଳରୁ ଶୁଭ ଅସୁଅଛି ସତ୍ୟ ମାଧ୍ୟ ଶିକାର
ଲେବମାନେ ସୁଶୁଭକ ଶୁଭ ମନର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ବନ୍ଦେନା ଥିବା ପ୍ରକାଶେ ପରାଗେଲକୁ ଚିତ୍ତ
ମଧ୍ୟରୁ କାହି ନେଇ ଚିତ୍ତରେ ମନ୍ତ ଅଛନ୍ତି
ବଡ଼ ବୈଦୁରର ବିଷୟ ଅଟଇ । 'ତଥା ବି-
କାଶେ ପରାବ ବଥା' ପ୍ରବାଚର ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ
ଏତେବଦ ଅପ୍ରେମାନେ କୁହିପାର ନ ହୁଏ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଚ୍ଚଶିକାରୀଙ୍କ ଦେଖାଗଲା ଯେ ପରା-
ଗେଲ ଶିକାରକରେ ଉପସ୍ତୁତ ବାର୍ଯ୍ୟ ତଥା
ଅର୍ଥକୁ ମୂର୍ତ୍ତି ତହିଁର ବିଷୟ ବି କୁହିବ ! ଅଥ-
ବା ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ପରାଗେଲକୁ ଶାର ବର ନାହିଁ
ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ତଥା ବି ମୂର୍ତ୍ତି ଅଟଇ । ଶୁଭକ୍ଷୀ-
ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଶିକାର ପ୍ରଧାନ ଫଳ ମଧ୍ୟରେ
ବଦୈଷ୍ଟି ଫଳ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିଛି
ହୋଇଅଛି ପ୍ରଥମ ଶୁଭକ୍ଷୀ ଓ କୁଣ୍ଡଳ ସପ-
କେଳ ଏ ସଂସାରରେ ଯାହ ବୋଲି କହିଲି
ହୋଇଅଛି । ପ୍ରଥମୋପୋସ୍ତୁତୀ ଅପାଦାପେକ
ଅର୍ଥକର ହୋଇ ଉପବସ୍ତୁ ହୁଅଇ । ସ-
ତ୍ତ୍ୱ ଉପାୟରୁ ଶୁଭକ୍ଷୀଙ୍କ କର୍ତ୍ତ ବସ୍ତୁକାର
କହିମାଧ୍ୟ ଅପାଧ ପାଇବାକୁ ହୁଅଇ ନାହିଁ ।
ଏହକୁ ପାଠକମାନେ ଏମନ୍ତ ମନେକରୁବେ
ନାହିଁ ଯେ ଶୁଭକ୍ଷୀ ପରାଗେଲର ଅପ୍ରେ-
ମାନେ ଚିତ୍ରାକୁ ବିଷୟ । ବାସ୍ତବରେ ତାହା
ନୁହଇ । ଏ ଦୂର ବିଷୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେଉଁଠି ପ୍ରା-
ଧାନ୍ୟ ଲାଭ ହୁଅଅଛି ଅପ୍ରେମାନେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ଅପରି କରୁଅଛନ୍ତି ନୋହଲେ ଯେମନ୍ତ ସେହି
ପାଦକାର ଉପାୟ ସ୍ୱରୂପ କେତେକ ଦେବକ୍ଷୀ
ଶୁଭକ୍ଷୀ କରୁବାର ଉଚ୍ଚକ କେମନ୍ତ ଏହି ଏହି
ବେଳେ ପରା ଅପବା ଅନ୍ୟ କେଳରେ ପରା
ଓ ମନେ ପ୍ରାମାଣ ଦେବାର ଅବଦାନ । ଶାସ-
ଏ ମନ୍ତ ଦେବକଳ ଗଣର ସୁଦ୍ଧି ଓ ଶୁଭକ୍ଷୀ
ଉପାୟ ଅଟଇ ମନେ ସୁଦ୍ଧି ବଦଳର କୌଣସି
ଉପାୟ ଶିକାରକମାନେ ଅବଦାନ ସର୍ବଦା
ଦେଖା ନ ଯାଏ ବଡ଼ ଶୁଭକ୍ଷୀ ବିଷୟ । ଯେ-
ମାନେ ଶୁଭକ୍ଷୀ ଅପାଦନ ମାଉ ଅଛନ୍ତି ସେମା-
ନେ ଯେ ଉଚ୍ଚଶିକାରକର ଚିନ୍ତାକୁ ଅପର
ପାଇଲମାଧ୍ୟେ ଅଛନ୍ତି ଶିକାରପ୍ରାୟ ବାମାଧ୍ୟ
ଅପୋକ ପ୍ରମୋଦରେ ପ୍ରକୃତି ଶୁଭକ୍ଷୀ ଓ
ଏ ୧୮୭୫ ମଧ୍ୟରେ ଏବଦନା ସୁଦ୍ଧା ଏମନ୍ତ

କାହିଁକି ନେନ ? ହାୟ !!! ଉତ୍କଳର ଗର୍ଭ-
କରେ ମଧ୍ୟ ଏପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା !
ଏତକ ହେଉ, ନିମନ୍ତ !

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଗତ ମୋମବାର ଗ୍ରାସୁକ୍ତ ବନିଶ୍ଚର ସାହେବ
ଓ ତାହାଙ୍କ ଅମଳମାନେ ବାଲେଶ୍ଵରରୁ ଫେରି
ଅସି ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚିଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ରବିବାର ବଲିବତାର ଯେଉଁ ତାଙ୍କ
ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚିବାର ଧଳା ଚାନ୍ଦା ଅସି ନାହିଁ
ଶ୍ରୀଯାଯା ସେ ବାଲେଶ୍ଵର ଉତ୍କଳରୁ ଚାନ୍ଦା
ମସ୍ତ ସଞ୍ଚିଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ମଗ୍ନପତ୍ନୀ ଉତ୍କଳରେ
ଯୋତ୍ସ୍ନାପୁର ଜେନରଲ ବାଜିଡ଼ାକ ଜାହାଜରେ
ସଠାଉଥିଲେ ପୁଣିତା ତାଙ୍କରେ ସେହି ଦୁର୍ଘଟଣା
ହେଲା ଏଥର କି ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେବ । ଗତ ଶୁକ୍ଳ-
ବାର ସେହି ତାଙ୍କ ଏଠାରେ ମିଳିବାରୁ କଣ-
ଗଣ ଯେ ଚାନ୍ଦା ସୁନାପତ୍ର ହୋଇଅଛି ।

ଶ୍ରୀମତ୍ ସେ ବନ୍ଧୁଙ୍କର ଅନୁସାଧା ବାର୍ତ୍ତା-
ମୁକାମ ନିକଟରେ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶର ପାଟଣା-
ମାନଙ୍କର ଏକ ବୃତ୍ତକୁ ଜାଣି ସହ ବସିଅଛନ୍ତି ।
ସବୁସ୍ଥାନର ପାଟଣାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ସେଠାକୁ
ହୁଅନ୍ତି ଓ ସୁର ଚଳି ହିଜାର ଲୋକଙ୍କ
ଅନାଗୁହର ଅପୌକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଫକୀରପୁରଠାରେ ଗୋଟିଏ ଡକ୍ଟରାଳୟ
ହୋଇଅଛି । ତାଙ୍କ ଅବଦୁଲହମୀନ ଶୁଭଳ
ମହାଜନର ୪୦୦୦ ଲା ଏକ ଲୁହା ବିକ୍ରମ-
ରେ ବଜ ହୋଇ ମୋଫସଲକୁ ଯାଉଥିଲା ଓ
ଓର୍ଡ଼ିସ୍‌ରେ ଥିବା ଲୋକଙ୍କ ହାତରେ ପିନ୍ଧିବାର
ଲୁକି ଥିଲା । ସେମାନେ ଲୁଚିଲୁ ଯେ ଖେରମା-
ନେ ଚାନ୍ଦାକୁ ଦାକି ପକାଇ ଲୁକି ଫିଟାଇ ୪୫
ସବୁ ଦୋଳି ଯାଇଅଛନ୍ତି । ପୁଲିସ୍‌ଦ୍ଵାରା ମତ୍ତ-
ମାର ଅନୁସନ୍ଧାନ ହେଉଅଛି ।

ଯେଉଁ ଭାରତରେ ଗ୍ରାସୁକ୍ତ ଶୁଣିନିଷ୍ଠାହେବ
ପୁସାର ଏକଟି ନିଲେଦୁର୍ଘର କରକେଲେ
ସେବନଠାରୁ ଗ୍ରାସୁକ୍ତ ଛାଡ଼ିସାହେବ ପ୍ରଥମ-
ଶ୍ରେଣୀର କିଏମାହସ୍ତେଟ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଓ
ସେହିଭାଗର ଗ୍ରାସୁକ୍ତ ଗନ୍ଦାହେବ ଦୁର୍ଘଟ
ଶ୍ରେଣୀର କିଏମାହସ୍ତେଟ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଗ୍ରାସୁକ୍ତ ଅର୍ଥ, ଏହି ଛାନ୍ଦିସାହେବ କଟକ
ହଜାକୁ ବଦଳ ହୋଇ ସେନାପତ୍ରୀ ସଦ୍‌ବୃତ୍ତ-
ନରେ ଲୁଚି ପାଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳଧର୍ମପତ୍ର ଯେ ଚଳଇମାସ

ତା ୭ ରୁପରେ ବ୍ୟାପାରରଣ ସରକାରଙ୍କ
ନାମରେ ଗୈରସେଷ ଟଙ୍କା ଅଭିଯୋଗ କରବାର
ମୋକଦ୍ଦମା ଛାଏର ହେଲା । ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ-
ନାଥରାୟ ପୁଲିସ୍ ସ୍ଵପରଶୋଣେଣୀ ସରକାରଙ୍କ
ପକ୍ଷରୁ ମୁଦେଇ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

କିଶାକିଶର ଡାଇରେକ୍ଟର ଗ୍ରାସୁକ୍ତ
ଅଧିକାରୀ ସଦ୍‌ବୃତ୍ତ ଏ ବର୍ଷର ଛୁଟି ନେବା
ତାହାଙ୍କ କର୍ମରେ ଯେ ସଫଳ ହେବ ସାହେବ ଏ
ଟିନି କସ୍ତୁର ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ବାବୁ ବୁଦେବ ମୁଖ୍ୟତା ହିଁ ଯେ ଏଥିପ୍ରକେ
ରକ୍ତସାହି ସର୍ବୋତ୍ତର ପୁଲି ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର
ଥିଲେ ସଞ୍ଚିତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଲଗର ପୁଲି ଇନ୍‌ସ୍ପେ-
କ୍ଟର କସ୍ତୁର ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସପକ୍ଷର ସା-
ହେବ ସିଦ୍ଧିଲ ଏଲ୍‌ଜାକୁ ବଦଳ ହେବାର
ଏରୂପ ହୋଇଅଛି ।

ଗ୍ରାସୁକ୍ତ ବିତଳ ସାହେବ ସରକେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ-
ଶ୍ରୀ ଯେତେକାଳ ମେଦନୀପୁର ଜଳଲ ମହାଲ
ଓ ମୁକୁରୁକିର ସୀମା କରୁପଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ
କାଳୁ ଥିବେ ତେତେକାଳ କଟକ ଗଡ଼ଯାତ
ସ୍ଵପରଶୋଣେଣୀ ଅଧିକୃଷ୍ଣୀ କ୍ଷମତା ପାଇଅଛନ୍ତି
ଓ ବାଲେଶ୍ଵର ପ୍ରଭୃତି କେତେକ ଜିଲ୍ଲାରେ
ସନ ୧୯୦୬ ସାଲର ୭ ଅକ୍ଟୋବରରେ କଲେ-
କଟଣୀ କ୍ଷମତା ପାଇଅଛନ୍ତି ।

ଅନୁମାନକ ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସର
ରକ୍ତ ଖେଳର ଗତ ସପ୍ତାହରେ ବଲିବତାର
ସରକାର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଓ ଅନାଧ୍ୟ ସାଧାରଣ
ଉପକାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଵାଗିତ ଅଧିକାରୀମାନ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନ
ହରୁଥିଲେ । କେତେକ ମହଲୁମା ସଞ୍ଚିକରେ
ପୁଞ୍ଜର ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ମଧ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ପୁରୁଣିଆ ଜିଲ୍ଲାରେ ତକାଇତା ଅଧିକ
ହେବାର ଗ୍ରାସୁ ଚଳିମାସ ହେବ ବଳଲୀ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଣ୍ଟର ଚୌକିପସରଗନାର ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର
ବାବୁ ନବକୃଷ୍ଣ ଦୋଷ ତକାଇତାମାନଙ୍କୁ ଥରବା
ବାରଣ ପ୍ରେରଣ ହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରଣାୟାଏ ଯେ
ସେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ତକାଇତା କି ଯେଉଁ ମାନେ
ଗୁଡ଼ିଏ ଅଠ ଦର ମନୁଷ୍ୟ ହତ୍ୟା କରି ଥି-
ଲେ ଗିରଫାର କରି ଚୋର ମାଲର କେତେକ
ଅଠ ସୁନା ପ୍ରାପ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ।

ହାଇକୋର୍ଟର ଜଣେ କଜ ହେଣ୍ଡସାହେବ
କି ମାସର ଛୁଟି କେଇ ବରଷକୁ ଯାଉଥିବାର
ଗତ ସପ୍ତାହ ଶୁକ୍ରବାର ହାଇକୋର୍ଟର ଇକନ-
ମାଜେ ତାହାଙ୍କଠାରେ ବିଦାୟ ସୁତକ ଗୋଟିଏ
ବରଷରେ ଅପଣା ଶୁଣି ଓ ସେହିପରି ପ୍ରା-
ୟ ୩ ଓ ପ୍ରସ୍ତର ହେବ ।

ତପ୍ ପ୍ରଦାନ ହରୁଥିଲେ ଓ ବେଙ୍ଗହେବାବ
ଜପ୍ତ ପ୍ରଦାନରୁ ତାହାଙ୍କୁ ସରକାର
କଲେ ଖର୍ଚ୍ଚାହେବ କଲକତ୍ତା ଫେରାସି
ର କରକେ ନାହିଁ ଏମନ୍ତ ବିକ୍ତ
କର ନାହାନ୍ତି ।

ରୁର ଲେକମାନେ ପୁର ପକ୍ଷରେ
ହୋଇ ଏକ ପକ୍ଷ ସେଠାର ସିଦ୍ଧିଲ
ସ୍ଥାନୀୟ ବରବା ସବାମେ ଓ ଅନ୍ୟ
ପାଳି ରକ୍ଷା ସବାମେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ
ଅବେଦନପତ୍ରମାନ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏପ୍ର-
କାର ସାମାଜିକ ଅନିଚ୍ଛା ବଜ ଅଧିକାର
ଅଟଇ ।

ମାନ୍ତ୍ରୀ ମେଲରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ ଉତ୍କଳ
ଶାଳକରୁ ସାଲିପୋର୍ଟ ଜରୁର ପ୍ରକାଶନେ
ହାଜିମିଲି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଧି ଧାରଣ କରି ସେଠା
ଇଫିଲିନାଉ ବିଲକ୍ଷଣରୁ ପ୍ରହାର କରୁଅଛନ୍ତି ।
ଏବେତ୍ରୋହ ନିବାଶୀ କିମିତ ଅଗତୀ ସେଠାକୁ
ସୈନ୍ୟ ପ୍ରେରଣ ହେବାର ଅଜ୍ଞା ହୋଇଅଛି ।

ସୁନ୍ଦେର୍ପୁର ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ବଲେକଟିଗର ମନଅର୍ଡ଼ର ଫାରମ ହେବୁ
ବେଲି ବଜ ନେଇ ଉତ୍କଳେ ଜାଲ କରି ବର୍ଷ-
ନାମ ବସେଇଣ୍ଡରୁ ୪ ୧୦୦୦ ଲା ଉଠାଇ
କେଉଁଅଛି । ପୁରୁଷ ଶୁଣି ଧରାରେ ଉତ୍କଳ
ମରେ ଲାଗି ରହୁଅଛନ୍ତି ।

ସାରସନଗରରେ ଗୋଟିଏ ବଜ କୌକୁବର
ବିବାହ ହୋଇଅଛି । କନ୍ୟାଟି ଅପତ୍ୟ ଡୋଳୀ
ପୁଣି ସାତେ ଛୁ ଫିଟ ଉଇ ଓ ବରୁଣି ବାମକ
ହେବଲ ଉଚିତ ଉଇ । ବିବାହଟି ବଜ
ସାଜନ୍ତି ହୋଇଅଛି ।

NOTICE.

The undersigned will be happy to
receive any contribution from the
patriotic public of Orissa to the fund
now being raised in different parts of
Bengal for the defence of the Editor
of the Saptahik Samachar in the
libel suit filed against him in the origi-
nal side of the High Court by the
Progressive Bramho missionary Babu
Woomanath Goopto.

Cuttack
The 8th April, 1875.
Obinash Chandra Chatter
Shahibzadah Bazar

ଏହି ଉତ୍କଳଧର୍ମପତ୍ର ସଫଳତଃ
ସାବଜାର କରାଗୁ ଓ ଉତ୍କଳର ପ୍ରଗତି
ପ୍ରସ୍ତର ହେବ ।

ଉତ୍କଳ ପାତାଳ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

୧୯୦୭
ସଂଖ୍ୟା

ଭାରତୀୟ ଅପ୍ରେଲ

୧୯୦୭ ମସିହା । ମୁ । ବୈଶାଖ ବୃଦ୍ଧ ସମ୍ଭାଗ ସାଲ ସରକାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୪
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦୈନିକ ଦୂରକୁ ୪୭
ମଫସଲ ସାଲ ଡାକ ମାସକୁ ୪୯୫

କାର୍ଯ୍ୟର ମହାଭାଗା ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ-
ଲେନରଲଙ୍କ ସହିତ ସାମ୍ମାନ କରାଯାଇ ବିଳା
ସଦନକୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି ବଳତ ମାସ ୩୮ ୧୪ ରଖ
ସକାଳବେଳେ ମହାଭାଗା ସେଠାରେ ସମ୍ମୁଖରେ
ଓ ସେଠାର ତେସୁଟୀ କମିଶନର ପ୍ରଭୁ କେ-
ଲେନରଲଙ୍କୁ ସମ୍ମାନପୂର୍ବକ ଭାବରେ ସମ୍ମାନପୂର୍ବକ
ବାଟରୁ ଯେଉଁ ଥିବି ବସାରେ ସମ୍ମୁଖରେ ଦେଲେ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପୂର୍ବରୁ ବସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ଓ
ସେଠାରେ ସମ୍ମୁଖରେ ୧୯ ଘୋର ସଲମ
ଦିଆଗଲା । ବସାରେ ସମ୍ମୁଖରେ ବହୁ ଜାଳ
ଉଦ୍ଭାବୁ ତେସୁଟୀ କମିଶନର ସାହେବ ମହାଭା-
ଗାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଉପସ୍ଥିତକର ସବୁ ସମ୍ମାନ
ଟ ୨୦୦ କା ୨୦୦ ହାଣ୍ଡି ମିଷ୍ଟାନ୍ନ ଏବଂ ୫୯
ଟଙ୍କାକୁ ଚେମ୍ପୁ ବାଦାମ ପ୍ରଭୃତି ଫଳ ଯଠାର
ଦେଲେ । ଉହିଁ ଥର ଦିନ ମହାଭାଗାରେ
ମହାଭାଗା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଲେନରଲଙ୍କ ଦରବାରକୁ
ସାଲ ହେଟିଲେ ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସନ ୧୮୫୫ ମସିହା ୩୨ ଅକ୍ଟୋବର
୧୦ ଯାକୁ ଅନୁସାରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ନିୟମ କର
ସଦସ୍ୟାଧାରଣକ ଜାଣିବା କାରଣ ରାଜା ଓଡ଼ିଆ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଲେନରଲଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ।
ଉକ୍ତ ନିୟମାବଳୀର ସାରକଥା ଏହି ଯେ କୋ-
ଣସି ଲୋକ ଆପଣା ଉଲଲି ପାଣି ନେବା ବମା
ବଲରୁ ପାଣି ବାହାର କରି ଦେବାପାଇଁ ସର-
କାରୀ ବନ୍ଦରେ ଘାରି କରିବାର ଅବଶ୍ୟକ
ବବେତନା କଲେ ଉହିଁର ଅନୁମତି ସକାଶେ
ବନ୍ଦ ରୁଲ୍‌କାର ସବୁଦିନ କର୍ମରୁ ସା ନିକ-
ଟରେ ଦରଖାସ୍ତ ଦେବ ଓ ଉହିଁ ସଙ୍ଗେ
ଟ ୨୦ କା ନଗଦ ଅମାନତ କରିବ ଯେବେ
ନିୟମିତ ସମୟରେ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଘାରିରୁ ବନକର
ଦେବ ତେବେ ସେ ଆପଣା ଅମାନତ ଟଙ୍କା
ଫେର ପାଇବ ନୋହିଲେ ସେ ଟଙ୍କା ସରକା-
ରରେ ଜବ ଦେବ ଓ ସେହି ଟଙ୍କାକୁ ଘାରି
ମରମତା ଖର୍ଚ୍ଚା ନିବାର ଦେବ ।

ବମ୍ବେଲର ଲେକସଖ୍ୟା ୨,୪୪,୪୦୫ ଓ ମୂଲ୍ୟ
ସଖ୍ୟା ୧୮୨୭ ଉପରେ ହେସାବ କଲେ
ବାର୍ଷିକ ଦାୟତାର ପ୍ରକାଶକାରରେ ୩୪ ଜଣ
ପଢୁଅଛନ୍ତି । ଶାନ୍ତା ଉପସ୍ଥିତ ଦେଖାଯାଏ ଯେ
କଲିକତାରେ କୁରୁବେଗରେ ଅଧକ ମୂଲ୍ୟ କମ୍ପୁ
ବମ୍ବେଲରେ କୁରୁବର ପ୍ରକୋପ ଅଧକ ମୂଲ୍ୟ
ସେଠାରେ ଯେ ସବୁ ତାରୁଣରେ ଅଧକ ଲୋକ
ମରୁଅଛନ୍ତି ସେ ସବୁ କଳାରେ ସାମାନ୍ୟ
ବବେତନା ହେବାରୁ ରାଜିନୀରେ ଶ୍ରୀମାତା-
ରୂପେ ଲେଖା ନାହିଁ ।

ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ମାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ରାଜ୍ୟାଳ
ପାରିସନଗରର ଲେକସଖ୍ୟା ଓ ମୂଲ୍ୟ ରାଜିନୀ
ଲେଖା ଯାଇଅଛି ଉହିଁରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ
ଉକ୍ତ ନଗରର ଲେକସଖ୍ୟା ୧୮,୧୧,୭୩୮
ଓ ପ୍ରକାଶକର ଦାୟତାର ମୂଲ୍ୟ ୧୯୪ ଅର୍ଥାତ୍
୧୦୦୦ ଜଣରେ ଦାୟତାର ବାର୍ଷିକ ୨୩ ଜଣ
ଲେଖାଏ ମରୁଛି । ଏ ଫଳ କଲିକତାଠାରୁ ମଧ୍ୟ
ଶୁଭପ୍ରକ ବେଲ ଓ ଏଥିରୁ ସାମାନ୍ତ ପ୍ରମାଣ
ହୁଅଇ ଯେ ସାମ୍ବନ୍ଧରେ ଉପାୟମାନ ସେହି-
ଠାରେ ଯେମାନ ଉକ୍ତ ସେଠାରେ ସେପରି-
ମାଗରେ ମୂଲ୍ୟସଖ୍ୟା ଉଣା ହୁଅଇ ।

ସରକାର ନ ୧୫୫ ମୂର ବନ୍ଦ କାଟିବା
ଅପରାଧନେ ୧ ଟଙ୍କର ମାଲ୍‌ସ୍ଟେଟ ଗର ନବମୂର
ମାସ ୧୯୦୭ରେ ଦୁଇଜଣ ମନୁଷ୍ୟକୁ କଠିନ
ସଜା ମୂର ଦୁଇବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡ ଓ
ଟ ୧ ଅର୍ଥକଣ୍ଠର ଆଣି ଦେଇଥିବାର
ଓ ମୂର ପ୍ରପରାଣେଣ୍ଡି ନିଜିନିମୂର ସା-
ହିରକାସ ବନ୍ଦ ଦେଇ ଅବକାଳ ସମା-
ପାଦାରୁ କାଟିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବା

ଗର ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏପେକ୍ତି ଅଟରେ ଲେଖା
ଅଛି ଯେ ବମ୍ବେଠାରୁ କଲିକତାରେ ସାମ୍ବନ୍ଧ-
ସାର ବନୋବସ୍ତୁ ଉକ୍ତ ଅଟଇ ଓ ଲେକସଖ୍ୟା
ଓ ମୂଲ୍ୟ ରାଜିନୀଦ୍ୱାରା ରାଜା ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛି
ଯଥା କଲିକତାରେ ଲେକସଖ୍ୟା ୪,୪୭,୨୦୦
ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଏକମାସରେ ମୂଲ୍ୟ ୧୦୫୦ ଜଣ
ଦୋଇଥିଲ ସରକାର ବାର୍ଷିକ ଦାୟତାର ମୂଲ୍ୟ
୧୦୦୦ ଜଣରେ ୨୭୩ ଲେଖାଏ ପଡ଼ଇ ।

ଅନୁମୋଦିତ ଗର ସମ୍ପାଦକରେ ଶିକ୍ଷିତଲୋକ
ଜୀବନା ନିବନ୍ଧରେ ଉପାୟ ମଧ୍ୟରେ ଶୁକଣ ଓ
ଅମୋଦ ମଧ୍ୟରେ ପଣା ରାସ ପ୍ରଭୃତିଲେ ପ୍ରାଧା-
ନ୍ୟଲେ କରିବାରୁ ଶିକ୍ଷାର ଫଳ ଏଠାରେ ଖର

ନାହିଁ ଏମନ୍ତ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁ । ଅମ୍ଭେ-
 ମାନଙ୍କୁ ଏ ସବୁକୁ ଏକାବେଳେ ଶୁଣିବା ବା
 ବୁଝିବା ବୋଧ କହି ନ ଥିଲୁ କିନ୍ତୁ ସେହି-
 ବ୍ୟକ୍ତି ନିରାପେକ୍ଷ ଭାବରେ ଉକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ
 ପରିସ୍ପନ୍ଦ ସେ ଅବଶ୍ୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନିରାପେକ୍ଷ ସେ
 ଏସବୁଠାରୁ କୌଣସି ଉଲ୍ଲୁଖ ଅମୋକ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ
 ଲୋକ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଲାଭ କରିବାର
 ଅମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁଥିଲୁ । ଉକ୍ତମତ
 ସତ୍ୟ କିମ୍ବା ଅସତ୍ୟ ବା ସ୍ୱାଧୀନ ଉପସ୍ଥଳ
 ଦୋଷାଗାରେ ଉକ୍ତର ସର୍ବୋତ୍ତମ ଯାଠକ-
 ମାନେ ଯିବୁ ଓ ଉତ୍କଳପୁତ୍ର ସେବେ ବିଷ୍ଣୁ-
 ଭବରେ ଛାଡ଼ା ଓହ୍ଲାଇ ଦେଇଥାନ୍ତେ ସେବେ
 ଅମ୍ଭେମାନେ ବିଚାର ବାଧ୍ୟତା ହୁଅନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ
 ଛାଡ଼ା ନା କର ସେ ପ୍ରସ୍ତାବଟିର ମୂଳ
 ଚାପୁର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦେଲେ
 ଅନର୍ଥକ ଅପ୍ରାସାଦିକ ଓ କର୍କଶବାକ୍ୟଦ୍ୱାରା
 ଉକ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ତ କର ଶେଷରେ ଗାଳ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଦ୍‌ଭାଷଣ ପଥା “ଏଠାର ପ୍ରସ୍ତାବ
 ଲେଖିବା ସମୟରେ ଅପସାଦିକ ମଧ୍ୟ ସେଥିର
 ଅନ୍ତର୍ଗତ କରିବାର ଉଚିତ” । ଅମ୍ଭେମାନେ
 ଲେଖି ଅପସାଦିକ ଏତେ ଦୁର୍ନାମର ଯୋଗ୍ୟ
 ହେଲୁ କିନ୍ତୁ ନ ଥାଉଁ ସମ୍ଭାଷଣ ହୁଅଇ ଆ
 ମ୍ଭେମାନେ ଅନୁଧ୍ୟାୟ ଚର୍ଚ୍ଚା କରୁଥିଲୁ କାରଣ
 ବିଚ୍ଛିନ୍ନବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଧର୍ମ ଆଉ କିଏ
 ପୂର୍ଣ୍ଣବାକ୍ୟ ସମର୍ଥ ? ସୁରୁଣା ଯାଠକଠାରୁ
 ପୂର୍ଣ୍ଣସ୍ୱଳ୍ପ ଯେ ସ୍ୱୀକାର କର ସର୍ବସ୍ୱଳ୍ପ ମଣି
 ଉତ୍କଳ କରଇ ବନ୍ତୁ ବସେଣ ନିବିଷିତ
 ଲେଖକଠାରେ ସେ ସର୍ବ ଦେହରୁ ମଣି ମୃତ୍ୟୁ
 ପଶ୍ୟାନ୍ତ ଏକା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ କଣ ନ ଥିଲୁ ।

ଓଡ଼ିଶାକୁ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ
 ଅଧିକାରର ଅଧିକାର ସେମାନଙ୍କୁ କିଛିକିଛି
 ଧାରଣକର କିଛିକିଛି ଗୋଟିଏ ଉଦ୍‌ଭାଷଣ ଗୋ-
 ଠା ମୋହନମା ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଥିଲୁ ଅପତ୍ୟ ହୋଇ-
 ଥିଲା ଉକ୍ତରେ କିଛି ହୁଇଥିଲା ଅଧିକ ଅପ-
 ତ୍ୟ ହୁଇଥିଲା ଉପରେ ଛାଡ଼ା ଏବେ
 ଉଦ୍‌ଭାଷଣ ବରଣକାର ଅପସାଦିକ କରୁଥିଲୁ ।
 ଉଦ୍‌ଭାଷଣ ବରଣକାର ମୁହେର ମୁକାମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରେଣିକ
 ସଦାସେ ଅମତ୍ୟ କରୁଥିଲୁ । ମୁକାମାନେ
 ଶ୍ରେଣିକ କର ବଦାୟ ହୋଇ ଯାଇ ବର୍ଣ୍ଣନା
 ପ୍ରଦର ମନୁରେ ଠେକା ପେଟ ଛାଡ଼ା ଏବେ
 ପଠିଲେ ଓ ଛାଡ଼ା ହାତ ଗୋଟା ନାକପକାଇ
 ଛାଡ଼ା ଏବେ ହୁଏ ରୁଦ୍ଧିରୁ ମଧ୍ୟରୁ ଏହା-

ନୁହ ଉକ୍ତ ଉକ୍ତରେ ହୁଏ ନିବିଷିତ । ଅପ-
 ଶାମଧ୍ୟରେ ବାଗାଲୁଟ କର ନେଲେ । ଉପାଦାନେ
 ଅନ୍ୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଛୋଡ଼ି ଏହାକାରୁ ହୁଏ ଉ-
 କ୍ତରେ ସେମାନେ ହାତଦେଇ ନାହାନ୍ତି । ମୁକା-
 ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଉତ୍କଳେକକର ଉ-
 ପରେ ଅପସାଦିକ ପ୍ରମାଣ ହେବାରୁ ସେମାନେ
 ପତ୍ର ପାଇଲେ ଓ ପୁଲକ ଗୈର ଉପରୁ ପାଠ-
 ହିତାକାରୁ ପୁତ୍ରପ୍ରାପ୍ତ କର ଦେଇ ଅତି । ମ-
 ଦେଇ ଏକୋଟିକା ନାହିଁ ଅତି ଉପାଦାନ ଯାଠ-
 କମାନେ କାଣିବାକୁ କତ କୌତୁକ ବୋଧ କର
 ପାଇବେ । ଏ କିନ୍ତୁ ତେଣେ ଦେବାୟ ଜମିଦାର
 ପାଖରେ ଉପାଦାନ ମାସିକ ବୃତ୍ତାକା ଦେଉଳ-
 ରେ ବୃଦ୍ଧ ହୁଏ । ପ୍ରଥମାସ ଦେଉଳରୁ ଉତ୍କ-
 ଳକା ଉତ୍କଳରେ ଲାଗୁଥିଲା ଓ ପ୍ରକାଶଠାରୁ
 ସଲମିଅକ ମଧ୍ୟ ପାଇଥିଲା ଏହିରୂପେ ସେ ଅର୍ଥ
 ଉପାଦାନ କର ଏଠାରେ କେତେକ ଦୁମିତ୍ୟ-
 ବି ହିସ୍ତ କର ନଗନ ଏକୋଟିକା ଜମାକରବାକୁ
 ସମ୍ମତ ହୋଇଥିଲା । ବାସ୍ତବରେ ତେଣୁର ଅପ-
 ଶକ୍ତି ବହି ନାହିଁ ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ସେହି ବସ୍ତୁରେ
 ଲାଲ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ ସୁଦ୍ଧା ସମ୍ମତ୍ୟ କରେ
 ଉକ୍ତରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ଲାଭ । ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ଜମି-
 ଦାରର ସାମାନ୍ୟ ବୃଦ୍ଧ ହୋଇ ଯାହା ଅଧିକ
 ବଳ ଅନେକ ଜମିଦାରଙ୍କୁ ଆଗରେ ଛାଡ଼ି
 ଏକିକ ନାହିଁ । ପଞ୍ଚାଳରେ ଏହାର ମୁକ୍ତ ଉ-
 ମିତାର ସୁଦେଧା ବ ଉଦ୍‌ଭାଷଣ ହୁଏ ବ-ବାସ-
 ଥରେ ପ୍ରକାଶ ନାହିଁ । କାରଣ ଉଦ୍‌ଭାଷଣ ଜମି-
 ଦାରର ଉଦ୍‌ଭାଷଣେ ସଦା ବଡ଼ଲୋକ ହେ-
 ବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ସରକାରୀ ଟଙ୍କା ଆରୁପାତ କରିବା ମଦଦନା ।
 ବାଲେଶ୍ୱରର ଗୋଟିକିଏ କରମା ବାବୁ
 ଶ୍ୟାମାଚରଣ ଓ ଲୋକଲକ୍ଷଣ କରମା ଉମେଶ-
 ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ମଦଦମାର ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଉଦ୍‌ଭାଷଣ ପ୍ରଥମ
 ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଲେଖିଥିଲୁ । ସେମାନେ ଉଦ୍‌ଭା-
 ଦେବକଠାରେ ଅଧିକ କରୁଥିଲେ ସେ ଦୁଇ
 ଉକ୍ତ ମିଶ୍ରଣରେ ଉକ୍ତର ବର୍ଣ୍ଣନା ହୋଇ ଗତ
 ଗୁଧକାର ହସ୍ତରେ ହେଲା । ଏ ନାହିଁରେ ଉ-
 ମେଧ ଚନ୍ଦ୍ର ଉକ୍ତର ଯାମବଲେ ମାତ୍ର ଶ୍ୟାମା-
 ଚରଣକର କିଛି ବଳ ହେଲା ନାହିଁ ମାତ୍ର ଟଙ୍କା
 ଛାଡ଼ାକ ପ୍ରତି ସେହି ବସ୍ତୁ ବ୍ୟାଧି କରୁଥିଲୁ
 ଛାଡ଼ା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ବାଦାଲ ହୁଇଲା । ଉମେଶ
 ଚନ୍ଦ୍ର ମୁକ୍ତ ପାଇବାର ଦେହୁ ଏହିପ୍ର ମୁଦ୍‌ଭାଷଣ ସେ
 ସେ ଏକାବେଳେ ଉଦ୍‌ଭାଷଣ ପ୍ରକାଶ ହୋ-

ଉଦ୍‌ଭାଷଣ ମାତ୍ର ଶ୍ୟାମାଚରଣ କରୁଥିଲେ
 ଅନେକ ସମୟ ଦେବାରୁ ଉକ୍ତର ବ୍ୟାଧି-
 ମତ ଜଳସାଧକ ଛାଡ଼ାକୁ ଦେଉଥିଲୁ ।
 ଦୁଇଜଣ ଅପସାଦିକ ଅଧିକରେ ପରସ୍ପର ଦୋଷୀ
 ହୁବାର ଅପର୍ତ୍ତ କଲେ ଏଥକୁ ଦେଖାଗଲା ସେ
 ଉମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଅପସାଦିକ ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅପସ-
 ପୁଣି ଶ୍ୟାମାଚରଣ ଛାଡ଼ାକୁ ମୁକ୍ତକରିବା କର
 କର୍ମରେ ରଖାଇ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେହି ଶ୍ୟାମା-
 ଚରଣ ଉଦ୍‌ଭାଷଣ ଟଙ୍କା ନେଉଥିଲା ଓ
 ଛୋଟରମାତ୍ର ବାବୁ ଶ୍ରେଣି ବଳ ଅପସ-
 ଦାତରେ ଲେଖିଥିଲା ଓ ପ୍ରକାଶନ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ
 ବସି ଉଦ୍‌ଭାଷଣ କରୁଥିଲେ କାର୍ଯ୍ୟର ଉଦ୍‌ଭାଷଣ
 କରୁଥିଲା । ଏପ୍ରକାର ବ୍ୟକ୍ତି ଅଧିକରେ ଅପ-
 ଦେଇ ଉମେଶଚନ୍ଦ୍ର ଟଙ୍କା ଆରୁପାତ କରବା
 କରା ଉଦ୍‌ଭାଷଣ ନୁହେଁ । ଉମେଶଚନ୍ଦ୍ର ଦୋଷୀ
 ଏକିକ ଦେଖାଯାଏ ସେ ଟଙ୍କା ଆରୁପାତ ସମ-
 ସ୍ୱରେ ମୁକ୍ତ ବସ୍ତୁରୁ ଅବଗତ ନ ହେବେ
 ମୁକ୍ତା ଉକ୍ତ ସେ ଉକ୍ତ କଥା ଜାଣି ପାରିଥିଲା ଓ
 ଛାଡ଼ା ଉଦ୍‌ଭାଷଣ ପ୍ରକାଶ ନ କର ଗୋଟିକିଏ
 ବ୍ୟାଧି ଶ୍ୟାମାଚରଣର ଅପସାଦିକ ଉଦ୍‌ଭାଷଣ
 ଉଦ୍‌ଭାଷଣ ମାତ୍ର ଏପ୍ରକାର ସେ ଅଧିକ ଉଦ୍‌ଭାଷଣ
 ଉପେ ଅପସାଦିକ ଉଦ୍‌ଭାଷଣ କରୁବାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
 ଉଦ୍‌ଭାଷଣ ପାଠେ । ଛାଡ଼ା ଛୋଟ କର ଦେ-
 ବର ବର୍ଣ୍ଣନା ସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲା । ଏକ
 ଶ୍ୟାମାଚରଣ ଉଦ୍‌ଭାଷଣ ପତ୍ର ଶ୍ରେଣି କରୁବାକୁ
 ବର୍ଣ୍ଣନା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦ ହୋଇଥିଲା । ଅମ୍ଭେମା-
 ନେ ଶ୍ୟାମାଚରଣଙ୍କ ନାମରେ ଅନେକ ଉଦ୍‌ଭା-
 ସୁକେ ଶୁଣିଥିଲୁ କିନ୍ତୁ ଛାଡ଼ାକ ପ୍ରଦ ବର୍ଣ୍ଣନା
 ହୁବାରୁ ସେ ଅନାୟାସରେ ନିବ୍ୟାସ ହୋଇ
 ଶୁଣି ଯାଉଥିଲେ ଏଣିକ ଛାଡ଼ାକ ଉଦ୍‌ଭାଷଣ
 ଦୁର୍ଘଟି ଅଧିକ ଦେଲାରୁ ସବୁ କପତ ଏକାବେ-
 ନିକେ ଅଧି ପଡ଼ିଲା । ଶ୍ୟାମାଚରଣ ଉଦ୍‌ଭାଷଣ
 ବାଲେଶ୍ୱରରେ ସେମନ୍ତ ଛେଚେଲୋକ କିଛିକି-
 ରେ ଗତ ବର୍ଷ ସରକାରୀ ଟଙ୍କା ଜଳପାତ ବସ-
 ଗଲେ ଚନ୍ଦ୍ର ଅଧିକାଂଶ ଲୋକକର ମୁକ୍ତପତ୍ର
 ପ୍ରକାଶ ହୁବାରୁ କାହାଣୀରୁ ଉଦ୍‌ଭାଷଣ କରୁଥିଲୁ
 ଦେଲା ନାହିଁ । ଶ୍ୟାମାଚରଣଠାରେ ଅଧିକାଂଶ
 ଉଦ୍‌ଭାଷଣ ଦେଲା କର ସଖର କରୁଥିଲା ।

ଦେଖାଯୁ ଶ୍ୟାମାଚରଣଙ୍କର ମଦ
 ସେତେବେଳେ ମହାମାନ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମଣ
 ଶ୍ୟାମାଚରଣ ବର୍ଣ୍ଣନାକୁ ଶୁଣିଥିଲେ ବିଷ-
 ନୁହ କଥ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ଶୁଣିଲେ

ଦେବେକ ଅନେକ ଦେଶୀୟ ସମ୍ପାଦକରେ
 ଏମନ୍ତ ଗୋଟିଏ ଭର୍ତ୍ତି ବାହାରଥିଲ ଓ ଅପ୍ରେ-
 ମାନେ ତଳ ସେହି ଭର୍ତ୍ତି ବଳବତ୍ତର ଥିବାର
 ଜାଣି କରୁଥିଲେ ଓ ଯେତେବେଳେ ଇଂରାଜ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବରୋଦାର ଶୁଭକ୍ରମର ଏବଂ
 ବନାଜ ବକସ୍ତାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜାଙ୍କର ସ୍ଵାଧୀ-
 ନତା ସଂକ୍ରାନ୍ତ କର ଚାହାନ୍ତି ସହଜ ବକ୍ତୃତାପତକ
 ମୁକାମ୍ତ ନେତ୍ରାପତ୍ତି କଲେ ଓ ତହିଁରେ ସର୍ତ୍ତ
 ରହିଲା ଯେ ସକଳେ ଅବକ ଥିବା କୁଲପସ
 ଯଥା ଏକପକ୍ଷର ଶତ୍ରୁକୁ ଅପରପକ୍ଷ ଅପଣାର
 ଶତ୍ରୁ ଏବଂ ଏକପକ୍ଷର ମିତ୍ରକୁ ଅପରପକ୍ଷ ଅପଣାର
 ଶତ୍ରୁ ଜାଣି କରବ ଓ ଯେ ଯାହାର ଲକ୍ଷ୍ୟମତେ
 ଅପଣା ରାଜ୍ୟଶାସନ କରୁଥିବ କେବଳ ସମ୍ପଦ
 ଉପକରେ ପରାମର୍ଶ ଯାହାୟ କରକ ସେପୁଲେ
 ଲକ୍ଷ୍ୟର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଏମନ୍ତ ଅଧିକାର
 ନାହିଁ ଯେ ଶୁଭକ୍ରମର ଅପଣା ଲକ୍ଷ୍ୟମତେ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ରହିତ କରି ସାମାନ୍ୟ ଅପର-
 ଥୀର କର୍ମାୟ ଚାହାରି ବରୁର କରବେ ଭର-
 ଶ୍ୟପରେ ଜର୍ମିନପ୍ରଭୃତି ବଜା ସୂଚ୍ୟର ଅଧୀ-
 ନତେ ଅନେକ ମିତ୍ର ଓ ସକଳ ସ୍ଵାଧୀନ ରାଜ୍ୟ
 ଅଛି ସମାଜ ଏସମସ୍ତ ଶୁଭକ୍ରମର ରାଜାଙ୍କୁ
 ଲକ୍ଷ୍ୟମତେ କଦାର ରାଜ୍ୟରୁ କରି ନ ପାରିବି
 ଏବଂ ଗର୍ବ ଅନୁଗ୍ରାହ ଦେଇ ଇଂରାଜଗଣ-
 ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ପ୍ରଥମେ ଶୁଭକ୍ରମର
 କଦାରୁ ଚାହାଜ ହୁଏରେ ଦୋଇଥିବା ଅଭିଯୋ
 ଗ ବକସ୍ତରେ ଉତ୍ତର ଉପଶ କରଥାନ୍ତେ ତହିଁ-
 ରେ ମେ ଅପକ୍ଷର ଦେଲେ ଅଥବା ଯେଉଁଠି
 ରେ ଇଂରାଜଗଣମୁଖ୍ୟ ଅପରପକ୍ଷ ପ୍ରକାଶକ
 କେତେକେ ମେମ୍ବର ବରବାଲୁ ଅପଣାର
 ଦେଲେ ଚାହାଜ ସହିତ ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ହୁଏ ହୁଏ ଚାହାଜର ଗୃହ୍ୟ ହାଜି ନିଅନ୍ତେ ।
 ସେଥିରୁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ନ କର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ମୁକାମ୍ତରୁ ଅପଣା ଲକ୍ଷ୍ୟମତେ ବକ୍ତରୁ
 ଚାହାଜ କରଦେଇ ସାମାନ୍ୟ ଅପରପକ୍ଷ ପ୍ରାୟ
 ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ରହିଲେ କୋଲ ଅନେକଲେକ
 ଏ ବକ୍ତରୁ ଦେ କରୁଥିଲେ ।

କାହିଁକି ଦୁର୍ଦ୍ଦେଶୀ ଅଟ ବଳବତ୍ତର ଶାନ୍ତମୁଖସି-
 ବାର ଏ ବକ୍ତରୁରେ ଯେଉଁ ମତ ଉତ୍ତର କର-
 ଅଛନ୍ତି ତାହା ପତ୍ତି ଅମୂଳକର ଉମ ବକ୍ତରୁ
 ଦେଲ ଓ ପାଠକମାନଙ୍କର ସନ୍ଦେହ କଟୁକ
 ହମିତି ସେ ମତଟିକୁ ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ
 ଯଥା ।

“ ଗ୍ରାମଘନହାଗଣୀ ଓ ଚାହାଜ ପ୍ରକାଶ
 ହସ୍ତରେ ଶୁଭକ୍ରମର ଯେଉଁ କ୍ଷମତା ରହି-
 ଅଛି ତାହା କୌଣସିପ୍ରକାର ଅଲକ, ସମ୍ପଦ
 ସାମାଜିକ ଚାହିଦାକୁ ବଳବତ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ବଳବତ୍ତର ଯେଉଁ ସବୁ ଅଛି ଓ ଛାଡ଼ିଥିବାର
 ରାଜ୍ୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଦଳରେ ଗୋଟକରବା ଏବଂ ପାର୍ଶ୍ଵ-
 ବର୍ତ୍ତୀ ସୁବଳଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗାନ୍ତୁ ଓ ଯୌତୁକ୍ୟତା
 ସ୍ତ୍ରୀମନ ସକ୍ଷରେ ଜଣା ବ୍ୟକ୍ତିର ଯେଉଁ ଅଧି-
 କାର ଅଛି ତହିଁ ଉପରେ ଉକ୍ତ କ୍ଷମତା
 କର୍ତ୍ତର ବରୁର । ଏହି କ୍ରମରେ
 ଶୁଭକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟ ବଳ ଏକଗତ ଦର୍ଶରୁ
 ଶୁଭ ଅସ୍ତ୍ର ଓ ଚାହା ଶୁଭକ୍ରମରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧି-
 ରୂପେ ପରପକ୍ଷ ଅଛି ଶୁଭକ୍ରମର ବିପେକ୍ଷ
 ରାଜ୍ୟଗଣ ଇଂରାଜ ଦେଶରେଖାଙ୍କ ଉଦ୍ଘାତ୍ୟା-
 ରଣରେ ମୁଖଲମାନ ମରହତ୍ୟା ବ ରକ୍ଷାପୁର
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ଗାସନାଧୀନରେ ରହିଲେ ସୁଖ୍ୟ ହେବ
 ଇଂରାଜ ଗାସନକର୍ତ୍ତାମାନେ ଏମନ୍ତ ବିପେକ୍ଷ
 କଲକୁ ଦେଶୀୟରାଜାଙ୍କର ଅସ୍ତିତ୍ଵ ହୋଇଅଛି”

ଏଥିରୁ ଏହି ଅର୍ଥ ଦେଲ ଯେ ଦେଶୀୟ
 ସ୍ଵାଧୀନ ରାଜାମାନେ ବାସ୍ତବରେ ସ୍ଵାଧୀନ ନୁହନ୍ତି
 କାରଣ ସେମାନେ ଯୁଦ୍ଧରେ ଜୟଲଭ କରିବା-
 ଦ୍ଵାରା ଅପଣା ପଶୁକମ ବଳରେ ଗଜରୁ ରକ୍ଷା
 କର ନାହାନ୍ତି ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଚାହାଙ୍କୁ
 ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଵାଧୀନତା ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେତକ-
 ରେ ସେମାନେ ସ୍ଵାଧୀନ ନୋହଲେ ରାଜାଗଜକ
 ସହଜ ଗଜପଣରେ ସମାଜ ନୁହନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ
 ମତରୁ ଅପଣା ରାଜ୍ୟମଧ୍ୟରେ ଅଟଇ ଅନ୍ୟ
 ରାଜା ସମ୍ପଦେ ଏମାନଙ୍କ କଳ ଦେଲେ ଇଂ-
 ରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତହିଁର ମାନ୍ୟତା କରବେ ଓ
 ଯାହା ଅଜ୍ଞା ଦେବ ତାହା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପାଳବାଲୁ
 ଦେବ । ଏମାନେ ଇଂରାଜକ ଅନୁମତି ଉକ୍ତ
 ଅନ୍ୟ ଦେଶର ରାଜା ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ ବା ସକ୍ଷରେ
 ଲିପ୍ର ଦୋର ନ ପାରିବି ସୁତରାଂ ଏମାନଙ୍କର
 ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଛଡ଼ା ପୃଥକ୍ ଅସ୍ତିତ୍ଵ
 ନାହିଁ ଅର୍ଥାତ୍ ଏମାନେ ପ୍ରକୃତରେ ରାଜା ନୁ-
 ହେବେ । ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହାକୁ ସୁବ-
 ଶିବା ସକାଶେ ସେହିପ୍ର ଉପାଧି

ଦେଇ ଉକ୍ତ ମର୍ଯ୍ୟାଦାର ଜାରିଦ୍ଵାରା କର
 ରହି ଅଛନ୍ତି ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସଂବାଦ ।

ଗଜ ମଜଲହାର ଏଠାରେ ହୁଇକଣ ଶୁଭ-
 ଜାତୀୟ ଲେକର ଫାରିଶ୍ଵ ହୋଇଗଲା ଏଥୁ
 ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଜଣେ ପୁରୁଷ ଅ ।
 ଏତୁହିଁ ସାପପ୍ରଣୟରେ ଲିପ୍ର
 ସ୍ଵାମିକୁ ବଧ କରୁଥିଲେ । ଫି
 ଅନେକଲେକ ଅପିଥିଲେ ଏ
 ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ଅମୋଦ
 ଶିଳ ହେବାର ବୋଧ ହେଲା ।
 ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ବାଗ୍ଵ ହରତ
 ଏ ଅପାଳକର ଜଣେ ଉତ୍କଳ
 ମୁକ୍ତସର୍ପ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ଯାଜପୁରକୁ ମୁକ୍ତସର୍ପ ହୋଇ ଯ
 ବଟକ କଲେକଟିଆ ମ ଶାର
 ଅନେକଲେକ ଏ କାଗଜକୁ କେ ଟିକଟ
 ଶ୍ରେଣୀ ଯାରି ଅଛି । ହରୁପେ ଓ ଦ୍ଵାରା ଏ
 କାର୍ଯ୍ୟ ଦୋରଅଛି ତହିଁର ଅନୁସନ୍ଧାନ ଲାଗି-
 ଅଛି ଅବଧ ଜଣମତ ନାହିଁ । କେବଳ ଏକ
 ଜଣ ବାଜବନକର ଉପରେ ସନ୍ଦେହ ଦେବ
 ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ସାହେବ ଚାହାକୁ ବାଜକରେ
 ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । କୋର୍ଟସିଂସ ଟିକଟ ଦେଲକନକୁ
 କେତେ ମତକୁମାରେ ଶ୍ରେଣୀ ଦେଲଣି ।

ଗେହନାଳ ବଲର ବସିଲସ ସବରର
 ବପାଳ ଫିଟିବାଲ ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଏ । ଯେମନ୍ତ
 ସିମଲ ଦାକିଲିଂ ମାଳବିର ପ୍ରତେ ସାକଟେ-
 ରମ ବ ସ୍ଵାସ୍ଵପ୍ନ ସ୍ଵାନମାଳ ଅଛି ସେହିପର
 ବସିଲସକୁ ଗୋଟିଏ ସାକଟେରଅମ ବରବାଲ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ପ୍ରସାଦ ଦେବାରୁ ଏଠାର
 ବିକଳ ସରକଳ ଫୁଟିଫଟି ସାହେବ ଓ ମାହ-
 ଫୁଟି ମାମସ୍ ମାହେବ ପ୍ରଭୃତି ସେପ୍ରାଜ ଦେଶ
 ବାକୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଏମାନେ ମନୋନାଜ
 ବରେ ସେଠାକୁ ସଜକ ରିମିଶ ଦେବ ଓ
 ସେଠାରେ କୋଟି ଉତ୍ତ୍ୟାଦ ରହିବାର ପ୍ରାମ-
 ମାନ ହେବ । ବସିଲସର ଜଳ ଅଭୁତମ ଓ
 ସେଠାରେ ବାସକଲେ ଅନେକ ରୋଗ ମାଗ
 ଦେବାର ଦେଖା ଯାଇଅଛି । ପ୍ରଥମେ ପୁଣା
 ଯାଇଥିଲା ଯେ ବଜଲାର ସ୍ଵାସ୍ଵ୍ୟ ଜମିପନର
 ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କୋଟ୍‌ସ୍‌ ସାହେବ ଏ ସ୍ଵାନ ଦେଶବାକୁ
 ଅପବେ ମାସ ପ୍ରକ୍ଷ ଚାହା ଦେଲ ନାହିଁ

ଦୋଷ ଦୂର ଏମାନଙ୍କ ଉପାୟ ଗଲଠାରୁ
ସେ ଅସି ପାରନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳଦର୍ପଣର ଜଣାଯାଏ ଯେ ବାଲେଶ୍ଵର
ନଗରରେ ଓଲଟଠା ପ୍ରଭାତ ଦେଲଣି ପ୍ରଭାତ
ଦିଗ୍ଠି ଗୋଟିଏ ନୋକଗାଧୁ ଦେଉ ଅଛନ୍ତି
ବାସନ୍ତ ବାଲ୍ୟାପାଳ ପ୍ରଭାତ ଏକାକେଲକେ
ନଖୁ ହୋଇ ଗଲଣି ବୋଲିଯାଇ ଯାରେ ।

ଏକଦେଶକରେଖର ଅବଗତହେଲୁ
ବରୁଣ ବନାହ ପ୍ରଥା ପ୍ରଚଳ-
ସେହି ବନାହ ଏକରୁପ ବୁଦ୍ଧି
କହିଲୁ ଦେଲେକବର୍ତ୍ତ ମାତ୍ର
ମିତ୍ୟ ବନନରେ ଅବବ
ଉଦ୍ଵାଗ ସେମାନଙ୍କ ବନାହ-
। ସମ୍ଭାଷଣରେ ଦେଖାଗଲା,
ଶ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକୃତ ହେଉଅଛି
। ଉଲ୍ଲ ସମାଜରେ ମଧ୍ୟ
।

ନେ ଦୌକ ସେମାନେ ଗାଈଲା
। ସମ୍ଭାଷଣ ଶୁଣି ବଲେ ଲେହେ
ହୁଣିତ ହେ ସଦେଶୁ ନାହିଁ । ସମାଜର
ବସନ୍ତ ଦୈବରେ ସଭାସମାନେ ଏକ ବୁଦ୍ଧି
ଗାଈଲା ପ୍ରଭାତ କର୍ମଣ ବସନ୍ତ ନଗର ପ୍ରଥ
କଣ କଲେ, ଉଦନରୁ ମହାଗଜକର ପୟା
ଶାଗକୁ ଦେଖିଯାଇ ଶୋଭାପୋଷଣରେ ପୁଢ଼ା
ହଲେ । ଉଧାର ଦେଖ ସୁପସନା ହୋଇ ବର ନ
ଦେଲେ, ଏହା ଦେଖ ସେମାନେ ମୁଦ୍ଧି ପ୍ରଥା-
ର ଓ ଅସମାଜର ବର ଯେତେ ପୋଷ ପକା-
ଇଲେ ଉଦ୍ଵାହ ମହାଗଜକର ମୂର୍ତ୍ତି ହେଲା ।
ଲେହେ ଗୁରୁଅଛନ୍ତି ଗାଈଲା ଦେଖାଇ ଅପ-
ମାନ ହେବାରେ ସେ ପ୍ରତ୍ୟୋଷ ନେଲେ ।

ଉପାଶ ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଯେଉଁ ବଦର ବସାଇବା-
ର ପ୍ରସାଦ ହୋଇଅଛି ବସାନ ଫେଲରସାହେବ
ଉଦ୍ଵାଗ ଶିଳା କରୁଅଛନ୍ତି । ସେ ଯେଉଁ ଦୋ-
ଷ୍ଟି ସେଠାରେ ଦେଖିଅଛନ୍ତି ଉଦା ସମାପେ-
ଷା ଶୁଭର ଅଧର ବାରଣ ସେ ବୋଲନ୍ତି ଯେ
ଉଦ୍ଵାଗ ବଦରରେ ପ୍ରଭୁର ବସର ଜଳ ନାହିଁ ।
ଗୁରୁପୁତ୍ର ବୁଦ୍ଧି ଅଧର କଲେ ଉଦ୍ଵାଗ-
କ ଗୋଟିଏ ଜାହାଜ ସେ ବଦରରେ ସହି-
ବାର ଉପସମ ହୋଇଥିଲା । ଅନେକ ଯାତ୍ରରେ
ଉଦ୍ଵାଗ ପାଇବ ସୁବନ୍ତ ହୁଏ ଉଦ୍ଵାଗ କଳା-
କ ଧ୍ୟ ଅଧର ଜାହାଜସବୁ ସେଠାରୁ ସିଦ୍ଧାର
ଦୌଗ୍ଢ଼ରୁ ସେ ସମ୍ଭବ ନୁହଇ ।

ଏଠାରେ ବର୍ଷା ସମୟରେ ଦେବେ ବଡ଼
ବଡ଼ ଲୁଅପଥରମାନ ପଡ଼ଇ ଯେ
ଲେହେ ଉଦ୍ଵାଗ ବଡ଼ ହେଲେ ଯାନ୍
କ ହୁଏ ଉଦ୍ଵାଗରେ ଲୁକନା ବରଥାନ୍ତି ।
ମାତ୍ର ବମ୍ବେଇରେ ଏତେ ବଡ଼ ପଥରମା
ପଡ଼ୁଥିଲା ଯେ ଲେହେ ଉଦ୍ଵାଗ ଗୁଣ ବର କାଟି
ଦରକୁ ବୋଧୁ ଅତିଥିଲେ ଓ ବଡ଼େ ମିତାଇ
ସିଦ୍ଧାକୁ ପୁରୁଷନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଗିଥିଲା । ବମ୍ବେ
ଇର ଗୁଣେ ସମ୍ଭାଷଣରେ ଏବୁପ ଲେଖାଅଛି ।

ଅନେକକୋଟକର ଏମନ୍ତ ବନାହ ଯେ
ଅନାନ୍ୟ ଧର୍ମ ଅପେକ୍ଷା ପୁରୁଷୋତ୍ତମକୁ
ଅଧିକ ଯାଣି ଅପନ୍ତି ମାତ୍ର ଉଦ୍ଵାଗ ଠିକ ନୁହଇ
ପୁରୁଷୋତ୍ତମକୁ ନଥ ବଲେବର ସମୟରେ
ଏକଲକ୍ଷ ମାତ୍ର ଯାଣି ଅସିଥିଲେ ଏଥିରୁ ଅଧିକ
ଦୌଣ୍ଡ୍ୟ ସମୟରେ ଅସିବାର ଶୁଣା ନାହିଁ ।
କିନ୍ତୁ ବିଗଳ ଅମ୍ଭାଲର ମେନାରେ ଉଦ୍ଵାଗ
ଲେବ ହୋଇଥିଲେ ଓ ହରହାର ମେନାକୁ
ଯେପରି ଲେବ ଯାଇ ଅଛନ୍ତି ଅନୁମାନ ହୁଅଇ
ବୁଦ୍ଧିଶାଳକ୍ଷ ଲେବ ସେଠାରେ ଏକଦିଗ
ହୋଇଅଥବେ ।

ମାନାକର ମିତ୍ରକଟିପାର ହମିରୁମାନେ
ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ବର ଅଛନ୍ତି ଯେ ମାହାରଜ ହୁଅମା-
ହେ ବାଲକାବଦ୍ୟାଳୟରେ ପତି ଯାଉ-
ନାହିଁ ।

କରକବର୍ତ୍ତର ହାନା ପ୍ରଦେଶର ଫେଲର
ଅବସ୍ଥା ସମ୍ପର୍କୀୟ ବରାଗନର ଉଦ୍ଵାଗସ୍ଵ
ଅବଗତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଗଜସମାଜରେ
ଅଧିକାଂଶ ସ୍ଥାନରେ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ବ-
ମ୍ବେଇରେ ଉଦ୍ଵାଗ ବନାହ ଓ ଲୁଅପଥର ସବୁ
ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଦୈମନ୍ତକ ଫେଲ ଉଠି
ଯାଇଥିବାର ବୁଦ୍ଧି କ୍ଷତ ହୋଇ ନାହିଁ ବରଲାର
ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଏହିରୁପ ଉଦ୍ଵାଗ ପଦ୍ଧି ମ ଅଯୋଗ
ଓ ପଞ୍ଜାବରେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅଧିକ ବର୍ଷା
ହୋଇଅଛି । ସିନ୍ଧୁପ୍ରଦେଶରେ ସିନ୍ଧୁନଦୀ ବୁଦ୍ଧି
ହୋଇଅଛି । ସଗୁସ୍ଥାନର ଫେଲର ଅବସ୍ଥା
ମଜଲ ଅଧିକ ।

ବସନ୍ତାହଣୀ ଉଦ୍ଵାଗର ସମସ୍ତବଦରେ
ଏବୁପ ଓଲଟଠାର ଉଦ୍ଵାଗ ହୋଇଅଛି ଯେ
ଦେଲେବ ମୌତା ଏକାକେଲକେ ଜନସମ୍ଭା
ହେବାର ଦେଖାଯାଏ ଓ ତାଣି ଉଦ୍ଵାଗରେ
ପିଲମାନକୁ ଉଦ୍ଵାଗେ ଦେଖ ଉଦ୍ଵାଗସ୍ଵ
ଉଦ୍ଵାଗର ଦୁମନ ବରାଗକୁ ଉଦ୍ଵା
ଦୌଣ୍ଡ୍ୟ ସାଧାନ୍ୟ ଅବଧ ସଠାରୁ

ବରଲାର ଉଦ୍ଵାଗର ଉଦ୍ଵାଗ-
ଦୂରଜେନରୁ ବେବରଲ ସାହେବ ବର୍ମାନ୍ତରେ
ପ୍ରେରଣ ହେବାର ଶାସ୍ତ୍ର ହସଦିନସ ସାହେବ
ଉଦ୍ଵାଗରେ ଏକଦିଗ ଉଦ୍ଵାଗ ହୋଇଅଛନ୍ତି
କିନ୍ତୁ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସାହେବ ଫେରାଅସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ହସଦିନସ ସାହେବ ବାହାର ବଲେବର
ସମ୍ଭରେ ଏକଦିଗ ହେବ ।

ସରକ୍ଷ ବାଲେଶ୍ଵରକୁ ସଂସ୍କୃତ ଗାଥାରେ
ଶୁଣି ଏ ଅଦ୍ଵାଗନସ ସମ୍ଭାର ହୋଇଥିଲା ଓ
ଗୁଜରାଟ ସରକ୍ଷ ଅନୁଗ୍ରହରେ ପତ୍ରିକ ଗାଲ-
ତୁଲ୍ୟକ ଉଦ୍ଵାଗ ରଜନା ବରୁଥିଲେ ।

ସର ଲୁଦ୍ଵାପେଲ ରୁଣି କେଉ ଯାଇଥିବାରୁ
ସର ଉଦ୍ଵାଗ ମିତ୍ର ଉଦ୍ଵାଗ ବର୍ମରେ ଉଦ୍ଵାଗ
ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏ ମହାଗସ୍ଵ ପଶ୍ଚ ବରୁଣା
ଫମେସରେ ଯାଇ ଗୁରୁଅଧିକ ଦୌଣ୍ଡ୍ୟ ବର
ଅଛନ୍ତି ?

ଏବର୍ଷ ସିଦ୍ଧାଗୁରୁରେ ମରୁତ ହେବାର
ଅଗତା ହୋଇଅଛି ସେଠାରେ ଗଜ ଦସମ୍ଭର
ମାସଠାରୁ ବର୍ଷା ଅଦୌ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଗୁରୁଅଧିକ ସରକ୍ଷ ଅଧି ଯେଉଁ ଅଧାମି-
ମାନେ ବରପାରେ ଉଦ୍ଵାଗ ହୋଇଥିଲେ
ଉଦ୍ଵାଗର ବରୁଣ ପୁରୁଷ ନଗରରେ ସେମାନ
ଜକର ସାକ୍ଷାତରେ ଦେବ ।

ଅସମାନକ ଲେଖକେଣ୍ଡ ଗବର୍ତ୍ତର ଦେବା
ର ଅଧିକର ଦେବେବ ସ୍ଥାନ ସନର୍ତ୍ତନ କର
ଉଦ୍ଵାଗ ମାତ୍ର ତା ୨୦ ଉପ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶାର୍ଝିର
ସରକ୍ଷରୁ ଗମନ ହରୁଦେ ।

ଉଦ୍ଵାଗ ମାତ୍ର ପ୍ରଥମ ସମ୍ଭାରେ ବରଲାର
ଅନେକ ଜରରେ ବୁଦ୍ଧି ହେନାରୁ ଉଦ୍ଵାଗ ସୁବନ
ଓ ପାତାର ଲବନ ହୋଇଅଛି ଦେବଳ ହୁଣ୍ଡ
ଜରରେ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇ ନାହିଁ ଓ ସେଠାରେ
ବିଶେଷ କରକ୍ଷ ହୋଇଅଛି ।

ସୁବର୍ଣ୍ଣାକ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଉଦ୍ଵାଗ ଗୁରୁଆମ
ସେହି ପିତୃବର୍ତ୍ତ ଯାତ୍ରା

ଅପେକ୍ଷା ଉଦ୍ଵାଗର ସର
ବାହାର ଉଦ୍ଵାଗର ସର
ଫ

ଉତ୍କଳ ସାମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

୧୯୦୭
ସଂସ୍କରଣ

ଜା ୮ ରୁଗ ମଇସନ ୧୮୭୫ ମସିହା । ମୁ । ବିନାମ ୧୨୭୯ ସନ ୧୮୭୭ ସାଲ ଗଜବାର

ଅଗ୍ନିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୫
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୪୭
ମସଫଲ ପାଇଁ ଜାକମାସୁଲ ୪୯୧୩

ମହାବୀର ଗୁରୁକୁଅରଙ୍କ ବନ୍ଦର ନିମିତ୍ତ
କସିଥିବା କମିଶନର ମାନଙ୍କ ରପୋର୍ଟ ଗତ
ସପ୍ତାହର ଇଣ୍ଡିଆ ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ-
ଅଛି ତହିଁରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ପୁଣ୍ୟ ସଂବା-
ଦସଂସାଧକରେ ଯାହା ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ଥିଲା
ତାହା ଭୁଲ ଥିଲା ଅର୍ଥାତ୍ ଅନୁମୋଦନେ ଖାଇ-
ମସ୍ ଅବ ଇଣ୍ଡିଆଙ୍କ ମତରେ ଲେଖିଥିଲୁ ଯେ
ଦେଶୀୟ କମିଶନରମାନେ ଓ ସରୁ ରିପୋର୍ଟ
କୋଟି ଗୁରୁକୁଅରଙ୍କୁ ନିର୍ଦୋଷୀ ଏବଂ ଅପର
କ ୨ ଶ ଇଂରାଜ କମିଶନର ତାହାଙ୍କୁ ଦୋ-
ଷୀ କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର କାଗଜରେ ତାହା ନୁହଇ ।
କ ୩ ଶ ଇଂରାଜ କମିଶନର ଗୁରୁକୁଅରଙ୍କୁ
ସକଳ ଅଭିଯୋଗରେ ନିର୍ଦୋଷୀ କରୁଥିଲେ
ଏବଂ ଚଳିତକ ଦେଶୀୟ କମିଶନରଙ୍କ ବନ୍ଦ-
ରରେ ତାହାଙ୍କ ଉପରେ କୌଣସି ଦୋଷ ପ୍ରମା-
ଣ ହେଇ ନାହିଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆ ସମସ୍ତ
କମିଶନରଙ୍କ ମତ ଓ ମତଦମାର ସମସ୍ତ ଅବ-
ସ୍ଥାର ବିଶ୍ୱରକର ଗୁରୁକୁଅରଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟ-
ସ୍ତ କଲେ ମାତ୍ର ବିଲଭର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଦେଶୀୟ
କମିଶନରଙ୍କର ମତ ସହିତ ଯାହା ହୋଇ
ଦିଆନ୍ତି କଲେ ଯେ ଗୁରୁକୁଅରଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ
ଅଭିଯୋଗମାନ ସମସାଣ ହେଲ ନାହିଁ ।
କମିଶନର ବନ୍ଦରର ଫଳ ଗୁରୁକୁଅରଙ୍କୁ ମାତ୍ର
ଦେଇ ଦେଶୀୟ କମିଶନରଙ୍କ ବନ୍ଦର ଯେ
ସେକ୍ଟରୀ ଅବସ୍ଥାରେ ଠାରେ ସମାପ୍ତ ହେଲ
ଏହା କିଛି ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ଅନୁମୋଦନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଦୁଃଖିତ ହୋଇ
ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲୁ ଯେ ମାନାକର
ଗବର୍ଣ୍ଣର ଲିଡି ହୋବାଟ୍ ସାହେବ ସାମାନ୍ୟ
ଜୁରୁବେଗରେ ପୀଡ଼ିତ ହୋଇ ଗତ ମାସ
ତା ୨୭ ରୁଗରେ ମାନବଲଳା ସମ୍ପର୍କର କରା-
ଜୁକ୍ତ । କିଛିଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଏହାଙ୍କ ଗଣ୍ଠର
ପୂର୍ବରୁ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର କୁରୁ ପ୍ରବେଶମାତ୍ରେ
ଏକଦିନରେ ଏମନ୍ତ ଅସୁସ୍ଥ୍ୟରୂପେ ସାଂଘାତିକ
ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ଯେ ତହିଁ ପାଇଁ ଚିକିତ୍ସକମାନେ
ସୁଦୀ ପ୍ରୟତ୍ନ ନ ଥିଲେ ଉପାତ ସାଧାନୁସାରେ
ସ୍ୱେଦର ପ୍ରକାର କରାଗଲେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ହୋଇ
ନାହିଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆ ଏ ଗୋଟାବଦ
ସଂବାଦ ଛାବଣକର ଅଭିଭାବ ଗଜେଟରେ
ଜଣାଇ ଦୋଷଣ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଗୋଟର
ଚିକିତ୍ସା ନିୟମିତରୂପେ ପ୍ରତିପାଳନ କର-
ଅଛନ୍ତି ।

ମୂଳ ମହାତ୍ମାଙ୍କ ଗବଳୁ ବନ୍ଦର ଦେବା ପାଇଁ
ଦେଇ ସିଦ୍ଧାଦେଲେ ଦତ୍ତ ସମାଗେହ ହୋଇଥିଲା
ଏବଂ ତହିଁରେ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଦୂର୍ଘଟନା ଘଟି-
ବାର ଶୁଣି ଦୁଃଖିତ ହେଲୁ । ଦୂର୍ଘଟନାଟି ଏହି
ଯେ ଗବ ସକଳରେ ଇଂରାଜ ପ୍ରଭୃତି ଲୋକ
ତ୍ରତା ଦେଶୀୟଲୋକ ବିପ୍ରର ଗମନ କରୁଥିଲେ
ଓ ଶୁଦ୍ଧ ଶୁଣ ହୋଇଥିଲା । ବାଲ୍ୟାମାନସକ୍ରମ
ଉପର ଦେଇ ସମାଗେହ ସିଦ୍ଧା ସମସ୍ତରେ
ଲୋକ ଭାବରେ ସୁର ଉଦ୍ଧ ପଡ଼ିଲା ଯେ ତହିଁ-
ଭାଗରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଲୋକ ସୁଲଭଲେ ସୁଖୁ

ନଦୀ ଗର୍ଭରେ ପଡ଼ିତ ହେଲେ । ଦେହେଲୋକ
କୁଳକୁ ଉଠିଯାଇ ରକ୍ଷା ପାଇଲେ ଓ ଭେଦ-
ଲୋକ ମଗ୍ଧତଲେ ତାହା ସ୍ଥିର କର କୁଳା-
ଯାଇ ନ ପାରେ ବେବଳ କ ୧ ଶ ମନୁଷ୍ୟ
ମଗ୍ଧତଲର ଶତ୍ରୁ ଜଣା ଯାଇଅଛି ।

ଦତ୍ତ ଅସୁସ୍ଥ୍ୟର ବିଷୟ ଯେ କରୋଡ଼ାର
ଭୂତପୁତ୍ର ଗୁରୁକୁଅର ମହାଶୟୀଙ୍କୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
କଲେଇକୁଅପରି ଏଠାକୁ ସେଠାକୁ ଦେଇ
ଗୁଲୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମେ ଏହାକୁ ବିଶେଷ ରେ-
ଲଗାଉଦ୍ୱାରା ଏଲହାବାଦକୁ ଦେଇଗଲେ ଓ
ସେଠାରେ ରତ୍ନବା ବିଷୟରେ କି ପ୍ରତିବନ୍ଧ
ହେଲା ଯେ ପୁନର୍ବାର ଅଭିଭାବ ତାହାକୁ
ମାନାକରେ ଅଣି ପ୍ରବେଶ କରାଇଲେ ଓ ସେହି
ନଗରରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମହାଶୟୀ ଅବସ୍ଥିତି
କର ଅଛନ୍ତି । ଏହାକୁ ସଦୃଶ୍ୟ କରାଗଲେ
ଦୋଷଣା ପ୍ରଗୁର କରାବା ପୂର୍ବରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
ଅତି ଗୋପନରୂପରେ ଏହାକୁ ରେଲଗାଡ଼ରେ
ବଦାଇ ଦେଇଗଲେ ଏମନ୍ତ ବି ସୁସ୍ଥ ମହାଶୟୀ
ସୁଦୀ ଜାଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ ଯେ ସେ କେଉଁ-
ଠାକୁ ଯାଉଅଛନ୍ତି । ସେ ବିଲଭତାକୁ ଯାଉ-
ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ମନରେ ଭାବୁଥିଲେ ସହାତ୍
ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ ମାନାକରେ ସପ୍ତଶୁ ଅଛନ୍ତି ।
ବିପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏମନ୍ତ ହରନକ କରାବା ଗୋର
ପାଏ ନାହିଁ ବିଶେଷ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସଂସାଧେଷା
ବଳବାନ୍ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଏହାସମ୍ପର୍କ ନୁହଇ

କରବାରେ ଅପଣା ବାରକୁ ଦେଖାଇ ନ ପାରୁ ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରକାଶକାର ପରାଧୀନ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଏହିକ୍ଷେତ୍ର ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ଯେ ଗୁରୁକୁ ଅରକ୍ତ ପ୍ରକାଶକାରୁ ପଦ-ରୁଦ୍ଧ ହଲେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଲୋକମାନଙ୍କ ଅପଣା କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ଯେ ହୁଲେ ପ୍ରକାଶକାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କର୍ମସୂଚନାରେ ବନ୍ଦେ ପରୁ ପ୍ରକାଶ ହୁଲେ ଓ ପ୍ରକାଶକାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଲେ ସେ ପ୍ରକାଶକାର ଅପଣା କରବାରେ କୌଣସି ହେବୁ ନ ଥିଲ । ପ୍ରକାଶକାରୁ ପଦ-କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥାନ୍ତା ଓ ଇ-ଗ୍ରାମ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେ ଉତ୍କଳବର୍ଷରେ ସମାପେକ୍ଷା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଓ ବଳବନ୍ତ ରାଜା ଏହା ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ଉତ୍କଳରୁ ପଦ-କାର୍ଯ୍ୟ ହୁଅନ୍ତା ।

କୃଷକ ବଳେକ୍ଷଣରେ କୌଣସି ପଦ-କାର୍ଯ୍ୟ ।

ଯାହାକୁ ଅନୁମାନେ ଗରାପ୍ରାପ୍ତରେ ଭୁଲ ବୋଲି କହିଥିଲୁ ସେହି କଥାର ମସ୍ତକରେ ଏ ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତରେ ଅନୁମାନେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବଳେ ପ୍ରସ୍ତୋତ କରୁ ଥିବାରୁ ପାଠକମାନେ ଭଲରେ ଅବଗତ ହୋଇ ପାରିବୁ ମାତ୍ର ଉପସ୍ଥିତ ଅନୁମାନେ ଦୋଷୀ ନୋହୁଁ ବାରଣ ଯେ ପ୍ରକାଶକାରୁ କିମ୍ପାସାହେବ ବଳେକ୍ଷଣର ଅନୁମାନ କଥାରେ କିମ୍ପାସ କର କୌଣସି ପଦ-କାର୍ଯ୍ୟ ଯାହାକି ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଭୁଲ ବୋଲି ପ୍ରକାଶକାର ଓ ତାହା ସଂଗୋଧନ କରବାରେ ଅଜ୍ଞା ଦେଲେ ସେ ହୁଲେ ଅନୁମାନେ ଅଧିକ ଅଧିକ କଣ କହିବୁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବଳେକ୍ଷଣରାହେବକୁ ଭଲ ବେ-ଚନ ଦେଇ ସରକାରୀ ଶକ୍ତିଗାମୀ ସମର୍ପଣ କର ଅଛନ୍ତି ଓ ଯେତେ ବିଷୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଟଙ୍କର ଅଧିକ ହୁଅଇ ସବୁର ଉପାଦାନ-ଶକ୍ତି ଗର ଲାଭକୁ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ଅନେକ ପ୍ରକାରେ କୌଣସି ପଦ-କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଲାଭପା-ରେ ଅଧିକରୁ ସମସ୍ତ ହାତମତପ୍ରଥ ଏ ବିଷ-ୟରେ ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବାର କଠିନ ଅବେଗ ହୋଇଅଛି । ଏ ହୁଲେ ଯେତେ ବଳେକ୍ଷଣର ମାତ୍ରେ ଅପଣା ପ୍ରକାଶକାର ଉତ୍କଳରୁ ପଦ-କାର୍ଯ୍ୟ ଏ ନ ଶକ୍ତି ମାନଙ୍କ ଭିତରେ ନ ପଶି ଏତେ ଉତ୍କଳର କଥାକୁ ପାମାନ୍ୟ ଭୁଲ ବୋଲି ପ୍ରକା-ଶକାର ସାହେବେତେ ତେବେ ମାତ୍ର-

କେତେ ଅଧିକ କି କହିବେ? ଯାହା ହେଉ ବଳେକ୍ଷଣରାହେବକୁ ଭୁଲକୁ କମିଶ୍ନର ସାହେବ ସଂଗୋଧନ କରଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଗେଷ୍ଟରୁଣିତ ହାତମତ କିମ୍ପାରେ କେତେ ବିଷୟ ଅଧିକ ଓ ଦାଖଲ ଗାରକ ମୋକଦ୍ଦମାର ଅଧିକ ଦାବର ଥିବାରୁ ଉତ୍କଳର ନିଅନାନ ଦେଠାରେ ଥିଲ । କଲେକ୍ଷଣ ନାକରଦାନାର ଗୋଲମାଲ ଶୁଣି ସେଠା ଅନୁମାନେ ନଥି ଉପାଦାନ କରବାରେ ଦେଖିଲେ ଯେ ପରତ୍ୟା-କ୍ଷା ଜାଣି ମିଆଦ ବାବକୁ କୌଣସି ଯତ୍ନରେ ଯେତେକି ଜା ଦେବାଉଥିଲ ଭଲରେ ତେତେ-ଅପଣା ବିକଟ ବସିଅଛି ସୁତରାଂ ପ୍ରକାଶକାରେ ପଦକାରଣା ଲେଖି ଏ ଗର୍ଭସ୍ତ ହୋଇ ଦେବଳ ଏକଅଣା ସରକାରକୁ ଦିଅଯାଇ ଅଛି ଓ ଯେଉଁ ମମସ୍ତ ନଥିରେ କିଛି କୌଣସି ନାହିଁ ତହିଁରୁ ପଶ୍ଚି ଶୋଭାଅଣା ଅପହୃତ ହୋଇଅଛି । ଏପରି ଅବସ୍ଥା କମିଶ୍ନରାହେବଙ୍କ ଲାଭପାରେ ଅଧି-କାରୁ ସେ ପ୍ରଥମେ ପାମାନ୍ୟରୁ ପଦ-କାର୍ଯ୍ୟ ବଳେକ୍ଷଣରାହେବଙ୍କ କିମ୍ପାସ ଭଲବ କର-ଥିଲେ ଓ ପରତ୍ୟାକ୍ଷରେ କେହି ଜଣେ ବେନାମୀ ଦରଖାସ୍ତ ଦେବାରୁ କମିଶ୍ନରାହେବ ଅପଣା କରବାରେ ସମସ୍ତ ଲାଭ ପାଇ ସରକାରୀ ଟଙ୍କା ଅପକରଣ ପଦ-କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁମାନକୁ ସମ୍ପ୍ରସେଷ କରବା ଓ ଏ ବିଷୟର ଯଥୋଚିତ ଅନୁମାନ କରବାକୁ କଠିନ ଅବେଗ ପାଠକମାନେ ବଳେ-କ୍ଷଣରାହେବ ଉତ୍କଳରେ ନାକର ବଳେ ଓ ମୁନବିଜାନାର ଜଣେ ମୋକଦ୍ଦର ଏବଂ ଉତ୍କ-ଳୀଙ୍କ ସମ୍ପ୍ରସେଷ କର ପୁଲିସ ପ୍ରକ ଅନୁମାନ-ନର ଭାରି ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ଗ୍ରାମକୁ ଚିତ୍ତନ୍ତ୍ର ସାହେବ କିଏମାକିଷ୍ଟେଟ୍ଟଙ୍କୁ ମାନଙ୍କ ସୁପଦ କର ଅଛନ୍ତି । ସନ ୧୮୭୩ ମସିହା ଗେଷ୍ଟର-ଗରୁ ଏପରି କୌଣସି ପଦ-କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଅଧି-କାର ଜଗାଯାଏ ମୋକ୍ତରେ ଦେଖେକ୍ଷଣା ସର-କାରକର କ୍ଷତି ହୋଇ ଅଛି ତହିଁର ବିଷାଦ ପ୍ରକାଶ ହେଲେ ବଡ଼ କୌତୁହର ବିଷୟ ହେବ

ବ୍ୟୋତ୍ସାହ ଅନୁନ ।

କମିଶ୍ନର ବଳେକ୍ଷଣ କରନେବାର ଯେଉଁ ଅନୁନସରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବଳେକ୍ଷଣରେ ପ୍ରକାଶକାର ଅଛି ତହିଁରେ ଅନେକ ଲୋକ ଦେଖୁଥିବାର ଲୋକ କଲେକ୍ଷଣରମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ କେ-ଉଁପାରୁ କେତେକରୁ ଏ ବିଷୟର ଗୋଟିଏ ନୁହନ ଅନୁନ କରବାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର

ଅନୁନ ହୋଇଥିଲ । ସମ୍ପ୍ରକ ବଳେକ୍ଷଣରାହେବଙ୍କ ପକ ସରକାର ସହ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର ତାମ୍ବିଅରସାହେବ ଶକ୍ତିଏ ପାଶୁ ଲାଗି ସରକାରେ ଅନେକ କର ଅଛନ୍ତି ଓ ତାହା ସହ୍ୟାଧାରଣକ ଗୋତରୁର୍ଥେ ବଳେକ୍ଷଣ ଗକେଟରେ ମୁକ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଏ ପାଶୁ ଲାଗି ଉତ୍କଳପତ୍ତି ସକାଶେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉପସ୍ଥିତ ସନ ୧୮୭୩ ମସିହାରେ ଯେଉଁ ଅନୁନ କର ଅଛନ୍ତି ତହିଁର ଅବର୍ଷରେ ହୋଇଅଛି ଓ ଏକା-ଦ୍ଵାର ବ୍ୟୋତ୍ସାହକାର୍ଯ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର ଦେବାର ଏକ ସାମାନ୍ୟ ଅପତ୍ତିରେ ଲୋକମାନେ ବ୍ୟୋତ୍ସାହ ପକାର ଉତ୍କଳର ଯେଉଁ ପ୍ରୟୋଗ ପାଲିଥିବେ ତାହା ନିବାରଣ ଦେବାର ଚେଷ୍ଟା ହୋଇଅଛି ଅନୁମାନେ ପାଶୁ ଲାଗି ସମ୍ପ୍ରକାଶ କଥାକ ପଦ-ନାହିଁ ସୁତରାଂ କର୍ମସୂଚନା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବିଷୟର ବ୍ୟୋତ୍ସାହ କାର୍ଯ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର ଦେବାର ସମ୍ପଦ ତାହା ନିଷ୍ପତ୍ତିକର କର ପାରୁ ନାହିଁ । ସମ୍ପ୍ରକ ଯେଉଁ ଅନୁନରାସାରେ ବ୍ୟୋତ୍ସାହକାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଅଛି ତହିଁ-ରେ ଦେଖାଯାଇଅଛି ଯେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଗି ରହିଅଛି ଓ କୌ-ଣସି ଏକପକ୍ଷ ଯେବେ ମକଦ୍ଦମା ଲଗାତ ରଖି ବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରଇ ତେବେ ତାହାର ମାନସ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସକାଶେ ଅନୁକରେ ଉପାସ୍ତର ଅନୁନ ନାହିଁ । ଏବଂ ଯେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଅନୁନରାସାହେବ ଦେବାର ଚେଷ୍ଟା ହୋଇଅଛି ବର ସରକାରଙ୍କୁ ଅଛି ଓ ଏଥିରେ ଉତ୍କଳର ବିଶେଷ ଉପକାର ଦେବାର ସମ୍ପାଦନା କାରଣ ଏଠାରେ ବ୍ୟୋତ୍ସାହ ମକଦ୍ଦମା ବସ୍ତୁର ହୁଅଇ ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବ୍ୟୋତ୍ସାହ ଅନୁନରେ ଅଧିକ ଯୋ-କ୍ଷିଏ ଅନୁଷ୍ଠାନ ନିବାରଣର ଚେଷ୍ଟା ହୋଇଅଛି । ତାହା ଏହି ଯେ ଦୃଷ୍ଟି ଓ ଅନ୍ୟ କେତେକ ଜଳରେ (ବାସ୍ତବରେ ଓ ତତ୍ତା ତହିଁରୁ କଳିତ ନୁହଇ) ବ୍ୟୋତ୍ସାହ ଅନୁନକମ୍ପେ ମାହାନ୍ୟର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହୋଇ ଯାଉଅଛି ଅତତ ସଦ୍ଵାରେ ଅନେକ ବରୁଅଛି । ଅନେକବରୁ ଏ ସ୍ତର ମାତ୍ର ଲରୁ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଗୁଳିସ୍ତ ଅପାଦି ବରବା ସାମା-ନ୍ୟ କରକ୍ଷିତନକ କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହଇ ଓ ଏଥିରେ ଉଦ୍ଵିଗ୍ନଶକ୍ତି ଅନେକ ପଡ଼ଇ । ଏଥିରୁ ମହାଲର ସଖନା ଗଣା କରବା ଉତ୍କଳରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଅନୁନରେ ଏମନ୍ତ ଏକ ବସ୍ତୁ ହୋଇ ଅଛି ଯେ ବ୍ୟୋତ୍ସାହକୁ ଉଦ୍ଵିଗ୍ନ ମହାନ୍ୟ ଶକ୍ତି ସରକାରର ଅଂଶରେ ଟଙ୍କା ଲାଗୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପଡ଼ଇ ସେବଳି ଅପଣା ଅଂଶକୁ ଗୁଳିସ୍ତ ଦାସ୍ତରୁ ମୁକ୍ତ କରନେବାରୁ ଅନୁନର ନ କଲେ ସେହି ମହାଲର ବ୍ୟୋତ୍ସାହ ଦେବାରୁ

ଓ ସହାନୁଭୂତିର ସ୍ୱରୂପ ଚିନ୍ତା କାରୁ ଉଣା ସେତେ-
 ଦେବ ଚର୍ଚ୍ଚର ମୁଖ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଳ
 ଦେଲେ ଉକ୍ତ ମହାନ ଚିରକାଳ ସକାଶେ
 ବ୍ରହ୍ମାଦେବରୁ ମୁକ୍ତ ପାଇବ । ଏ ବିଧାନଟି
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଓ ପ୍ରଜା ଉଦ୍‌ୟୁକ୍ତ ସକାଶେ ଉପ-
 କାମ୍ୟ ଅଟଇ ଓ ଅମୃତମାନଙ୍କ ବୋଧ ହୁଅଇ
 ଯେ ଅନେକଲୋକ ନିଶ୍ଚରହୁମି ଭୋଗ କରିବା
 ଲୋଭରେ ଏ ନିୟମର ଆଶ୍ରୟ ଗ୍ରହଣ କରିବେ
 ସ୍ୱଳ୍ପ କେବଳ କେବଳ ଭୋଗସଭୁ କରିବାସକା-
 ଶେ ଲୋକେ ମୁଖ୍ୟାଗାରେ ଜମିଦାରୀ କରୁଅ-
 ଶକ୍ତି ଯେବେ ସେହି ମୂଲ୍ୟରେ ନିଶ୍ଚର ଭୋଗସଭୁ
 ପାପୁପାଏ ତେବେ ଏଥିରୁ ବଳକର ଲାଭକର
 କଥା ଅଛି ବି ଅଛି ।

ହାଇସ୍କୁଲର ବାର୍ଷିକ ସମ୍ମାନ ଓ କମିଶ୍ନର
 ମାତେବ ।

ଅନୁମୋଦନେ ଗର ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଏ ସକର
 ବଦରଣ ଓ କମିଶ୍ନରସାହେବଙ୍କର ବଳୁତାର
 ହୃଦୟ ସମ୍ପନ୍ନ କରୁଥାନ୍ତୁ । କମିଶ୍ନରସାହେବ-
 ଙ୍କର ବଳୁତା ଗୁଣିତାଦୁଗ ନାହିଁ ଓ ସୁଖ୍ୟ ବର୍ଷ-
 ମାନଙ୍କରେ ଯେତେ କଥା ଏହାଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣା
 ଯାଉଅଛି ତହିଁରୁ ବର୍ଷ ବସୁତ ଉଣା ଶୁଣା
 ଯାଉଅଛି । କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ସକାଶେ ସାହେବ
 ଉତ୍ତର ହେଉଥିବାରୁ ଅଧିକକାଳ ସରୁରେ
 ରହି ପାରଲେ ନାହିଁ ତହିଁ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସାମା-
 ନ୍ୟରେ ଅପଣା ଦର୍ଦ୍ଦବ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟାଳନ କଲେ ।
 ହାଇସ୍କୁଲ ସମ୍ପର୍କୀୟ କୌଣସି ନୂତନ ସମାବେଶ
 ଜାହାଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣାଗଲ ନାହିଁ ଏବଂ ହାଇସ୍କୁଲଟି
 ନିଲେଟ ହେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହେଉଅଛି ବୋଲି
 ସମସ୍ତ ଜନର ଏଠାରେ ଉଠିଅଛି ତହିଁର
 ପ୍ରସଙ୍ଗ ହିତୁ ଶୁଣିବାକୁ ଅମୃତମାନଙ୍କର ଅନେକ
 ଲୋଭ ଅଣା କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ସେ ବସ୍ତୁରେ
 ସୁଖା ବିଚ୍ଛନ୍ନ ହୁଅନ୍ତେ ନାହିଁ । କେବଳ ଶ୍ରମମା-
 ନଙ୍କ ଉତ୍ସାହ କମିତା ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ କଥା
 ସେ ହେଉଥିଲେ ଯେ ତହିଁର ବଦରଣ ଅନୁମୋ-
 ଦନେ ଲେଖି ଏ ବସ୍ତୁକୁ ବିଦାୟ ଦେବାକୁ
 ସ୍ଥିର କରିଥାନ୍ତୁ । ଉକ୍ତ ବସ୍ତୁଟି ଏହି ଯେ
 ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ବଜ୍ରପଦର ସାହେବ ଗୋତର
 କଲେ ଯେ ଶ୍ରମମାନେ ଦ୍ୟାବରଣ ବର୍ଣ୍ଣସ୍ତବ
 ଏବଂ ପରଶୁବରନକା ପ୍ରତି ବଡ଼ ମନୋଯୋଗ
 ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ଓ ଏ ବସ୍ତୁରେ ଏହାଙ୍କର
 ଅନେକ ସ୍ମୃତି ଦେଖାଯାଏ ମାତ୍ର ଏଣିକି ଏ ଅ-
 ଦେବ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରବାବ ବିଶେଷ ତେଣୁ ହେଉଅଛି ।

ଏହି କଥାକୁ ମୁକ୍ତ କରି କମିଶ୍ନରସାହେବ ଶ୍ରମ-
 ମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟାବହାର ଓ ଉଚିତା ପ୍ରତି ଯଥୋଚିତ
 ମନ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ ତହିଁରେ
 ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ସାହ ବର୍ଦ୍ଧନ କମିତା ହେଲେ
 ଯେ ଇଂରାଜ ଭାଷାରେ ଉଲ୍ ଲେଖାପତ୍ରା କରି
 ପାରଲେ ସେମାନେ ଉକ୍ତ ସରକାରୀ କର୍ମମାନ
 ପାଇପାରନ୍ତେ । ଏଥିର ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ସେ
 ସମ୍ପର୍କେ ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ଯେ ଇଂରାଜୀ କାଠକ
 ସ୍କୁଲରୁ ବାହାରିଥିବା ଶ୍ରମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ବାବୁ ନନ୍ଦକିଶୋର ଦାସ ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ଯୋଗ୍ୟ
 ଓ ତହିଁର ପାଇତୋଷିକ ସ୍ୱରୂପ ସେ ଉକ୍ତକର୍ମ
 ପାଇଅଛନ୍ତି । ତହିଁ ଉଦ୍ଦାରୁ ହାଇସ୍କୁଲରେ
 ଫାଶ୍ଟ ଅର୍ଥସ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା
 ଶ୍ରମମାନଙ୍କର ଗଣିଏ ଫର୍ଦ୍ଦ ପାଠ କରୁ ତହିଁରେ
 ଦେଲେ ବାବୁ ବଳରାମଦାସ ସାମସନ ଗଉଡ଼
 ଓ ମଧୁସୂଦନ ଗୁଡ଼ ଉକ୍ତକର୍ମ ପାଇଅଛନ୍ତି ଓ
 ଅପଣା କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତମରୂପେ ତଳାଇବାଦୁଗ
 ଉପରସ୍ଥ ହାତମମାନଙ୍କୁ ସନ୍ତୋଷ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଏସମୟ ଏଣିକି ଯେତେ ଶ୍ରମ ଉଚିତକ୍ଷା ଲାଭ
 କରନ୍ତେ ତହିଁ କର୍ମମାନ ପାଇପାରନ୍ତେ ✓
 କମିଶ୍ନରସାହେବ ଯେମନ୍ତ ଅକୃଷିମ ଶ୍ରବରେ
 ଏ କଥାଟି କହୁଲେ ଯେବେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଜାହା
 ପରଶତ କରନ୍ତେ ତେବେ କେତେ ସୁଖର
 ବସ୍ତୁ ହୁଅନ୍ତା ଓ କାର୍ଯ୍ୟକାଳରେ ଯେବେ
 ଅପଣା କଲେଖିତା ବାହାରେ ଟିକିଏ ଦୃଷ୍ଟି
 କରନ୍ତେ ତେବେ ଜାହାଙ୍କର ଅନେକ ଗ୍ରମ
 ଶ୍ରୀଯାଆନ୍ତା ଓ ହାଇସ୍କୁଲର ଶ୍ରମମାନେ ଜା-
 ହାଙ୍କ କଥାରେ ଗାଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତେ । ମାତ୍ର
 ଦୁଃଖର ବସ୍ତୁ ଯେ କମିଶ୍ନରସାହେବ କୌଣସି
 କଥାକୁ ସାର ନ କର ବି ଅଦ୍ୟନ୍ତ ତହିଁରେ
 ସ୍ଥିର ନ ରହି ଯେତେବେଳେ ଯେମନ୍ତ ମନକୁ
 ଅସର ସେହସର କର୍ମ କରନ୍ତୁ । ସେ କେବଳ
 ବର୍ତ୍ତମାନର ଦାସ; ତୁଜ ରବିଷ୍ୟତର ଜ୍ଞାନ
 ରଖିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ସେହସ ନ ହେଲେ ବି ସେ
 କରେଇରେ ଦିବିବା ସମୟରେ ସୁଲକିଆକୁ
 ସାଧୋରନ୍ତେ ନା ସୁଲରେ ସଜ୍ଜିତ ହୋଇ
 ବଳୁତା କରିବା ସମୟରେ କରେଖସବୁର
 ଅବସ୍ଥାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ବିସ୍ମୃତ ହୁଅନ୍ତେ !
 କମିଶ୍ନର ସାହେବ ଓଡ଼ିଶାରେ ସମସ୍ତକାଳ
 କଥାଲେ କିନ୍ତୁ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ବାବୁ ବନମାଳୀ
 ସିଂହ ଓ ନନ୍ଦକିଶୋର ଦାସ ତୁତା ଅଞ୍ଜ କେଉଁ
 ରୁରେକ ଶିକ୍ଷିତବା ଲେବକୁ ଉପସ୍ତୁକ୍ତ ବୋଲି
 ଜାଣିଅଛନ୍ତି ବା ଜାହାର ମନକ କରୁଅଛନ୍ତି ?

ପୁଣି ଏବୁଡ଼ି ଯେବେ କ୍ରୋଧବଶତଃ କମିଶ୍ନରସାହେବ
 କର୍ମ କର ନ ଥାନ୍ତେ ତେବେ ତାହା ପଡ଼ନ୍ତେ
 କି ନାହିଁ ସନ୍ଦେହ । ଏବର୍ଷ କମିଶ୍ନର ସାହେବ
 ବଳୁତ ବାବୁକୁ ବିଭିଷ୍ଟାରେ ମାତ୍ର ଭାବା ନିଜ
 ବହୁ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ନୁହେଁ କେବଳ ବିଶେଷ ଘଟଣା
 ହେତୁରୁ ଫଳତଃ ଏ ଚିନ୍ତାକଣ୍ଠର ଯେ କମି-
 ଶ୍ନରକ୍ରାନ୍ତ ମନକ ହୋଇଅଛି ଅତି ସୁଖର
 ବସ୍ତୁ ଅଟଇ । ବାବୁ ନନ୍ଦକିଶୋର ଦାସଙ୍କ
 ଯୋଗ୍ୟତା ବିଷୟରେ କେହି ଜର୍ଜ କରିବାକୁ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ନାହିଁ ମାତ୍ର କମିଶ୍ନର ସାହେବ ବିରୁଦ୍ଧ
 ଅନୁସନ୍ଧାନକ୍ରାନ୍ତ ଜାଣିପାରଲେ ଯେ ଇଂରାଜୀ
 ଅର୍ଥାତ୍ ବିଚ୍ଛନ୍ନଦ୍ୟାଲସ୍ ପ୍ରାପନ ହେଲା ଦନ-
 ଠାରୁ ଅକ୍ଷୟାଏ ନନ୍ଦକିଶୋର ବାବୁଙ୍କ ସର
 ଅଞ୍ଜ କେତେ ଉପସ୍ତୁକ୍ତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ।
 କେବଳ ନନ୍ଦକିଶୋର ବାବୁଙ୍କୁ ଅଣ୍ଟି ତଳେ
 ଦେଇ ଏହା କହିଲେ ନା ବାସୁବରେ ଚତୁ-
 ଦିଗକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖିବୁ ଥିଲେ ? ଜାହାଙ୍କର ଉକ୍ତ
 କଥାଟି କେବଳ ଅନୁରସମ୍ପତ୍ତିର ପରତସ୍ତ
 ଦେଉଅଛି । ସରକାରୀ କର୍ମ ନାନାମହକୁମାରେ
 ଗାଲି ହେଉଅଛି ଓ ସୁଲର ପଞ୍ଚାକ୍ଷରେ
 ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଅନେକ ଶ୍ରମ ଉପେଦ-
 ଣ୍ୟାରି କର ବୁଲୁଅଛନ୍ତି । ହାତମ ସାହାକୁ
 ଇଚ୍ଛା ଜାହାକୁ କର୍ମ ଦିଅନ୍ତି ଉକ୍ତଇଂରାଜ ଗିଣା
 ଲଭ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ କୌଣସିଠାରେ ଅନ୍ତ-
 ଗଣ୍ୟ ହେବାର ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ ବରଂ
 ଅନେକ ହାତମଙ୍କର ଏକନ୍ତ କୁସଂସ୍କାର ଥିବାର
 ଶୁଣାଯାଉଅଛି ଯେ ସୁଲରେ ପରିଥିବା ଶ୍ରମ
 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୁଅଇ ନାହିଁ । କମିଶ୍ନର ସାହେବ
 ଯେବେ ଅପଣା ଅର୍ଥାନସ୍ତ ସମସ୍ତ ମହକୁମାରେ
 ସୁଲରୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ବାହାରିଥିବା ଲେବମା-
 ନଙ୍କ କର୍ମ ଦେବାର ଆଜ୍ଞା ଦେଉଥାନ୍ତେ ଓ
 ବର୍ଷକୁବର୍ଷ ଯେଉଁମାନେ ସୁଲରୁ ବାହାର
 ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ କର୍ମ ପାଇଲେ କି ନାହିଁ
 ଦେଖୁଥାନ୍ତେ ଓ ସେମାନେ ଉପସ୍ତୁକ୍ତ ଥାଉଁ
 ଅନ୍ୟଲୋକ କର୍ମ ପାଇଲେ ଜାହା ଅନୁମୋଦନ
 କରୁ ନ ଥାନ୍ତେ ତେବେ ସୁଲରେ ସେ ଯେତେ
 କଥା କହୁଲେ ତହିଁ ପ୍ରତି ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର
 ଉକ୍ତି ହୁଅନ୍ତା ଓ ଶ୍ରମମାନେ ଗିଣାର ଅକର
 କାର୍ଯ୍ୟଦୁଗ୍ ଦେଖିପାରନ୍ତେ । ଏଠାଲେତମାନେ
 ସୁଶିକ୍ଷିତ ହେଉନ୍ତୁ କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କର ଏପରି
 ଏହାକୁ ଇଚ୍ଛା ଏହା ଅନୁମୋଦନ ସ୍ୱୀକାର
 କରୁ ମାତ୍ର ଦୁଃଖରବସ୍ତୁ ଯେ ବିକ୍ଷିତକ୍ଷେତ୍ରକୁ
 ଯେତେତୁରୁ ଉଦ୍‌ଧାର ଦେବା ଜାହାଙ୍କର ସାଧ୍ୟ

ମଧ୍ୟରେ ଅଛି ତେଣୁର ସେ କରନ୍ତି ନାହିଁ
 ତାହାକର କଥା ଚିନ୍ତା ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ସେପରି
 ନୁହଇ ଓ ଯାହାର କାର୍ଯ୍ୟ କରବାର କ୍ଷମତା
 ଅଛି ତାହାର ଚାହୁଁକଥାରେ କିଏ ଚିନ୍ତା ହେବ?
 ସୁଲୁକୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ବାହାରକୁ ଉତ୍ତମାନଙ୍କୁ
 କର୍ମ ବଦୋଦପ୍ତ ସମୟରେ ଅଭାଗଣ୍ୟ କରୁ ନ
 ଯାଏ ବୋଲି ଅନୁମୋଦନ କେତେଥର ଏହି
 ପରିକାରେ ଲେଖିଅଛୁ ଓ ଅନୁମାନଙ୍କ ସହ-
 ଯୋଗିମାନେ ମଧ୍ୟ ସମୟରେ ଏହିବସ୍ତୁର
 ଅନୋଲନ କରୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ହାଜିମାନେ କି
 ତହିଁରେ କର୍ତ୍ତୃପାତ କରନ୍ତି? ଯେବେ କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ସେପରି କିଛି ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ ତେବେ ସୁଲୁ-
 ଘରେ ସେକଥା ବହୁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣକାର
 ଫଳ କି ?

ସକ୍ଷରେ କୁମ୍ଭାୟାୟ ଅଧିକା ସମୟ ଏହି-
 ଲର ସମସ୍ତ ଦେଉଡ଼ ଓ ଗୁମ୍ଫାମାନେ ଏବେ
 ହେଲେ ଯାହାକୁ ଯାହା ଜଣାଥାଏ ସେ କରୁକ
 ଓ ମଧ୍ୟ ସତ୍ୟସୁଗର ଗାଢ଼ ବାହାର ହେବ ପତ୍ରିକା
 ଓ ରାଜ୍ୟସୁକ୍ତିମାନେ ଯେମନ୍ତ ମାମାଂସା କରୁକେ
 ସେପରି ପ୍ରତିପାଳନ ହେବ ଏକଥାକୁ ସେମାନେ
 ସମ୍ମତ କରି ଯାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସମୟ ପ୍ରାୟ
 ପାଞ୍ଚଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘୋଡ଼ା ହୋଇପାରିବେ ଯାହା
 ଉତ୍ତମ ହେବ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଯାକପୁରରୁ ସଂବାଦ ପାଇଅଛୁ ଯେ କଲି-
 କତାରୁ ଗୁମ୍ଫାଲିକୁ ଏକ ସାହେବର ଜାହାଜ
 ଅଧିକାରୀ ଉତ୍ତରେ ଏକାକୀ ମନୁଷ୍ୟ ବସିଥିଲେ
 ଓ ମହାଜଳକର ଲୁଗା ମସଲ ଉତ୍ତ୍ୟାଦି
 ଅନେକମାନ ଥିଲ । ମହିବରଥରେ ଯାହା-
 କର ତଳ ଫାଟି ସିକାରୁ କପ୍ତାନ ପୁରୁ ହମଦେଇ
 ଅତି ଦେଗରେ ଚଳାଇବାରେ ହୋଇଥିଲେ
 ଜାହାଜ ଅତି ଗୁମ୍ଫାଲିଠାରେ ପହଞ୍ଚି ବସିଗଲା
 ମନୁଷ୍ୟମାନେ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା ପାଇଲେ ମାତ୍ର ତ୍ରୁବ୍ୟ
 ବିସ୍ତର ଜଳମଗ୍ନତାରୁ ମର ହୋଇଅଛୁ ।
 ଗୁମ୍ଫାଲିରେ ଯାହାଜ ବସୁତଥର ମର ପଡ଼ୁ-
 ଅଛୁ । ଏଥିର କାରଣ କି ?

କର୍ତ୍ତା ଲରେନସାହେବଙ୍କ ପ୍ରତିମା କଲିକତା-
 ରେ ପହଞ୍ଚୁ ଅଛୁ ମାତ୍ର ତହିଁର ବୈଠକୀ ପହଞ୍ଚୁ
 ନଥିବାରୁ କିଛିକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ଛୁଡ଼ା ହୋଇ
 ପାରିବ ନାହିଁ । ଅଳ୍ପଦିନରେ ଜାହା ପହଞ୍ଚୁଲରୁ
 ଗବର୍ଦ୍ଧିମେଖୁହାଉସର ଦକ୍ଷିଣପୁରରେ ପ୍ରତିମାଟି
 ସ୍ଥାପିତ ହେବ ।

ପବଳକ ଓ ପିନ୍ଧାୟନ ଲେଖକ ଯେ ପରସ୍ପା-
 ଲର ମହାବ୍ରତା ଅପଣା ସତ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବ-
 ହାର ସକାଶେ ଓକିଳ ଓ ମାପ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁକ
 ଅଛନ୍ତି ଏସବୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲଠାରୁ ପ୍ରଥମେ
 ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ହାସିବ ଓ ତହିଁଉତ୍ତାରୁ
 ଜାହାଜପୁର ମହାଜଳ ଓ ହୋଜାନବାଲମାନଙ୍କୁ
 ବାଣ୍ଟି ଦିଅଯିବ । ପ୍ରବ୍ୟକେତାଙ୍କ ସୁଯୋଗ ଓ
 ମହାଜଳକର ଦେଲବ୍ୟବହାର କିମିତ୍ତ ସରକାରୀ
 ଓକିଳ ଓ ମାପ ପ୍ରକଳକ ହେବା ବଡ଼ ହୁକ୍ତକର
 ଅଟଇ ।

କପୁରଜଳର ସୁକା ଶାନ୍ତିକ ହେବାରୁ ସହାବ
 ଗବର୍ଦ୍ଧିମେଖ ଅନ୍ୟ ଅଳ୍ପ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଛିଡ଼ିନସାହେ-
 ବଙ୍କୁ ଉତ୍ତ ଗବର୍ଦ୍ଧି ସମୟରେ ଗୋଟିଏ କିମ୍ପାକୁ

କର ଅଛନ୍ତି । ହିନ୍ଦୁସ୍ତେଟି ଅଟ ଯଥାର୍ଥ ବହୁ
 ଅଛନ୍ତି ଯେ ଗୁଜାଟର ପ୍ରତିନିଧି ହେବା ସକାଶେ
 ହେବ ଦେବାସୁଲେବ କଣ ମିଳିଲେ ନାହିଁ ।

ଫିଲପାଇନଡ଼ୀପସୁଖରେ ରାଜ୍ୟର ଚୋପାନ
 ହୋଇ ଅଗୁ ଓ ଉମ୍ଫାଗୁ ଫସଲ ବିପ୍ରର କ୍ଷତି
 ହୋଇଅଛି ଅନେକ ଜାହାଜ ଓ ନୌକା ମଗ୍
 ପଡ଼ିଅଛି ଓ ସହଯୁକ୍ତକ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଗଜ ଫେବୃଏରୀମାସ ଜା ୨୩ ରୁଗରେ ଏମ୍,
 ପାଲିଆ ସାହେବ ଅତି ଗୋଟିଏ ନୁତନ ଛାତ୍ର
 ଅବସ୍ଥାର କର ଅଛନ୍ତି ଏ ମହାଗୟ ଏକବର୍ଷ
 ମଧ୍ୟରେ * ଶାନ୍ତି ବାହାର ହଲେଣି ।

ସବୁ କର୍ମ ବାମ୍ଫଲସାହେବ କି ଯେଉଁ
 ମହାଗୟ ସୁବେ ଅନୁମାନକର ଲେଖକମେଖ
 ଗବର୍ଦ୍ଧିର ଥିଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଲିମେଖ ସକ୍ଷର
 ଜଣେ ସତ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏମନ୍ତ ଉତ୍ତପଦ
 ପାଇବା ସକାଶେ ସେ ଅନେକ ଦିନରୁ ତେଣୁ
 କରୁଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜାହା ସଫଳ ହେଲ ବଡ଼
 ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ବଜଲାର ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପତିବା ସକାଶେ ଅତି
 ଶ୍ରୀ ଏ ନୁତନ ସଂବାଦପତ୍ର ନାହାରକାର ଉ
 ଦ୍ୟମ ହେଉଅଛି । ଏହାର ନାମ ବଜମସୁକା
 ବଧା ଯାଇଅଛି । ବଜଲରେ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇ
 ରୁ ଚଳ ଗଣ୍ଠ ସଂବାଦପତ୍ର କେବାର ସମୟ
 ହେଲଣି ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଶାରେ ପୁରୁଷମାନେ ଶ୍ରୀଏ
 ସୁଖ ସଂବାଦପତ୍ର ଉତ୍ତମାସପ୍ରାରେ ରାଜି ପାରୁ-
 ନାହାନ୍ତି ।

ଛତ୍ରକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ବିଶ୍ଵସନ ।
 ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଯେତେ ଓଡ଼ିଆପୁସ୍ତକ ଶୁଖା
 ହେଉଅଛି ଜାହା ବିକିବାରେ ବଜ ଅସୁବିଧା
 ହେଉଅଛି । ଯେବେ ଛତ୍ରକର୍ତ୍ତାମାନେ ସମ୍ମତ
 ହୋଇ ସଂକ, ପୁସ୍ତ ଓ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଜଣେ
 ଲେଖାଏ ଏଯେଖ କିମ୍ପାକୁ ବରନ୍ତି ତେବେ
 ସେମାନଙ୍କର (ଛତ୍ରକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କର) ପୁସ୍ତକ
 ଗାପୁ ବିକା ହେବ ଓ ସାଧାରଣ ମଧ୍ୟ ଅନୁ-
 ପରେ ବକ୍ତ ପୁସ୍ତକ ପାଇ ପାରିବେ ।

ଆବଶ୍ୟକହେଲେ ଏ ବିଷୟରେ ସାବାୟ
 ହରବାରୁ ଅନୁ ଉତ୍ତ ଅଛି ।
 4th May, } N. K. Das
 1875. } Joint Inspector of schools
 O. G.

ଏହି ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସହରକଟକ ଦର-
 ଗାବକାର କଟକପତ୍ରିକା ସଂକଳକ ସଂକଳକ
 ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକ୍ଷରଣ ହେଲ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

୧୯୦୭
ପୃଷ୍ଠା

ଗାନ୍ଧୀ ଉପ ମଉସନ ୧୮୭୫ ମସିହା । ମୁ । ଚନ୍ଦ୍ରଶ୍ୟାମ ବନ୍ଦ ୧୮୮୬ ସାଲ ପରବାର

ଅଗ୍ନିମ ଦାଶିକ ମନ୍ତ୍ର
ବର୍ଷାନୁମୂଳ ଦେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ର ଚଳ
ମସବଲ ପାଇ ତାହମାସଲ ୪୯୭୮

ଅମ୍ଭେମାନେ କହୁଛୁ ଓ ପୁଣି ଗଲ ମାଟି ମାସ ବାବୁଲ ମୂଳ ସମାପ୍ତ ଅନେକ କଳରୁ ଯାଇଥିଲୁ ଦେବଳ ବାଲେଶ୍ଵର ଅପେକ୍ଷାରେ କୁପାର ପାଇ ନ ଥିଲୁ ଏଥିକୁ ଅବସ୍ଥା କାଲେ- ଶୁଭର ସମାପ୍ତର ନ ପଡ଼ୁଥିବାରୁ ଦେବଳ ଉକ୍ତ ଦୁଇଜଣର ଜାଲିଆ ଏପରି ପ୍ରକାଶ କଲୁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଓ ତାହମାସଲ ହାତରୁ ପଠାଇଅଛୁ ଦେବଳ ଅଳ କେତେ- ଗୁଡ଼ିକ ଭେଲୁଦେଲେ ଦୁଇ ମିନିଟରେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରେ, ଏକଦିଗରୁ କରୁବାରୁ ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲାରଗାମାରେ ଥିବା କେତକ୍ ଅବକାସ ହେଉ ନାହିଁ ବରଂ ତମଜାର ବିଷୟ ଅଟଇ ।

କରକାରୀ ଗାପ୍ରାହ୍ନ ସମାପ୍ତର ପଠକା ମାମଲେ ସ୍ଵରାଜ୍ୟରୁ ଯେଉଁ ଅପକାବ ମୋକଦ୍ଦମା ହାଇକୋର୍ଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଥିଲେ ଓ ଯେଉଁରେ ଗାପ୍ରାହ୍ନ ସମାପ୍ତର ବ୍ୟୟ କିମ୍ପା କମିତ ଗାଧାରଣ ଦେବା ସଂଗ୍ରହ ପଦାପେ ଏଠାରେ ଦାବୁ ଅବକାଶରଦୁର୍ଗୁର୍ଯ୍ୟା ବିଜ୍ଞପନ ଦେଇଥିଲେ ସେ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ସମାପ୍ତର ପଠକାର ସମ୍ପାଦକ ଅପମାର ଘୋଷଣା ବାବୁ କରୁ କ୍ଷମା ଗ୍ରାହଣ କରୁବାରୁ ସ୍ଵରାଜ୍ୟ- ଅପମ ଅପମା ମାନ ପରାଧୀନ କରୁଅଛନ୍ତି । ମୋକଦ୍ଦମାଟି ସହିତରେ କିମ୍ପା ପାଇଲ ବଡ଼ ପ୍ରମାଣ ସ୍ଵ ଅଟଇ । ଦାସୁବରେ ସମାପ୍ତ

ମାତା ଶ୍ରଦ୍ଧିଥିଲେ ତାହା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଗ୍ରାମାସୁତର ଥିଲ ଓ ତହିଁ ପାଇ ଦୁଃସ୍ଵପ୍ନ ହେବା ଉପସ୍ଥିତ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।

ଏମନ୍ତ ଏକ ଦିନର ଉପିଅଛି ଯେ ସବୁ- ରିକର୍ଡ଼ ଟେକ୍ସିଲ ସାହେବ ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ବକଶ୍ଚିର ନିୟୁକ୍ତ ହେଉଅଛନ୍ତି ଓ ତାହାଙ୍କ ସ୍ଵଳରେ ଅନୁରବଳ ଲତନ ସାହେବ ବଜାରୀ ଲେ- ଫୁନେଶ୍ଵ ବକଶ୍ଚିର ହେଉଅଛନ୍ତି ଅଜଣାଏ ଦୌଣିୟ ସରକାରୀ ଅଜ୍ଞା ବାହାର ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଅନେକ ଜାଣିବାଲେକ ଏହା ସମ୍ଭବ କରୁଅ- ଛନ୍ତି । ବସେପରେ ସବୁ ଟେକ୍ସିଲ ସାହେବ ଦୁର୍ଗିଷ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେଉଁ ମହଲୁବାର୍ଯ୍ୟ ବର- ଅଛନ୍ତି ତହିଁର ପାଇତୋଷିତ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଯାହା ହେଉ ଲତନ ସାହେବ ଯେଉଁ ଦିନ ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ବକଶ୍ଚିର ହେବେ ସେଦିନ ବଜାରୀ ଗାଧ୍ୟ ଉଦୟ ହେବ ସଦେହ ହାସ୍ତ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନେକଦିନରୁ ଏମନ୍ତ ଶୁଭକର ଅପାରେ ବସି ରୁହୁଅଛୁ ।

କଲେକ୍ସ କଟେରୀର ଦୋଷ୍ଟିସିସ ଚେରା ମକଦ୍ଦମାର ଚଦାରଣ ପୁଲସଦାର ହେଉଅଛି ଅବସ୍ଥା ଶେଷ ହୋଇ ନାହିଁ ଓ ଖୁବିନସାହେବ ଜିଏମମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ପୁଣି ଏଠାରୁ ଫେରିଆସି ଏ ମୋକଦ୍ଦମାର ବିଚାରରେ ପ୍ରବୁତ୍ତ ହୋଇ ନାନୁ କଲପି ଓ ତାଏଦନକିସଲୁ ଗର ମଙ୍ଗ-

ଲବାଉଠାରୁ ବାଜଲ ଦେଲେଣି । ପୁଲସ ଚଦାରଣରେ ଏକନବ୍ୟକ୍ତି ପରସ୍ପରର ଦୋଷୀ କରୁବାର ପ୍ରକାଶ ପାଏ ଓ ତାହାଦନକିସ ବରୁ- କରେ ଅନେକ ଗୁଣା ଯୋବାନବଳ ଦେଇ ଥିବାର ଶୁଣାଯାଏ । ତାହାଦନକିସ ମୁଣ୍ଡପରେ ପାଲପାଲ ସିକାର ଚେଷ୍ଟାକ ହୋଇ ନାହିଁ ? ପୁଲସ ଓ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟକୁ ଏଥିର ଉଦନ୍ତ ଅଜ୍ଞ ସାବଧାନରୂପେ କରୁବାର ଉଚିତ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣିଲୁ ଯେ କମିଶ୍ନରସାହେବ ଏ ମୋକଦ୍ଦମାର ବିଶେଷ ଉଦନ୍ତ ନିମନ୍ତେ ଓ ସେତେଲେକ ଏଥିରସଂଗୀ ଥିବେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ଦିଆରବା ନିମିତ୍ତ କଲେକ୍ସସାହେବଙ୍କୁ ବିଶେଷ ତାହାଦ କର ଅଛନ୍ତି ଓ କେତେଟକା ଅପହରଣ ହୋଇ ଅଛି ତହିଁର ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁବାରୁ ମଧ୍ୟ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । କମିଶ୍ନରସାହେବ ଯେ ଏ ବ୍ୟାପାରର ଶୁଭୁତ୍ତ ହୁଅଁ କଲେକ୍ସରସାହେବଙ୍କୁ ଉତ୍ତେଜିତ କରି ଅଛନ୍ତି ସ୍ଵଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ଗରମାସ ତା ୨୯ ରଖର ଓଡ଼ିଆ ଗଜେଟ ସଙ୍ଗରେ କଟକଜିଲ୍ଲାର ସମସ୍ତ ଦାଟ ଓ ଯାତାର ଗୋଟିଏ ତାଲିକା ବାହାରିଅଛି । ଦାଟସମ୍ପର୍କରେ ଯେସମସ୍ତ ବିଷୟ ଜାଣିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ଓ ଯାହା ଜାଣିଲେ ବାଣିଜ୍ୟର ବିପ୍ରାର ଓ ବ୍ୟକ୍- ସାୟାକର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଦେବ ତାହା ତାଲିକାର ପୃଥକ୍ ପରମାନଙ୍କରେ ବିସ୍ତାରିତରୂପେ ପ୍ରକାଶ ଦେବା- ରୁ ଅଜ୍ଞା ଥିଲ ମାତ୍ର ଦୁଃଖଭବସୟ ଯେ ତାଲିକା